

Kommunfullmäktige
Jennifer BerglundDatum
2026-04-21

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **tisdag den 28 april 2026 kl 18.00 i Vasateatern i Hedemora.**

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgänglig för allmänheten i kommunreceptionen, Hökargatan 6, och på kommunens hemsida, www.hedemora.se. Sammanträdet är offentligt (öppet för allmänheten) och direktsänds i Hedemora närradio på 93,9 Mhz, med början kl. 18.00. Det är också möjligt att följa mötet via webb-radio, www.radiohedemora.com samt att se sammanträdet via webb-TV, se kommunens hemsida, www.hedemora.se.

Ärenden

1. Öppnade av kommunfullmäktiges sammanträde
2. Upprop av kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare
3. Val av justerare
4. Fastställande av dagordning
5. Besvarande av interpellation om plan för ungdomens hus
6. Besvarande av interpellation om plan för simhallen
7. Besvarande av interpellation om ändrade mötesdagar
8. Behandling av motion om ett museum för Alvar Aaltos designade föremål
9. Behandling av motion om avveckling av bemanningseenheten och omfördelning av resurserna till samtliga enheter inom vård och omsorg
10. Förlängning av biblioteksplan
11. Lokalförsörjningsplan 2026 – 2031
12. Vasahallens simbassäng
13. Revidering av reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
14. Årsredovisning 2025 för Hjälpmedelsnämnden
15. Årsredovisning 2025 för Västmanland Dalarna Lönenämnd
16. Årsredovisning 2025 från Gemensam nämnd för upphandling
17. Partistödsredovisning och utbetalning av partistöd 2026
18. Anmälan av motioner
19. Anmälan av interpellationer och frågor
20. Anmälan av medborgarinitiativ
21. Valärenden
22. Delgivningar
23. Avslutande av kommunfullmäktiges sammanträde

Fredrik Rooslien (S)
OrdförandeJennifer Berglund
Kommunsekreterare

Ä 1

Öppnande av kommunfullmäktiges sammanträde

Mötet öppnas av ordförande.

Ä 2

Upprop av kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare

Ordförande förrättar upprop av kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare.

_____

Ä 3

Val av justerare

Ordförande meddelar kommunfullmäktige om vilka som står på tur att justera kommunfullmäktiges protokoll.

_____

Ä 4

Fastställande av dagordning

Dagordningen presenteras enligt utskickad kungörelse.

Förslag till beslut

Dagordningen fastställs enligt presenterat förslag.

Ä 5

Dnr KS188-26 629

Besvarande av interpellation om plan för ungdomens hus

Sammanfattning

Följande interpellation av Marit Andersson (SD) ställd till bildningsnämndens ordförande Allan Mattson (KL), anmäldes som inkommen vid kommunfullmäktige den 24 mars 2026:

”Ang. Ungdomens hus

I januari 2020 lämnade liberalerna in en motion om ett ungdomens hus. Den blev senare beviljad. Vad som hänt efter det kan inte kallas för annat än ett enormt misslyckande. Ett flertal lokaler utreddes, men fortfarande finns inget förslag klart. I april i år gick dåvarande ordförande ut och sa att ett tillfälligt Ungdomens hus skulle öppna innan sommaren i Strandgården. Så blev det inte. Det besparas även under 2026 pengar på detta i er budget.

Med anledning av detta vill jag fråga ordförande i bildningsnämnden:

- Hur ser planen framåt ut?
- Blir det något ungdomens hus?
- Hur mycket pengar har lagts ut på detta ”ingenting”?
- Har ni tänkt ha dialog med ungdomar om vad de vill ha?”

Kommunfullmäktige medgav att interpellationen fick ställas och att interpellationen besvaras vid ett senare tillfälle.

På dagens sammanträde besvaras interpellationen och en interpellationsdebatt hålls.

Beslutsunderlag

Interpellation från Marit Andersson (SD) den 15 mars 2026

Svar från Allan Mattson (KL) den 17 mars 2026

Kommunfullmäktige den 24 mars 2026 § 44

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av interpellationsdebatten vid dagens sammanträde.

Ä 6

Dnr KS189-26 822

Besvarande av interpellation om plan för simhallen

Sammanfattning

Följande interpellation av Marit Andersson (SD) ställd till kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Lillemor Gunnarsson (C), anmäldes som inkommen vid kommunfullmäktige den 24 mars 2026:

”Ang. simhall.

Mellan 2022 och 2024 har kommunen lagt ut ca en miljon kronor på utredningar om en ny simhall. Inget har hänt.

Med anledning av detta vill jag fråga ordförande i Strategiutskottet:

- Hur ser planen framåt ut?
- Kommer mer pengar att läggas ut på projekteringar?
- I så fall när?
- Kan ni i styret tänka er att låna pengar till att bygga en ny simhall?”

Kommunfullmäktige medgav att interpellationen fick ställas och att interpellationen besvaras vid ett senare tillfälle.

På dagens sammanträde besvaras interpellationen och en interpellationsdebatt hålls.

Beslutsunderlag

Interpellation från Marit Andersson (SD) den 15 mars 2026
Kommunfullmäktige den 24 mars 2026 § 45

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av interpellationsdebatten vid dagens sammanträde.

Ä 7

Dnr KS207-26 006

Besvarande av interpellation om ändrade mötesdagar

Sammanfattning

Följande interpellation av Britt-Inger Remning (M) ställd till kommunstyrelsens ordförande David Aura (S), anmälde som inkommen vid kommunfullmäktige den 24 mars 2026:

”Vi som är förtroendevalda politiker i Hedemora kommun beslutar om ett kalendarium på hösten inför kommande år. Jag vet att en ordförande för en nämnd eller styrelse har rätt att ändra datum och tid för sammanträden. Likaså rätten att ställa in eller kalla till extra sammanträde, tillfaller ordförande.

Förutom extra sammanträden (vilket är nödvändigt ibland), så verkar ändrade tider bli mer regel än undantag vad gäller Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) våren 2026

KSAU 2026-05-26 tisdag 10.00. flyttad till 2026-05-22 fredag 13.00.

KSAU 2026-04-28 ändrad starttid till 9.00 i stället för 13.00.

KSAU 2026-03-24 inställt på grund av att inga ärenden finns!??

KSAU 2026-01-27 flyttat till 2026-01-26.

Jag har sökt och fått förklaringar till en del. Jag har ändå två frågor.

1. Tycker du att övriga ledamöters tider respekteras?
2. Vad gäller KSAU som skulle ha ägt rum den 27 januari och som blev flyttat till den 26 januari, såg jag på sociala medier att du deltog på ”Socialdemokraternas framtidsdagar”. Jag missunnar dig inte det men funderade du aldrig på att vice ordförande kan leda sammanträden när du är frånvarande?”

Kommunfullmäktige medgav att interpellationen fick ställas och att interpellationen besvaras vid ett senare tillfälle.

På dagens sammanträde besvaras interpellationen och en interpellationsdebatt hålls.

Beslutsunderlag

Interpellation från Britt-Inger Remning (M) den 23 mars 2026
Kommunfullmäktige den 24 mars 2026 § 46

Forts. §

Forts. §

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av interpellationsdebatten vid dagens sammanträde.

_____

Ä 8

Dnr KS269-25 875

Behandling av motion om ett museum för Alvar Aaltos designade föremål

Sammanfattning

Följande motion av Lillemor Gunnarsson (C) anmäldes som inkommen vid kommunfullmäktige den 10 juni 2025:

”År 2023 04 25 ställde jag en fråga till dåvarande ordförande i Strategiutskottet angående förfrågan om lokal för Alvar Aaltos designade föremål. Jag fick ett muntligt svar som inte gav svar på frågan.

Lite bakgrund:

Den 8 april 2020 kunde vi med förfäran läsa att Alvar Aaltos byggnad var totalförstörd genom en brand. Byggnad var ritad av Alvar Aalto, som var en av Nordens främsta arkitekter. Ett kulturarv hade brunnit ner. Önskemål fanns att få hyra Rådhusets annex, men det blev en komplex fråga som aldrig fick ett svar! Föreningen Hedemora Hantverk fick försäkringspengar som de vill använda till att köpa in andra verk designade av Alvar Aalto. Föreningen önskar att hyra en lämplig lokal för ett museum i syfte att bevara och offentliggöra Alvar Aaltos designade föremål

Centerpartiet vill ha svar på följande frågor:

- Att ett skriftligt svar på hur långt ärendet har kommit?
- Att en redovisning på hur möjligheterna ser ut för att hyra annexet vid Rådhuset?
- Att det presenteras förslag på någon annan lokal som kan vara lämplig, om inte annexet är aktuellt?”

Motionen till remitterades till bildningsnämnden och nämnden behandlade motionen den 8 december 2025. Bildningsnämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i det ursprungliga förslaget men att ta i beaktande bildningsförvaltningens synpunkter.

Kommunstyrelsen behandlade motionen den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i det ursprungliga förslaget men att ta i beaktande bildningsförvaltningens synpunkter.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Motion från Lillemor Gunnarsson (C) den 3 juni 2025

Kommunfullmäktige den 10 juni 2025 § 114

Tjänsteutlåtande från bildningsförvaltningen den 10 november 2025

Bildningsnämnden den 8 december 2025 § 142

Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 45

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås i det ursprungliga förslaget men tar i beaktande bildningsförvaltningens synpunkter.

Ä 9

Dnr KS259-25 700

Behandling av motion om avveckling av bemanningsenheten och omfördelning av resurserna till samtliga enheter inom vård och omsorg

Sammanfattning

Följande motion av Marit Andersson (SD) och Ronnie och Sundqvist (KD) anmäldes som inkommen vid kommunfullmäktige den 10 juni 2025:

”Omsorgsverksamheten i Hedemora kommun står inför stora utmaningar med ökade behov inom särskilda boenden och ett fortsatt underskott inom bemanning. Bemanningenheten har under en längre tid haft svårt att möta verksamheternas behov, både vad gäller tillgänglig personal och rätt kompetens. Detta har lett till en ökad belastning på basorganisationen, minskad kontinuitet för brukarna samt svårigheter att säkerställa en hög och jämn kvalitet inom omsorgen.

De resurser som idag används för att driva bemanningenheten föreslås i stället omfördelas till kommunens övriga verksamheter. Syftet är att:

Stärka bemanningen på särskilda boenden för att möta ökade krav på kontinuitet, trygghet och god omsorg

Minska beroendet av tillfälliga lösningar och därmed höja kvaliteten i verksamheterna

Skapa mer långsiktigt hållbara arbetsförhållanden för medarbetarna genom en stabilare bemanning

Fokusera på kärnverksamheterna där behoven är som störst och resurserna kan användas mer effektivt

Den föreslagna omfördelningen är ett led i att skapa en mer robust och kvalitativ omsorgsverksamhet i Hedemora kommun, där brukarnas behov sätts i centrum och där tillgängliga resurser används strategiskt.

Med anledning av ovanstående yrkar Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna att Omsorgsnämnden beslutar att:

1. Avveckla bemanningenheten under 2026
2. Omfördela resurserna till övriga verksamheter inom Vård & Omsorg
3. Uppdra till förvaltningen att ta fram en genomförandeplan.”

Forts. §

Forts. §

Motionen till remitterades till omsorgsnämnden och nämnden behandlade motionen den 25 mars 2026. Omsorgsnämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Monika Persson (KD) och Ylva Lundberg (SD) reserverade sig mot beslutet med motiveringen:

”Motionen lyfter en viktig fråga – hur resurser används inom verksamheterna på ett effektivt sätt. Bokslut för året 2025 visar på ett underskott för hemtjänst med 7,8 miljoner och för SÄBO 2,6 miljoner summa 10,4 miljoner! Inom LSS verksamheten har man idag en viss överanställning, enhetspool, där personal täcker upp vid frånvaro. Låter enheterna själva hantera sina vikarier. LSS visar på ett överskott för 2025! När personalen är känd i verksamheten och arbetar återkommande på samma enhet skapas trygghet för brukare och bättre arbetsmiljö för personalen. En viss överanställning innebär samtidigt en kvalitets samt kontinuitetshöjning. Vikarieanskaffning exempelvis inför semesterperioden bör hanteras av HR. Kristdemokraterna samt Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att avslå motionen om nedläggning av bemanningsenheten och därmed en mer effektiv användning av våra resurser.”

Kommunstyrelsen behandlade motionen den 14 april 2026. Marit Andersson (SD) yrkade bifall till motionen. Monika Persson (KD) instämde i yrkandet. Yrkandet avslogs. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsunderlag

Motion från Marit Andersson (SD) och Ronnie Sundqvist (KD) den 23 maj 2025

Kommunfullmäktige den 10 juni 2025 § 113

Tjänsteutlåtande från omsorgsförvaltningen den 2 mars 2026

Omsorgsnämnden den 25 mars 2026 § 80

Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 46

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Ä 10

Dnr KS213-26 880

Förlängning av biblioteksplan

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska alla kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av biblioteksverksamheten.

Hedemora kommuns biblioteksplan gäller för perioden 2023–2026 och fastställdes av kommunfullmäktige 2022-12-13 §180. Region Dalarnas biblioteksplan gäller också för perioden 2023–2026 och antogs av Regionfullmäktige 2023-02-20.

Region Dalarnas biblioteksplan är förlängd ett år för att bättre harmoniera med den politiska mandatperioden. Det innebär att den politiska sammansättningen för mandatperioden redan initialt deltar i arbetsprocessen med att ta fram en ny biblioteksplan innan beslut fattas.

Hedemora bibliotek har tidigare följt Region Dalarnas löptid och önskvärt vore om det fortsättningsvis kunde fortgå. Bevekelsegrunden för en tydligare koppling till mandatperioden är även rimlig för Hedemora kommuns del.

Bildningsnämnden behandlade ärendet den 23 mars 2026 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att förlänga biblioteksplanen till 2027.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att förlänga biblioteksplanen till 2027.

Beslutsunderlag

Bildningsnämnden den 23 mars 2026 § 38

Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 47

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att förlänga biblioteksplanen till 2027.

Utdrag till

Bildningsnämnden

Ä 11

Dnr KS290-25 209

Lokalförsörjningsplan 2026 – 2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Nämnderna och lokalstyrgruppen har berett förslag till Lokalförsörjningsplan 2026 – 2031.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Gun Drugge (C) yrkar att inledningen i förslag i Lokalförsörjningsplanen ta bort: ”år 2038 är vi 17 500 invånare i kommunen”. Yrkandet bifölles.

Mikael Gråbo (M) yrkar att meningen under rubriken Västerby ta bort följande mening: ”Lokalstrateg har med stöd av bildningsförvaltningen och Hedemora kommunfastigheter utrett att Västerby skola ska fortsätta i minst 5 år”. Yrkandet avslogs.

Kommunstyrelsen beslutade att ta bort meningen ”år 2038 är vi 17 500 invånare i kommunen.” och därefter föreslå kommunfullmäktige att anta presenterat förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031. Lennart Mångs (M), Mikael Gråbo (M) och Torbjörn Dahlström (M) reserverade sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031

Bildningsnämnden den 23 mars 2026 § 24

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 24 mars 2026 § 26

Omsorgsnämnden den 25 mars 2026 § 61

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelseförvaltningen den 30 mars 2026

Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 48

Forts. §

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2026-04-28

Forts. §

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar presenterat förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Nämnderna

Hedemora Kommunfastigheter AB

Ä 12

Dnr KS343-19 292

Vasahallens simbassäng

Sammanfattning

Kommunstyrelsens strategiutskott gav den 26 januari 2026 kommundirektören i uppdrag att utreda om en renovering av Vasahallens simbassänganläggning är möjlig, vilken teknisk livslängd det skulle kunna generera för anläggningen och vilken kostnad en renovering skulle innebära.

Vid strategiutskottets sammanträde den 16 mars 2026 lämnades återrapport i ärendet och underlaget utgörs av flera tidigare utredningar och observationer från konsulter, kommunens och bostadsbolagets personal samt ny mätning av nivåer av bassängen. Anläggningen uppvisar tekniska och funktionella brister som kräver åtgärder för långsiktigt hållbar drift.

Mikael Gråbo (M) lämnade ett tilläggsyrkande om att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att utreda den framtida organisatoriska placeringen av kultur- och fritidsfrågorna, inklusive kultur- och fritidsutskottets roll, samt återkomma med förslag på hur ansvaret kan samordnas för att skapa tydligare beslutsvägar och en mer samlad hantering av föreningsdialoger och föreningsbidrag. Yrkandet avslogs.

Strategiutskottet beslutade att ställa sig positivt till den second opinion som presenterats och för att komma vidare i processen beslutade strategiutskottet att:

1. uppdra till ekonomi- och planeringsavdelningen att utreda vidare de ekonomiska konsekvenserna för att fastställa vilken del av den second opinion som presenterats som är investering, driftskostnad och hur det kommer påverka årets budget.
2. uppdra till ekonomi- och planeringsavdelningen att fastställa hur driften av simhallen kommer påverka kommunens budget.
3. uppdra till ekonomi- och planeringsavdelningen att presentera ett färdigt underlag om ovan att ta ställning till senast på kommunstyrelsen den 14 april 2026.

Åke Törnqvist deltog inte i beslutet och Mikael Gråbo (M) reserverade sig mot att tilläggsyrkandet avslogs.

Forts. §

Forts. §

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026.

Lennart Mångs (M) yrkar att man genom ett samverkansavtal med en entreprenör bygger en ny bassäng i befintlig byggnad och dessutom en idrottshall i direkt anslutning till Vasahallen. För detta avsätter man 100 miljoner kronor i investeringsbudget. Yrkandet avslogs.

David Aura (S) yrkade att kommunstyrelsen ska fatta följande beslut:

- Att föreslå kommunfullmäktige utöka investeringsbudgeten för 2026 med 9 374 300 kronor för återstart av simhallen.
- Att avsätta 1 766 000 kronor från politisk prioriteringspott till återstart av simhallen.
- Att ge uppdrag till kommundirektören att uppdra till Hedemora Kommunfastigheter AB att inleda projektet enligt handlingarna för att återstarta simhallen.
- Att ge uppdrag till kommundirektören att planera för driften av simhallen inför budget 2027.

Yrkandet bifölls.

Monika Persson (KD) lämnade tilläggsyrkande om att återrapport i ärendet över arbetsgång och kostnader ska lämnas regelbundet till kommunstyrelsen.

Yrkandet bifölls.

Kommunstyrelsen beslutade att:

1. Kommunstyrelsen har tagit del av återrapport av uppdraget gällande de ekonomiska konsekvenserna för Vasahallens simhall.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige utöka investeringsbudgeten för 2026 med 9 374 300 kronor för återstart av simhallen.
3. Kommunstyrelsen beslutar att avsätta 1 766 000 kronor från politisk prioriteringspott till återstart av simhallen.
4. Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att uppdra till Hedemora Kommunfastigheter AB att inleda projektet enligt handlingarna för att återstarta simhallen.
5. Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att planera för driften av simhallen inför budget 2027.
6. Återrapport i ärendet över arbetsgång och kostnader ska lämnas regelbundet till kommunstyrelsen.

Forts. §

Forts. §

Marit Andersson (SD) deltog inte beslutet. Lennart Mångs (M), Mikael Gråbo (M) och Torbjörn Dahlström (M) reserverade sig mot beslutet.

Marit Andersson (SD) lämnade följande protokollsanteckning:

”Vi i SD anser att det även borde ha utretts om fönster, tak, ventilation, entré och omklädningsrum också har en beräknad livslängd på ca 10 år. Vi hade även önskat information om hur mycket detta blir att kosta i tilläggshyra för bildningsnämnden, och vilka konsekvenser detta kommer att få.”

Mikael Gråbo (M) lämnade följande protokollsanteckning:

”Majoriteten säger att de vill ha ett brett politiskt stöd i frågan. Samtidigt upplever vi i oppositionen att det är svårt att få fram information. Vi har försökt sätta oss in i underlaget, ställa frågor och förstå vilka bedömningar som ligger bakom. Men då möts vi av att en tjänsteperson, som arbetat med simhallen i många år, inte längre får uttala sig. Det väcker en viktig fråga:

Hur rimmar det med öppenhet och transparens?

Att efterfråga bred enighet kräver också att man är beredd att dela information och låta fakta komma fram. Annars blir det svårt att bygga det förtroende som faktiskt behövs i en så här viktig fråga för Hedemora. Dessutom så vet inte bildningsnämnden om den framtida hyran.”

David Aura (S) lämnade följande protokollsanteckning:

”Vi i majoriteten har aldrig förbjudit en tjänsteperson att uttala sig i det här ärendet, eller något annat ärende. Majoriteten har tagit del av samma underlag som oppositionen, där majoriteten och oppositionen fått möjligheter att ställa frågor på lika villkor. Kommunen arbetar enligt den styrmodell som är beslutad.”

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Tjänstutlåtande från kommunstyrelseförvaltningen den 20 februari 2026 med tillhörande bilagor:

Teknisk rapport Vattenbehandling Vasahallen Hedemora 2025-06-09

Vasahallen - Utredning sättningsskador, Norconsult 2023-08-18

Poolwater Statusrapport tekniktrymme Vasahallen 2022-05-23

Rapport Rise, Undersökning av bassäng- Vasahallen Hedemora, 2020-05-04

WSP rapport, Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall

2016-11-29 reviderad 2017-06-12

WSP Teknisk besiktning Vasahallen Rapport 20161122

2013 Grontmij AB betongbesiktning

2013 Grontmij AB Statusbedömning Bygg o Innemiljö Vasahallen

2009 CBI betonginstitutet tillståndsbedömning

Vasahallen 260306 nivåkontroller i botten av bassäng

Vasahallen 260306 nivåkontroller av bassängkanter

Energiförbrukning Vasahallen 2015-2025

Diverse ritningar, K, A, VS, VENT

Kommunstyrelsens strategiutskott den 16 mars 2026 § 29

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelseförvaltningen den 7 april 2026

Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 49

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att utöka investeringsbudgeten för 2026 med 9 374 300 kronor för återstart av simhallen.

Utdrag till

Ekonomi- och planeringsavdelningen

Näringsliv- och samhällsutvecklingsavdelningen

Bildningsnämnden

Hedemora Kommunfastigheter AB

Ä 13

Dnr KS165-26 701

Revidering av reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Sammanfattning

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel behandlade den 7 oktober 2025 förslag till revidering av reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Nämnden beslutade att föreslå till respektive kommuns kommunfullmäktige att godkänna revidering av reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023–2026.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att godkänna revidering av reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023–2026.

Beslutsunderlag

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel den 7 oktober 2025 § 106
Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 51

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner revidering av reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023–2026.

Utdrag till

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Ä 14

Dnr KS408-25 106

Årsredovisning 2025 för Hjälpmedelsnämnden

Sammanfattning

Hjälpmedelsnämnden har översänt sin årsredovisning för 2025. Förslag till kommunfullmäktige är att anta följande:

1. Årsredovisningen 2025 för Hjälpmedelsnämnden godkänns.
2. Hjälpmedelsnämnden beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Årsredovisningen 2025 för Hjälpmedelsnämnden godkänns.
2. Hjälpmedelsnämnden beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Hjälpmedelsnämnden den 20 februari 2026 § 9

Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 53

Granskning från Azets via Region Dalarnas revisorer den 17 april 2026

Förslag till kommunfullmäktige

1. Årsredovisningen 2025 för Hjälpmedelsnämnden godkänns.
2. Hjälpmedelsnämnden beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Utdrag till

Hjälpmedelsnämnden

Ä 15

Dnr KS456-25 106

Årsredovisning 2025 för Västmanland Dalarna Lönenämnd

Sammanfattning

Västmanland Dalarna Lönenämnd har översänt sin årsredovisning för 2025. Förslag till kommunfullmäktige är att anta följande:

1. Årsredovisningen 2025 för Västmanland Dalarna Lönenämnd godkänns.
2. Västmanland Dalarna Lönenämnd beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Årsredovisningen 2025 för Västmanland Dalarna Lönenämnd godkänns.
2. Västmanland Dalarna Lönenämnd beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Västmanland Dalarna Lönenämnd den 20 februari 2026 § 4
Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 54

Förslag till kommunfullmäktige

1. Årsredovisningen 2025 för Västmanland Dalarna Lönenämnd godkänns.
2. Västmanland Dalarna Lönenämnd beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Utdrag till

Västmanland Dalarna Lönenämnd

Ä 16

Dnr KS182-26 106

Årsredovisning 2025 för Gemensam nämnd för upphandling

Sammanfattning

Gemensamma nämnden för upphandling har översänt sin årsredovisning för 2025. Förslag till kommunfullmäktige är att anta följande:

1. Årsredovisningen 2025 för Gemensamma nämnden för upphandling godkänns.
2. Gemensamma nämnden för upphandling beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Årsredovisningen 2025 för Gemensamma nämnden för upphandling godkänns.
2. Gemensamma nämnden för upphandling beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Gemensamma nämnden för upphandling den 18 februari 2026 § 4
Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 55

Förslag till kommunfullmäktige

1. Årsredovisningen 2025 för Gemensamma nämnden för upphandling godkänns.
2. Gemensamma nämnden för upphandling beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Utdrag till

Gemensam nämnd för upphandling

Ä 17

Dnr KS134-26 104

Partistödsredovisning och utbetalning av partistöd 2026

Sammanfattning

Enligt reglemente för partistöd ska kommunfullmäktige årligen i april fatta beslut om utbetalning av partistödet. För att kunna få del av partistödet krävs att varje parti lämnar en redovisning samt en granskningsrapport över hur partistödet använts föregående år.

Alla partier har inkommit med redovisningar inom föreskriven tid och uppfyller de krav som ställs i reglementet för partistöd.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 14 april 2026. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att:

1. Presenterade partistödsredovisningar för året 2025 godkänns.
2. Partistöd för året 2026 utbetalas till samtliga partier som finns representerade i Hedemora kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Partistödsredovisning från Moderaterna den 20 februari 2026
Partistödsredovisning från Centerpartiet den 23 februari 2026
Partistödsredovisning från Kommunlistan den 5 mars 2026
Partistödsredovisning från Kristdemokraterna den 9 mars 2026
Partistödsredovisning från Vänsterpartiet den 23 mars 2026
Partistödsredovisning från Miljöpartiet den 24 mars 2026
Partistödsredovisning från Socialdemokraterna den 24 mars 2026
Partistödsredovisning från Sverigedemokraterna den 31 mars 2026
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelseförvaltningen den 1 april 2026
Kommunstyrelsen den 14 april 2026 § 56

Förslag till kommunfullmäktige

1. Presenterade partistödsredovisningar för året 2025 godkänns.
2. Partistöd för året 2026 utbetalas till samtliga partier som finns representerade i Hedemora kommunfullmäktige.

Ä 18

Dnr KSxxx-26 xxx

Anmälan av motioner

Sammanfattning

Vid kungörelse av kommunfullmäktiges kallelse så fanns inga nya motioner inkomna.

Ä 19

Dnr KSxxx-26 xxx

Anmälan av frågor eller interpellationer

Sammanfattning

Vid kungörelse av kommunfullmäktiges kallelse så fanns inga nya frågor eller interpellationer inkomna.

Ä 20

Anmälan av medborgarinitiativ

Sammanfattning

Följande medborgarinitiativ anmäls som inkomna för perioden 2026-03-13—2026-04-14:

- a) KS190-26 059 Medborgarinitiativ om att ställa krav på djurvälstånd vid upphandling av kycklingkött för att inte köpa in snabbväxande kycklingraser så kallade turbokycklingar
- b) KS195-26 425 Medborgarinitiativ om uppförande av ett bullerplank på Bivägen som går längs med riksväg 70
- c) KS203-26 429 Medborgarinitiativ om att informera medborgare om förbudet att tvätta fordon hemma
- d) KS226-26 312 Medborgarinitiativ om cykelväg på Åsgatan i centrum
- e) KS228-26 005 Medborgarinitiativ om att kommunen ska ombesörja fiber till Röda Korsets lokal i Hedemora
- f) KS238-26 450 Medborgarinitiativ om att kommunen ska inspektera samtliga tomer och uppmåna fastighetsägare att åtgärda en ostädad tomt
- g) KS239-26 330 Medborgarinitiativ om att plantera träd i centrala Långshyttan
- h) KS243-26 339 Medborgarinitiativ om att iordningställa en fickpark för alla generationer i Hedemora centrum

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning har ledamöterna i fullmäktige möjlighet att utifrån inlämnade förslag, stödja förslaget genom att skriva en motion i ärendet.

Beslutsunderlag

Underlag över inkomna medborgarinitiativ för perioden 2026-03-13—2026-04-14

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av inkomna medborgarinitiativ för perioden 2026-03-13—2026-04-14.

Ä 21 a

Dnr KS235-26 023

Befrielse från uppdrag som ledamot i kommunfullmäktiges arvodeskommitté

Sammanfattning

Lillemor Gunnarsson (C) önskar befrielse från uppdraget som ledamot i kommunfullmäktiges arvodeskommitté.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Lillemor Gunnarsson (C) den 8 april 2026

Förslag till beslut

1. Befrielse från uppdraget beviljas.
2. Till ledamot i kommunfullmäktiges arvodeskommitté, för tiden fram till den 31 december 2026, väljs

---

Utdrag till

Lillemor Gunnarsson

x

Arvodeskommittén

Löneförvaltningen

Matrikel

Ä 21 b

Dnr KS244-26 023

Befrielse från uppdrag som ersättare i kommunfullmäktiges arvodeskommitté

Sammanfattning

Anette Granegård (C) önskar befrielse från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktiges arvodeskommitté.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Anette Granegård (C) den 15 april 2026

Förslag till beslut

1. Befrielse från uppdraget beviljas.
2. Till ersättare i kommunfullmäktiges arvodeskommitté, för tiden fram till den 31 december 2026, väljs

---

Utdrag till

Anette Granegård
x
Arvodeskommittén
Löneförvaltningen
Matrikel

Ä 22

Delgivningar

Följande delgivningar presenteras:

- a) KS384-25 750 Falu kommunfullmäktiges beslut den 5 mars 2026 § 39 gällande regional samverkan för Mini-Maria verksamhet
- b) KS223-26 023 Beslut från Länsstyrelsens Dalarna den 1 april 2026 om ny sammanräkning för Socialdemokraterna i Hedemora kommunfullmäktige. Avgången ersättare Kerstin Delin, till ny ersättare har Fredrik Eriksson utsetts.
- c) Anteckningar från KF-presidiets beredningsmöte den 15 april 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

Ä 23

Avslutande av kommunfullmäktiges sammanträde

Mötet avslutas av ordförande.

_____

Från: Bildningsnämnden
Skickat: den 16 mars 2026 09:31
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: BN § 142
Bifogade filer: BN § 142.pdf; Ä10 Motion Alvar Aalto 2025-06-03.pdf; Ä10 Kf § 114.pdf; Ä10 Tjänsteutlåtande bildningsförvaltningen den 10 november 2025 (2).pdf; Ä10 KFU § 97.pdf

Hej,

Se bifogat protokollsutdrag och underlag.

Vänligen,

Jenny Bååk

Nämndsekreterare
Bildningsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 142

Dnr BN068-25 875

Behandling av motion gällande ett museum för Alvar Aaltos designade föremål

Sammanfattning

Följande motion av Lillemor Gunnarsson (C) har kommunssekreteraren remitterat till bildningsnämnden för behandling:

”År 2023 04 25 ställde jag en fråga till dåvarande ordförande i Strategiutskottet angående förfrågan om lokal för Alvar Aaltos designade föremål. Jag fick ett muntligt svar som inte gav svar på frågan.

Lite bakgrund:

Den 8 april 2020 kunde vi med förfäran läsa att Alvar Aaltos byggnad var totalförstörd genom en brand. Byggnad var ritad av Alvar Aalto, som var en av Nordens främsta arkitekter. Ett kulturarv hade brunnit ner. Önskemål fanns att få hyra Rådhusets annex, men det blev en komplex fråga som aldrig fick ett svar! Föreningen Hedemora Hantverk fick försäkringspengar som de vill använda till att köpa in andra verk designade av Alvar Aalto. Föreningen önskar att hyra en lämplig lokal för ett museum i syfte att bevara och offentliggöra Alvar Aaltos designade föremål

Centerpartiet vill ha svar på följande frågor:

- Att ett skriftligt svar på hur långt ärendet har kommit?
- Att en redovisning på hur möjligheterna ser ut för att hyra annexet vid Rådhuset?
- Att det presenteras förslag på någon annan lokal som kan vara lämplig, om inte annexet är aktuellt?”

Bildningsförvaltningen kan inte svara motionären på hur det har gått med ärendet då det inte varit remitterat till bildningsnämnden tidigare. Bildningsförvaltningen ser inte heller att bildningsnämnden kan besvara attsatsen gällande en redovisning på hur möjligheterna ser ut för att hyra annexet vid Rådhuset då bildningsförvaltningen inte har verksamhet i den lokalen. Bildningsnämnden har i dagsläget inte en lokal anpassad för ändamålet. Bildningsförvaltningen ser dock initiativet om ett museum i en av kommunens lokaler som ett bra förslag för Hedemora kommun. Här finns en möjlighet att kommunen tillsammans med föreningar kan samverka i en utställningslokal. Vi ser detta förslag som en viktig fråga för att kunna lyfta vårt kulturarv och synliggöra det för våra medborgare.

Forts. § 142

Forts. § 142

Bildningsnämndens kultur- och fritidsutskott behandlade ärendet den 24 november 2025 och beslutade att föreslå bildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i det ursprungliga förslaget men ta i beaktande bildningsförvaltningens synpunkter.

Beslutsunderlag

Motion från Lillemor Gunnarsson (C) den 3 juni 2025

Kommunfullmäktige den 10 juni 2025 § 114

Tjänsteutlåtande bildningsförvaltningen den 10 november 2025

Bildningsnämndens kultur- och fritidsutskott den 24 november 2025 § 97

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen i det ursprungliga förslaget men tar i beaktande bildningsförvaltningens synpunkter.

Utdrag till

Bildningsförvaltningen

Kommunfullmäktige

Bildningsförvaltningen
Harry Lehto
harry.lehto@hedemora.se

Datum
2025-11-10

BN068-25 875

Kultur och fritidsutskottet

Behandling av motion gällande ett museum för Alvar Aaltos designade föremål

Sammanfattning

Följande motion av Lillemor Gunnarsson (C) har kommunssekreteraren remitterat till bildningsnämnden för behandling:

” År 2023 04 25 ställde jag en fråga till dåvarande ordförande i Strategiutskottet angående förfrågan om lokal för Alvar Aaltos designade föremål. Jag fick ett muntligt svar som inte gav svar på frågan.

Lite bakgrund:

Den 8 april 2020 kunde vi med förfäran läsa att Alvar Aaltos byggnad var totalförstörd genom en brand. Byggnad var ritad av Alvar Aalto, som var en av Nordens främsta arkitekter. Ett kulturarv hade brunnit ner. Önskemål fanns att få hyra Rådhusets annex, men det blev en komplex fråga som aldrig fick ett svar! Föreningen Hedemora Hantverk fick försäkringspengar som de vill använda till att köpa in andra verk designade av Alvar Aalto. Föreningen önskar att hyra en lämplig lokal för ett museum i syfte att bevara och offentliggöra Alvar Aaltos designade föremål

Centerpartiet vill ha svar på följande frågor:

- Att ett skriftligt svar på hur långt ärendet har kommit?
- Att en redovisning på hur möjligheterna ser ut för att hyra annexet vid Rådhuset?
- Att det presenteras förslag på någon annan lokal som kan vara lämplig, om inte annexet är aktuellt?”

Förvaltningens synpunkter

Bildningsförvaltningen kan inte svara motionären på hur det har gått med ärendet då det inte varit remitterat till bildningsnämnden tidigare. Bildningsförvaltningen ser inte heller att bildningsnämnden kan besvara attsatsen gällande en redovisning på hur möjligheterna ser ut för att hyra annexet vid Rådhuset då bildningsförvaltningen inte har verksamhet i den lokalen. Bildningsnämnden har i dagsläget inte en lokal anpassad för ändamålet.

Bildningsförvaltningen ser dock initiativet om ett museum i en av kommunens lokaler som ett bra förslag för Hedemora kommun. Här finns en möjlighet att kommunen tillsammans med föreningar kan samverka i en utställningslokal. Vi ser detta förslag som en viktig fråga för att kunna lyfta vårt kulturarv och synliggöra det för våra medborgare.

Förslag till beslut

Bildningsförvaltningen föreslår bildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i det ursprungliga förslaget men ta i beaktande förvaltningens synpunkter.

Therese Sarenbrant
Förvaltningschef

Harry Lehto
Kulturchef

Från: Lina Norlander
Skickat: den 26 mars 2026 13:41
Till: Kommunstyrelsen; Jennifer Berglund
Ämne: ON § 80 Svar till motion gällande avveckling av bemanningsenheten
Bifogade filer: ON § 80 Svar till motion gällande avveckling av bemanningsenheten.pdf; 24.1. Tjänsteutlåtande motion.pdf; 24.2. Hedemora 25 05 20 motion bemanningsenheten (3).pdf

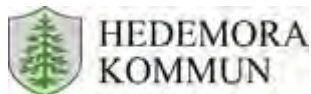
Kategorier: Blå kategori

Hej,

se bifogat beslut samt underlag.

Med vänlig hälsning/Best regards

LINA NORLANDER
Nämndsekreterare
Omsorgsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 80

Dnr ON154-25 700

Svar till motion från Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna gällande Avveckling av bemanningsenheten och omfördelning av resurserna till samtliga enheter inom vård och omsorg

Sammanfattning

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna i Hedemora lämnade 25-05-20 följande motion till Kommunfullmäktige i Hedemora kommun. Motionen remitterades till Omsorgsförvaltningen för besvarande.

” Omsorgsverksamheten i Hedemora kommun står inför stora utmaningar med ökade behov inom särskilda boenden och ett fortsatt underskott inom bemanning. Bemanningenheten har under en längre tid haft svårt att möta verksamheternas behov, både vad gäller tillgänglig personal och rätt kompetens. Detta har lett till en ökad belastning på basorganisationen, minskad kontinuitet för brukarna samt svårigheter att säkerställa en hög och jämn kvalitet inom omsorgen.

De resurser som idag används för att driva bemanningenheten föreslås istället omfördelas till kommunens särskilda boenden samt övriga verksamheter.

Syftet är att:

Stärka bemanningen på särskilda boenden för att möta ökade krav på kontinuitet, trygghet och god omsorg

Minska beroendet av tillfälliga lösningar och därmed höja kvaliteten i verksamheterna

Skapa mer långsiktigt hållbara arbetsförhållanden för medarbetarna genom en stabilare bemanning

Fokusera på kärnverksamheterna där behoven är som störst och resurserna kan användas mer effektivt

Den föreslagna omfördelningen är ett led i att skapa en mer robust och kvalitativ omsorgsverksamhet i Hedemora kommun, där brukarnas behov sätts i centrum och där tillgängliga resurser används strategiskt.

Forts. § 80

Forts. § 80

Med anledning av ovanstående yrkar Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna att Omsorgsnämnden beslutar att:

Avveckla bemanningsenheten under 2026

Omfördela resurserna till särskilda boenden samt övriga verksamheter inom

Vård & Omsorg Uppdra till förvaltningen att ta fram en genomförandeplan”

Förvaltningens yttrande

Bemanningsenhetens primära uppdrag är att tillsätta vikarier på vakanta arbetspass och tillse rekrytering av vikarier för timanställning och då med störst behov till sommaren. De finns också tillgängliga varje helg för att arbeta med tillsättning av pass vid inkommen frånvaro under helg och sköter placeringar av studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning inom omsorgens verksamheter.

På bemanningsenheten arbetar tre bemanningsassistenter och en enhetschef som sköter ovannämnda uppdrag. Enhetschefen har utöver detta uppdrag också ansvar för den arbetsgrupp som kallas Resursen.

Bemanningsenheten ska inte enbart serva verksamheter inom omsorgen utan har också uppdrag gentemot bildningsförvaltningen som bekostar del av tjänst.

Om bemanningsassistenternas uppdrag skulle fördelas ut på respektive verksamhet skulle det handla om en förstärkning med cirka 16 % per chef.

Inom dessa 16 % skulle arbete med tillsättning av vakanta pass löpande och rekrytering av sommarvikarier ske på samtliga enheter samt helgtjänstgöring.

Att ha bemanningen central utgör en förbättrad möjlighet till att följa LAS och arbetstidsregler. Förvaltningen ser också en risk med att varje enhet rekryterar de egna vikarierna som skulle kunna leda till en situation där enheterna bjuder över varandra för att säkerställa sin egen vikarieanskaffning.

Beställda antal timmar har under det senaste året ökat inom verksamheterna. Under 2025 låg samtliga verksamheter på en tillsättningsgrad på mer än 85 % med undantag av ordinärt boende som hade 78 % tillsättningsgrad för beställda pass.

Forts. § 80

Forts. § 80

Förvaltningen ser inte i dagsläget att en fördelning av resurserna skulle bidra till mer tillgänglig personal och rätt kompetens utan skapa merjobb att varje verksamhet ska driva bemannings-och rekryteringsprocessen separat. Detta utifrån att det redan idag ses att grunduppdraget som enhetscheferna för respektive verksamhet har är svårt att hinna med vad gäller exempelvis uppföljning av verksamhet och personal.

Däremot ser förvaltningen att utveckling inom den befintliga bemanningsenheten är möjlig och behövs. Där ett första steg har påbörjats med en tätare dialog och planering med verksamheterna inför sommarrekrytering, behovsanalys med respektive verksamhetsgren och att introduktionen är under påseende för att rusta vikarierna bättre inför sitt arbete i verksamheterna.

Beslutsunderlag

Omsorgsförvaltningens tjänsteutlåtande 2 mars 2026
Kristdemokraterna och Sverigedemokraternas motion 20 maj 2025

Förslag till Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservation

Monika Persson (KD) och Ylva Lundberg (SD) reserverar sig mot beslutet med motivering:

” Motionen lyfter en viktig fråga – hur resurser används inom verksamheterna på ett effektivt sätt.

Bokslut för året 2025 visar på ett **underskott** för hemtjänst med 7,8 miljoner och för SÄBO 2,6 miljoner **summa 10,4 miljoner!**

Inom LSS verksamheten har man idag en viss överanställning, enhetspool, där personal täcker upp vid frånvaro. Låter enheterna själva hantera sina vikarier.

LSS visar på ett överskott för 2025!

När personalen är känd i verksamheten och arbetar återkommande på samma enhet skapas trygghet för brukare och bättre arbetsmiljö för personalen. En viss överanställning innebär samtidigt en kvalitets samt kontinuitetshöjning. Vikarieanskaffning exempelvis inför semesterperioden bör hanteras av HR. Kristdemokraterna samt Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att avslå motionen om nedläggning av bemanningsenheten och därmed en mer effektiv användning av våra resurser.”

Forts. § 80

Omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-25

Forts. § 80

Utdrag till
Omsorgsförvaltningen
Kommunfullmäktige
Marit Andersson (SD)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämndens verkställighetsutskott

Svar till motion Avveckling av bemanningsenheten och omfördelning av resurserna till samtliga enheter inom vård och omsorg

Sammanfattning

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna i Hedemora lämnade 25-05-20 följande motion till Kommunfullmäktige i Hedemora kommun. Motionen remitterades till Omsorgsförvaltningen för besvarande.

” Omsorgsverksamheten i Hedemora kommun står inför stora utmaningar med ökade behov inom särskilda boenden och ett fortsatt underskott inom bemanning. Bemanningsenheten har under en längre tid haft svårt att möta verksamheternas behov, både vad gäller tillgänglig personal och rätt kompetens. Detta har lett till en ökad belastning på basorganisationen, minskad kontinuitet för brukarna samt svårigheter att säkerställa en hög och jämn kvalitet inom omsorgen.

De resurser som idag används för att driva bemanningsenheten föreslås istället omfördelas till kommunens särskilda boenden samt övriga verksamheter.

Syftet är att:

Stärka bemanningen på särskilda boenden för att möta ökade krav på kontinuitet, trygghet och god omsorg

Minska beroendet av tillfälliga lösningar och därmed höja kvaliteten i verksamheterna

Skapa mer långsiktigt hållbara arbetsförhållanden för medarbetarna genom en stabilare bemanning

Fokusera på kärnverksamheterna där behoven är som störst och resurserna kan användas mer effektivt

Den föreslagna omfördelningen är ett led i att skapa en mer robust och kvalitativ omsorgsverksamhet i Hedemora kommun, där brukarnas behov sätts i centrum och där tillgängliga resurser används strategiskt.

Med anledning av ovanstående yrkar Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna att Omsorgsnämnden beslutar att:

Avveckla bemanningsenheten under 2026

Omfördela resurserna till särskilda boenden samt övriga verksamheter inom

Vård & Omsorg Uppdra till förvaltningen att ta fram en genomförandeplan”

Förvaltningens yttrande

Bemanningsenhetens primära uppdrag är att tillsätta vikarier på vakanta arbetspass och tillse rekrytering av vikarier för timanställning och då med störst behov till sommaren. De finns också tillgängliga varje helg för att arbeta med tillsättning av pass vid inkommen frånvaro under helg och sköter placeringar av studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning inom omsorgens verksamheter.

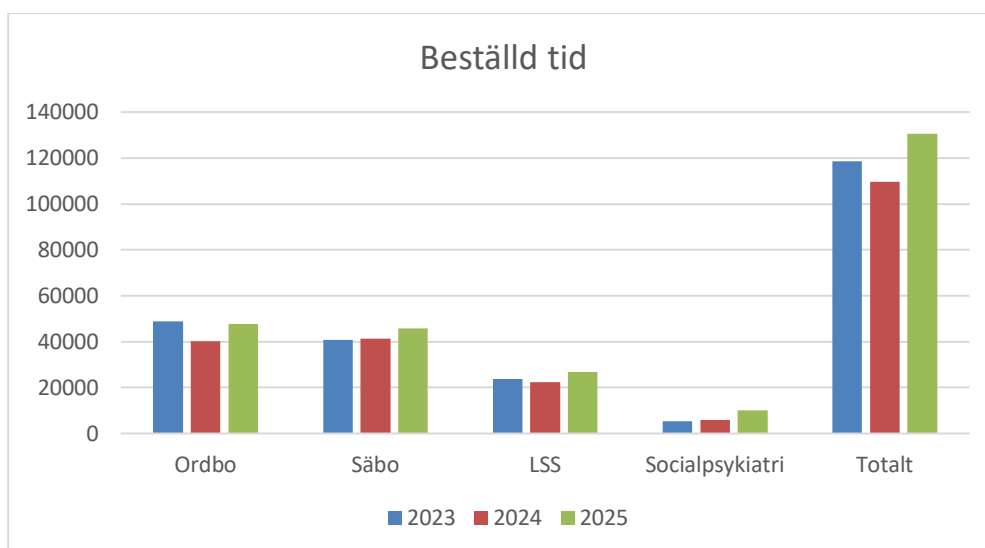
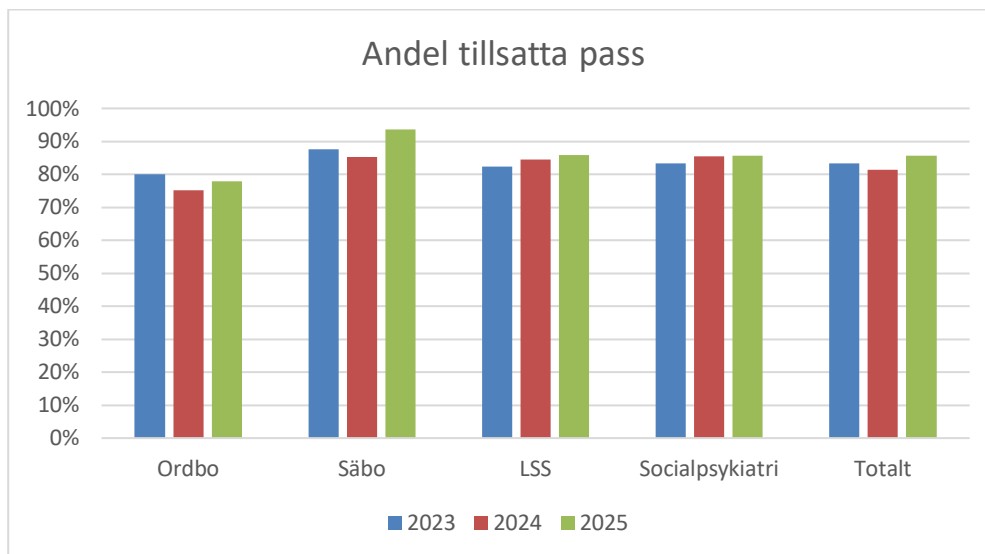
På bemanningsenheten arbetar tre bemanningsassistenter och en enhetschef som sköter ovannämnda uppdrag. Enhetschefen har utöver detta uppdrag också ansvar för den arbetsgrupp som kallas Resursen.

Bemanningsenheten ska inte enbart serva verksamheter inom omsorgen utan har också uppdrag gentemot bildningsförvaltningen som bekostar del av tjänst.

Om bemanningsassistenternas uppdrag skulle fördelas ut på respektive verksamhet skulle det handla om en förstärkning med cirka 16 % per chef.

Inom dessa 16 % skulle arbete med tillsättning av vakanta pass löpande och rekrytering av sommarvikarier ske på samtliga enheter samt helgtjänstgöring.

Att ha bemanningen central utgör en förbättrad möjlighet till att följa LAS och arbetstidsregler. Förvaltningen ser också en risk med att varje enhet rekryterar de egna vikarierna som skulle kunna leda till en situation där enheterna bjuder över varandra för att säkerställa sin egen vikarieanskaffning.

Beställda antal timmar har under det senaste året ökat inom verksamheterna. Under 2025 låg samtliga verksamheter på en tillsättningsgrad på mer än 85 % med undantag av ordinärt boende som hade 78 % tillsättningsgrad för beställda pass.

Förvaltningen ser inte i dagsläget att en fördelning av resurserna skulle bidra till mer tillgänglig personal och rätt kompetens utan skapa merjobb att varje verksamhet ska driva bemannings-och rekryteringsprocessen separat. Detta utifrån att det redan idag ses att grunduppdraget som enhetscheferna för respektive verksamhet har är svårt att hinna med vad gäller exempelvis uppföljning av verksamhet och personal.

Däremot ser förvaltningen att utveckling inom den befintliga bemanningsenheten är möjlig och behövs. Där ett första steg har påbörjats med en tätare dialog och planering med verksamheterna inför sommarrekrytering, behovsanalys med respektive verksamhetsgren och att

introduktionen är under påseende för att rusta vikarierna bättre inför sitt arbete i verksamheterna.

Beslutsunderlag

Motion, Avveckling av bemanningsenheten och omfördelning av resurserna till samtliga enheter inom vård & omsorg

Förslag till beslut

Omsorgsnämndens verkställighetsutskott beslutar med hänvisning till omsorgsförvaltningens yttrande att förslå omsorgsnämnden att föreslå kommunfullmäktig att avslå motionen.

Tf. Förvaltningschef

Emelie Forslund

Utdrag till

Omsorgsförvaltningen

Marit Andersson (SD)

Kristdemokraterna

Från: Bildningsnämnden
Skickat: den 25 mars 2026 12:30
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: BN § 38
Bifogade filer: BN § 38.pdf; Ä16 Kf § 180.pdf; Ä16 BN § 102 Biblioteksplan.pdf; Ä16 Tjänsteutlåtande förlängning av biblioteksplanen.pdf; Ä16 KFU § 12.pdf

Kategorier: Blå kategori

Hej,

Se bifogat protokollsutdrag och underlag.

Vänligen,

Jenny Bååk

Nämndsekreterare
Bildningsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 38

Dnr BN359-22 880

Förlängning av Biblioteksplan 2023–2026 t.o.m. 2027

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska alla kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av biblioteksverksamheten.

Hedemora kommuns biblioteksplan gäller för perioden 2023–2026 och fastställdes av kommunfullmäktige 2022-12-13 §180. Region Dalarnas biblioteksplan gäller också för perioden 2023–2026 och antogs av Regionfullmäktige 2023-02-20.

Region Dalarnas biblioteksplan är förlängd ett år för att bättre harmoniera med den politiska mandatperioden. Det innebär att den politiska sammansättningen för mandatperioden redan initialt deltar i arbetsprocessen med att ta fram en ny biblioteksplan innan beslut fattas.

Hedemora bibliotek har tidigare följt Region Dalarnas löptid och önskvärt vore om det fortsättningsvis kunde fortgå. Bevekelsegrunden för en tydligare koppling till mandatperioden är även rimlig för Hedemora kommuns del.

Bildningsnämndens kultur- och fritidsutskott behandlade ärendet den 9 mars 2026 och beslutade att föreslå bildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att förlänga biblioteksplanen till 2027.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige den 13 december 2022 § 180
Biblioteksplan 2023–2026 fastställd den 13 december 2022
Tjänsteutlåtande bildningsförvaltningen den 4 mars 2026
Kultur- och fritidsutskottet den 9 mars 2026 § 12

Förslag till kommunfullmäktige

Bildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att förlänga biblioteksplanen till 2027.

Utdrag till

Bildningsförvaltningen
Kommunfullmäktige

Bildningsförvaltningen
Gun-Marie Bergström
gun-marie.bergstrom@hedemora.se

Datum
2026-03-04

BN359-22 880

Bildningsnämndens kultur- och fritidsutskott

Förlängning av biblioteksplanen

Biblioteksplan Hedemora kommun 2022-12-12 § 180

Sammanfattning

Kultur-och fritidsutskottet föreslå bildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att förlänga biblioteksplanen 2023-2026 t.o.m. 2027.

Ärendebeskrivning

Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska alla kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av biblioteksverksamheten.

Hedemora kommuns biblioteksplan gäller för perioden 2023-2026 och fastställdes av kommunfullmäktige 2022-12-12 §180. Region Dalarnas biblioteksplan gäller också för perioden 2023-2026 och antogs av Regionfullmäktige 2023-02-20.

Region Dalarnas biblioteksplan är förlängd ett år för att bättre harmoniera med den politiska mandatperioden. Det innebär att den politiska sammansättningen för mandatperioden redan initialt deltar i arbetsprocessen med att ta fram en ny biblioteksplan innan beslut fattas.

Hedemora bibliotek har tidigare följt Region Dalarnas löptid och önskvärt vore om det fortsättningsvis kunde fortgå. Bevekelsegrunden för en tydligare koppling till mandatperioden är även rimlig för Hedemora kommuns del.

Ändringar i skollagen om att elever ska ha tillgång till bemannade skolbibliotek gäller från och med 1 juli 2025. Även mot denna bakgrund ser biblioteket en fördel med att förlänga biblioteksplanen för att under 2026 och 2027 kunna utforma skolbiblioteksplanens inriktning och identifiera och förankra prioriterade utvecklingsområden utifrån de aktuella lagändringarna.

Biblioteket gör bedömningen att förslaget om förlängd löptid för biblioteksplanen inte har några negativa konsekvenser för jämställdhet eller barns rättigheter. Förlängningen bedöms heller inte ha några ekonomiska konsekvenser och arbetet fortgår enligt planerad budget.

Förslag till beslut

Kultur-och fritidsutskottet föreslå bildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att förlänga biblioteksplanen 2023-2026 t.o.m. 2027.

Utdrag till

Bildningsnämnden

Gun-Marie Bergström
Bibliotekschef

Jenny Kämpe
Avdelningschef

Från: Bildningsnamnden
Skickat: den 25 mars 2026 09:09
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: BN § 24
Bifogade filer: BN § 24.pdf; Ä3 Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031.pdf; Ä3 Tjänsteutlåtande lokalförsörjningsplan 2026-2031.pdf

Kategorier: Blå kategori

Hej,

Se bifogat protokollsutdrag och underlag.

Vänligen,

Jenny Bååk

Nämndsekreterare
Bildningsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 24

Dnr BN337-26 216

Lokalförsörjningsplan 2026–2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler. I förslaget till revidering är text som föreslås tas bort överstruken och förslag till ny text gulmarkerad.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora Kommunfastigheter AB) ingår.

Beslutsunderlag

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031
Tjänsteutlåtande bildningsförvaltningen den 9 mars 2026

Förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Kommunstyrelsen
Hedemora Kommunfastigheter

Bildningsnämnden

Beslut gällande Hedemora kommunkoncerns Lokalförsörjningsplan 2026–2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Ärendebeskrivning

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler. I förslaget till revidering är text som föreslås tas bort överstruken och förslag till ny text gulmarkerad.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår.

Beslutsunderlag

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031

Förslag till beslut

Bildningsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Hedemora kommunfastigheter
Förvaltningschef

 HEDEMORABOSTÄDER	STYRDOKUMENT		Sida 1(22)
	Datum 2026-03-06	Omfattning Kommunkoncernen (nämnder, styrelse och helägda kommunala bolag)	
	Giltighet fr o m: 2026-05-22	Publicering Författningssamling	
Godkänt/antaget av Kommunfullmäktige	Dokumentägare Kommundirektör	Dokumentansvarig Lokalstrateg	

Lokalförsörjningsplan

Dok. Kategori:	Lokalförsörjningsplan
Stadie:	Revidering
Gallring:	Bevaras
Kort beskrivning:	Avsikten med denna lokalförsörjningsplan är att ge ett samlat underlag för kommunens korta- och långsiktiga lokalbehov utifrån minst ett 5 årsperspektiv. Planen visar vilka utmaningar som finns för kommunens kommande år gällande lokalförsörjning och är ett viktigt underlag för kommunens strategiska köp och försäljningar av fastigheter.

Ursprungligt beslutsdatum 2024-06-18, § 11	Ursprungligt diarienummer KS362-23 209	Bör revideras senast Vid behov, med årlig översyn	Skapad av Lise-Lotte Sörensen, tf. lokalstrateg vid Hedemora kommunfastigheter ab
Revideringar (datum, §) Godkänd av lokalstyrgrupp 260330	Vad revideringen avsett Redaktionella ändringar samt översyn av stycken.	Diarienummer vid revidering KS290-25 209	Ändrad av Jesper Isgren, lokalstrateg vid Hedemora kommunfastigheter ab

Innehållsförteckning

Inledning	3
Lokalbestånd	5
Verksamhetens lokalbehov	9
Avtal om fastighetsförvaltning Hedemora kommun	13
Befolkningsprognos för Hedemora kommun	13
Miljö	15
Lokalförändringar	15
Investeringsbehov	16
Kommunens egna fastigheter.....	20

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN

Denna lokalförsörjningsplan ersätter tidigare beslutat styrdokument ”Lokalförsörjningsplan”, antagen av kommunfullmäktige den 18 juni 2024, § 11, KS362-23 209.

Denna lokalförsörjningsplan gäller för hela kommunkoncernen (nämnder, styrelse och helägda kommunala bolag).

Inledning

Enligt de övergripande målen antagna av kommunfullmäktige 2023-11-21 ska Hedemora vara en växande, attraktiv och trygg kommun att bo och verka i. I vår kommun behövs alla och vi hjälps åt för att göra varandra bättre och utveckla ett hållbart samhälle. Alla invånare, medarbetare, näringsliv och föreningsliv har en viktig roll och vi tar oss an framtiden med stor tillförsikt, vi gör det tillsammans.

Målen antagna av kommunfullmäktige 2023-11-21 innebär följande:

- Vi kan erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer.
- Vi strävar ständigt efter att förbättra skola, vård och omsorg genom att främja innovation, samarbete och hög kvalitet för att möta invånarnas behov på bästa möjliga sätt.

Avsikten med denna lokalförsörjningsplan är att ge ett samlat underlag för kommunens korta- och långsiktiga lokalbehov utifrån minst ett 5 årsperspektiv. Planen visar vilka utmaningar som finns för kommunens kommande år gällande lokalförsörjning och är ett viktigt underlag för kommunens strategiska köp och försäljningar av fastigheter.

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora. Lokalförsörjningsplanen ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler.

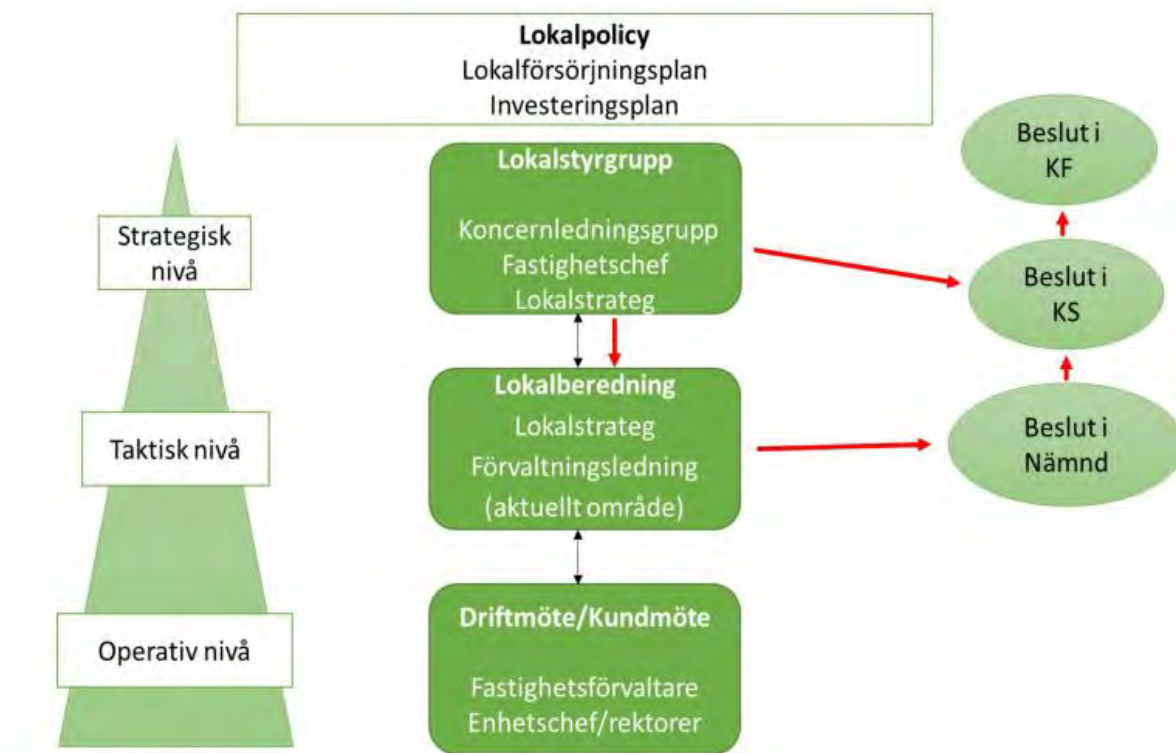
Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av facknämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt VD, projektchef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder AB och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår.

Planen innehåller förslag och prioriteringar i första hand till år 2031. Vidare tar lokalförsörjningsplanen upp olika alternativ till långsiktiga lösningar och inriktningar.

Syfte och mål

Huvudsyftet med lokalförsörjningsplanen är att ge förutsättningar för och ha god framförhållning gällande att strukturera, planera och tillgodose kommunens behov av verksamhetslokaler.

Underlaget används för att bedöma framtida investeringsbehov. Att bidra med en långsiktig och hållbar lokalstrategi som ger kostnadseffektiva, energieffektiva och ändamålsenliga lokaler.

Bild ur Lokalpolicy, fastställd av kommunfullmäktige den 28 september 2021 § 150

Lokalbestånd

Hedemora kommun äger olika typer av administrationslokaler, kulturhistoriska byggnader samt idrottsanläggningar, se objektslista nedan:

Kommunägda förvaltningsobjekt

Vasahallen	Hedemora
Hedemora ishall	Hedemora
Gruvlaven Intrånget	Intrånget
Förråd Brunnsjöberget	Hedemora
Wahlmanska huset	Hedemora
Sveaparkskiosken och Sveaparksscenen	Hedemora
Rådhuset med annexet	Hedemora
Västerby garage (före detta brandstation)	Västerby
Stationshuset	Hedemora
Trollbo bastu	Långsbyn
Rostugnens hyttområde (Gamla brandstationen, förråd, garage)	Vikmanshyttan
Brunnsjöleden	Hedemora
Hamre ridanläggning	Hamre
Vasaliden Arena	Hedemora
Hopptornet och kallbadhuset Hönsan	Hedemora
Brunna 1:1	Brunna
Klosterliden	Långshyttan
Sändarstation, Nibbleberget	Hedemora
Gammelgården	Hedemora

Därutöver förhyr kommunen lokaler och anläggningar för de kommunala verksamheterna genom de kommunalägda Hedemora Kommunfastigheter AB:

Skolor

Hedemora kommunfastigheter AB	Yta kvm	Antal	kvm/elev
1000 Braxen 5, Martin Koch gymnasiet	8895	350	25
1001 Hedemora 6:1, Hedemora 1:4, Hälla 2:7, Bachmanska	5241	240	22
1002 Hedemora 3:14, Kulturskolan	539		
1005 Braxen 5, Vasaskolan	7562	470	16
1006 Braxen 5, Vasaköket	813		
1010 Renen 12, Stureskolan	5928	320	19
1020 Hedemora 4:31, Fyrklöverskolan	1850	190	10
1030 Långshyttan 47:1, Jonsboskolan	6222	85	73
1050 Vikmanshyttan 4: 18, Skolan	1548	85	18
1060 Hedemora-Västerby 1:31, Västerby skola	1753	115	15
1070 Smedby 29:1, Smedby skola	1993	120	17
Skolor totalt	42 344		

Förskolor

1011 Vallen 1, Regnbågen	606	55	11
1023 Majoren 2; Svedjan	655	51	13
1033 Långshyttan 14:53, Ekorren	583	46	13
1042 Hedemora 6:1, Humlegården	544	55	10
1052 Vikmanshyttan 4:18, Björkbacken	388	35	11
1062 Hedemora-Västerby 1:31, Västerby förskola	364	40	9
1082 Kristallen	1327	102	13
0501 Bikupan	285	22	13
6016 Stjärnsunds förskola	332	12	28
Förskolor totalt	5 084		

Sporthallar

1401 Långshyttan 14:55, 47:1, Sporthall 2	369
1402 Vikmanshyttan 4:18, Sporthall	1 250
Sporthallar totalt	3 619

Övriga

1500 Tjädern 6, Bibliotek	1 299
1501 Tjädern 8, Kommunhuset	4 816
1510 Lien 1 (Hedemora kommunfastigheter AB)	
1512 Hamre 105:1	625
1600 Hedemora 6:1, Kraftgatan	5 636
1606 Karpen 1	1400
1514 Strandgården	135
Övriga totalt	13 414
Totalt alla fastigheter	64 811

AB Hedemorabostäder / Hedemora kommunfastigheter AB

Munkbohemmet	SÄBO
Norden	SÄBO
Granen	SÄBO
Tyellingstrand, projektering pågår	SÄBO
Plogen 4, Karl Trotzig gata	Gruppboväder, LSS, 6 platser
Yrkesvägen 30	Gruppboväder, LSS, 6 platser
Smedby 29:4, Täppanvägen	Gruppboväder, LSS, 6 platser
Norrbygatan	Gruppboväder, LSS, 6 platser
Ämbetsgatan	Elevehälsan(bildning)
Åsgatan, Gnistan	Öppen vård
Ankaret	Uppsökande verksamhet för ungdomar
Kyrkogatan	Boendestöd
Vintergatan	Hemtjänsten
Hedbygatan, projektering pågår gällande flytt av verksamhet inom befintlig fastighet	Demens dagverksamhet
Hedbygatan, projektering beslutat, demensdagverksamhet idag ska bli ett boende	Nytt boende för individer med kognitiv nedsättning
Backliden, Långshyttan	Serviceboväder, LSS, 10 platser
Hökargatan	Serviceboväder, 4 platser + 4 satellitlägenheter
Tallgatan, Vikmanshyttan	Serviceboväder, 4 platser + 8 satellitlägenheter
Björkgården, Vikmanshyttan	Gruppboväder, SoL 6 platser
HSR, Kraftgatan	Sjuksköterskor och rehabpersonal
Arbetsmarknadsenheten, Kraftgatan	Arbetsmarknadsinsatser
LH-metall	Daglig verksamhet
Karpen	Daglig verksamhet

Hedemora kommunfastigheter hyr in lokaler genom externa fastighetsägare åt kommunen:

Objekt	Hyresvärd
Tingshuset	Valerum Älgen AB
Arkivet, Åsgatan 70	Nordhemsstigen AB
Nibble kök/gymnastik	Förvaltning i Skönvik AB
Fritidsgård Hedemora, Kyrkogatan 20	AB Hedemora, Husby o Garpenbergs församling
Dagcenter Skrinet, Åsgatan 43	Nordhemsstigen AB
Damastvägen 13	Förvaltning i Skönvik AB
Sturegatan 10	Byggnadsfirma Yngve Bergman AB
Sturegatan 12 uppsagd 260831	Byggnadsfirma Yngve Bergman AB
Vinstragården uppsagd 261231	Samhällsbyggnadsbolaget i Norden
Familjerådgivning, Kyrkogatan 15	AB Hedemora, Husby o Garpenbergs församling
Stjärnsunds förskola	AB Hem
Starbiografen	Nordhemsstigen AB

Verksamhetens lokalbehov

Lokalförsörjningsplanen utgår ifrån de befolkningsprognoser och eventuella förändringsbehov som presenterats av respektive förvaltning samt dess facknämnd och omfattar följande verksamhetslokaler:

Bildningsförvaltningen, utbildning

- Förskolelokaler
- Skolor / utbildningslokaler
- Kök / matsalstator
- Öppen förskola
- Elevhälsa
- Kontor

Bildningsförvaltningen, kultur och fritid

- Bibliotekslokaler
- Kultur / musikskolelokaler
- Mötesplatser för kultur
- Fritidsgård / föreningslokaler
- Sim- och sporthallar
- Idrotts- och friluftsanläggningar

Anpassad skola

Anpassad grundskola med både inriktningarna ämnen och ämnesområden finns på Fyrklöverskolan. Anpassad grundskola omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden. Utbildning inom ämnesområden är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Elever kan även läsa enligt grundskolans kursplaner, dessa benämns integrerade elever.

Antalet elever inom anpassad skola har ökat de senaste åren och fortsätter öka. Vi behöver se över fler lokalers beskaffenhet för att möta elevernas behov.

Behov anpassad skola

Lokalbehovet för anpassad skola kan i vissa fall kräva stora ytor, tillgänglighetsanpassade lokaler, inhägnad utomhusmiljö samt anpassad ljudmiljö. Lokaler för korttidstillsyn för barn över 12 år (TÖT) med funktionsnedsättning (LSS) behövs. Det är ofta nödvändigt med individuella speciallösningar för enskilda elever som behöver särskilda anpassningar till exempel ett mindre sammanhang, avskilt rum eller egen ingång. Den anpassade skolans elever kan vara extra känsliga för förändring och det är av största vikt att det finns en långsiktig lokalplanering för att minimera onödiga omflyttningar.

Gymnasiet och vuxenutbildningarna

Ett arbete med planering och dimensionering av gymnasial utbildning pågår i syfte att skapa en kontinuerlig anpassning av utbudet så att det överensstämmer både med elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Ett gemensamt arbete med närliggande kommuner har lett till en samverkan mellan huvudmän kring vilka utbildningar som ska erbjudas var.

Vi som huvudman är med i GYSAM gällande gymnasieutbildningarna och DALAWUX för vuxenutbildningarna.

Utöver beskrivningen ovan omfattar Hedemora Vuxenutbildning flera andra delar som är centrala för vårt uppdrag: SFI, Vuxenutbildning på grundläggande nivå, detta gäller teoretiska kurser på grundläggande nivå, Teoretiska kurser på gymnasial nivå och Komvux som anpassad utbildning.

Omsorgsförvaltningen

- Särskilda boenden för äldre
- Korttidsenhet
- Växelvårdsplats
- Gruppboendestäder LSS
- Boenden med särskild service SoL / LSS
- Bostäder för andra målgrupper med särskilda behov
- Dagverksamheter
- Dagliga verksamheter
- Kontor
- Kontor på Vintergatan 2, bemanningsenheten, hemtjänsten
- Behandlingslokaler, förebyggande arbete

Omsorgsförvaltningens framtida lokalbehov

Den nya socialtjänstlagen (2025:40) SoL, som trädde i kraft den 1 juli 2025, innebär en omfattande omställning med fokus på förebyggande och tidiga insatser, vilket bland annat ställer krav på planering, samverkan och ändamålsenliga lokaler.

Kommunens öppenvårdsverksamheter Gnistan, Ankaret och Ripan behöver utvecklas och utökas för att möta lagens krav och därmed behov av översyn av lokaler. I dagsläget är dessa verksamheter lokaliserade separat och uppfyller inte kraven på utformning, storlek och sekretess. Det föreligger behov av att samla verksamheterna under samma tak för att kunna bedriva en verksam öppenvård i linje med nya SoL. På sikt föreligger även behov av att även ha vuxenhetens öppenvård Stinsen under samma tak för en sammanhållen öppenvård.

För att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre ses behov av att mötesplatser och träffpunkter skapas, gärna genom samnyttjande av befintliga lokaler och samarbete med föreningslivet.

Avvecklingen av Vinstragården och öppnandet av Tyllingstrand med färre platser skapar behov av ersättningslokaler för korttids- och växelvård.

Hemtjänstens verksamhet kommer att ses över vilket också kan innebära förändrade behov lokalmässigt.

Projektering pågår för en ny dagverksamhet vid Gussarvsgården samt ett nytt särskilt boende med 80 platser, men befintliga boenden behöver upprustning för att skapa trivsel och goda arbetsförutsättningar och att det finns en attraktiv utomhusmiljö i anslutning.

Det ses även behov inom andra verksamheter att tillse framtida behov såsom trygghetsboende, demensenheter och fler boendeformer inom socialpsykiatri.

Inom arbetsmarknadsenheten och MiniMaxi föreligger behov av omstrukturering för att i framtiden bland annat möta aktivitetskrav kopplat till försörjningsstöd. I takt med att verksamheten växer och har förändrade behov finns även behov av förändringar och anpassningar av lokaler.

Behov ses av att LSS-boenden renoveras eller byggas om för att bättre passa individens behov idag samt anpassa utbudet till nya behov i framtiden. Korttidsverksamheten för barn inom LSS bedrivs idag i externa lokaler och där ses behov av att kunna hitta nya anpassade lokaler inom kommunkoncernen.

Samtliga verksamheter som är i behov av transportmedel i form av bil behöver ses över framtida eldrivna fordon ska hanteras.

Alla ny- och ombyggnationer ska uppfylla krav på tillgänglighet och social samverkan. Behovsanalysen i den kommande äldreomsorgsplanen integreras i revideringen av lokalförsörjningsplanen.

Kommunstyrelseförvaltningen

- Kontor
- Kulturhistoriska byggnader
- Stationshuset i Hedemora
- Sim- och sporthallar
- Idrotts- och friluftsanläggningar

Kommunstyrelseförvaltningen är kommunens ledande förvaltningsorgan och har enligt kommunallagen ansvar för ledning och samordning av kommunens angelägenheter samt skyldighet att ha uppsikt över verksamhet som bedrivs av nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen arbetar strategiskt och operativt med att leda, utveckla, övervaka och tillse genomförandet av de politiska besluten inom ramen för styrelsens uppdrag. Kommunstyrelseförvaltningen leds av kommundirektören och är indelad i följande enheter, ekonomi, HR, Näringsliv och samhällsbyggnad, IT, kansli samt en säkerhetsenhet direkt underställd kommunchef.

För att säkerställa att inga lokalbehov faller mellan stolarna hålls lokalstyrgruppsmöten både förvaltningsvis och kommunövergripande.

Kommunstyrelsens lokalbehov kan sammanfattas i två områden:

1) Kontorsarbetsplatser Kommunstyrelsen har behov av kontorsarbetsplatser för ett 50 tal medarbetare samt tre förtroendevalda med hel- eller deltidsuppdrag.

2) Möteslokaler Tillräcklig tillgång till mötesrum. Generellt finns ett behov av mindre mötesrum som rymmer 1-3 personer, i nära anslutning till kontorsarbetsplatser, men även större mötesrum för avdelningar, projektgrupper etcetera om 10-15 personer behövs. Det finns också behov av lokaler för att säkerställa möten för nämnder och styrelser samt att ha öppna politiska möten för kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser har behov av mötesrum som rymmer 20 – 30 personer medan kommunfullmäktige har behov av det dubbla antalet samt tillgång till åskådarplatser.

Utöver nuvarande behov för förvaltningen kan utvecklingen av totalförsvaret i Sverige komma att skapa ett lokalbehov där kommunerna kommer att ha ett stort ansvar.

Avtal om fastighetsförvaltning Hedemora kommun

Mellan Hedemora kommun (beställaren) och Hedemora kommunfastigheter AB (förvaltaren) har ett nytt förvaltningsövergripande avtal träffats fr.o.m. den 1 juli 2021. Bakgrund och ändamål med det nya avtalet är att den kommunala fastighetsförvaltningen inkl. uthyrning måste effektiviseras och samordnas så att det enbart finns en förvaltningsorganisation (Hedemora kommunfastigheter AB) för fastigheter ägda av kommunen och av kommunens samtliga inhyrda objekt. Beställarens förväntningar och syfte är att detta ska innebära bättre kvalitet, service, en mer effektiv förvaltningsorganisation för lokaler, skötsel av gata/park och andra markområden inom ramen för kommunens verksamhetsområden och lägre kostnader för skattekollektivet.

Reviderad lokalpolicy

Mot bakgrund av att det nya förvaltningsövergripande avtalet innebär att enbart kommunägda bolaget, Hedemora kommunfastigheter ska vara lokalhållare och samordnare av verksamheternas lokalbehov, har en översyn gjorts av gällande lokalpolicy. Lokalpolicyn har därför reviderats med anpassningar till att Hedemora kommunfastigheter nu har lokalhållaransvaret. Vidare finns vissa förtydliganden om fastighetsstrategiska mål, om politiska facknämndernas och förvaltningsledningarnas ansvar. Nuvarande lokalpolicy med revideringar fastställdes av kommunfullmäktige den 28 september 2021.

Grundprinciper för lokalförsörjning enligt lokalpolicyn

En grundprincip är att kommunala verksamheter i första hand ska bedrivas i kommunkoncernens fastighetsbestånd. Extern förhyrning ska endast förekomma i de fall lämpliga lokaler inom kommunkoncernen saknas eller i de fall ombyggnation inte är ekonomiskt försvarbart.

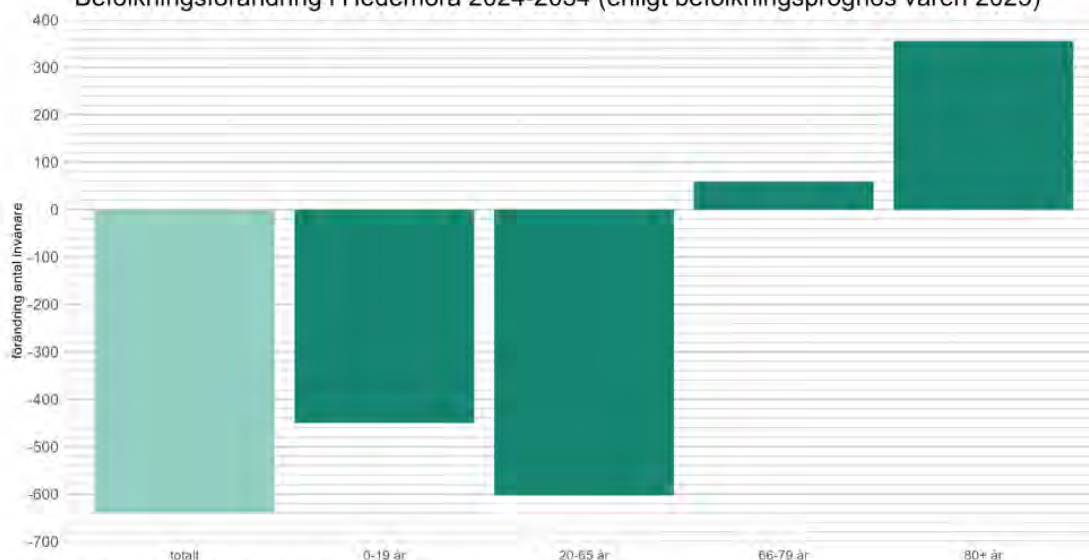
I kommunens övergripande lokalpolicy ingår även en gränsdragningslista mellan hyresvärd och verksamhet. Gränsdragningen syftar till att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hyresvärd och hyresgäst såväl tekniskt som ekonomiskt när det gäller drift och skötsel.

Enligt lokalpolicyn ska fastigheter, lokaler och byggnader som på lång sikt inte behövs eller bedöms att inte vara av strategisk betydelse avvecklas, genom försäljning eller rivning. Enligt policyn ska även kommunkoncernens organisation ständigt söka lösningar som sänker lokalkostnaderna och optimerar nyttjandegraden.

Befolkningsprognos för Hedemora kommun

Det sker en fortsatt förskjutning mot en allt äldre befolkning. Detta kommer ställa ökade krav på äldreomsorg och sjukvård.

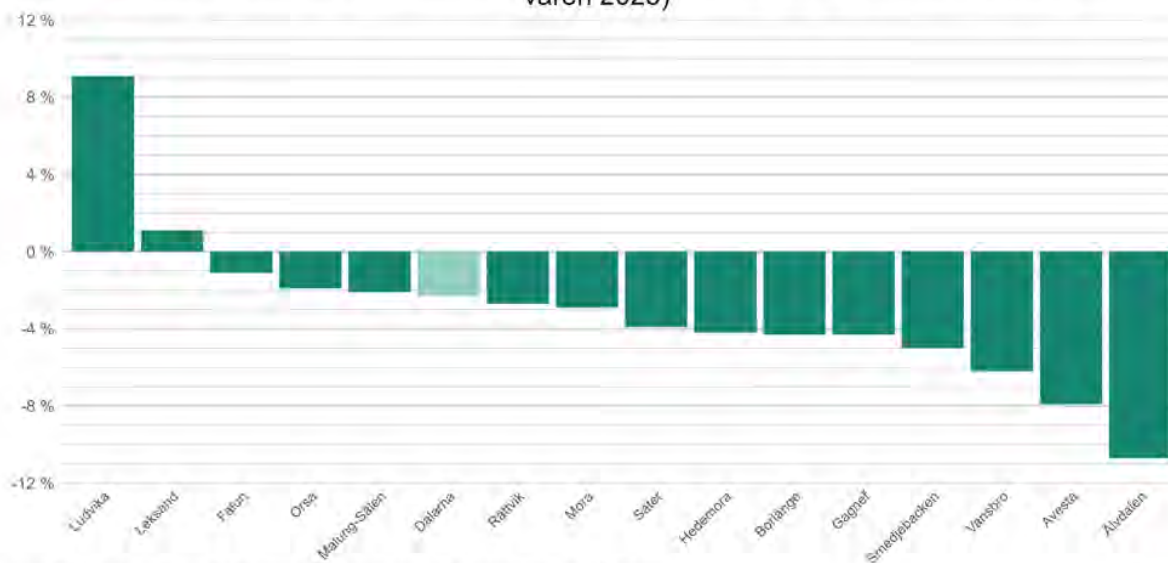
Befolkningsförändring i Hedemora 2024-2034 (enligt befolkningsprognos våren 2025)

Källa: Region Dalarnas egna befolkningsprognos, bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna
 Prognosen för Ludvika kommun baseras på ett scenario som i allt väsentligt liknar den som Ludvika kommun själva tagit fram i deras scenario med medelstark tillväxt.

Förändring folkmängd i Dalarnas kommuner 2024-2034 (enligt befolkningsprognos våren 2025)

Källa: Region Dalarnas egna befolkningsprognos, bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna
 Prognosen för Ludvika kommun baseras på ett scenario som i allt väsentligt liknar den som Ludvika kommun själva tagit fram i deras scenario med medelstark tillväxt.

Vad påverkar sammanställning av facknämndernas behovsprognoser?

Behovet av antalet platser inom både skolor och vård utgår från befolkningsprognoser, planerade nybyggnationer, nyttjandegrader, arbetsmiljö, antalet inskrivna barn/elever (förskolor, skolor), kö till äldreomsorg, antalet beviljade insatser och stöd enligt LSS/SoL samt omvärldsbevakning/ev. kriser/flyktingströmmar.

Miljö

Hedemora kommun strävar efter att vara en hållbar kommun och är en del av Sveriges ekokommuner. För att uppnå detta finns en insikt om bland annat att en medveten lokalförsörjning/lokalplanering är en nyckelfaktor för långsiktiga och hållbara underhållsåtgärder/investeringar, val av hållbara byggnadsmaterial och en god samverkan med fastighetsägare.

En hållbar lokalstrategi skapar ändamålsenliga, energieffektiva och prisvärda lokaler för verksamheterna.

Lokalförändringar

Vissa lokalförändringar/ombyggnationer genomförs för att förbättra arbetsmiljön, för att uppfylla myndighetskrav eller för att ersätta icke ändamålsenliga lokaler. Andra lokalförändringar består av hyresgäst Anpassningar genom upprustning och renovering av lokaler som uppnått sin tekniska livslängd.

Vid nyproduktion och större ombyggnationer

För att kunna erbjuda nya verksamhetslokaler behövs god framförhållning, resurser och politiska inriktningsbeslut. Exempel på moment som kräver god framförhållning är nybyggnadsalternativ där processen för en ny detaljplan för önskat verksamhetsändamål kan ta upp till fyra-fem år att få fram. Ibland kan de olika momenten ta längre tid beroende på överprövningar av detaljplaner, hantering av upphandlingar, byggkonjunkturen eller långa byggtider. Nedan redovisas uppskattad tidsåtgång vid genomförande av en ny- eller större ombyggnation av lokaler.

Aktivitet	Uppskattad tidsåtgång
Förstudie/Lokaliseringsalternativ	6–12 månader
Detaljplan (standardförfarande)	8–24 månader
Rumsfunktionsprogram	2–4 månader
Projektering	3–8 månader
Upphandling	3–6 månader
Bygglov	2–3 månader
Byggtid	12–24 månader

Investeringsbehov

Nedan tabell innehåller en samlad beskrivning av investeringsbehovet för de olika kommunala verksamheternas lokalbehov framöver. Investeringsbehoven ligger även till grund för utredningar och beslut som Hedemora kommun måste göra för att över tid få en så detaljerad lokalförsörjningsplan som möjligt.

Investeringsutgifterna är så kallade "markeringsbelopp" och är en grov bedömning utifrån erfarenhetsvärden. Precisionen i investeringsutgifterna ökar under projekteringsfasen och i utvärderingsfasen av inkomna anbud. Beloppen nedan är bedömda belopp i tkr.

Enligt beslutad lokalpolicy ska investeringar över 4 prisbasbelopp eller 200 000 kronor betalas av verksamheten som ett tillägg till hyran. Vidare beror tilläggshyran på kommunens internränta och redovisningsprinciper för komponenter. Alla investeringar i bifogad tabell kräver tilläggshyresavtal.

Vill verksamheten ändra användningen i befintliga lokaler, alternativt att det uppstår nya anpassningar på grund av verksamhetsrelaterade myndighets- och lagkrav, ska verksamheten betala dessa.

INVESTERINGSBEHOV	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	Kommentar
Bildningsförvaltningen							
Utredning förskoleplatser							
Kraftgatan, Bachmanska		45 000	45 000				Utredning åtgärder
Samlokalisering Jonsboskolan	26 300	30 000					
Vasaskolans rotprojekt	5 000	20 000					Utredning åtgärder
Martin Koch ROT-projekt			22 000	20 000			Utredning åtgärder
Strandgården, utbyggnad	3 700						Investering 2,7 mkr- ev försäkringsers 2 mkr
Stureskolan, utemiljö	5 000						
Smedby skola, fönster	1 000						Målning
Stadsbiblioteket ROT-projekt	10 000	3 000					Projektering ska starta 2026
Vikmanshyttans utemiljö					6 000		Utredning åtgärder
Hyresgästpassning	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
Summa Bildningsförvaltningen	52 000	99 000	68 000	21 000	7 000	1 000	
INVESTERINGSBEHOV	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	
Omsorgsförvaltningen							
Kraftgatan ROT-projekt							Utredning
Nybyggnation äldreboende	20 000	140 000	190 000				
Tyllingstrand, etapp 1 och 2	48 200	24 800					
Munkbohemmet ROT-projekt				52 500			
Granen ventilation/kyla, brandskydd				10 000			Utredning
Gussarvsgården dagverksamhet	11 000						
Gussarvsgården fler boendeplatser, Hedbygatan	1 750	2 000					
Granen, utökning med 5 äldreboendeplatser	1 000						
Hyresgästpassning	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
Summa Omsorgsförvaltningen	82 950	167 800	191 000	63 500	1 000	1 000	
Kommunstyrelseförvaltningen							
Ny simhall		10 000	50 000	40 000	600	600	
Hamre ridanläggning	4 000	4 000	3 000	3 000	1 000	1 000	
Vasaliden Arena	300	6 000			1 000	1 000	
Ishall	2 000	2 000	2 000				
Vasahallen	3 000	12 000	10 000				
Kulturbyggnad Rostungsvägen	200				100	100	
Sveaparkens byggnader	400						
Rådhuset med annexet							
Wahlmanska huset	500	500					
Förråd Brunnsjöberget					100	100	
Stationshuset	300						
Gruvlaven Intrånget			500				
Hoptornet och kallbadhuset Hönsan					100	100	
Summa Kommunstyrelseförvaltningen	9 900	34 000	65 000	43 000	2 700	2 700	

Antalet barn i fristående förskolor februari 2026

Olympica	76
Lilla jag	54
Nyckelpigan	29
Snödroppen	9
Totalt	168

Grundskolor F – 9 2025

Låg- och mellanstadiet

En studie över antalet elever på grundskolorna F-6 i Hedemora kommun hösten 2021 i förhållande till antalet möjliga elevplatser, den så kallade nyttjandegraden visar att det fanns en teoretisk överkapacitet på 30,4 % på kommunens F-6 skolor. Under 2024 avvecklades Garpenbergs skola vilket förbättrat nyttjandegraden. SCB:s befolkningsprognoser visar även att samtliga åldersgrupper i de yngre åldrarna minskar kommande år. Minskningen är störst i förskoleåldern.

Västerby skola

Västerby skola har ett omfattande renoveringsbehov och en renovering är idag nödvändig både ur ett byggnads-, arbetsmiljö- och pedagogiskt perspektiv. Alternativet att tillåta eleverna att gå kvar i nuvarande skola utan åtgärder måste därför anses vara uttömt.

Lokalstrateg har med stöd av bildningsförvaltningen och Hedemora kommunfastigheter utrett att Västerby skola ska fortsätta i minst 5 år:

Lokalstyrgruppen har ur både ett ekonomiskt-, organisatoriskt- och lokalmässigt perspektiv kommit fram till att förorda en ny ventilation i matsal och kök samt några smärre ytskiktsåtgärder för att göra det möjligt att bedriva undervisning i dagens omfattning ytterligare 5 läsår. Dessa åtgärder slutfördes under 2025.

Våren 2030 löper det tillfälliga bygglov för skolans moduler ut vilket därefter omöjliggör dagens omfattning av skolverksamhet utan större ingripanden. Lokalgruppen ser det som högsta prioritet att det fattas beslut om skolans framtid.

Stureskolan

Stureskolan är i behov av uppgradering gällande ventilationen i några få klassrum, vilka ännu ej renoverats, utöver detta behöver källaren dräneras och belysningen behöver bytas. Ett arbete för att uppdatera skolgården har startats 2025, detta då skolgården är svårt sliten. Projekt skolgård beräknas vara klart till sommaren 2026.

Jonsboskolan

Ombyggnationen förväntas vara klar 2027.

Smedby skola

Fönster är i behov av renovering / utbyte och i samband med detta behövs en översyn av fasaden på den äldre byggnaden. Ytterligare en åtgärd som behövs är att staketet runt skolan behöver bytas ut.

Högstadiet

Åldersgruppen förväntas minska något framöver enligt befolkningsprognosen för Hedemora kommun. Det faktum att friskolan Olympica beslutade att lägga ner sitt högstadium fick dock med sig att den enda kommunala högstadieskolan, Vasaskolan, kommer att ha ett något högre elevantal de närmsta åren.

Vasaskolan behöver prioriteras före Martin Koch gällande kommande rot-projekt på grund av ett större slitage och ett ökat antal elever. Projektering av rot-renoveringen påbörjas under 2026.

Antalet elever i fristående skolor februari 2026

Annaskolan	49
Dormsjöskolan	färre än 5
Olympicaskolan	193
Totalt	247

Gymnasium och vuxenutbildningar

Det är svårt att bedöma kommande elevantal på Martin Koch-gymnasiet då elevernas val av gymnasieprogram skiftar mellan åren.

Även behov av kommunal vuxenutbildning är svår prognostiserat. Antalet sökande påverkas dels av arbetsmarknadsläget och vuxnas förutsättningar för studier, dels av söktrycket till de utbildningar som finns lokalt i Hedemora. Från och med 1 januari 2025 får elever i Dalarna fritt söka sig till samtliga kommuners yrkesutbildningar, vilket har påverkan på elevantalet.

Bachmanska skolans lokaler, där både gymnasie- och vuxenutbildning bedrivs har ett stort behov av rot-renovering. I hus E och F måste ventilationen bytas ut snarast för att uppfylla myndighetskrav.

Bildningsförvaltningen och Hedemora kommunfastigheter utreder den framtida användningen av dessa lokaler samt alternativa lokallösningar för verksamheten.

Särskilda boendeplatser för äldre

Granen	27 lägenheter
Norden	47 lägenheter
Munkbohemmet	41 lägenheter
Vinstragården	29 lägenheter + 10 korttidsenheter / växelvårdsplatser

Behovet av särskilda boenden för äldre är beroende av flera faktorer såsom befolkningsprognoser, genomsnittlig boendetid och tillgången på förebyggande verksamheter som exempelvis hemtjänst, dagvård med mera. Omsorgsförvaltningen har även förvarnat att man ser en trend där den äldre befolkningen bor kvar längre i sina hem. Det är viktigt att det finns tillgängliga bostäder och boendialternativ

Att inrymma flera verksamheter i särskilt boende såsom dagverksamhet och korttidsenhet bedöms vara resurseffektivt. Träning och rehabiliteringsmöjligheter ses som ett viktigt komplement i boendemiljön.

Nya SÄBO-platser i hemtjänstens lokaler på Granen, Långshyttan

Hemtjänsten har sina kontor i samma byggnad som Granens äldreboende i Långshyttan. Dessa kontor har även tidigare varit lägenheter för äldre. Lokaler till hemtjänsten utreds.

Bostad med särskild service enligt LSS / SoL

Bostad med särskild service ska erbjudas kommuninvånarna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt socialtjänstlagen (SOL). Av tradition är det gruppboendestäder som består av ett mindre antal lägenheter med delat gemensamhetsutrymme och fast bemanning dygnet runt eller en servicebostad, d.v.s. en separat lägenhet i närheten av gemensamt utrymme och personal som finns tillgänglig vid behov.

Verksamheten för brukare inom funktionshinderområdet kommer att förändras eftersom omsorgsförvaltningens bedömning är att fler människor kommer att vara berättigade till servicebostad jämfört med i dag. Samtidigt kommer behovet av boende i gruppboendestäder att minska.

Arbetsmarknadsenheten

Mini-Maxi och Nygammalt anser att lokalerna inte är ändamålsenliga för sina verksamheter. Man bör se över om Nygammalt, Mini-Maxi och LH Metalls lokaler gällande resurseffektivitet.

Kraftgatan

Utredning pågår hur omsorgens verksamheter ska disponera lokalerna på Kraftgatan på ett mer effektivt sätt. Vissa verksamheter sitter för trångt och skulle kunna byta lokaler med varandra för att uppnå mer ändamålsenliga lokaler samt ett bättre flöde mellan verksamheterna. Detta gäller bland annat lokaler för AME och Mini Maxi.

Fackliga lokaler är uppsagda eftersom de har för stora ytor för sin verksamhet som kan användas mer effektivt.

Hela kraftgatan har ett stort renoveringsbehov som nya tak, ny ventilation, nya asfaltsytor, ny fasad, nya undertak i vissa delar, ny belysning, ytskikt med mera. Exakt vilka åtgärder som behövs samt vilka kostnader det innebär får vidare utredas under 2026.

Kommunens egna fastigheter

Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för, planerar, utför och projektleder investeringsprojekt i de kommunägda fastighetsobjekten.

Vasahallen

KS Strategiutskott har 250616 beslutat att utredning av åtgärder för simhallen inte ska fortsätta. KS Strategiutskott beslutade 250616 även att simhallen stängs.

KS Strategiutskott har 260126 beslutat att ge kommundirektören i uppdrag att utreda om en renovering av vasahallens simbassänganläggning är möjlig, vilken teknisk livslängd det skulle kunna generera för anläggningen och vilken kostnad en renovering skulle innebära.

Ridanläggning i Hamre

Brandskydd och ventilation utreds under 2025.

Framöver finns planer på åtgärder för ventilation och brand. Installation av regnvattentank för bevattning av ridbanor. Lagerförvaring på vindsvåning utreds under 2025. Framöver väntas kostnader för dränering av hagar samt utbyte av utgödslingselevator.

Hedemora ishall

Under 2025 genomförs grundförstärkning för betongplatta och bärande grundfundament, rostskyddsmålning av takstolar, ombyggnation av omklädningsrum, komplettering av brandskydd samt installation av fjärrvärme/vattenburet värmesystem. Utvändiga åtgärder under 2025 är asfaltering av grusplanen för att skyddstäckta den gamla deponin.

Framöver finns planer på åtgärder för att leda bort varmluft från entrédelen, förbättrad funktion för avisning efter säsongen samt ny målbursförvaring.

Sveaparkskiosken och scenen

Ombyggnation av scen utreds

Rostugnens hyttområde

En kulturbyggnad återstår att renovera och planeras in under 2025 (tak & fasad).

Bastun i Trollbo

Används av förening med nyttjanderättsavtal där skötsel ingår.

Wahlmanska huset

Utredning av framtida användningsområden pågår. Huset används just nu för renovering av kommunens konstsamling. Wahlmanska huset är en kulturhistorisk byggnad med ett kulturhistoriskt värde. Renoveringsbehov finns och tillgänglighetsanpassningar kan komma att behövas beroende på framtida användning. Underhållsmålning och åtgärd på putsfasad planeras in till 2026.

Rådhuset och annexet

Utbyte av undercentralen utreds under 2025. Eventuella tillgänglighetsanpassningar i Rådhuset behöver utredas framöver beroende på framtida användning.

Hönsans kallbadhus och hopptorn

Nybyggnation av kallbadhus blev färdigt 2025.

Vasaliden

Besiktning av konstgräsplan utfördes under 2024. Planen kvalificerar sig för FIFA quality PRO men är sliten och utbyte rekommenderas inom en 4-årsperiod. Granulatfällor har installerats i dagvattenbrunnar runt konstgräsplanen.

I samband med att konstgräs byts ut planeras att flytta en av längdhoppsgroparna för att ge plats för avbytarbås till fotbollsplanen.

Fotbollsområdet på Vasaliden utökas söderut för att möjliggöra ytterligare en träningsplan. Tillbyggnad av duschrum och toaletter intill befintliga omklädningsrum utreds, och byggnation påbörjas under 2025.

Från: Susanne Nordahl
Skickat: den 25 mars 2026 08:41
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: MSN § 26/26 Hedemora kommunkoncerns lokalförsörjningsplan 2026-2031
Bifogade filer: MB-2025-1240-209-MSNBE-Beslut från nämnd-2026-03-25.pdf; ny lokalförsörjningsplan 12 feb 2026-2026-02-13.pdf

Kategorier: Blå kategori

MSN § 26/26 Hedemora kommunkoncerns lokalförsörjningsplan 2026-2031

Med vänlig hälsning/Best regards

SUSANNE NORDAHL

Nämndsekreterare/registrator

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Telefon: 0225-340 00

**HEDEMORA
KOMMUN**

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Telefon: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

§ 26

Dnr 2025-1240-209

Hedemora kommunkoncerns lokalförsörjningsplan 2026-2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har i tjänsteutlåtande den 16 februari lämnat förslag att nämnden ska besluta att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026-2031.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 16 februari 2026 samt bilaga

Förslag till kommunstyrelsen

Att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Kommunstyrelsen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Therese Gunnars
0225-340 00

Till
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Beslut gällande Hedemora kommunkoncerns Lokalförsörjningsplan 2026–2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Ärendebeskrivning

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler. I förslaget till revidering är text som föreslås tas bort överstruken och förslag till ny text gulmarkerad.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår.

Nämnden beslutade i ärendet 9 december 2025 § 142. Ytterligare revideringar har tillkommit sedan dess. Dessa revideringar rör bildnings- och omsorgsnämndens behov och ansvarsområden, vilket gör att frågan återigen tas upp inför beslut i kommunfullmäktige.

Bilagor till underlaget

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 16 februari 2026 samt tillhörande bilagor.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunstyrelsen

Therese Gunnars
Förvaltningschef

Från: Lina Norlander
Skickat: den 26 mars 2026 13:38
Till: Kommunstyrelsen; Jennifer Berglund
Ämne: ON § 61 Lokalförsörjningsplan 2026-2031
Bifogade filer: ON § 61 Lokalförsörjningsplan.pdf; 5.1. Tjänsteutlåtande lokalförsörjningsplan 26-31.pdf; 5.2. 260306 lokalförsörjningsplan.pdf

Kategorier: Blå kategori

Hej,

se bifogat beslut samt underlag.

Med vänlig hälsning/Best regards

LINA NORLANDER
Nämndsekreterare
Omsorgsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 61

Dnr ON214-25 209

Beslut gällande Hedemora kommunkoncerns Lokalförsörjningsplan 2026–2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Beslutsunderlag

Omsorgsförvaltningens tjänsteutlåtande 13 mars 2026
Förslag till lokalförsörjningsplan för 2026 – 2031

Förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Kommunstyrelsen
Hedemora kommunfastigheter
Omsorgsförvaltningen

Omsorgsnämnden

Beslut gällande Hedemora kommunkoncerns Lokalförsörjningsplan 2026–2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Ärendebeskrivning

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler. I förslaget till revidering är text som föreslås tas bort överstruken och förslag till ny text gulmarkerad.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår.

Beslutsunderlag

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Emelie Forslund
Förvaltningschef

Utdrag till

Kommunfullmäktige
Hedemora kommunfastigheter
Förvaltningschef

Från: Anna Frisk
Skickat: den 30 mars 2026 16:57
Till: Jennifer Berglund
Ämne: Lokalförsörjningsplan till KS
Bifogade filer: Tjänsteutlåtande tjut lokalförsörjningsplan 26-31.docx; 260306 lokalförsörjningsplan.pdf

Med vänlig hälsning/Best regards

ANNA FRISK
Kommundirektör
Hedemora kommun
Telefon: 0225-340 00

**HEDEMORA
KOMMUN**

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Telefon: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

Kommunstyrelsen

Beslut gällande Hedemora kommunkoncerns Lokalförsörjningsplan 2026–2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Ärendebeskrivning

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler. I förslaget till revidering är text som föreslås tas bort överstruken och förslag till ny text gulmarkerad.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår.

Beslutsunderlag

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till
Hedemora kommunfastigheter
Förvaltningschef

Anna Frisk
Kommundirektör

Lena Eriksson

Från: Anna Hagkvist Svensson
Skickat: den 20 mars 2026 12:24
Till: Info-HedemoraBostader; Kommunstyrelsen
Ämne: Beslut lokalförsörjningsplan
Bifogade filer: § 27 ÖFN 2026-03-19.pdf

Kategorier: Blå kategori

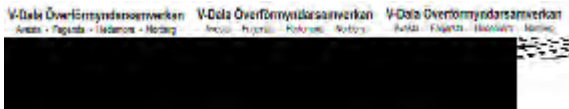
Hej,

Se bifogat för kännedom.

Med vänliga hälsningar

Anna Hagkvist Svensson
Överförmyndarhandläggare
V-Dala överförmyndarkansli
0225-340 00

anna.hagkvist-svensson@hedemora.se

Information om hur V-Dala överförmyndarsamverkan behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på V-Dala överförmyndarsamverkans hemsida www.hedemora.se > Stöd & Omsorg > V-Dala överförmyndarsamverkan. Du kan också kontakta Hedemora kommuns kundtjänst tel. 0225-34 000.

§ 27

Beslut gällande Hedemora koncernens Lokalförsörjningsplan 2026-2031

Sammanfattning

Hedemora kommun ska varje år ha en aktuell lokalförsörjningsplan som beskriver verksamheternas och kommunens samlade lokalbehov på både kort och lång sikt. Detta framgår av beslutad lokalpolicy och är ett styrande verktyg för kommunens strategiska planering för att tillse ändamålsenliga lokaler och är ett av kommunens underlag för mål- och budgetplanering.

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår.

Beslutsunderlag

Lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan 2026–2031

Gemensamma överförmyndarnämndens beslut

Gemensamma överförmyndarnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta lokalstyrgruppens förslag till lokalförsörjningsplan för åren 2026 – 2031.

Utdrag till

Hedemora kommunfastigheter
Kommunstyrelsen i Hedemora

Från: Angelica Eriksson Nordqvist
Skickat: den 7 april 2026 14:17
Till: Jennifer Berglund
Kopia: Anna Frisk; Ida Antonsson
Ämne: Till KS 14 april
Bifogade filer: Tjänsteutlåtande Ekonomiska konsekvenser gällande Vasahallens simhall.docx; Budgetkalkyl Simhallen Hedemora version 1.2, 2026-03-09.pdf; Ekonomiska konsekvenser gällande Vasahallens simhall.docx

Hej!

Här kommer handlingarna till KS avseende de ekonomiska konsekvenserna kring Vasahallens simhall.

Med vänlig hälsning

ANGELICA ERIKSSON NORDQVIST

Controller

Kommunstyrelseförvaltningen

Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

Kommunstyrelseförvaltningen
Ekonomi- och planeringsavdelningen

Kommunstyrelsen

Ekonomiska konsekvenser gällande Vasahallens simhall

Sammanfattning

Kommunstyrelsens strategiutskott gav ekonomi- och planeringsavdelningen, 2026-03-16, i uppdrag att utreda vidare de ekonomiska konsekvenserna för att fastställa vilken del av den second opinion som är investering, driftskostnad och hur det kommer att påverka årets budget.

I detta underlag har endast investering i Vasahallens simbassänganläggning beräknats. De ytterligare investeringar som behöver göras i Vasahallen är inte inkluderade i detta underlag. En separat beräkning behöver i så fall göras för dessa om hur de påverkar verksamheternas driftkostnader framgent.

Återrapport till Kommunstyrelsen den 14 april 2026.

Beslutsunderlag

Ekonomiska konsekvenser gällande Vasahallens simhall, 2026-03-31

Budgetkalkyl Simhallen Hedemora, 2026-03-09

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Utdrag till

Ekonomi- och planeringsavdelningen

Kommunstyrelseförvaltningen
Ekonomi- och planeringsavdelningen

Kommunstyrelsen

Ekonomiska konsekvenser gällande Vasahallens simhall

Sammanfattning

Kommunstyrelsens strategiutskott gav ekonomi- och planeringsavdelningen, 2026-03-16, i uppdrag att utreda vidare de ekonomiska konsekvenserna för att fastställa vilken del av den second opinion som är investering, driftskostnad och hur det kommer att påverka årets budget.

Återrapport till Kommunstyrelsen den 14 april 2026.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Kommunstyrelsens Strategiutskott gav 2026-01-26 kommundirektören i uppdrag att utreda om en renovering av Vasahallens simbassänganläggning är möjlig, vilken teknisk livslängd det skulle generera för anläggningen och vilken kostnad en renovering skulle innebära.

Ekonomi- och planeringsavdelningen fick i uppdrag av Strategiutskottet 2026-03-18 att fastställa vilken del av den second opinion som presenterats som är investering, driftkostnad och hur det kommer att påverka årets budget. Ekonomi- och planeringsavdelningen fick även i uppdrag att fastställa hur driften av simhallen kommer att påverka kommunens budget.

Lagar och/eller andra styrande dokument

Hedemora kommuns riktlinje för investeringar från 2020-06-01 anger att en investering får tas upp som en anläggningstillgång i balansräkningen och skrivs av under nyttjandetiden om följande tre krav uppfylls:

- Att värdet på tillgången ska uppgå till minst 100 000 kronor exklusive moms. För investering i byggnad ska tillgången uppgå till minst 200 000 kronor exklusive moms.
- Att tillgången är avsedd för stadigvarande bruk

- Att tillgången har en livslängd om minst tre år.

Bokförda anläggningstillgångar belastas årligen med en värdeminskning, det vill säga avskrivning. Avskrivningsbeloppet baseras på investeringens anskaffningsvärde och livslängd. Periodens avskrivningar redovisas som kostnad hos respektive nämnd. Internränta ska beräknas årsvis på anläggningarnas bokförda värden och den utgörs av den rekommenderade räntan av SKR (Sveriges kommuner och regioner).

Hedemora kommun har även utgått från RKR, Rådet för kommunal redovisning, rekommendation gällande materiella anläggningstillgångar.

- Avskrivning ska ske från och med den tidpunkt då tillgången kan tas i bruk.
- En materiell anläggningstillgång ska inte längre redovisas som tillgång när den har avyttrats eller slutgiltigt tagits ur bruk och bedöms sakna värde vid en framtida avyttring.
- Rivning och sanering av egna tillgångar som tidigare använts i den egna verksamheten kan inte vara en del av utgiften som ingår i anskaffningsvärdet av den materiella anläggningstillgången.

Ekonomi

Ekonomi- och planeringsavdelningens beräkningsunderlag baseras på Hedemora kommunfastigheter AB budgetkalkyl avseende renovering av Vasahallens simbassänganläggning samt samtal med projektledare på Hedemora kommunfastigheter AB/AB Hedemorabostäder.

Projektledare har presenterat en budgetkalkyl för renovering av Vasahallens simbassänganläggning som uppgår till 10 986,3 tkr exklusive moms. Budgetkalkylen utgörs av fyra kostnadsposter, entreprenadkostnader, byggherrekostnader, projektledning samt oförutsedda kostnader.

Typ	Kostnad (tkr)
Entreprenadkostnad	7 470,0
Byggherrekostnad	896,4
Projektledning	110,0
Oförutsett	2 509,9
Total kostnad	10 986,3

Vad är driftkostnad och vad är investering?

Ekonomi- och planeringsavdelningen har tagit del av specifikation gällande entreprenadkostnaden för att kunna avgöra vilka delar som tillhör drift och investering.

Underlaget påvisar att byggherrekostnad och projektledning är investeringskostnader. I kostnaden för oförutsett och entreprenad finns delvis kostnader som kommer att påverka verksamheternas drift.

Inom oförutsett har en uppskattning gjorts att 20 % av kostnaden kan påverka verksamheternas drift (502,0 tkr).

Specifikation av entreprenadkostnad	Kostnad (tkr)
Ingjutningsgods, inlopp, belysning anpassning för liner stora och lilla	2 580,0
Nya sandfilter, rörsystem, kolfilter stora och lilla	1 840,0
Ventilation återvinning, kompressor och underkylare	220,0
Ventilation omprojektering, nydragning, nya EC fläktar	1 160,0
Nya rör de rostfria ev. ersätts med PVC	350,0
Ny poolkant endast ena sidan ev.	120,0
Betonglagning under pooler	350,0
Nya pumpar, frekvensstyrning	200,0
Styrutrustning	400,0
Målning fönster	50,0
Rördragning/Sanering	200,0
Totalt	7 470,0

Inom entreprenadkostnad påverkas verksamheternas drift med 1 110,0 tkr. Driftkostnaden utgörs främst av ventilation återvinning, kompressor och underkylare, betonglagning under pooler, målning fönster, sanering samt rivning.

Till följd av ovanstående åtgärder kommer en investering som finns aktiverad i kommunens anläggningsregister som avser vattenrening i Vasahallen från år 2025 att behöva utrangeras. Restvärdet per 2026-02-28 uppgår till ca 154,0 tkr, vilket kommer att belasta verksamheternas driftkostnad.

Specifikation driftkostnad	Kostnad (tkr)
Oförutsett	502,0
Entreprenadkostnad	1 110,0
Utrangering investering	154,0
Totalt	1 766,0

Enligt den bifogade budgetkalkylen kommer verksamheternas drift att påverkas när reparation av ventilation återvinning, kompressor och underkylare genomförs. Reparationen beräknar att sänka fjärrvärmekostnaderna med 400,0 tkr/år.

Specifikation investeringskostnad	Kostnad (tkr)
Byggherrekostnad	869,4
Projektledning	110,0
Oförutsett	2 007,9
Entreprenadkostnad	6 360,0
Totalt	9 374,3

Preliminär tidplan för projektet

Beräkningarna som utgör underlaget gällande omprioritering av beslutade investeringar, utökad investeringsram samt prioritering av politisk utfördelningspott för utökade driftkostnader är baserade på en preliminär tidplan som tagits fram av projektledare vid Hedemora kommunfastigheter AB/AB Hedemorabostäder samt controller vid ekonomi- och planeringsavdelningen.

Presentation om ekonomiska konsekvenser på kommunstyrelsen 14 april 2026.

Information och beslut om projektet på kommunfullmäktige 26 maj 2026.

Arbete med upphandling – förarbete och projektering, framtagande av upphandlingsunderlag, annonsering i 30 dagar, utvärdering, tilldelning, avtalsspärr samt avtalstecknande beräknas ta omkring 4 månader, förutsatt att överprövning ej sker.

Byggstart omkring årsskiftet 2026/2027.

Byggtiden för projektet beräknas ta 4-5 månader.

Ska kommunfullmäktige omprioritera beslutade investeringar eller utöka investeringsramen?

Kommunfullmäktige beslutade 2025-11-25 § 219 om en investeringsbudget för kommunen för år 2026 som uppgår till totalt 45 200 tkr enligt nedanstående tabell.

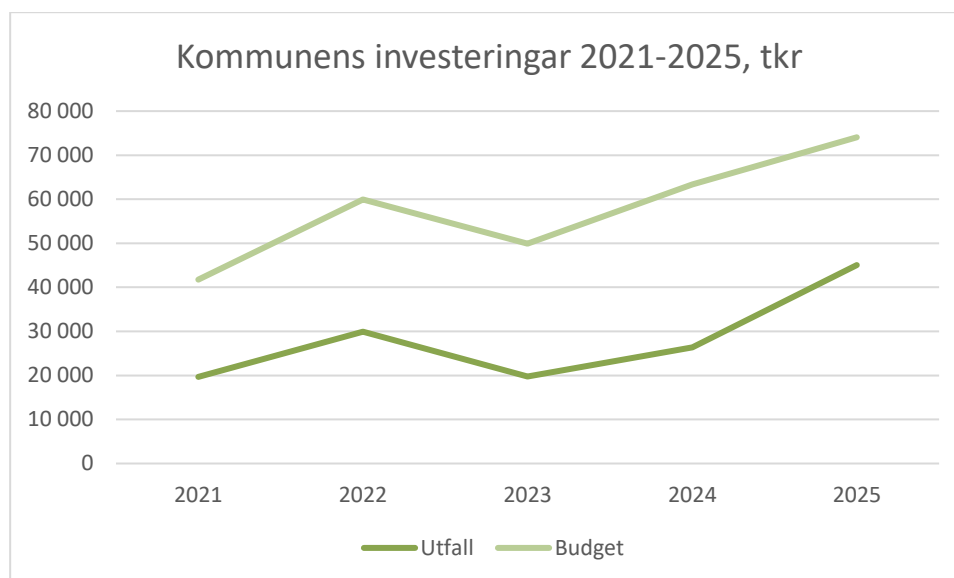
Nämnd	Budget 2026 (tkr)
Kommunstyrelsen	29 700,0
Bildningsnämnden	3 500,0
Omsorgsnämnden	3 500,0
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	8 500,0
Totalt	45 200,0

Utöver den investeringsbudget som beslutats till år 2026 har kommunen investeringsbudget för pågående investeringar från år 2025 som överflyttats till år 2026 med ca 20 400 tkr.

Den preliminära tidplanen för projektet påvisar att investeringen blir aktuell först under år 2027. Det ger kommunen ett antal alternativ kring hur investeringsbudget kan beslutas.

- I samband med årets prognoser kommer samtliga nämnder göra en bedömning om de kommer att förbruka sin beslutade investeringsbudget för 2026. Om prognoserna påvisar ett överskott, eller uppmaningen är att göra en ny bedömning av investeringen behov kvarstår eller kan skjutas upp, kan en omDisposition göras till projektet. Kommunfullmäktige beslutar därefter i slutet av året att investeringsbudgeten för projektet överflyttas till budget 2027. Beroende på vad som eventuellt kan vara möjligt att omDispositionera kan kommunfullmäktige i samband med budgetprocessen 2027 besluta om en utökad investeringsbudget för projektet som uppgår till totalt 9 400 tkr.
- Beslutet om investeringsbudget för projektet beslutas i samband med budget 2027.

Kommunens investeringar påvisar en tydlig trend där det totala utfallet för samtliga investeringar är lägre än den beslutade investeringsbudgeten. Under de senaste fem åren har kostnaderna varit 50-60 % lägre än beslutad budget, förutom under år 2025 då kostnaderna var 40 % lägre. Två anledningar är bland annat att samtliga investeringsprojekt inte uppfyller samtliga kriterier eller så görs en ny bedömning under innevarande år som gör att projektet inte genomförs.

Ska delar av den politiska prioriteringspotten 2026 användas för utökade driftkostnader?

Till budget 2026 beslutades om en politisk utfördelningspott om 5 500 tkr. Utifrån den preliminära tidplanen så kommer kostnaderna uppstå i budget 2027. Om ett beslut om reovering av simbassängen beslutas kommer beräkning av utökade driftkostnader inkluderas i budgetarbetet 2027. En

diskussion blir då aktuell kring eventuell utökning av budgetramarna för driften för bildningsnämnden och kommunstyrelsen.

Både bildningsnämnden och kommunstyrelsen har gjort besparingar i budget 2026 som avser Vasahallen.

Vad innebär föreslagna åtgärder för framtida driftkostnader?

Den årliga kostnaden för Vasahallen (exkl bowlingen) uppgick år 2025 till totalt 20 818,4 tkr för bildningsnämnden och kommunstyrelsen och för år 2024 till 21 129,8 tkr. Intäkterna för bildningsnämnden (exkl bowlingen) uppgick år 2025 till 919,7 tkr och för år 2024 till 2 924,8 tkr. De stora skillnaderna i intäkterna mellan år 2024 och 2025 är med anledning av att Vasahallen var stängd under stor del av år 2025 samt att återbetalning skedde av simhalls- och gymkort.

En investering i fastigheten kommer medföra ökade kapitalkostnader (avskrivnings- och räntekostnader) för kommunstyrelsen. Kostnaden för åtgärderna som kommer att belastar driften kommer att påverka kommunstyrelsens utfall för år 2027.

Vid beräkning av hyra utgår Hedemora kommun från hyressättningsmodellen som bland annat utgår från att kapitalkostnader påverkar hyrans nivå. Investering i fastigheten kommer i och med det påverka bildningsnämndens hyra i Vasahallen.

Något som lyfts i tidigare dokument är att om projektet genomförs blir det aktuellt med regelbunden besiktning. I första hand kommer den regelbundna besiktningen ske i egen regi, genom att befintlig personal utbildas i att följa avvikelser. Om avvikelser skulle uppkomma kommer det bli aktuellt att ta in extern expertis något som kommer att belasta kommunstyrelsens budget. Kommunstyrelsen har även sedan tidigare budget för den årliga service som genomförts av reningsanläggningen.

För att beräkna vad de årliga kapitalkostnaderna kommer uppgå till har följande antaganden gjorts:

- Internräntan uppgår till 2,75 % för samtliga år.
- Projektet slutförs och aktiveras i kommunens anläggningsregister från juni 2027.
- Avskrivningstiden blir 10 alternativt 15 år.

Då kommunen inte har några lån och därmed inga faktiska räntekostnader används SKRs föreslagna ränta, vilken är 2,75% för 2026 och 2027. Räntan bygger på aktuell lånekostnad för kommunsektorn den sist december året innan i Kommuninvests skulddatabas KI Finans, samt en simulering av lånekostnaden kommunsektorn under nästkommande år. Det är finansförvaltningen som får ränteintäkten.

Budget 2027 kommer vid en avskrivningstid på 10 år att påverkas genom avskrivningskostnader som uppgår till 546 tkr och för räntekostnader som uppgår till 150 tkr, en ökad driftkostnad för verksamheterna med totalt 696 tkr. Om avskrivningstiden istället bestäms att uppgå till 15 år kommer

driftkostnaden för 2027 uppgå till 492 tkr, där 342 tkr avser avskrivningskostnader och 150 tkr avser räntekostnader.

Den totala driftkostnaden för investeringen kommer vid en avskrivningstid på 10 år uppgå till 10 639,3 tkr, vilket utgörs av avskrivningskostnader med 9 374,3 tkr samt räntekostnader med 1 265 tkr. Vid en avskrivningstid på 15 år uppgår den totala driftkostnaden för investeringen till 11 565,3 tkr, där avskrivningskostnaden uppgår till 9 374,3 tkr samt räntekostnader med 2 191 tkr.

År	Avskrivningstid 10 år			Avskrivningstid 15 år		
	Avskrivning	Ränta	Total kostnad	Avskrivning	Ränta	Total kostnad
2027	546,0	150,0	696,0	342,0	150,0	492,0
2028	938,0	243,0	1 181,0	586,0	249,0	835,0
2029	938,0	217,0	1 155,0	586,0	233,0	819,0
2030	938,0	191,0	1 129,0	586,0	217,0	803,0
2031	938,0	165,0	1 103,0	586,0	200,0	786,0
2032	938,0	140,0	1 078,0	586,0	184,0	770,0
2033	938,0	113,0	1 051,0	586,0	168,0	754,0
2034	938,0	88,0	1 026,0	586,0	152,0	738,0
2035	938,0	62,0	1 000,0	586,0	136,0	722,0
2036	938,0	36,0	974,0	586,0	119,0	705,0
2037	386,3	10,0	396,3	586,0	103,0	689,0
2038				586,0	87,0	673,0
2039				586,0	71,0	657,0
2040				586,0	55,0	641,0
2041				586,0	38,0	624,0
2042				586,0	22,0	608,0
2043				242,3	7,0	249,3
Totalt	9 374,3	1 265,0	10 639,3	9 374,3	2 191,0	11 565,3

Vad blir restvärdet om anläggningen inte håller i tio år?

Enligt RKR skall en materiell anläggningstillgång inte längre redovisas som tillgång när den slutgiltigt tagits ur bruk och bedöms sakna värde vid en framtida avyttring. Vilket innebär att om investeringen inte håller kommer driften att belastas enligt nedanstående tabell. Tabellen visar vad restvärdet är vid början av året för respektive år.

(tkr)	Ingångsvärde per år	
	10 år	15 år
År		
2027	9 374	9 374
2028	8 827	9 033
2029	7 890	8 447
2030	6 953	7 861
2031	6 015	7 275
2032	5 078	6 689
2033	4 140	6 103
2034	3 203	5 517
2035	2 265	4 931
2036	1 328	4 345
2037	391	3 759
2038		3 515
2039		2 929
2040		2 344
2041		1 758
2042		1 172
2043		586

I detta underlag har endast investering i Vasahallens simbassänganläggning beräknats. De ytterligare investeringar som behöver göras i Vasahallen är inte inkluderade i detta underlag. En separat beräkning behöver i så fall göras för dessa om hur de påverkar verksamheternas driftkostnader framgent.

HEDEMORA

KOMMUNFASTIGHETER AB

Budgetkalkyl renovera Simhallen tekniskt

Antal m2

Typ	Mängd	Kostnad/m2/enhet	Kostnad	Anmärkning
Entreprenadkostnader	1	7 470 000	7 470 000	
Byggherekostnader	1	896 400	896 400	
Projektledning	1	110 000	110 000	
Oförutsett			2 509 920	
Total kostnad			10 986 320	ex. moms

Kalkyl upprättad av Jimmy Korttilalli, 2026-03-09

HEDEMORA
KOMMUN

KS343-19 292
2026-04-14

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

KS, 2026-04-14

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

- Uppdraget

Fastställa vilken del av den second opinion som presenteras som är investering, driftkostnad och hur det kommer att påverka årets budget.

Fastställa hur driften av simhallen kommer att påverka kommunens budget.

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

Typ	Kostnad (tkr)
Entreprenadkostnad	7 470,0
Byggherrekostnad	896,4
Projektledning	110,0
Oförutsett	2 509,9
TOTAL KOSTNAD	10 986,3

Typ	Kostnad (tkr)
Ingjutningsgods, inlopp, belysning anpassning för liner stora och lilla	2 580,0
Nya sandfilter, rörsystem, kolfilter stora och lilla	1 840,0
Ventilation återvinning, kompressor och underkylare	220,0
Ventilation omprojektering, nydragning, nya EC fläktar	1 160,0
Nya rör de rostfria ev. ersätts med PVC	350,0
Ny poolkant endast enda sidan ev.	120,0
Betonglagning under pooler	350,0
Nya pumpar, frekvensstyrning	200,0
Styrutrustning	400,0
Målning fönster	50,0
Rördragning/Sanering	200,0
TOTALT ENTREPRENADKOSTNAD	7 470,0

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

Specifikation	Kostnad (tkr)
Driftkostnad	1 766,0
Investering	9 374,3
TOTALT	11 140,3

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

- Hur stor del är driftkostnaden?

Specifikation driftkostnad	Kostnad (tkr)
Oförutsett	502,0
Entreprenadkostnad	1 110,0
Utrangering investering	154,0
TOTAL DRIFTKOSTNAD	1 766,0

- Reparation av ventilation återvinning, kompressor och underkylare – Sänkta fjärrvärmekostnader med 400 tkr/år

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

- Hur stor del är investeringskostnaden?

Specifikation investering	Kostnad (tkr)
Byggherrekostnad	869,4
Projektledning	110,0
Oförutsett	2 007,9
Entreprenadkostnad	6 360,0
TOTALT	9 374,3

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

- Preliminär tidplan

Preliminär byggstart vid årsskiftet 2026/2027

Byggtid 4-5 månader

- Ska kommunfullmäktige omprioritera beslutade investeringar eller utöka investeringsramen?

Alternativ 1, om disponering av befintlig beslutad investeringsbudget 2026

Alternativ 2, beslut om investeringsbudget i samband med budget 2027

- Utökade driftkostnader

Utifrån preliminär tidplan kommer utökade driftkostnader inkluderas i budgetarbetet för år 2027

Ekonomiska konsekvenser Vasahallens simhall

- Restvärdet om anläggningen inte håller enligt avskrivningstiden

(tkr)	10 år	15 år
2027	9 374	9 374
2028	8 824	9 033
2029	7 890	8 447
2030	6 953	7 861
2031	6 015	7 275
2032	5 078	6 689
2033	4 140	6 103
2034	3 203	5 517
2035	2 265	4 931
2036	1 328	4 345
2037	391	3 759
2038		3 515
2039		2 929
2040		2 344
2041		1 758
2042		1 172
2043		586

§ 29

Dnr KS343-19 292

Uppdrag gällande Vasahallens simhall, återrapport

Sammanfattning

Kommunstyrelsens Strategiutskott gav 2026-01-26 kommundirektören i uppdrag att utreda om en renovering av Vasahallens simbassänganläggning är möjlig, vilken teknisk livslängd det skulle kunna generera för anläggningen och vilken kostnad en renovering skulle innebära.

Underlaget utgörs av flera tidigare utredningar och observationer från konsulter, kommunens och bostadsbolagets personal samt ny mätning av nivåer av bassängen. Anläggningen uppvisar tekniska och funktionella brister som kräver åtgärder för långsiktigt hållbar drift.

Projektledare från Hedemora kommunfastigheter/Hedemora bostäder gav en återrapport på dagens sammanträde.

Beslutsunderlag

Tjänstutlåtande från kommunstyrelseförvaltningen den 20 februari 2026 med tillhörande bilagor:

Teknisk rapport Vattenbehandling Vasahallen Hedemora 2025-06-09

Vasahallen - Utredning sättningssskador, Norconsult 2023-08-18

Poolwater Statusrapport teknikutrymme Vasahallen 2022-05-23.

Rapport Rise, Undersökning av bassäng- Vasahallen Hedemora, 2020-05-04

WSP rapport, Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall
2016-11-29 reviderad 2017-06-12.

WSP Teknisk besiktning Vasahallen Rapport 20161122

2013 Grontmij AB betongbesiktning

2013 Grontmij AB Statusbedömning Bygg o Innemiljö Vasahallen

2009 CBI betonginstitutet tillståndsbedömning

Vasahallen 260306 nivåkontroller i botten av bassäng.

Vasahallen 260306 nivåkontroller av bassängkanter.

Energiförbrukning Vasahallen 2015-2025.xlsx

Diverse ritningar, K, A, VS, VENT.

Forts. § 29

Forts. § 29

Yrkande

David Aura (S) yrkar bifall till förslag till beslut i de tre punkter som ligger. Ordförande finner att yrkandet bifalles.

Mikael Gråbo (M) har ett tilläggsyrkande att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda den framtida organisatoriska placeringen av kultur- och fritidsfrågorna, inklusive kultur- och fritidsutskottets roll, samt återkomma med förslag på hur ansvaret kan samordnas för att skapa tydligare beslutsvägar och en mer samlad hantering av föreningsdialoger och föreningsbidrag.

Ordförande finner att Mikael Gråbos tilläggsyrkande avslås.

Strategiutskottets beslut

Kommunstyrelsens strategiutskott ställer sig positivt till den second opinion som presenterats. För att komma vidare i processen beslutar strategiutskottet att:

1. Ekonomi- och planeringsavdelningen får i uppdrag att de ekonomiska konsekvenserna utreds vidare för att fastställa vilken del av den second opinion som presenterats som är investering, driftskostnad och hur det kommer påverka årets budget.
2. Ekonomi- och planeringsavdelningen får i uppdrag att fastställa hur driften av simhallen kommer påverka kommunens budget.
3. Ekonomi- och planeringsavdelningen får i uppdrag att presentera ett färdigt underlag om ovan att ta ställning till senast på kommunstyrelsen den 14 april 2026.

Reservation

Mikael Gråbo (M) reserverar sig mot beslutet om att tilläggsyrkandet avslögs.

Deltar inte

Åke Törnqvist deltar inte i beslutet.

_____

Utdrag till

Ekonomi- och planeringsavdelningen

Från: Anna Frisk
Skickat: den 11 mars 2026 11:42
Till: Lena Eriksson
Ämne: VB: Arbetsmaterial simbassäng
Bifogade filer: Tjänsteutlåtande Vasahallens simbassäng återrappport 16 mars 2026_.docx

Med vänlig hälsning/Best regards

ANNA FRISK
Kommundirektör
Hedemora kommun
Telefon: 0225-340 00

**HEDEMORA
KOMMUN**

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Telefon: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Frisk
anna.frisk@hedemora.se

Datum
2026-02-20

KS343-19 292

Kommunstyrelsens strategiutskott

Uppdrag gällande Vasahallens simhall, återrapport

Sammanfattning

Kommunstyrelsens Strategiutskott gav 2026-01-26 kommundirektören i uppdrag att utreda om en renovering av Vasahallens simbassänganläggning är möjlig, vilken teknisk livslängd det skulle kunna generera för anläggningen och vilken kostnad en renovering skulle innebära.

Återrapport till startegiutskottet den 16 mars 2026.

Ärendebeskrivning

Underlaget utgörs av flera tidigare utredningar och observationer från konsulter, kommunens och bostadsbolagets personal samt ny mätning av nivåer av bassängen. Anläggningen uppvisar tekniska och funktionella brister som kräver åtgärder för långsiktigt hållbar drift.

Simbassängens skick

Framför allt saknas tätskikt i bassäng vilket har medfört läckage. Tekniska och strukturella brister förekommer i bassängdelarna. Risk för nedsatt bärighet och skador till följd av läckage och armeringskorrosion (vissa åtgärder har utförts). Filter och rör i dåligt skick, detta måste bytas ut för att klara de flöden som krävs för att få en effektiv rening. Defekt återvinningsfunktion på ventilationsaggregat för simhallen.

Förslag på åtgärder

Montering av ny gummiduk och genomföringar i bassängerna.
Byte av reningsutrustning (sandfilter, rör m.m.).
Uppdatering av styrsystem.
Omprojektering av ventilationssystem samt renovering av värmeåtervinning på ventilationsaggregat.
Renovering av rännor.
Renovering av betong under pooler.

Ekonomi

Kartläggning avseende vad som är drift och vad som är investering behöver göras innan beslut fattas. Och följande frågeställningar behöver besvaras.

Ska Kommunfullmäktig omprioritera beslutade investeringar eller utöka investeringsramen?

Ska delar av den politiska prioriteringspotten 2026 användas för utökade driftskostnader?

Vad innebär föreslagna åtgärder för framtida driftskostnader?

Vad blir restvärdet om anläggningen inte håller i tio år?

Slutsats

Utreda om en renovering av Vasahallens simbassänganläggning är möjlig?

-Ja utifrån information i tillgängliga dokument och observationer från personal vid Hedemora kommunfastigheter är det är möjligt.

Vilken teknisk livslängd det skulle kunna generera för anläggningen?

- Maskinell utrustning får cirka 15 års livslängd, struktur cirka 30 år. Viktigt med regelbundna besiktningar.

Vilken kostnad skulle en renovering innebära?

- Preliminär uppskattning av kostnader för renovering av simbassängen 11 miljoner kronor enligt representant för Hedemora kommunfastigheter.

Beslutsunderlag

Teknisk rapport Vattenbehandling Vasahallen Hedemora 2025-06-09

Vasahallen - Utredning sättningsskador, Norconsult 2023-08-18

Poolwater Statusrapport teknikutrymme Vasahallen 2022-05-23.

Rapport Rise, Undersökning av bassäng- Vasahallen Hedemora, 2020-05-04

WSP rapport, Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall 2016-11-29 reviderad 2017-06-12.

WSP Teknisk besiktning Vasahallen Rapport 20161122

2013 Grontmij AB betongbesiktning

2013 Grontmij AB Statusbedömning Bygg o Innemiljö Vasahallen

2009 CBI betonginstitutet tillståndsbedömning

Vasahallen 260306 nivåkontroller i botten av bassäng.

Vasahallen 260306 nivåkontroller av bassängkanter.

Energiförbrukning Vasahallen 2015-2025.xlsx

Diverse ritningar, K, A, VS, VENT.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens strategiutskott ställer sig positivt till den second opinion som presenterats. För att komma vidare i processen beslutar strategiutskottet att:

1. Ekonomi- och planeringsavdelningen får i uppdrag att de ekonomiska konsekvenserna utreds vidare för att fastställa vilken del av den second opinion som presenterats som är investering, driftskostnad och hur det kommer påverka årets budget.
2. Ekonomi- och planeringsavdelningen får i uppdrag att fastställa hur driften av simhallen kommer påverka kommunens budget.
3. Ekonomi- och planeringsavdelningen får i uppdrag att presentera ett färdigt underlag om ovan att ta ställning till senast på kommunstyrelsen i april.

Utdrag till

Kommundirektör

Ekonomi och planeringsavdelningen

Hedemora kommunfastigheter

Näringsliv och samhällsutvecklingsenheten

Hedemora Kommun

Vasahallen - Utredning sättningskador

Uppdragsnr: 1063076-10 Version: 1.1 Datum: 2023-08-18

Uppdragsgivare: Hedemora Kommun
Uppdragsgivarens kontaktperson: Kristofer Abrahamsson
Konsult: Norconsult AB, Köpmansgatan 28, 771 32 Ludvika
Uppdragsledare: Markus Yrjönheikki
Teknikansvarig:
Handläggare:

1.1	2023-08-18	Utförda undersökningar	M.Yrjönheikki		
1.0	2023-03-17	Utredning sättningsskador	M.Yrjönheikki	K.Meiton	
Version	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt

Detta dokument är framtaget av Norconsult AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Inspektion - skadornas omfattning och lokalisering	5
	2.1 SK-1	5
	2.2 SK-2	8
	2.3 SK-3	9
	2.4 SK-4	10
	2.5 SK-5	11
	2.6 SK-6	12
3	Slutsatser	13
4	Utförda undersökningar	14

1 Bakgrund

Denna rapport berör Vasahallen beläget på Vasaplan 7, 776 30 Hedemora.

Vasahallen med byggår 1974 har sedan uppförandet fungerat som sporthall där utrymmen avsedda för bollsport, simning/bad samt bowling huserar under samma tak. Vasahallen är av typen suterränghus beläget på slutningen av en ås som sträcker sig igenom centrala Hedemora.

De senaste åren har anläggningen haft bekymmer med simhallens bassänger där åtgärder har vidtagits för att säkerställa driften. Parallellt med detta arbete så har skador och tecken på sättning upptäckts runt om i byggnaden. För att värna om personsäkerheten och byggnadens välmående har Norconsult tillfrågats att inspektera samt göra en utredning och bedömning om allvarlighetsgraden för skadorna.

En genomgående presentation av problematiken kring simbassängerna och utförda åtgärder hittas i Bilaga A.

Utförd inspektion är av typ okulär och genomfördes 2023-01-26 där Markus Yrjönheikki (Norconsult) tillsammans med Kristofer Abrahamsson (Hedemora kommun) samt representanter för driftpersonalen närvarade. Granskning av befintliga konstruktionshandlingar har sedan utförts med avsikt att avgränsa samt belysa problemområden där vidare undersökningar bör fokuseras.

2 Inspektion - skadornas omfattning och lokalisering

Orsaken till de uppkomna sättningsskadorna är svår att fastställa men följande parametrar kan tillsammans eller var för sig vara en anledning till att omfördelning av materialet i undergrunden har skett och sättningar uppstått:

- Byggnadens grundläggning i förhållande till variationer i jordlagerdjup och bärighet i undergrunden.
- Grundläggningsutförandet är inte tillräckligt anpassat till långtidsdeformationer (kvasipermanent lastfall)
- Plötsligt högre grundvattenflöde i området under en period.
- Tömning och fyllning av bassängen under renoveringsarbetet.
- Dräneringssystem som uppnått sin tekniska livslängd.
- Läckage från avloppssystem.

Byggnaden består av fyra våningsplan där skador förekommer på plan 1 och 2, i nära eller direkt anslutning till simhallens bassänger.

På ritning A-40.0-001 och A-40.0-002 har de inspekterade skadorna markerats ut med littera SK-1 till SK-5. Planritningarna hittas i Bilaga B.

För att avgränsa samt belysa problemområden där vidare undersökningar bör fokuseras har konstruktion- och installationsritningar från byggskedet granskats.

Dessa ritningar hittas i Bilaga C.

2.1 SK-1

Skada SK-1 omfattar en dilatationsfog där fogmaterialet har spruckit upp och mellanliggande träfiberskiva har blottlagts, se figur 2.1.1 och 2.1.2.

Att fogen har spruckit upp tyder på att rörelse har uppstått, det tyder också på att konstruktionen fungerar på det sätt som det från början varit tänkt. Bredden/omfattningen på sprickan anses inte vara anmärkningsvärd men däremot tidsperioden på vilken sprickan uppkommit. Skadan uppges ha uppkommit och förvärrats under perioden november 2022 till januari 2023 vilket tyder på ett förhållandevis hastigt händelseförlopp för en sättning.

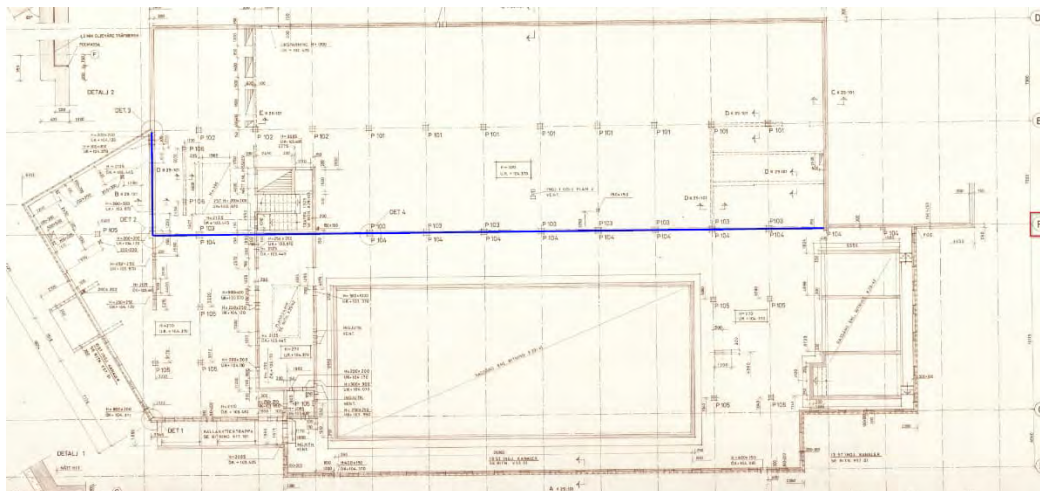

Figur 2.1.1 - Vertikal spricka i dilatationsfog.

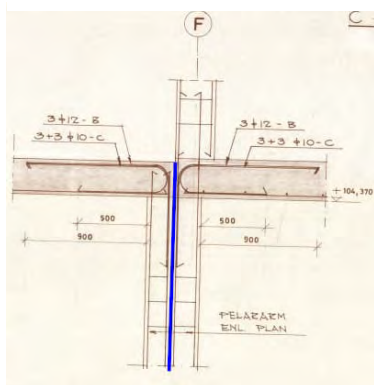

Figur 2.1.2 - Rester av fogmaterial samt mellanliggande träfiberskiva.

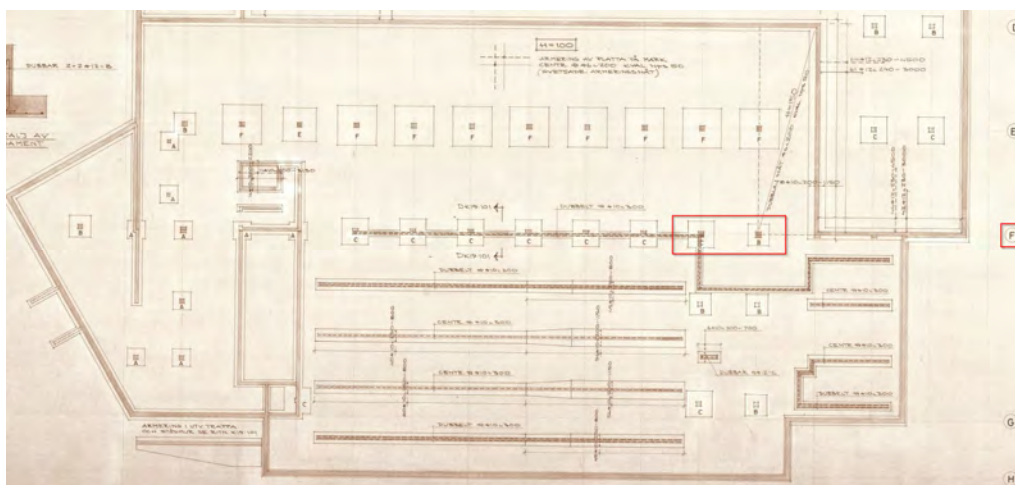
Den aktuella fogens utbredning och utformning redovisas enligt figur 2.1.3 och 2.1.4. Byggnadsdelarna som fogen skiljer åt är grundlagda på fundament enligt figur 2.1.5.

Figur 2.1.3 – Blått streck redovisar dilatationsfogens utbredning i plan i stomlinje F. Ritning K29:01.

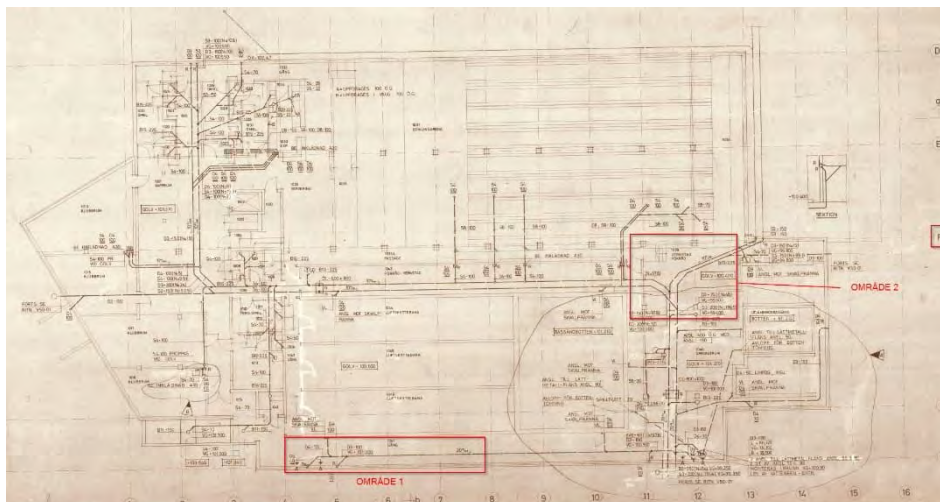

Figur 2.1.4 – Blått streck redovisar dilatationsfogens utformning i sektion. Ritning K29:101, detalj G.

Figur 2.1.5 - Fundament under byggnadsdelar i stomlinje F. Ritning K19:11.

Noterbart på installationsritningar är att avlopps- och dagvattenrör är förlagda inom aktuellt område. Med tanke på tidigare upptäckta problem med håligheter i undergrunden p.g.a. läckande avloppsrör (se Bilaga A) anses det nödvändigt att se över rörens status även här.

Figur 2.1.6 – Område 1 med tidigare upptäckta håligheter.
Område 2 där aktuell skada uppstått i stomlinje F. Ritning V52:01.

Bedömning

Skadan anses inte utgöra någon omedelbar risk för personsäkerheten men för att undvika ytterligare skador på konstruktionen kan vidare undersökningar utföras i ett försök att fastställa orsaken.

Förslagsvis håltagning i golv för att klargöra om materialet i grundläggningen har underminerats och hålrum uppstått kring de berörda fundamenten.

Fogen bör repareras med nytt fogmaterial för att inte skapa en obehagskänsla hos brukarna av utrymmet.

2.2 SK-2

Skada SK-2 omfattar betonggolvet och betongvägg där sprickbildning uppstått, se figur 2.2.1 och 2.2.2. Sprickbildningen i golvet uppges ha förvärrats något sedan 2018 då sprickbredden och utbredningen var i en mindre omfattning enligt äldre foton. När sprickbildningen i väggen har uppstått är oklart.

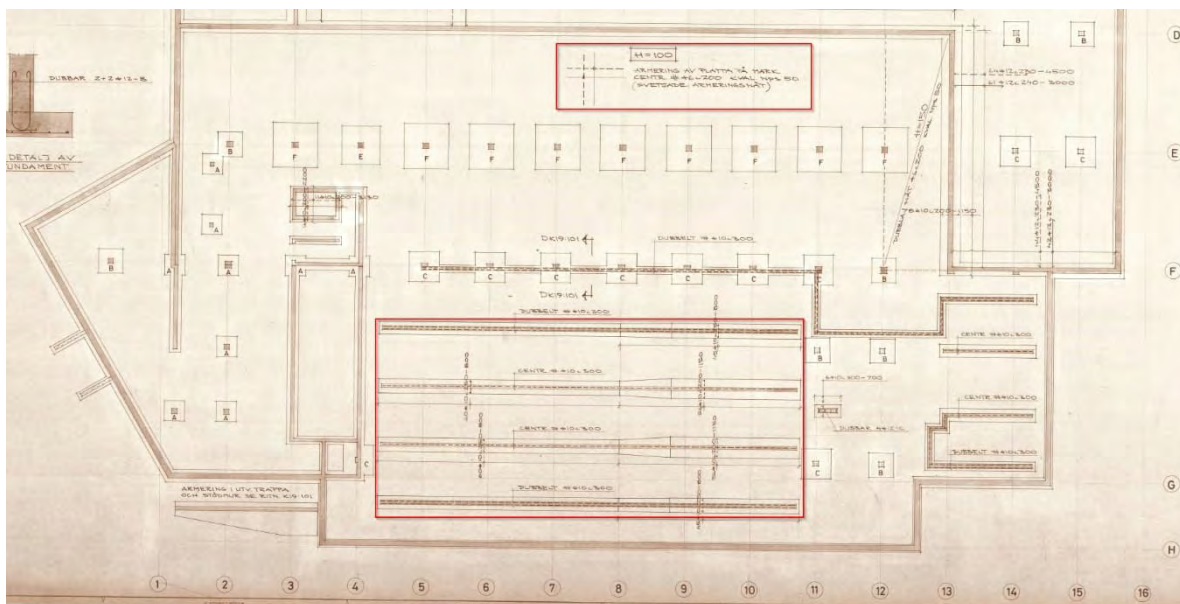

Figur 2.2.1 – Sprickbildning i betonggolvet.

Figur 1.2.2 – Sprickbildning i bärande betongvägg.

Golvet och väggen är byggnadsdelar i ett utrymme direkt under den stora bassängen. Lasten från bassängen tas upp av fyra väggar som är grundlagda på långsträckta fundament. Golvet har sedan gjutits direkt på avjämnad schaktbotten och vad det verkar inte förankrats till kringliggande väggar eller deras fundament, det är dock armerat med centriskt armeringsnät $\phi 6s200$, se figur 2.2.3.

Figur 2.2.2 – Fundament och betonggolvet under stora bassängen. Ritning K19:11

Bedömning golv

Skadan anses inte utgöra någon omedelbar risk för vare sig personsäkerheten eller konstruktionen. Vidare undersökningar i ett försök att fastställa orsaken är förslagsvis håltagning i golv för att klargöra om materialet i grundläggningen har underminerats och hålrum uppstått. Sprickorna bör tätas med injektering för att skydda armeringen och betongen från ytterligare skador.

Bedömning vägg

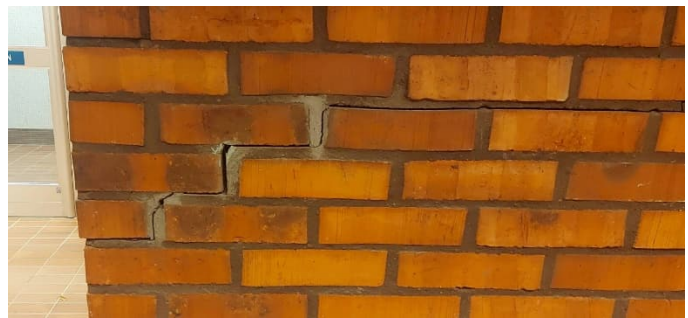
Skadan anses inte utgöra någon omedelbar risk för vare sig personsäkerheten eller konstruktionen. Sprickorna bör tätas med injektering för att skydda armeringen och betongen från ytterligare skador.

2.3 SK-3

Skada SK-3 omfattar tegelvägg där sprickbildning uppstått i fogen, se figur 2.3.1 och 2.3.2. När sprickbildningen har uppstått är oklart men den uppges ha förvärrats på senare tid. Vid den aktuella skadan påvisas ingen sprickbildning vid golv eller tak eller på någon annan intilliggande tegelvägg. Tegelväggarna runt om i byggnaden är inte bärande konstruktioner.

Figur 2.3.1 – Genomgående spricka i tegelväggens fog.

Figur 2.3.2 – Genomgående spricka i tegelväggens fog, den ljusa fogen utgör en äldre lagning.

Bedömning

Skadan anses inte utgöra någon risk för vare sig personsäkerheten eller konstruktionen. Fogen bör repareras med nytt fogmaterial för att inte skapa en obehagskänsla hos brukarna av utrymmet.

2.4 SK-4

Skada SK-4 omfattar betongbjälklag där sprickbildning uppstått intill en tidigare åtgärdad skada, se figur 2.4.1 och 2.4.2. Den äldre skadan åtgärdades 2019, den nya skadan upptäcktes i januari 2023.

Figur 2.4.1 – Tidigare skada som åtgärdats.

Figur 2.4.2 – Sprickbildning i klinkerplattorna intill den åtgärdade skadan.

Bedömning

Skadan anses inte utgöra någon omedelbar risk för personsäkerheten men för att undvika ytterligare skador på konstruktionen bör vidare undersökningar utföras.

Golvet/klinkerplattor bryts upp för att klargöra skadans omfattning samt utföra en ny bedömning om åtgärd.

2.5 SK-5

Skada SK-5 omfattar betongpelare där spjälkning av betongen har skett vid pelarfoten, se figur 2.5.1. Skadan uppkommer när armeringen i betongen utsätts för korrosion och inre expansion vilket leder till försvagning hos armeringsjärnen och betongen spricker. Samma typ av skada gick att notera på fler pelare i det aktuella utrymmet.

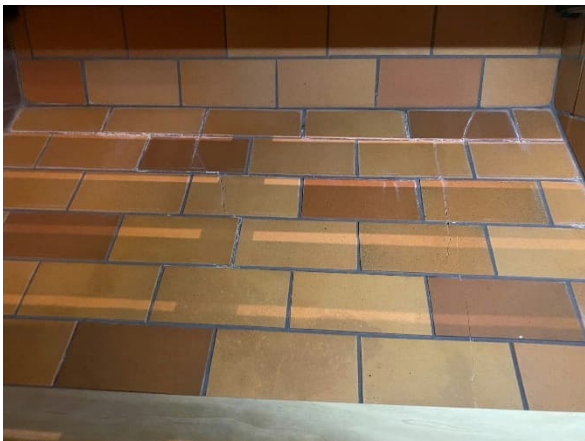
Figur 2.5.1 – Spjälkningsskada vid pelarfot, armering blottlagd och utsatt för korrosion.

Bedömning

Skadan anses inte utgöra någon omedelbar risk för personsäkerheten men för att undvika ytterligare skador på konstruktionen bör betongen på pelarna repareras.

2.6 SK-6

Skada SK-6 omfattar sprickbildning i kakelsättning på ett sluttande plan mellan innervägg och golv i en bastu. Byggdelen lokaliserad är i direkt anslutning till den tidigare nämnda dilatationsfogen varvid vi kan anta att rörelse har uppstått i området. Ingen sprickbildning finns i varse sig innerväggen eller golvets kakelsättning. Hur byggdelen är konstruerad framgår inte på ritning.

Figur 2.6.1 – Sprickbildningen vid mötet mellan planet och innerväggen.

Figur 2.6.2 – Sprickbildningen vid mötet mellan planet och golvet.

Figure 2.6.3 – Planets utformning.

Bedömning

Skadan anses inte utgöra någon risk för personsäkerheten men då utrymmet är ett våtutrymme får ställning tas kring vidare åtgärder för att säkerställa funktionen hos underliggande fuktspärr.

3 Slutsatser

Som tidigare nämnts har inspektionen och följande utredning haft till syfte att göra en bedömning kring följande frågeställningar:

- Föreligger det en förhöjd risk för personsäkerheten i byggnaden?
- Utgör skadorna en förhöjd risk för konstruktionens funktion?

Skadorna som uppstått runt om i byggnaden, med undantag för spjälkningsskadorna, är tydliga tecken på att sättning har skett i konstruktionen på ett eller flera ställen. Även om det råder viss oklarhet i när skadorna har uppkommit i tid så är den samlade bilden att skadorna förvärrats inom den närmsta tiden innan inspektionen ägde rum.

Det är dock som tidigare konstaterats svårt att med säkerhet säga var sättningarna har uppstått eller hur skadorna står i korrelation till varandra.

Beaktat byggnadens ålder är det förväntat att konstruktionen har skador i sig då en förväntad livslängd för byggnadstypen är ca. 50 år. Detta tyder på att vissa skador kan ha uppstått med hänsyn till lång brukstid.

Spjälkningsskador och korroderad armering är med största sannolikhet en konsekvens av rådande inomhusklimat och exponeringsklass. Liknande problematik har tidigare konstaterats i och omkring bassängerna.

- *Föreligger det en förhöjd risk för personsäkerheten i byggnaden?*

Norconsult ser ingen förhöjd risk för personskador med hänsyn till konstruktionens skick.

- *Utgör skadorna en förhöjd risk för konstruktionens funktion?*

Den samlade bilden över skadorna som inspekterats är att åtgärder bör tas till för att konstruktionen inte ska få en försämrad kondition. Uppkomna sprickor till följd av sättningar bör injekteras så att armering och in sin tur betongen inte får ytterligare skador. Injekteringsmedel i betongsprickor bör utgöras av medel som kan användas i dynamiska sprickor, d.v.s. sprickor som rör på sig över tid. Spjälkningsskador bör repareras för att bibehålla konstruktionsdelarnas bärighet. Spruckna tegel- och dilatationsfogar repareras för att minska obehag hos byggnadens brukare men även för att tydligare kunna se om problematiken återkommer och därmed förvärras. Norconsult rekommenderar även att fastighetsägaren efter nödvändiga åtgärder är utförda följer upp och inspekterar berörda delar med jämna intervall för att få kontroll på eventuella förändringar.

4 Utförda undersökningar

Fastighetsägaren har efter utredningens färdigställande utfört ett antal undersökningar i syfte att klargöra orsak till ett par av ovan redovisade skador.

Ledningar för dag- och spillvatten har spolats och filmats i syfte att undersöka om ledningsbrott och vattenläckage förekommer.

Resultatet från undersökningen har inte påvisat några skador eller brott på ledningarna.

I golvet som utgör grundplatta har borrhov tagits i syfte att undersöka om håligheter uppstått i undergrunden i anslutning till ovan redovisade skador SK-1 och SK-2, 3st borrhål vid SK-1 och 12st vid SK-2.

Inga hålrum har upptäckts och underliggande bärlager var utfört enligt beskrivning på bygghandling, man hittade heller inga tecken på eventuella vattenläckage.

I anslutning till SK-4 har golvet öppnats upp för att undersöka sprickbildningen i mellanbjälklaget. Där visade det sig att slipsatsen ovanpå betongbjälklaget har spruckit men underliggande betong var intakt. Golvet återställs därför med ny klinker.

Ovan utförda undersökningar påvisar inga direkta orsaker till varför sättningsskador uppstått i byggnaden varvid tesen om att byggnadens grundläggningsutförande i kombination med rådande markförhållanden och uppkommen teknisk livslängd som orsak stärks. Tidigare rekommendation att inspektera och dokumentera förändringar i berörda byggnadsdelar med jämna intervall kvarstår.

UNITED
BY OUR
DIFFERENCE

Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall

2016-11-29
Rev 17-06-12

Upprättad av: Bo Malmberg
Granskad av: Christer Rydén
Godkänd av: Bo Malmberg

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-12		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

VASAHALLEN, HEDEMORA

Statusundersökning av simhall

Kund

Hedemora

Konsult

WSP Sverige AB
 Box 117
 651 04 Karlstad
 Besök: Lagergrens gata 8
 Tel: +46 10 7225000
 Fax: +46 10 7225790
 WSP Sverige AB
 Org nr: 556057-4880
 Styrelsens säte: Stockholm
 www.wspgroup.se

Kontaktpersoner

Bo Malmberg

Innehåll

1	Omfattning	3
2	Resultat av undersökningar	3
2.1	Noteringar från besiktning	3
2.2	Materialundersökningar	3
3	Statusbedömning	4
3.1	Stora bassängen	4
3.2	Övningsbassäng och utjämningsbassäng	5
4	Förslag till åtgärder	5
4.1	Stora bassängen	5
4.2	Övningsbassängen	5
4.3	Övrigt	6
4.4	Kostnadsbedömning	6

Bilagor

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-12		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

1 Omfattning

Uppdraget har omfattat att fastställa status för betongkonstruktioner ingående i badanläggningen. I badanläggningen ingår en 25 m bassäng, en övningsbassäng, en bubbelpool och en utjämningsbassäng.

Undersökningarna har genomförts genom

- Okulär besiktning
- Uttagning av borrkax för analys av kloridhalt. Analys har utförts av ScanA-kos AB.
- Mätning av karbonatiseringsdjup och täckande betongskikt

2 Resultat av undersökningar

2.1 Noteringar från besiktning

Stora bassängen

- Generella skador p g a läckage från skvalprämnor på armering i väggvoter. Vissa lagningsarbeten har tidigare utförts i dessa områden.
- Lokala skador på väggar under voter p g a fukt/kloridgenomträngning från vattensidan främst i anslutning till gjutfogar och sprickor.
- Lokala läckage via gjutfogar och sprickor i bottenplattan på den grunda delen . Huruvida det även förekommer läckage genom botten på den djupa delen har av naturliga skäl inte kunnat kontrolleras.
- Läckage i anslutning till belysningsarmaturer
- Bruna utfällningar på vattensidan.

Övningsbassäng

- Generella skador p g a läckage från anslutning mellan bassäng och bjälklag
- Lokal korrosion på armering i tak under bassäng på p g a kloridgenomträngning och/eller karbonatisering. Generellt låga täckskikt

2.2 Materialundersökningar

Resultat av utförda mätningar och analyser framgår av tabell 1.

Kommentarer:

Vid val av mätpunkter bedömdes det vara av intresse att få en uppfattning om kloridhalter på visst avstånd från uppenbara skadeområden. Syftet med detta var att kunna bestämma om aktuella skador primärt har orsakats av utifrån inträngande klorider från spillvatten via skvalprämnorna eller om det rör sig om klorider som trängt

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-12		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

igenom genom fukttransport från vattensidan mot den torra sidan. Om skadorna huvudsakligen beror på påverkan genom via skvalprämnor skulle det kunna antas att bassängen är försedd med ett skyddande membran på insidan.

Resultaten är visserligen inte entydiga men det finns en indikation på att kloridge-nomträngning genom bassäng väggar och bassängbotten är obetydlig förutom vid särskilda partier såsom gjutfogar o dyl.

I vissa mätpunkter är kloridhalten i den yttre delen (djup 10-20 mm) lägre än halten å större djup. Detta kan bero på inverkan av betongens karbonatisering som kan "skjuta" kloridhalten innanför karbonatiseringsfronten så att en omfördelning erhålls från yttre till inre delar.

I tidigare utförda undersökningar av CBI (Rapport 2009-134) kan liknande tendenser noteras. Man noterar då även att betongen har relativt låg kvalitet vilket bla resulterat i stora karbonatiseringsdjup.

Stora karbonatiseringsdjup (40-45 mm) har även noterats i föreliggande undersökning. Normalt skulle karbonatiseringsdjupet för en konstruktion för simbassäng uppförd 1977 förväntas vara inom intervallet 20-30 mm.

3 Statusbedömning

3.1 Stora bassängen

Det primära problemet med bassängens status är den korrosion som sker på armering i väggvoten p g a läckage av badvatten från skvalprämnorna. De synliga skadorna finns på votens sluttande sida men det är inte uteslutet att det även kan finnas skador högre upp i anslutningen mellan voten och anslutande bjälklag. Se figur 1. Konsekvenserna av skadorna är dels att betongbitar ramlar ned men även att upplaget för bjälklaget mot bassängen successivt försämras.

Läckaget från skvalprämnorna har sannolikt också orsakat de skador som kan noteras på väggdelar under väggvoten. Korrosionen på armering innebär en lokal reduktion av väggarnas lastkapacitet särskilt i partier där dragspänningar råder på bassängens utsida. Utöver denna orsak till skador är det sannolikt att visst läckage sker via gjutfogar, via sprickor och vid anslutning till installationer (armaturer). Dessa skador får samma konsekvenser men kräver annan typ av åtgärd. Läckage via gjutfogar och sprickor förekommer även i bottenplattan och innebär, även där, en risk för korrosion på armering med inverkan på betongplattans bärande funktion.

De bruna utfällningar som noterats på bassängens insida kan bero på korrosion på ytligt liggande armering i bottenplattan i form av s k svartrost som kan erhållas vid korrosion på stål när syretillgången är låg, men kan också bero på utfällningar från vissa ballastpartiklar i klinkerplattor eller i betongen. Det senare är då endast ett estetiskt problem.

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-12		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

3.2 Övningsbassäng och utjämningsbassäng

Även för övningsbassängen är huvudproblemet de skador som erhållits på g a läckage i anslutning till omgivande bjälklag och konsekvenserna är desamma. För övningsbassängen finns inte samma indikation som för stora bassängen om att övrigt läckage primärt sker via sprickor och fogar. Detta kan tolkas som att det inte finns något skyddande membran på bassängens insida.

4 Förslag till åtgärder

Nedanstående förslag till åtgärder syftar till att säkerställa en ytterligare livslängd om minst 30 år för bassängkonstruktionerna. Föreslagna åtgärder avser endas byggnadstekniska åtgärder. Om samtidigt åtgärder avses utföras betr rörinstallationer etc så att dessa kan demonteras vid genomförande av betonglagningar så kan en betydande förenkling förväntas för genomförande av dessa.

4.1 Stora bassängen

- Bortbilning av betong i skadepartier i väggvoter tilldjup så att korroderad armering friläggs och kan kringgjutas. Lagning genom formsatt gjutning eller genom sprutning.
- Tätning av skvalprännor med glasfiberarmerad plast eller motsvarande tätningsystem
- Rivning av kakel och klinker i bassängen.
- Kontroll av orsak till bruna utfällningar.
- Applicering av tätskikt (om det redan finns ett tätskikt finns dock behov av lokala tätningsåtgärder)
- Applicering av ny kakel och klinker (förutsättning är att det finns önskemål om att återställa bassängen med samma typ av yttskikt som f n finns. Alternativ kan finnas med inklädnad med rostfri plåt eller med duk)
- Bilning av betong och lagning av skador på bassängväggarnas utsidor.
- Rivning av klinker på anslutande bjälklag
- Applicering av tätskikt på bjälklaget
- Applicering av ny klinker.

4.2 Övningsbassängen

För övningsbassängen är samma typ av åtgärder aktuell som för stora bassängen. Möjligheter för tätning av anslutning till omgivande bjälklag behöver dock utredas ytterligare. I stället för lagning av väggar runt bassängen är det aktuellt med lagningar av bottenplattans undersida (tak över utjämningsbassäng)

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-12		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

4.3 Övrigt

Skador på pelare åtgärdas genom

- Bortbilning av betong så att korroderad armering friläggs och kan kringgjut-
tas. Åtgärd kan kräva tillfällig säkerhetsstämning av bjälklag.
- Lagning med betong
- Vidtagande av åtgärder som reducerar eller eliminerar risk för att pelaren
utsätts för kloridhaltigt vatten.

4.4 Kostnadsbedömning

Totala kostnaden, inklusive kostnader för projektering och byggledning, för genomförande av föreslagna åtgärder uppskattas till ca **4,8 milj kr** varav minst 70 % utgörs av kostnader för utbyte av kakel, klinker samt applicering av tätskikt i bassängerna och på omgivande bjälklag. Kostnaden är bedömd med förutsättning att befintliga rörinstallationer till största delen bibehålls under entreprenadtiden.

Vi har även gjort en bedömning under förutsättning att befintliga rör demonteras och återmonteras. Detta arbete innebär dock, i sig, så stora kostnader att totalkostnaden kommer att uppgå till ca **5,0 milj kr**. Här finns också osäkerhetsfaktorer såsom ev förekomst av asbest som kan kräva särskilda åtgärder för sanering.

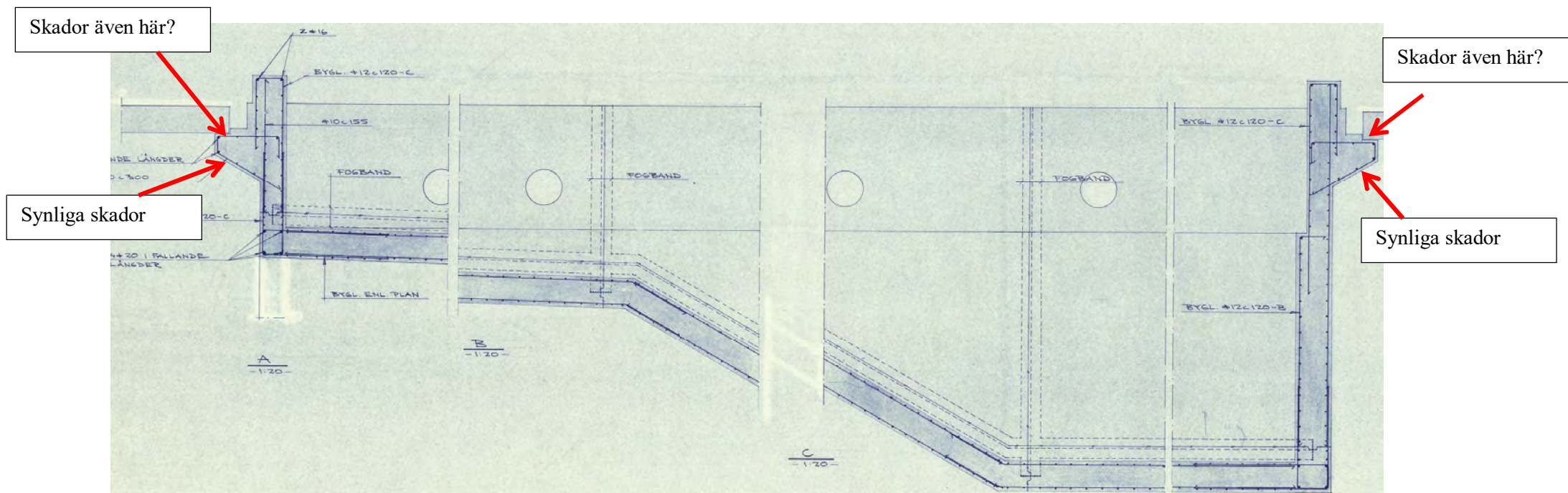
Vad gäller applicering av tätskikt har det antagits att nytt tätskikt appliceras på samtliga ytor i bassänger och på omgivande bjälklag samt att ytskikt utgörs av klinker/kakel.

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-01		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

Tabell 1. Provresultat – Projekt Vasahallen, edemora **Fet stil:** Indikerar förhöjd kloridhalt. **Röd fet stil:** Kloridhalt $\geq 0,4$ %

Mätpunkt/Konstruktionsdel		Kloridhalt % vid djup, mm				Karbdj · mm	TS mm	Anmärkningar	Foto
		0-10	10-20	20-30	30-40				
1	Bassängvägg: Oskadat område intill spjälkning	0,16		0,01		20-22	33-35		
2	Bassängvägg: Fuktigt område vid armatur		0,10	0,06			10?		
3	Bassängvägg: Vid gjutfog		0,19	0,45		45	31-46		
4	Bassängvägg: Intill gjutfog		0,51		0,53	40	41-46		
5	Övningsbassäng: Oskadat omr i konsol		0,14	0,35			14		
6	Övningsbassäng: Oskadat omr över utjämningsbassäng		0,27	0,26			13		
7	Övningsbassäng: Fuktigt skadat omr i konsol		0,96	1,72			13		
8	Övningsbassäng: Oskadat omr i vägg			0,30	0,23		7		
9	U.k bassäng: Intill spjälkning i konsol		0,07		0,53		13		
10	U.k övningsbassäng: Intill skada i konsol		0,81		0,66		10		
11	U.k bassäng: Oskadat omr lågdel		0,01		0,01		20		

Uppdragsnr: 10240263	Vasahallen, Hedemora Statusundersökning av simhall	
Daterad: 2016-11-29		
Reviderad: 2017-06-01		
Handläggare: Bo Malmberg	Status: Arbetsrapport	

Figur 1. Längdsektion av stora bassängen

Fotobilaga

Foto 1. Korrosionsskador på väggvot,
Stora bassängen

Foto 2. Spjälkad betong under armatur,
Stora bassängen

Foto 3. Läckage i anslutning till gjutfog, Stora bassängen

Foto 4. Spjälkad betong, Läckage från vot, Stora bassängen

Foto 5. Läckage vid armatur
Stora bassängen

Foto 6. Läckage i spricka
Stora bassängen

Foto 7. Tidigare lagning av vägg-
vot, Stora bassängen

Foto 8. Läckage vid spricka i botten-
platta, Grunda delen, Stora
bassängen

Foto 9. Läckage vi sprickor och gjutfog i bottenplatta, Grunda delen, Stora bassängen

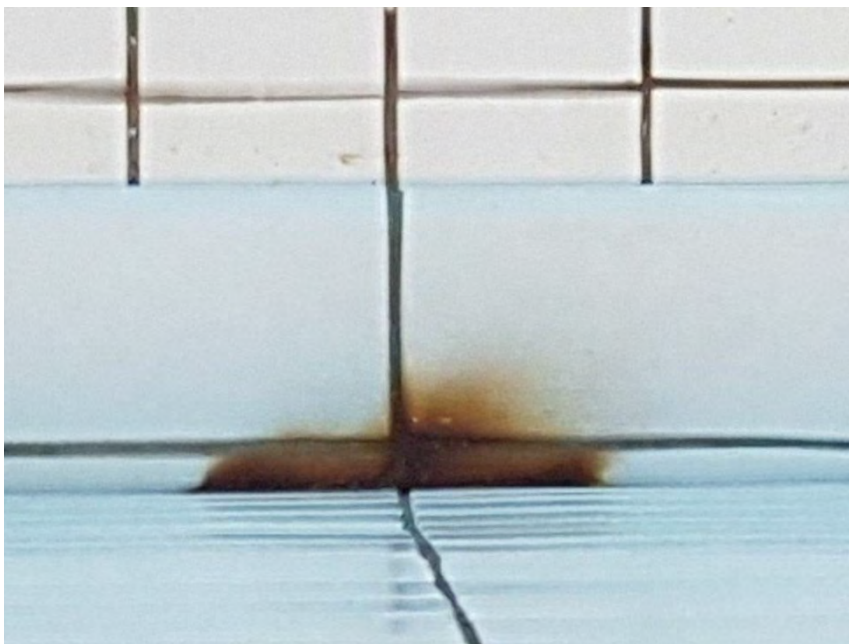

Foto 10. Brun missfärgning i bassäng, Stora bassängen

Foto 11. Brun missfärgning i bassäng, Stora bassängen

Foto 12. Läckage i anslutning till bjälklag, Övningsbassängen

Foto 13. Läckage i anslutning till bjälklag, Övningsbassängen

Foto 14. Skada i tak under övningsbassängen

Foto 15. Spricka p g a armeringskorrosion i vot. Övningsbassängen

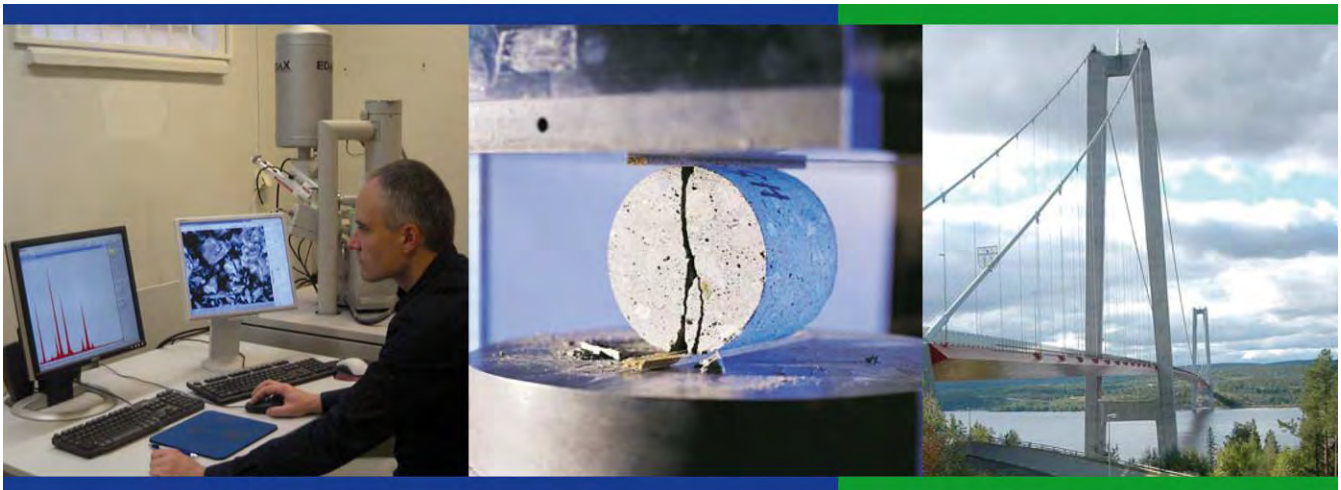

Foto 16. Läckage i fog. Övningsbassängen

Foto 17. Korrosionsskador i pelare

Undersökning av bassäng - Vasahallen, Hedemora

RISE Research Institutes of Sweden AB
RISE Division Samhällsbyggnad – Avdelning Bygg och Fastighet

Uppdragsrapport 2P03395

Undersökning av bassäng - Vasahallen, Hedemora

Författare:

Freja Bagge
Utredare
Tfn: 010-516 68 55
freja.bagge@ri.se

Vidimerare:

Alberto León
Civilingenjör,
Seniorutredare
010-516 68 19
alberto.leon@ri.se

2020-05-04

Uppdragsgivare:
Hedemora Kommun
Hökargatan 6
776 30 Hedemora

Uppdragsnummer: 2P03395

Nyckelord: klorider, armeringskorrosion, bompartier, spjälkning, sprickor

Antal blad inkl. bilagor: 33+2+2

Antal bilagor: 2

RISE Research Institutes of Sweden AB
RISE Samhällsbyggnad – Bygg & fastighet

Stockholm
Postadress:
Box 5608
114 86 Stockholm

Stockholm
Besök: Drott. Kristinas väg 26
114 28 Stockholm

Tfn/Fax/E-post
Tel: 010-516 50 00
Fax: 033-13 55 02
info@ri.se

Org.nummer
556464-6874

Säte: Stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
1 Bakgrund	5
2 Uppdrag.....	5
3 Beskrivning av objektet	5
3.1 Dokumentation.....	5
4 Allmänt om skador på simbassänger	6
5 Undersökning av aktuellt objekt	6
6 Observationer	8
6.1 Stora bassängen, undersida	8
6.2 Lilla bassängen, undersida	15
6.3 Övriga utrymmen under simhalls delen/omklädningsrum.....	17
6.4 Ovansida.....	19
6.5 Övriga iakttagelser	23
7 Mätningar och uttagning av prover	24
7.1 Provernas märkning och placering.....	25
8 Resultat av mätningar och observationer	26
8.1 Täcksikt, karbonatiseringsdjup och klorider	26
8.2 Okulär granskning av borrhärnor	27
9 Bedömning	31
9.1 Allmänt.....	31
9.2 Stora bassängen (undersida).....	31
9.3 Lilla bassängen (undersida)	31
9.4 Bjälklag krig bassängerna (undersida).....	31
9.5 Pelare under bjälklaget.....	32
9.6 Reningsbassängen	32
9.7 Plaskbassängen.....	32
9.8 Omklädningsrum (ovan och undersida).....	32
9.9 Anläggningens ovansida samt hopptornet	32
10 Förslag till åtgärder	32

Bilagor

BILAGA 1. Skadornas placering

BILAGA 2. Resultat av klorider

Undersökning av bassäng - Vasahallen, Hedemora

Sammanfattning

RISE har på uppdrag av Hedemora kommun undersökt sim- och reningsbassängerna samt övriga konstruktionsdelar i anläggningen på Vasahallen i Hedemora. Undersökningen syftar till att bedöma betongkonstruktionernas tillstånd med hänsyn till bärighet, beständighet samt bedöma betongkonstruktionernas återstående livslängd inför framtida projekt. I uppdraget ingick att ge förslag till eventuella åtgärder.

Undersökningen visar att skadornas omfattning i de undersökta delarna varierar beroende på hur mycket betongkonstruktioner har varit utsatta för fukt och klorider. En del konstruktionsdelar är i bra skick, andra har lokala skador av estetisk karaktär och andra delar har omfattande skador med nedsatt bärförmåga. Idag har det kemiska angreppet i betongen medfört att vissa konstruktionsdelar har nått sin livslängd samt att hållfasthet är nedsatt till en nivå så att erforderlig bärförmåga inte uppfylls.

Beständighetsproblemen som bassängen har kvarstår och skademekanismerna kommer vara passiva så länge betongen hålls torr. Det är därför viktigt att inte vatten tränger in i betongen samt att utrymmena under bassängen ventileras väl. Detta kommer att avgöra konstruktionens livslängd i övriga oskadade delar.

Bedömningen i varje konstruktionsdel redovisas i kap. 9.

Förslag till åtgärder redovisas i kap. 10.

1 Bakgrund

Uppdragsgivaren önskar inför en större renovering i Hedemoras simhall utföra en opartisk bedömning av bassängerna och intilliggande betongkonstruktioners kondition och livslängd.

2 Uppdrag

RISE har på uppdrag av Hedemora kommun undersökt sim- och reningsbassängerna samt intilliggande konstruktionsdelar i betong i anläggningen på Vasahallen i Hedemora. Undersökningen syftar till att bedöma betongkonstruktionernas tillstånd med hänsyn till bärighet, beständighet samt bedöma betongkonstruktionernas återstående livslängd inför framtida projekt. I uppdraget ingick att ge förslag till eventuella åtgärder.

3 Beskrivning av objektet

Objektet är från 1970-talet och består av platsbyggnade armerade betongkonstruktioner. En renovering har utförts för ca. 10 år sedan som innebär t.ex. att nya dukar monterats i lilla bassängen och plaskbassängen. Utredningen tog plats på aktuella områden på markplan och källarplan, se kap. 5 för markering.

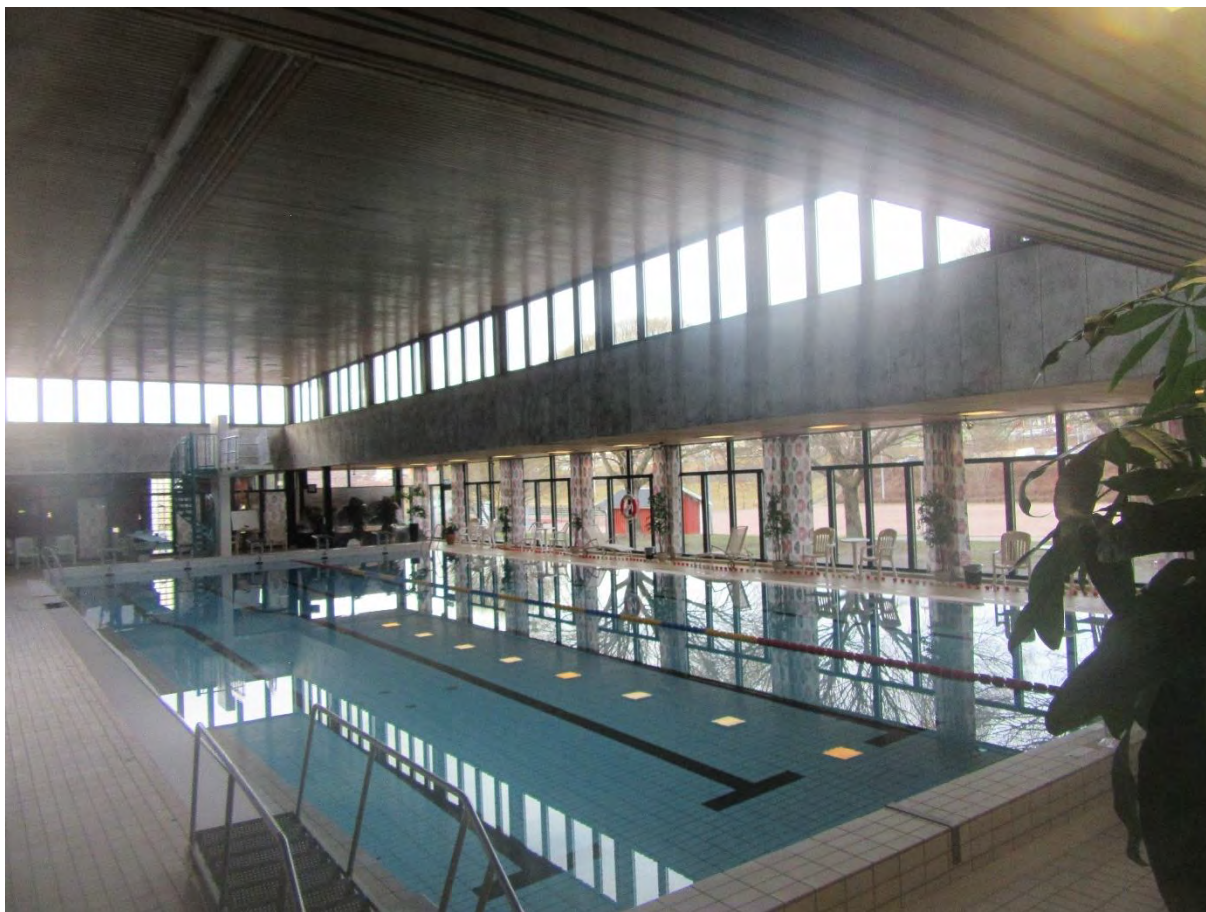

BILD 1. Översiktbild, stora bassängen.

3.1 Dokumentation

Följande dokumentation har tillhandahållits och legat till grund för utredningen:

- PDF:en ”WSP Management presentation Kalkyl renovering Badhusdelen 171110”

4 Allmänt om skador på simbassänger

Läckage, armeringskorrosion och sprickbildning i betongen är vanligt förekommande skador i simbassänger och badanläggningar från 1960- och 1970-talen.

Armeringskorrosion kan orsakas av huvudsakligen två saker, betongens karbonatisering och förekomst av klorider i betongen. Karbonatisering, som kan sägas vara ett naturligt åldrande hos betong, innebär att alkaliska komponenter i betongen reagerar med luftens koldioxid, varvid betongens pH-värde sjunker och den ursprungliga rostskyddande förmågan hos betongen går därmed förlorad.

Om klorider tillförs i betongen i viss mängd kan dessa också sätta igång armeringskorrosion, även om ingen karbonatisering skett. I simbassänger tillförs betongen ofta klorider genom att badvattnet neutraliseras med saltsyra. Klorider kan också från början vara ingjutna i betongen.

Om betongen karbonatiseras in till armeringen eller om kloridhalten vid armeringen uppnår kritiskt värde börjar armeringen rosta, om betongen är fuktig. I torr betong sker ingen korrosion. Avgörande för framtida skadeutveckling är därför betongtäcksiktens tjocklek över armeringen, karbonatiseringsdjupet i betongen samt kloridhalterna. Med kännedom om dessa parametrar och konstruktionens ålder kan framtida skadeutveckling bestämmas.

När armeringen rostar får korrosionsprodukterna upp till 6 gånger så stor volym som det ursprungliga stålet. Denna volymökning medför ett inre svällningstryck som medför att betongen utanför armeringen (=täcksiktet) spricker sönder och så småningom faller av. I vissa fall uppstår en spricka parallellt med ytan som gör att täcksiktet över en större yta lossnar från underliggande betong, det uppstår s.k. bom utan att man ser några sprickor på betongytan.

5 Undersökning av aktuellt objekt

Undersökningen utfördes av RISE 2020-04-08 av Alberto Leon, Ola Arvidsson och Freja Bagge. Vid undersökningstillfället utfördes följande moment:

- Okulär undersökning och översiktlig skadekartering
- Uttag av kloridprover i form av borrhärlor och borrhärlor
- Mätning av täckande betongskikt och karbonatiseringsdjup

Undersökningsgränser redovisas i BILD 2 och 3 nedan.

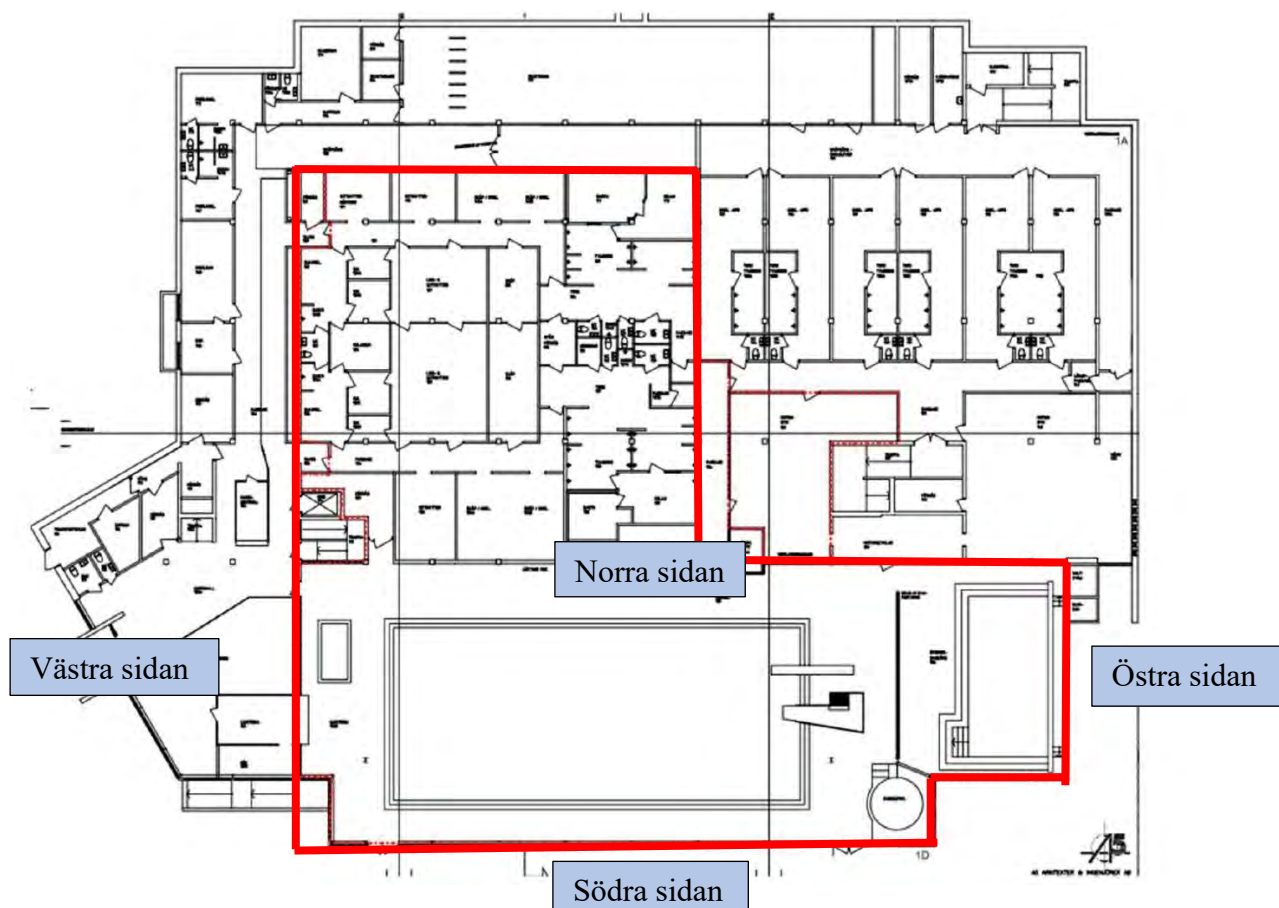

BILD 2. Planritning markplan med simbassängerna. Inringat besökta utrymmen.

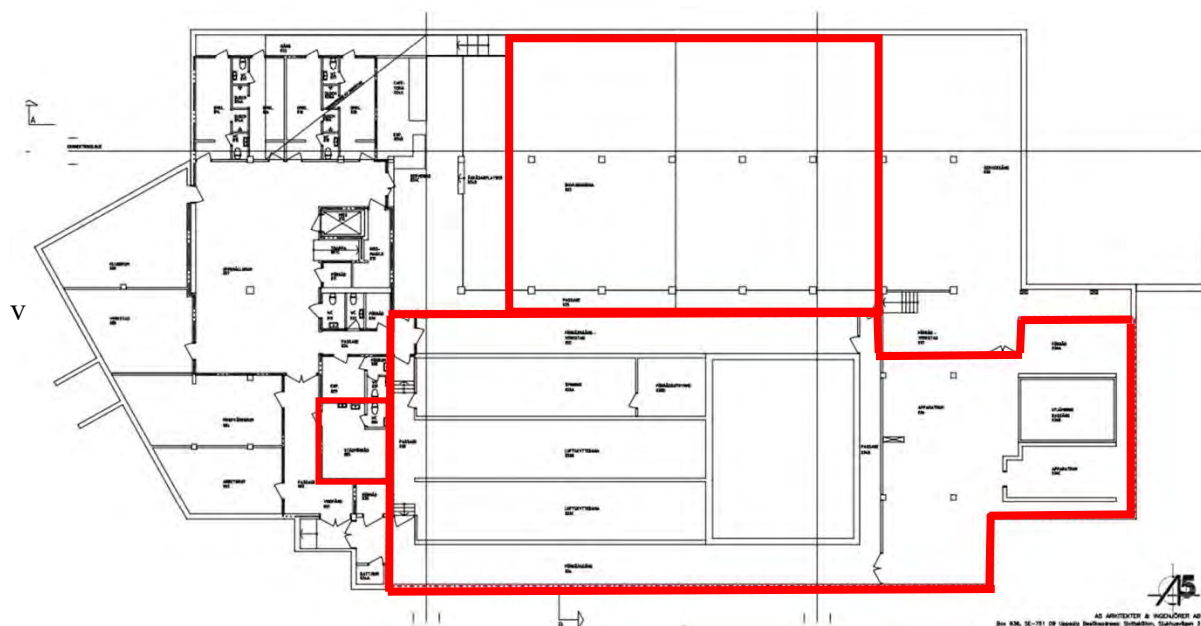

BILD 3. Planritning källarplan. Inringat besökta utrymmen.

6 Observationer

Se punkterna nedan samt tillhörande bilaga, BILAGA 1 med ritningar på skadornas placering.

6.1 Stora bassängen, undersida

Långsida norra väggen, se BILD 4 till BILD 7:

- Spår av tidigare läckage
- Bomområden
- Aktivt läckage
- Spjälkning speciellt under skvalprännen

BILD 4. Översiktspå bild på långsidan, norra väggen. Spjälkningar orsakat av armeringskorrosion under skvalprännen.

BILD 5. Bomparti. 2x2m kring rörgenomföringen.

BILD 6. Spår av tidigare läckage kring armaturen.

BILD 7. Område med aktivt läckage i hörnan till kortsidan österut. Blöt vägg, avflagningar och rostade ståldetaljer.

Kortsida östra väggen, se BILD 8 till BILD 10:

- Spår av tidigare läckage
- Bomområden
- Aktivt läckage
- Spjälkning under skvalprännan
- Avflagningar

BILD 8. Avflagningar under skvalprännan.

BILD 9. Aktivt läckage på väggen.

BILD 10. Hörna mellan kortsida östra väggen och långsida södra väggen. Skvalprännen väldigt skadad av spjälkning orsakat av armeringskorrosion.

Långsida södra väggen, se BILD 11 till BILD 14:

- Spår från tidigare injekteringar i väggen
- Kraftigt skadad skvalpräna
- Bomområden
- Aktivt läckage
- Avflagningar
- Spjälkningar på väggen

BILD 11. Bområde med spricka i väggen.

BILD 12. Kraftiga spjälkningskador under skvalprännen orsakat av armeringskorrosion.

BILD 13. Bområde och större lossnad bit. Bompartier och aktivt läckage i direkt närhet.

BILD 14. Spår från tidigare injektering.

Kort sida västerut/Undersida stora bassängen, se BILD 15 till BILD 18:

- Spår av tidigare läckage
- Bomområden
- Avflagningar
- Spjälkning under skvalprännen

BILD 15. Spjälkning under skvalprännen, kortsidan österut.

BILD 16. Avflagningar i förrådstaket/Undersida stora bassängen.

BILD 17. Avflagningar av färg, bområde. Eventuellt en gammal lagning. Under stora bassängen.

BILD 18. Spår av tidigare läckage. Undersida stora bassängen.

6.2 Lilla bassängen, undersida

Under lilla bassängen finns delvis teknikutrymme och förråd att gå runt i samt en reningsbassäng. Liknande skador kan noteras här som på undersida av den stora bassängen; spjälkning speciellt under skvalpräna och spår av tidigare läckage. Kraftig spjälkning noterades ovan reningsbassängen i taket direkt under den lilla bassängen.

BILD 19. Reningsbassängen samt lilla bassängens undersida med korrosionsskador.

BILD 20. Reningsbassängen. Spjälkning i taket/Undersida lilla bassängen.

BILD 21. Lilla bassängen, hörna vid skvalpräna. Spjälkning.

BILD 22. Spår av tidigare läckage samt skador i svalprännen och pelare.

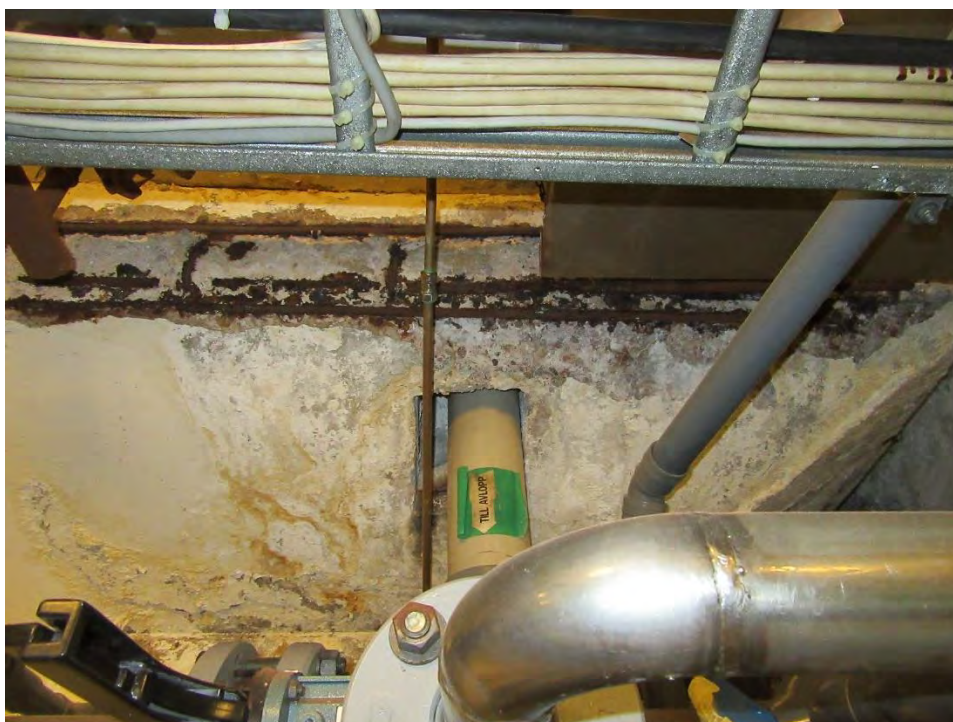

BILD 23. Spjälkning under skvalprännen under lilla bassängen.

6.3 Övriga utrymmen under simhalls delen/omklädningsrum

En okulär besiktning utfördes över betongkonstruktioner under simhalls delen. Detta innebär under omklädningsrummen och inne över bowlinghallens innertak. Beställaren visade även ett utrymme på källarplan där ett aktivt läckage noterats i taket, precis under plaskbassängen. Även om duken på denna bassäng bytts ut till nytt har läckaget inte upphört. Inget fritt vatten påvisades under utredningstillfället dock var simhallen heller inte i normal drift.

BILD 24. Pelare i undercentralen under simhallsdelen. Spjälkning.

BILD 25. Färgavflagningar på reningsbassängens yttervägg.

BILD 26. Spår av tidigare läckage i område under bubbelpool.

BILD 27. Under plaskbassängen där det enligt beställare droppar när simhallen nyttjas av besökare. Bilden visar nipplar och injekterad spricka.

6.4 Ovansida

På ovansidan kontrollerades alla ytor av simhallen samt omklädningsrummen tillhörande simhallsdelen. Följande noterades, se BILD 28 till BILD 33:

- Mycket vatten skvälper över till skvalprännen i stora bassängen även när folk inte vistas i bassängen. Detta kan bidra till att vatten läcker in i betongen på undersida.
- Rostangrepp i nedandel på två bärande stålpelare.
- Släppt mjukfog vid lilla bassängen/missfärgning.
- Betongsläpp på hopptornets nedandel.

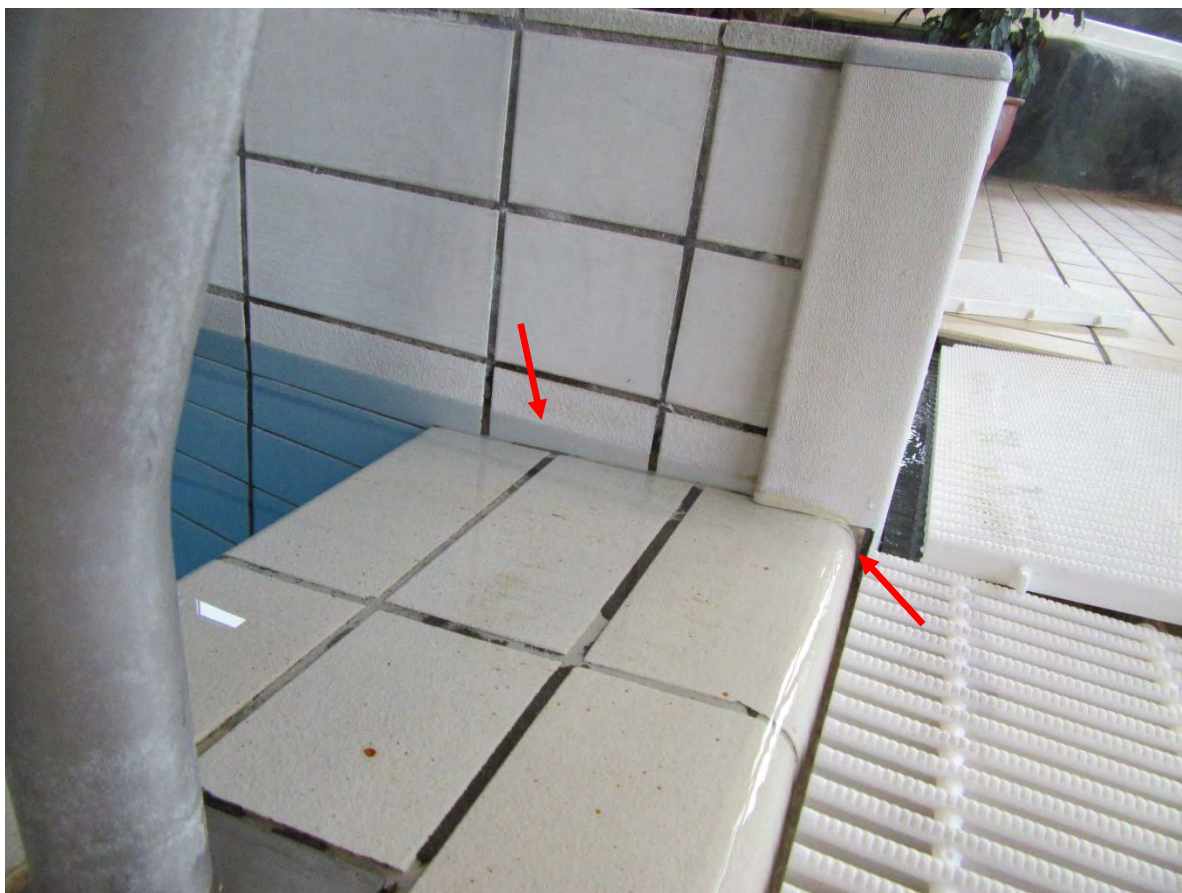

BILD 28. Långsida södra som var kraftigare skadat på undre sidan jämfört med den norra långsidan. Vatten rinner ständigt över till skvalprännen, se vattennivån på bilden.

BILD 29. Pelare med rostangrepp samt kakelsläpp.

BILD 30. En till pelare med rostangrepp samt kakelsläpp.

BILD 31. Översiktsbild på lilla bassängen med duk över hela bassängen.

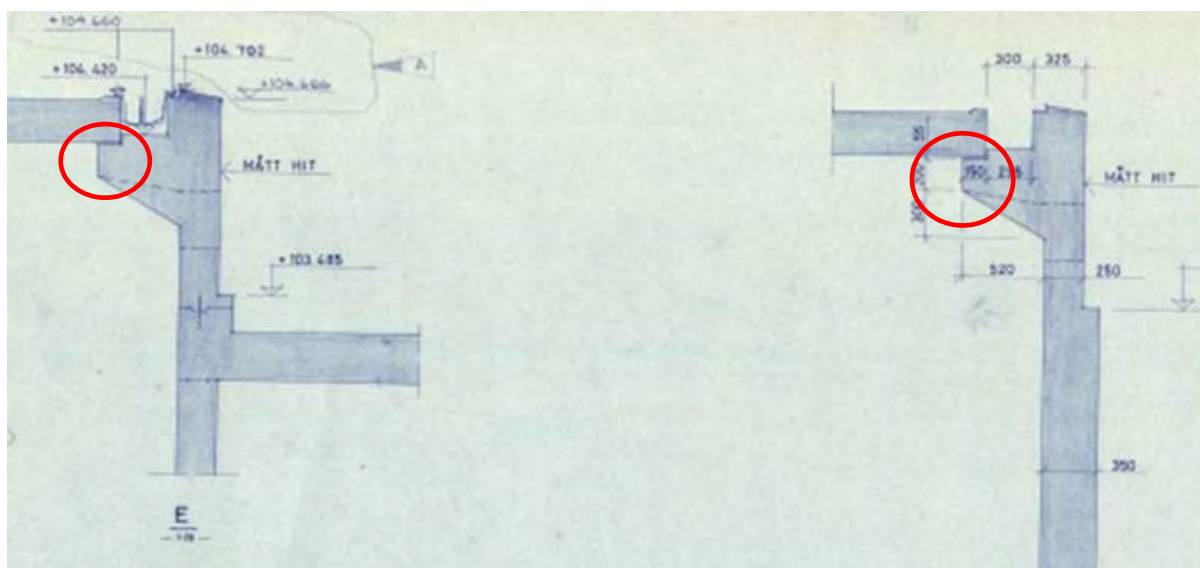
BILD 32. Släppt mjukfog vid hörnan av lilla bassängen. Missfärgning av rost.

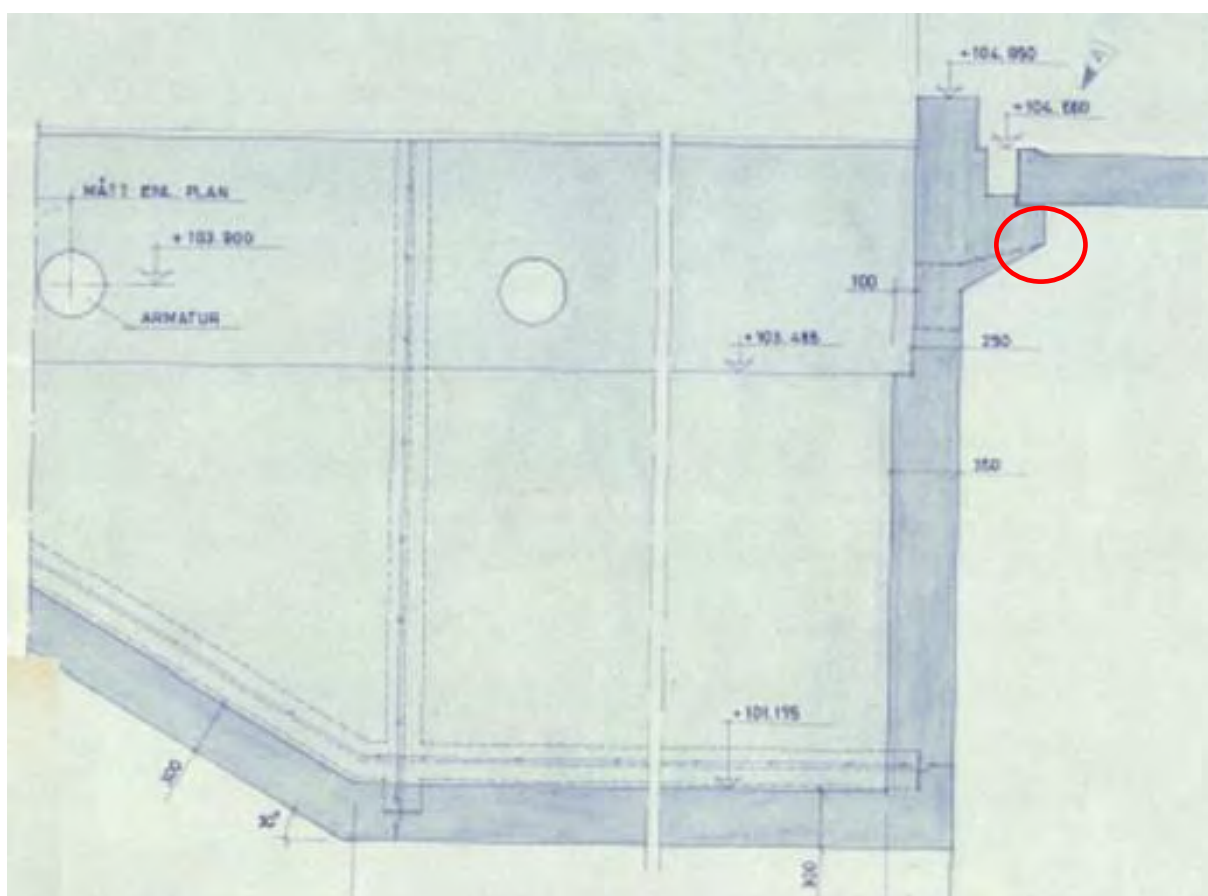
BILD 33. Hopptornet med armeringskorrosion och bompartier i nedre del.

6.5 Övriga iakttagelser

Bilderna i FIGUR 1 och 2 nedan togs från WSP underlag som visar viktiga bärlinjespunkter i konstruktionen.

FIGUR 1. Bilden visar skvalprännornas långsidor. Dessa områden har en bärande funktion till bjälklaget som idag har omfattande skador.

FIGUR 2. Bilden visar skvalprännornas kortsidor. Dessa områden har en bärande funktion till bjälklaget som idag har skador.

7 Mätningar och uttagning av prover

En del av skadekarteringen utfördes med att lokalisera bområden (lösa yttre skikt). Detta gjordes med geologhammare på betongkonstruktionsdelar för att upptäcka hålrum eller delaminering (bområden). Den vanligaste orsaken till dessa bområden är att korroderad armering spränger bort det täckande betongskiktet.

Karbonatiseringens inträngningsdjup mättes genom att borra hål med slagborr i betongen och sedan spruta med indikatorvätska (fenolftalein) i hålen, därefter mättes djupen av ofärgad betong med skjutmått. Kloridprover har tagits från borrhärnor eller borrhax på specifika djup för att undersöka förekomsten av klorider i betongen. Täckande betongskikt mättes med en elektromagnetisk täckskiktsmätare runt provområdena.

Det togs sammanlagt 15 prover, 8 i form av borrhärnor och 7 i form av borrhax. Avsikten med provtagningen var att granska betongen samt analysera betongens kloridhalter.

Provernas märkning:

Prov 1 till 7- prover i form av borrhärnor tagna från stora bassängens väggar.

Prov 8 i form av borrhärna tagen från lilla bassängens vägg.

S1 till S3 - prover i form av borrhax tagna från stora bassängens skvalprännor.

V- Prov i form av borrhax tagen från bassängens korta väggsida.

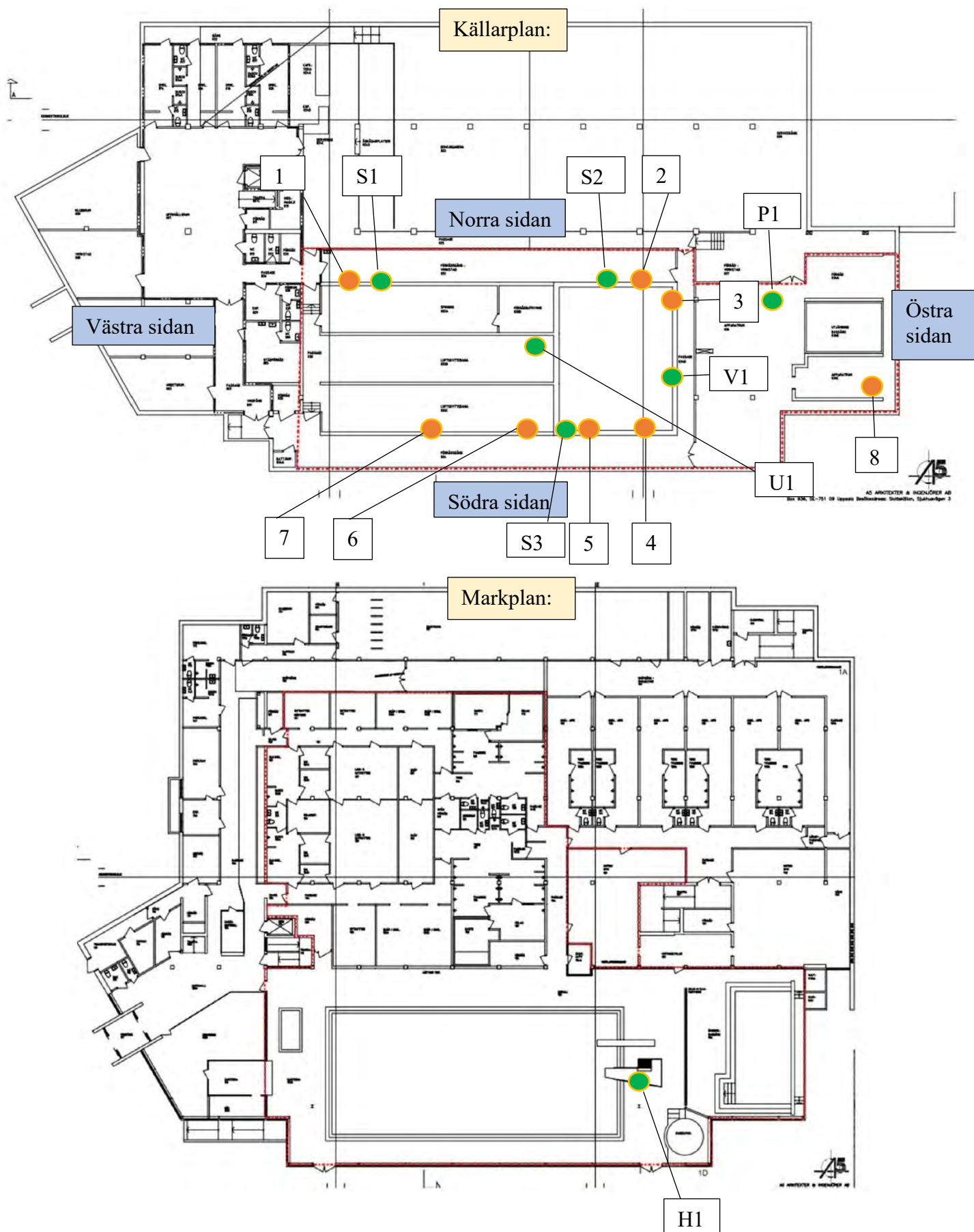
P- Prov i form av borrhax från pelare i undercentralen

U- Prov i form av borrhax tagen från stora bassängens botten undersida.

H- Prov i form av borrhax tagen från hopptornets nedre del.

Provernas placering visas i kapitel 7.1.

7.1 Provernas märkning och placering

8 Resultat av mätningar och observationer

8.1 Täcksikt, karboniseringsdjup och klorider

TABELL 1. Tabellen redovisar uppmätta värden på täckande betongskikt (TB), karboniseringsdjup och kloridhalt samt på vilket djup från betongens yta prov tagits för kloridanalys.

Konstruk-tionsdel	Prov	Djup [mm]	Kloridjoner/cement [viktprocent]	Karbona-tisering [mm]	TB [mm]	Kommentar
Bassängvägg	1	30-35	4,0		33,28,34,29,25	Vid skadad vägg
	2	10-15	0,2		43,35,44,24,16	Oskadad vägg
		30-35	0,3			
		80-85	0,2			
	3	20-25	0,0		45,42,39,29,28	Vid läckage
		40-45	0,0			
	4	40-45	2,3		40,42,44,54,56	Vi skadad vägg
		80-85	1,6			
	5	30-35	5,4		52,35,45,58,54	Vid skadad vägg
		60-65	0,6			
	6	30-35	3,8		34,31,42,56,59	Vid skadad vägg
		50-55	4,9			
	7	20-25	2,4		24,45,55,55,65	Vid skadad vägg
	8	40-45	2,2		51,63,45,45,39	Vid skadat vägg
	V1	47-65	0,3	47	27,22,55,44,65	Oskadad vägg
Skvalpräanna	S1	Vid arm	9,4	23	20,21,21,26	Vid skadat område
	S2	Vid arm	0,2	26	41,21,17,25,15	Vid skadat område
	S3	20-30	1,9	20	16,39,35,36	Vid skadat område
Pelare	P1	11-25	5,6	35	18,20,34,18	Skadad pelare
Bassängbotten	U1	21-31	0,9	21	55,52,51,47,48	Vid skadat område
Hoptorn	H1	20-45	2,8	10	49,45,34,38,40	Vid skadat område

Förklaring:

Siffror med **röd fet still** - Karboniseringsfronten har passerat täckande betongskikt eller höga kloridhalter i betongen, d.v.s. armeringen är oskyddad mot korrosion.

Resultat av klorider redovisas även i BILAGA 2.

För att värdera kritiskt kloridinnehåll används ofta värden enligt TABELL 2.

TABELL 2. Bedömning av kloridinnehåll i okarboniserad betong.

Cl ⁻ / cement vikts-%	Sannolikhet för korrosion
< 0,4	kan negligeras
0,4 - 1,0	möjlig
1,0 - 2,0	sannolik
> 2,0	säker

Browne, R. D. Marine durability survey. Cement & Concrete Association. 1980 London

8.2 Okulär granskning av borrhärnor

1. Norra väggen Stora bassängen långsida

Längd: 55mm	Diameter: 47 mm
0-55 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
	Utan anmärkning

BILD 34. Prov 1.

2. Norra väggen Stora bassängen långsida

Längd: 105 mm	Diameter: 47 mm
0-105 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
	Utan anmärkning

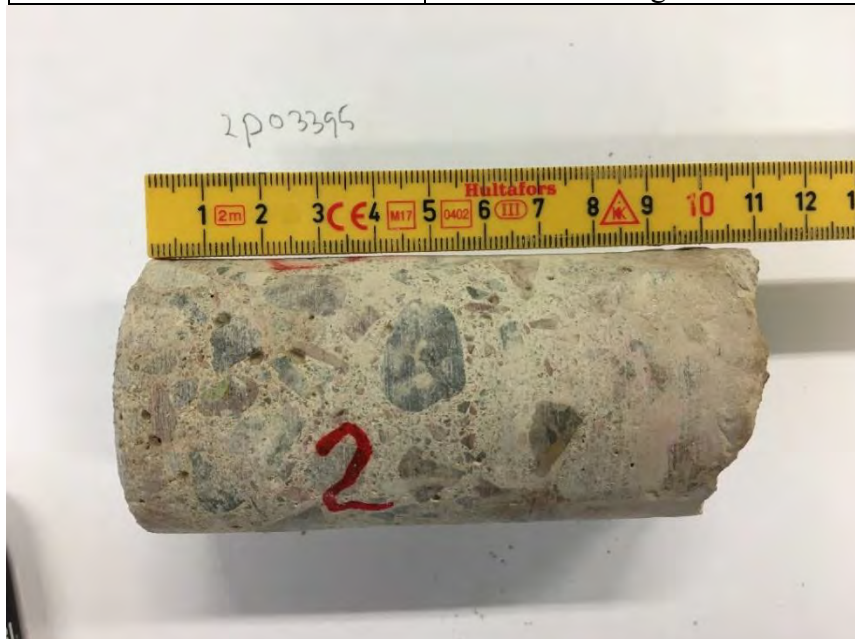

BILD 35. Prov 2.

3. Östra väggen Stora bassängen kortsida

Längd: 110 mm	Diameter: 47 mm
0-110 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
50 mm	Armering 1 Ø 10 mm. Ingen armeringskorrosion

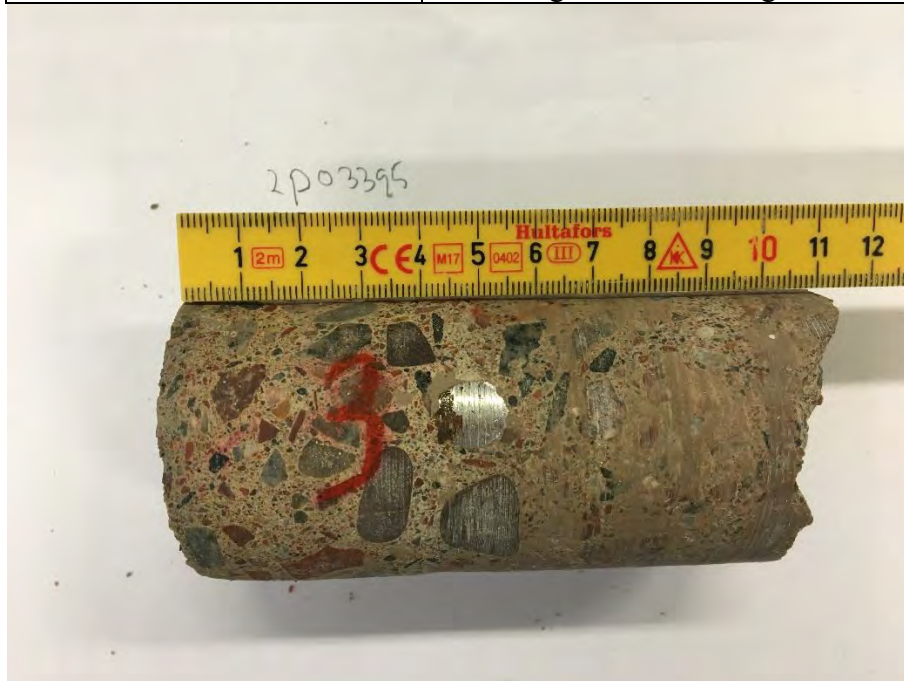

BILD 36. Prov 3.

4. Södra väggen Stora bassängen långsida

Längd: 100 mm	Diameter: 47 mm
0-100 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
50 mm	Spricka parallellt med ytan

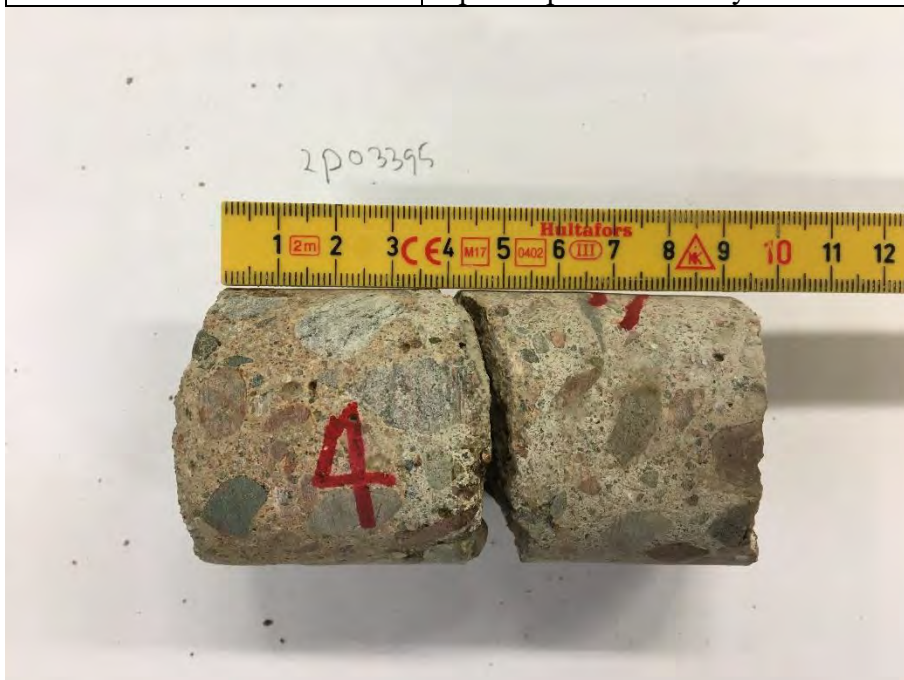

BILD 37. Prov 4.

5. Södra väggen Stora bassängen långsida

Längd: 115 mm	Diameter: 47 mm
0-115 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
20 mm	Spricka parallellt med ytan
50 mm	Spricka parallellt med ytan

BILD 38. Prov 5.

6. Södra väggen Stora bassängen långsida

Längd: 90 mm	Diameter: 47 mm
0-90 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 32$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
60 mm	Spår av armering 1 Ø 10 mm

BILD 39. Prov 6.

7. Södra väggen Stora bassängen långsida

Längd: 115 mm	Diameter: 47 mm
0-115 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
35 mm	Spricka parallellt med ytan

BILD 40. Prov 7.

8. Södra väggen Lilla bassängen kortsida

Längd: 115 mm	Diameter: 50 mm
0-115 mm	Konstruktionsbetong, $d_{\max} = 16$ mm. Välkompakterad betong med bra fördelning av ballast
35 mm	Spricka med brott parallellt med ytan. Materialförlust

BILD 41. Prov 8.

9 Bedömning

9.1 Allmänt

Undersökningen visar att skadornas omfattning i de undersökta delarna varierar beroende på hur mycket betongkonstruktioner har varit utsatta för fukt och klorider. En del konstruktionsdelar är i bra skick, andra har lokala skador av estetisk karaktär och andra delar har omfattande skador med nedsatt bärförmåga. Idag har det kemiska angreppet i betongen medfört att vissa konstruktionsdelar har nått sin livslängd samt att hållfasthet är nedsatt till en nivå så att erforderlig bärförmåga inte uppfylls.

Beständighetsproblemen som bassängen har kvarstår och skademekanismerna kommer vara passiva så länge betongen hålls torr. Det är därför viktigt att inte vatten tränger in i betongen samt att utrymmena under bassängen ventileras väl. Detta kommer att avgöra konstruktionens livslängd i övriga oskadade delar.

9.2 Stora bassängen (undersida)

Samtliga skvalprännor uppfyller en bärande funktion till bjälklaget, se FIGUR 1 och 2 under rubrik 6.5. Av de fyra väggarna är södra långsidan mest skadad på grund av aktivt läckage och kraftiga spjälkningar orsakat av armeringskorrosion initierad av klorider samt karbonatisering. Bärförmågan i denna konstruktionsdel (i samtliga sidor) bedöms vara nedsatt. I dagsläget bedöms dock en måttlig risk att konstruktionen rasar.

Bassängväggar visar stora lokala skador speciellt i södra långsida. Kloridprofilen visar att kloridfronten kommer från bassängväggarnas utsida och inte från bassängväggarnas insida, detta tyder på att hela betongväggen inte är kloridkontaminerad. D.v.s. endast yttre armering bedöms vara skadad i de drabbade områdena. Resultat av okulärgranskningen visar att bassängen har en homogen välkompakterad betong längre in i väggarna.

Bassängbotten visar mindre skador med enstaka bompartier och självläta sprickor, skadorna har endast en estetisk karaktär. Övriga bärande konstruktioner under bassängen är i bra skick.

9.3 Lilla bassängen (undersida)

Skador samt spår av läckage noterades på skvalparännor. De tidigare insatserna för att stoppa läckage (montering av tätskiktsduk och mindre åtgärder vid skvalprännorna) bedöms i dagsläget ha fungerat tillfredställande. Inget aktivt läckage noterades vid undersökningen.

Lilla bassängens botten undersida visar omfattande skador i form av spjälkningar p.g.a armeringskorrosion. Området utgör tak på reningsbassängen som är högt belastad av fukt och klorider. I dagsläget bedöms skadorna inte påverka konstruktionens funktion och bärförmågan bedöms vara lokalt och måttligt påverkad.

9.4 Bjälklag kring bassängerna (undersida)

Generellt är bjälklagets undersida kring bassängerna i bra skick. Inga allvarliga skador observerades på betongen. Bjälklagets undersida under plaskbassängen visar en långgående injekterad spricka. Läckaget till underliggande förråd var inte aktivt under utredningstillfället även om bassängen var fylld. Eventuell fortsättning av läckage bedöms självläka med tiden då en del tätande kalkutfällningar har redan bildats, se BILD 27.

9.5 Pelare under bjälklaget

Det noterades skador i form av avflagningar och spjälkning p.g.a. armeringskorrosion. Kloridresultat visar förhöjda halter av klorider kring armeringen och genomkarbonatiserad betong. Pelarna har beständighetsproblem och bärförmågan är i dagsläget måttlig påverkad i en pelare, se BILD 24.

9.6 Reningsbassängen

Reningsbassänger är täckta med en plastliknade beläggning. Endast mindre skador på betongdelarnas utsida observerades. Skadorna har en estetisk karaktär.

9.7 Plaskbassängen

Bassängen har en tätskitsduk monterat för ca. tio år sedan och bedöms vara i bra skick.

9.8 Omklädningsrum (ovan och undersida)

Generellt är betongkonstruktioner kring omklädningsrummen i bra skick. Inga direkta skador har noterats i omklädningsrummen vid en okulär besiktning. Under omklädningsrummen, i taket på bowlinghallen, kunde spår av tidigare läckage noteras lokalt runt en golvbrunn. Allmänt kunde inga övriga skador noteras. Golvbrunnarna i omklädningsrummen är mestadels nya, dock kvarstår enstaka äldre golvbrunnar.

9.9 Anläggningens ovansida samt hopptornet

Generellt är anläggningen på ovansidan i bra skick. Endast mindre brister så som mindre rost på stålpelarnas nedre del, släppta kakel och bristfälliga mjukfogar noterades, se BILD 29 och 30.

Hopptornet har endast en begränsad skada i tornets nedre del, se BILD 33. I dagsläget betraktas skadan av estetisk karaktär.

10 Förslag till åtgärder

Följande avsnitt behandlar förslag till åtgärder vilket inte ska likställas med en teknisk beskrivning avsedd för entreprenadupphandling.

Alternativ 1 (uppskattad livslängd 15-20 år)

Man kan säkerhetsställa konstruktionens bärighet med provisoriska åtgärder. Bjälklaget som vilar på skvalprännorna med omfattande skador förstärks. En konstruktör bör anlitas för dimensionering av provisoriska förstärkningsbalkar och pelare. Ett skyddsnät mot fallande betongbitar från skadade skvalprännorna rekommenderas. För att undvika läckage samt bromsa fuktnivån på betongväggarna bör bassängens vattennivå sänkas, detta i samråd med drifttekniker. Övriga bassänger och betongkonstruktioner kring bassänger lämnas utan åtgärd. Därefter kan anläggningen hållas i drift ytterligare ca 10-15 år med inspektioner vart tredje år för att följa skadornas utveckling. Mindre åtgärder för att bibehålla anläggningens estetiska komfort bör utföras så som ommålning av stålpelarnas nedre del, byte av mjukfogar och mindre renovering med förebyggande åtgärder av hopptornets nedre del.

Väljer man detta alternativ bör åtgärderna utföras inom 2 år.

Alternativ 2 (uppskattad livslängd 25-30 år)

För att garantera att betongväggar/bjälklag blir torra under de närmaste 30 åren bör läckage förhindras genom att täta bassängen från insidan. Detta kommer att resultera i omfattande arbeten och långa driftstopp. Därefter kan skadad betong på undersida avlägsnas genom bilning. Bilningen ska frilägga armering till ett djup av 20-30 mm bakom för att uppnå god vidhäftning mellan armering och ny betong. Armeringen tilläggsarmeras om nödvändigt, därefter lagas/gjuts det med reparationsbetong avsedd för ändamålet.

Väljer man detta alternativ bör åtgärderna utföras inom 5 år med en inspektion inom 3 år eller vid behov.

Alternativ 3 (uppskattad livslängd 50 år eller mer)

Rivning av samtliga bassänger och uppbyggnad av nya bassänger.

Väljer man detta alternativ bör åtgärderna utföras inom 5 år med en inspektion inom 3 år eller vid behov.

Detta alternativ kan även kombineras med alternativ 1.

2020-05-04

RISE Research Institutes of Sweden AB
RISE – Bygg & Fastighet

Freja Bagge

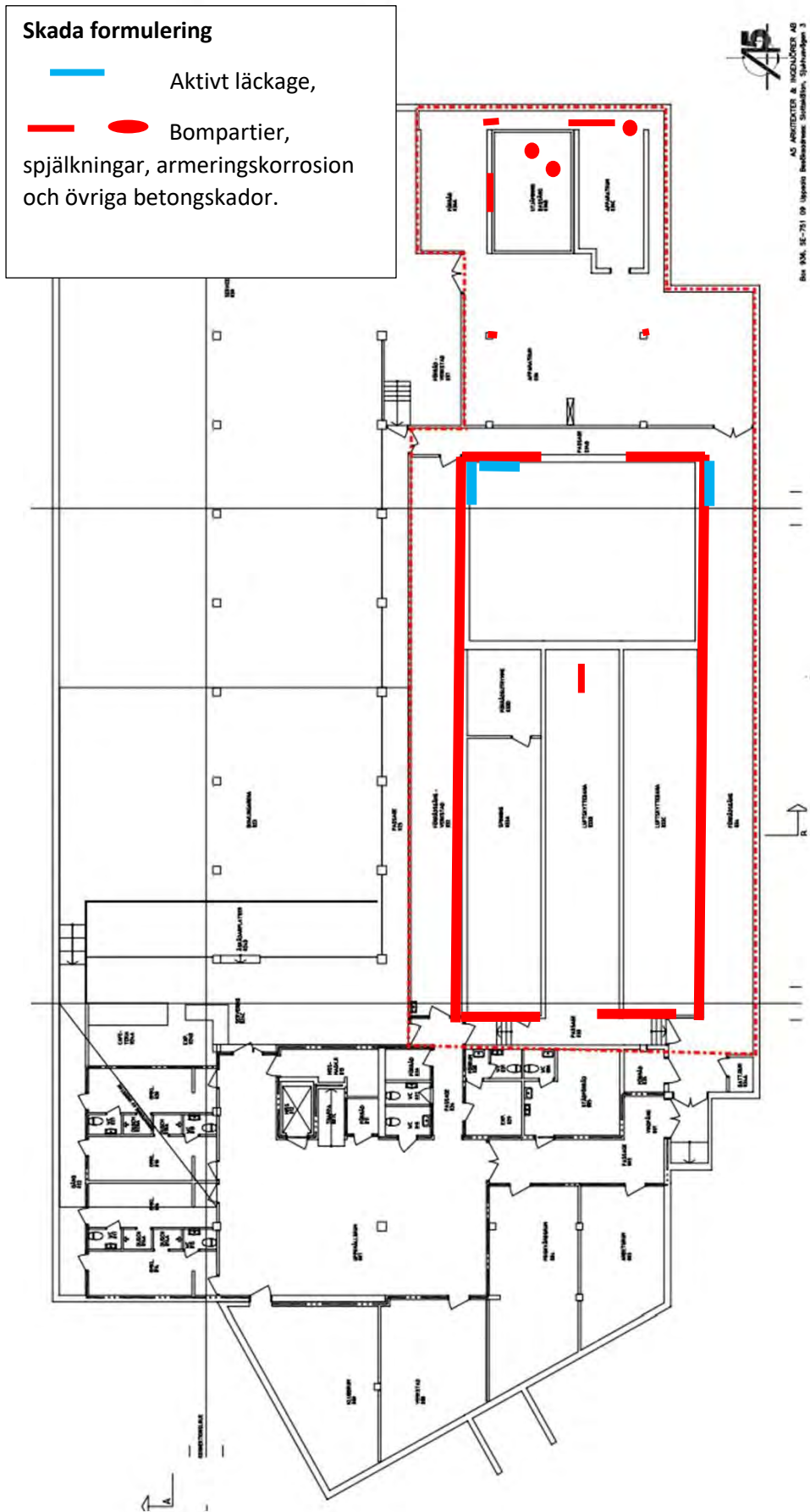
Freja Bagge
010-516 68 55
freja.bagge@ri.se

Vidi:

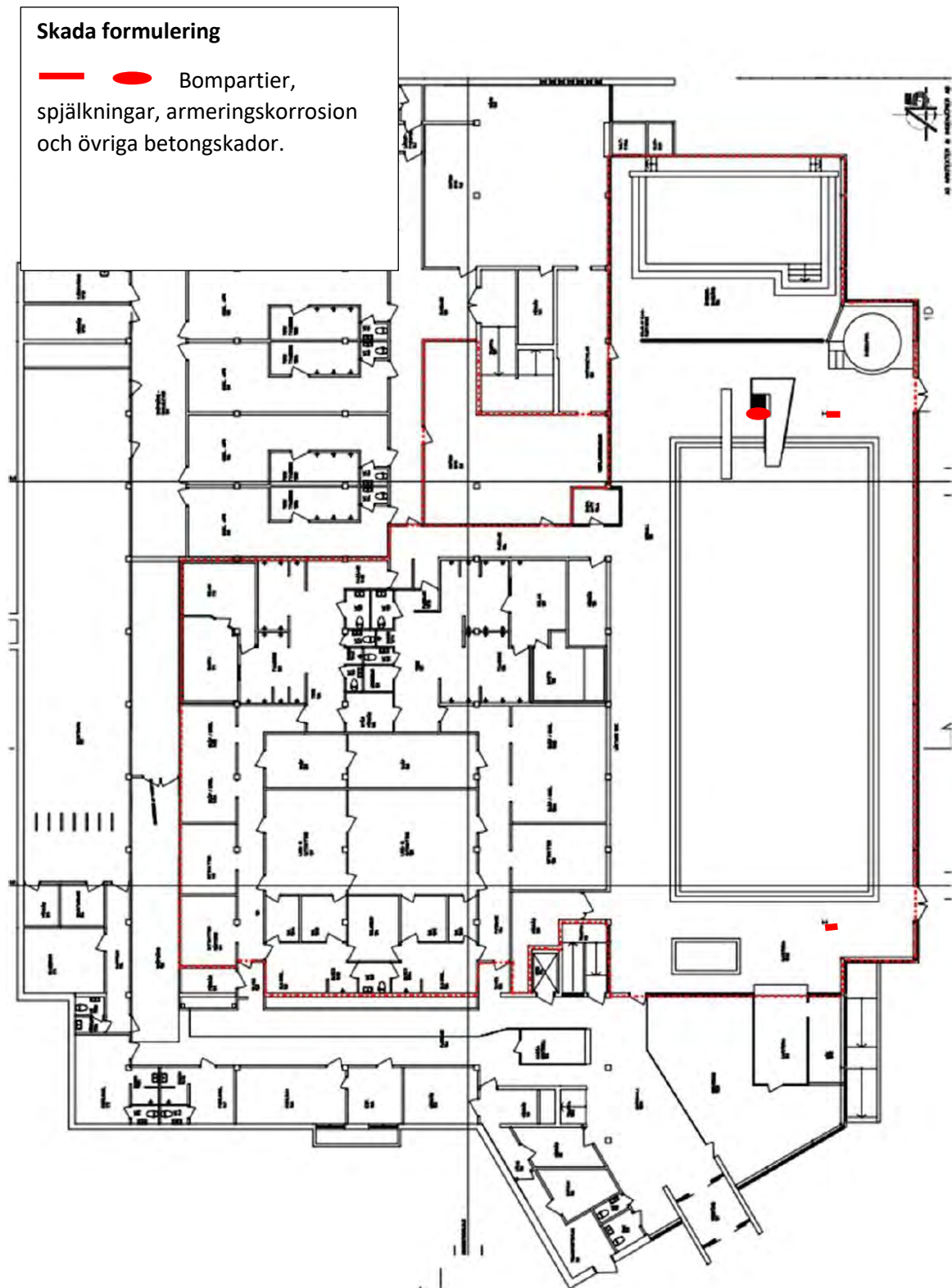
Alberto León
010-516 68 19
alberto.leon@ri.se

BILAGA 1. Skadornas placering. OBS! Placeringar är ungefärliga och ej skalenliga.

1. Skadekartering källarplan

2. Skadekartering markplan

Hedemora kommun
Kommunstyrelseförvaltningen Rådhuset
Att: Lars-Åke Östling
Box 201
776 28 HEDEMORA

Kloridanalys av betongprover – Vasahallen simbassäng i Hedemora

Provföremål

Betongborrkärnor: 8 st., märkta 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 och 8.
Dimensioner: Diameter 50 mm och längd 55-115 mm.
Påsar med betongborrkax: 7 st., märkta S1, S2, S3, V1, P1, U1 och H1.
Ankomst: 2020-04-09.

Provningsmetod

Kloridhalten bestämdes enligt CBI- Metod nr 5:2018, Total kloridhalt i betong.

Kloridbestämningen utfördes direkt efter kalibreringen med direktpotentiometrisk metod med jonselektiv elektrod. Kloridhalten redovisas som kloridjonhalt i procent av cementets vikt.

Cementhaltsbestämningen utfördes genom titrering med EDTA och fotometrisk mätning av färgomslaget med murexidindikator.

Beräkningarna grundar sig på att cementet är ett portlandcement med en CaO-halt på 63 vikt-%.

Provningsresultat

De erhållna resultaten redovisas i TABELL 1 och avser enbart de inlämnade provföremålen.

Mätosäkerhet

Kloridhaltsprovningens mätosäkerhet för enskilt värde är $\pm 0,1$ vikt-% vid en kloridhalt av 1,0 vikt-%.

Den angivna utvidgade mätosäkerheten är produkten av standardmätosäkerheten och täckningsfaktorn $K = 2$, vilket för en normalfördelning svarar mot en täckningssannolikhet av ungefär 95 %. Standardmätosäkerheten har bestämts i enlighet med EAs publikation EA-4/16.

RISE Research Institutes of Sweden AB

Postadress
Box 5608
114 86
STOCKHOLMBesöksadress
Drottning Kristinas
väg 26
114 86
STOCKHOLMTfn / Fax / E-post
010-516 50 00
033-13 55 02
info@ri.se

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utfärdande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat.

TABELL 1.

Märkning	Prov typ	Kloriddjup (mm)	Kloridjoner/cement (vikt-%)	Cementhalt (vikt-%)
1	kärna	30-35	4,05	19,2
2	kärna	10-15	0,16	12,6
		30-35	0,25	13,3
		80-85	0,21	13,1
3	kärna	20-25	0,08	16,0
		40-45	0,08	13,2
4	kärna	40-45	2,34	13,4
		80-85	1,63	13,0
5	kärna	30-35	5,39	11,9
		60-65	0,63	19,5
6	kärna	30-35	3,86	14,7
		50-55	4,89	15,3
7	kärna	20-25	2,35	11,1
8	kärna	40-45	2,18	15,7
S1	kax	vid armering	9,44	13,8
S2	kax	vid armering	0,24	10,9
S3	kax	20-30	1,88	11,3
V1	kax	47-65	0,33	14,5
P1	kax	11-25	5,64	7,4 ¹⁾
U1	kax	21-31	0,95	14,5
H1	kax	20-45	2,78	11,6

¹⁾ Observera den låga cementhalten.

Provnings utfördes 2020-04-21.

RISE Research Institutes of Sweden AB
Betongutredningar och Utbildning

Granskat av

John Ikink
Signed by: John Ikink
Reason: Jag är författare till det här dokumentet
Date & Time: 2020-04-23 09:43:11 +02:00

Agneta Ekengren
Signed by: Agneta Ekengren
Reason: Jag har granskat det här dokumentet
Date & Time: 2020-04-23 14:51:21 +02:00

John Ikink

Agneta Ekengren

UNITED
BY OUR
DIFFERENCE

RAPPORT

Teknisk Kontroll Vasahallen

Hedemora kommun

2016-11-22

Reviderad:

Upprättad av: Christer Rydén

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

RAPPORT

Teknisk besiktning Vasahallen Hedemora kommun

Kund

Hedemora kommun
Kontaktperson: Jesper Horn

Konsult

WSP Byggprojektering
Teknikdalen/Forskarg 3
781 70 Borlänge
Tel: +46 10 722 50 00
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
www.wspgroup.se

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Konstruktion och underlag	3
3	Utförande	4
4	Kloriders inverkan	4
5	lakttagelser	4
5.1	Plan 1	4
5.3	lakttagelser plan 3	9
5.4	lakttagelser plan 4	11
5.5	lakttagelser takplan	11
5.6	lakttagelser fasader	12
6	Sammanfattning inne	14
7	Sammanfattning tak	15
8	sammanfattning ytterväggar	15

Bilagor

Bilaga 1a-e:	Planer
Bilaga 2a-b.	Fasader
Bilaga 3.	Sektioner
Bilaga 4.	Bilder

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

1 Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen, Lokal och markavdelningen, har kontaktat WSP Management för att utföra en teknisk inventering av Vasahallen. För betongkonstruktionerna av bassänger utförs en fördjupad inventering där även provtagning ingår. Inventeringen av bassänger redovisas i separat rapport.

Vasahallen är en sport- och simhall som utnyttjas av kommunens invånare och skolor. Byggnaden är uppförd i början av 1970-tal, byggritningar daterade 71-10-15. Byggnaden innehåller en 25 m simbassäng, övningsbassäng, plaskdamm, bubbelpool, sporthall, gymnastikhall, omklädningsrum, bowlinghall, skyttehall samt administrativa- och tekniska utrymmen för verksamheten.

Enligt uppgifter i Grontmij's Rapport "Kort statusbedömning av bygg och innemiljö Vasahallen, Hedemora" har ombyggnationer/renoveringar utförts enligt nedan.

1990	Ytskikt golv, omklädningsrum
2005-2006	Renovering av tätskikt och ytskikt i våtutrymmen (herr och dam)
2006	Renovering av skolduschar
2007-2008	Byte av fönsterkassetter (2-glas isolerrutor)
2009	Utbyte av ventilationsaggregat, simhall samt delvis ny kanaldragning i simhall
2009	Motionsrum i anslutning till simhall
2009	Nytt tätskikt på yttertak
2010	Reparation av hopptorn
2012	Ny duk (liner) i undervisningsbassäng (övningsbassäng)

2 Konstruktion och underlag

Befintlig konstruktion från uppförande är en betongkonstruktion under mark med platsgjutna väggar och bjälklag. Över marknivå är konstruktionen uppbyggd av stålpelare och fackverksbalkar. Ytterväggar är uppbyggt av isolerade, murade konstruktioner.

Under 2008 uppfördes ett nytt fläktrum uppe på en del av det befintliga taket. Fläktrummetts stomme är uppbyggt av stålpelare och takåsar av limträbalkar.

Som underlag har Lokal- och markavdelningen lämnat:

- Ursprungliga K-ritningar från uppförande av byggnaden, daterade 71-10-25 med senaste revidering 73-02-14.
- K-ritningar, sektioner, från uppförande av nytt fläktrum för simbassäng, daterade 2018-06-03 med revidering för relationshandlingar 2019-01-15.
- A-ritningar över fasader, planer och sektion daterade 2009-01-15.
- Rapport "Tillståndsbedömning Vasahallens simbassäng, Hedemora" sammanställd av CBI, daterad 2009-08-07.
- Rapport "Utlåtande om betongens beständighet" sammanställd av Grontmij AB, daterad 2013-01-23
- Rapport "Kort statusbedömning av bygg och innemiljö vasahallen, Hedemora" sammanställd av Grontmij AB, daterad 2013-01-27.

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

3 Utförande

Syftet med inventeringen har varit att kunna göra en dokumentation av ytskiktens, synliga konstruktioners och det yttre skalets skick. För att göra en bedömning av orsaker och ta fram åtgärdsförslag till skador krävs att en utredning utförs. Viss studie av ritningar och tidigare utförda rapporter har utförts.

Inventeringen utfördes okulärt utan provtagningar. Inventeringen utfördes 2016-10-13 och 2016-10-26 av Christer Rydén, WSP management.

4 Kloriders inverkan

Ett problem som kan uppstå i badhus är att kloriderna som används för att rena badvattnet reagerar med järn med korrosion på järnet som följd. Det medför att järnprodukter i utrymmen med kloridhaltig luft eller där produkterna kan komma i kontakt med kloridhaltigt vatten bör skyddas eller vara av en kvalitet som klarar den aggressiva miljön.

I denna inventering är det stålpelare och armering i betongkonstruktioner som är aktuella att kunna påverkas av klorider.

För att korrosion på armering skall inträffa till följd av kloridförekomst måste kloridhalten i betongen överskrida ett s.k. tröskelvärde. Detta tröskelvärde är normalt 0,3-0,4 % av cementvikten i konstruktioner i utomhusmiljö men är sannolikt högre i miljöer med mer konstanta temperatur- och fuktförhållanden. Om kloridinhållet är över 0,1% och där över kan man utgå från att klorider är tillsatt i betongen eller tillfört på annat sätt.

5 Iakttagelser

Under följande underrubriker beskrivs iakttagelser av materialens och synlig konstruktions skick och eventuella skador. För lokalisering av utrymmen och våningsplan hänvisas till bilagor. Viss visualisering av iakttagelser redovisas i bildbilaga. Med antagandet att ytskikten är original i iakttagelserna menas att materialen troligtvis är från 1970-tal.

5.1 Plan 1

Beskrivning av iakttagelser

Utrymme	Iakttagelser
1A RUM	<p>I stort ser det ut att vara original ytskikt, klinker, linoleumplattor, målade betongväggar, kakel, plåtkassetter/målad betong i tak, WC-stolar, handfat, och dörrar. Normalt slitage på det mest men det finns några brister.</p> <p>Dörrkarmen till rum 005 är murken pga. fukt.</p> <p>Äldre fuktutfällningar i taket på rum 005. Tort vid inventeringen</p> <p>Grövre spricka i betongvägg in till rum 005.</p> <p>Fuktutfällning på tegelvägg rum 029, mot 005. Tort vid inventeringen.</p> <p>Fuktutfällningar i taket i rum 028. Tort vid inventeringen.</p>

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
1B BOWLING	<p>Rummen vid omklädningsrum ser ut att ha original ytskikt (Klinker, kachel, och plåtkassetter i tak) samt WC, handfat och dörrar. Normalslitage.</p> <p>Ser ut att vara original ytskikt i korridor 028. Normal slitage förutom fuktutfällningar i golvvinkel på tegelvägg mot rum 020</p> <p>Café och servering har nyare ytskikt som är ok.</p> <p>Bowlingarenan ser ut att ha original ytskikt (betong och tegel på väggar, träpanel i tak samt en hårdgjord träyta på golv. Normalslitage på ytorna förutom att det finns fuktutfällningar i tak vilka var torra vid inventeringen. Delar av takpanelen är utbytt.</p> <p>Ytskikten i förrådsverkstaden består av målad betong och tegel. Fuktutfällningar finns på fleras ställen, mot rum 035, i tak och i hörn mot yttervägg och mot rum 036A.</p>
1C UNDERSIDA OCH RUNT BASSÄNG	<p>I dessa utrymmen är det målade betongytor. Nedanstående iakttagelser gjordes i utrymmen/rum.</p> <p>033: Fukt i takvinkel mot rum 005.</p> <p>033A: Fuktutfällningar och sprickor undersida bassäng och väggar som i dag är torra.</p> <p>033 B: Fuktutfällningar och sprickor undersida bassäng och väggar som i dag är torra. Sprickor i golvplattan.</p> <p>033 C: Sprickor i golvplattan med en vidd på 2 till 3 millimeter.</p> <p>034: Fukt runt genomföringar i yttervägg.</p>
1D APPARAT OCH KEMRUM	<p>I dessa utrymmen är det målade betongytor. Nedanstående iakttagelser gjordes.</p> <p>Mycket utfällningar och kristallbildningar i tak.</p> <p>Utfällningar vid genomföring in till passage 034B.</p> <p>Utfällningar mot yttervägg bakom utjämningsbassäng och apparatrum 036C.</p> <p>Sprickor, spjälkningar och bom i nederdel av pelare.</p>

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

5.2 Iakttagelser plan 2

Beskrivning av iakttagelser

Utrymme	Iakttagelser
2A ADMINISTRATION	<p>Offentliga utrymmen har ytskikt med klinkergolv, tegelväggar och träribbor i tak vilka troligtvis är original. Normalt slitage med lite urslag i fogar i både klinker och tegel. I anslutning till sluss 123 finns en vertikal spricka i tegelvägg</p> <p>Förrådsutrymmen har ytskikt av klinkergolv, betonggolv, plastmatta, betong- och tegelväggar och plåtkassetter i tak vilka ser ut att vara original. Normalt slitage.</p> <p>Expedition och personalrum har ytskikt av plastmattor, tegel- och betongväggar och plåtkassetter i tak. Pentryt har blandad ålder på utrustning. Normalt slitage.</p> <p>Personalens omklädningsrum och duschutrymmen har ytskikt av klinker, kakel, tegel och betongväggar och plåtkassetter i original. Normalt slitage förutom fuktutfällning i golvvinkel mot yttervägg.</p>
2B SKYTTE	<p>Kaprum, WC, förråd och klubblokaler har ytskikt av plast- klinker- och betonggolv, tegel- betong- och kakelväggar och i tak är det plåtkassetter eller träribbor. Normalt slitage.</p> <p>På skjutbanan är ytskikten troligtvis original och av trä på golv, väggar och golv. Normalt slitage.</p>
2C OMKLÄDNING	<p>Utrymmet för omklädningsrum har ytskikt av klinker (både original och nyare), tegel och i tak träribbor eller plåtkassetter. I utrymmet finns plåtskåp och sitthyttor för omklädningsrum. Sitthyttorna är troligtvis original men plåthyttorna är nyare. Normala slitage på det mesta förutom plåtkassetterna som till viss del är buckliga.</p> <p>Resterande utrymmen har blandade ytskikt med äldre och nyare klinker, original tegel- och kakelväggar och plåtkassetter i tak. Klinker är normalslitet med lite släpp av fogar samt delvis dåliga mjukfogar. Teglet har vissa brister i fogarna där vissa delar är lagade. I kaklet finns en hel del skador vid äldre genomföringar. Kassetter ok.</p>
2D DUSCHAR	<p>Omklädningsrummen är ombyggda och har fått nya ytskikt, duschar, WC-stolar och handfat i mitten på 00-talet. Allt är i ett bra skick.</p>

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
2E KORRIDOR	<p>Ytskikten i korridoren består av klinker på golv och tegel på väggarna. Normalt slitage med lite fogsläpp både i tegelfogar och klinker. I taket sitter det träribbor i delen från Passage 144 fram till dörrparti vilka är i bra skick. Resterande tak har nyare ljudabsorbenter av träull, vilka är i bra skick, upphängda i ramverk.</p> <p>Förråd och fjärrvärme rummen har ytskikt av plastmattor, tegel- och betongväggar och betong eller plåtkassetter i tak. Allt ser ut att vara original från uppförande av byggnaden och är i bra skick.</p> <p>Förråd 135 har ytskikt av klinker, tegel- och gipsväggar och betong tak. Normalt slitage.</p>
2F TRAPPHUS 1	<p>Ytskikten i trapphuset består av originalklinker i stegen, tegelväggar, betongmur med acrydur och målat betong- och gipstak. Klinkerplattorna har lite utslag i nosar annars normal slitage. Teglet har utfällningar i hörnen mot yttervägg samt lite dåliga fogar. Acryduren har lite klotter. Gipsen i taket är sliten och delvis trasig och betongen är sliten genom klotter. Nedre dörrpartiet ok men lite slitna fogar runt partiet.</p> <p>El centralen har original ytskikt av målat betonggolv, målade betongväggar, målat betongtak. Ytskikten är i ett bra skick förutom golvet som är slitet.</p>
2G OMKLÄDNING SKOLA	<p>Omklädningsrummen är ombyggda och har fått nya ytskikt, duschar, WC-stolar och handfat i mitten på 00-talet. Allt är i ett bra skick förutom fuktutfällning i golvvinkel i tegel i rum 182 mot rum 183A.</p>
2H GYM	<p>Gymdelen har ytskikt av klinker- och plast på golv, tegel- och betongväggar och i tak fibercementskivor eller träribbor. Normalt slitage. Förrådet har ytskikt av plastmatta, betongväggar och gips i tak. Normalt slitage.</p>

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
2I BAD	<p>Ytskikten i badet består av klinkergolv, tegel- och träullsskivor på väggar och träribbor i tak. Normalt slitage med lite urslag av fogar i klinker och skador i nosen på läktaren samt att det är bytt några klinkerskivor där. I taket syns det att det tidigare har förekommit inläckage med utfällningar på träribborna. I teglet finns en längre vertikal spricka i fogen in mot förråd 108. Uppkragad klinker på vägg under fönster uppvisar bom på några områden. Klinker på sargen vid bassängens kortsidor uppvisar bom vid knackning men inga sprickor iaktogs.</p> <p>I lokalen finns både betongpelare och stålpelare. Vid knackningar på betongpelare uppstår det bomljud på de flesta pelare i vinkel mot golv, även lite grusigt på några pelare. Stålpelarna har korrosionsangrepp i anslutning mot uppkragning av klinker. Den uppkragade klinkersen har även bom på vissa pelare.</p> <p>Nedre delen av fönstrens träbågar är murkna på de flesta fönstren. Detta gäller både på fönster i yttervägg och ut mot servering och mellan stora bassängen och övningsbassängen. Den nedre fogen på fönster i yttervägg är torr och sprucken på vissa fönster.</p> <p>Pelaren för hopptornet uppvisar bomljud vid knackning på betongen i golvvinkel.</p> <p>Väggskivan på väggen inne vid övningsbassängen mot motionsgym 140 är dålig i nederkant.</p> <p>Noterades att det är drag i håligheter i den uppmurade ytterväggen vid övningsbassängen.</p>
2J TRAPPHUS 2	Originalklinker i sättstegen ytskikt av typ Acrydur och tegel på väggar. Lite utslag av klinker i trappnosar.
2K TRAPPHUS 3	Original klinker, tegel och acrydur på betongmur. Klinker kar mindre utslag i trappnos. Acryduren är sliten genom mycket klotter.

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

5.3 Iakttagelser plan 3

Utrymme	Iakttagelser
3A GALLERI	<p>Ytskikten är utförda i original golvklinker, tegelväggar och i tak är det målad betong samt träpanel.</p> <p>Klinkerplattorna är normalslitana med lite släpp av fogbruk samt en dålig mjukfog.</p> <p>Fönstrens trä bågar är i stort i bra skick, endast lite slitet i nedre delar. Glasen i fönstren består av både original glas och isolerglas från 80 och 90-tal.</p> <p>Teglet i väggar är normalt slitna med lite släpp av fogar och lite trasigt runt en genomföring och infästningar till en troligtvis demonterad dricksfontän. En större vertikal spricka finns teglet i hörnet intill Herrar 203.</p> <p>Den målade betongytan i tag är fläckig och smutsig. Träpanelen i taket är normalslitet men utfällningar finns på panelen efter tidigare fuktläckage.</p> <p>Plastskyddet på högtalarna är sönderslagna.</p>
3B GYMNASTIK-HALL 1	<p>Ytskikten i sporthallen består av plastmatta, tegel och träpanel på väggar och träpanel i tak. Plastmattan är äldre och slitna, Teglet har lite skador efter infästning samt lite klotter, träpanelen på väggar är normalslitet, taket ser ut att vara i bra skick. Fönstren sitter i träkarmar som är slitna nertill. Fönsterglasen är delvis utbytta. Slitsarna för varmluft under fönstren är slitna och infästningarna av dem varierar i kvalitet liksom inklädnaden av dem, fattas inklädnad. Läktarna är klädda med plastmattor som är slitna och skadade, vissa delar av matta är utbytta till en avvikande kulör. Utrustningen som ribbstolar mm ser ut att vara i bra skick. (Ingen kolla har utförts på den tekniska statusen utrustningen för att säkerställa säkerheten vid användning av dessa).</p> <p>Ytskikten i resterande rum är plastmatta, träpanel på väggar och träribbor i tak. Alla ytskikten är slitna och delvis skadade.</p>
3C GYMNASTIK-HALL 2	<p>Ytskikten i sporthallen består av plastmatta, tegel och träpanel på väggar och träribbor i tak. Plastmattan är äldre och relativt slitna, teglet och panelen på väggar är normalslitet för en sporthall, taket ser ut att vara i bra skick. Plastskydden på högtalare är trasiga. Utrustningen som ribbstolar mm ser ut att vara i bra skick. (Ingen kolla har utförts på den tekniska statusen utrustningen för att säkerställa säkerheten vid användning av dessa).</p> <p>Resterade utrymmen i sporthallens ytskikt är plastmatta, väv på väggar, gips och träpanel i tak. Dessa ytskikt är normalslitana utan några större skador.</p>

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
3D TRAPPHUS 1	Teglet har spår av klottersanering samt lite stänk efter färg eller liknande. Acryduren skitig och en del är urslaget i övre delen av muren. Klinkerplattor i trappstegen är normalslitna. Räckets i övre delen är slitna och skavda. Träpanel i tak som är ok. Original dörr och glasparti är slitet.
3F LÄRARRUM	<p>Ytskikten i kontorsutrymmena består av plastmatta, målad tegel och väv på väggar och träpanel i taket. Väven är i bra skick, tegelväggarna har mycket hål efter infästningar och panelen i taket är normalsliten. Ett pentry finns med äldre utrustning och kakel vilket har mycket hål efter infästningar.</p> <p>Ytskikten i omklädnings och dusch består av plastmatta och klinker på golv, kakel på väggar, gips och plåtkassetter i tak. Plastmatta och klinker är slitet, kaklet är i stort bra förutom en del hål efter infästningar, gipsen har lite hål och kassetterna är buckliga och slitna.</p> <p>Rum 226 har nyare ytskikt 80-90-tal som är normalslitan.</p>
3E KORRIDOR WC mm	<p>WC utrymmen har ytskikt av original och nyare klinker, original kakel och tegel på väggar, träpanel och plåtkassetter i tak. WC-stolar och handfat i varierande årgångar. Klinker är normalsliten. Kaklet och teglet har en del skador efter äldre infästningar. Träpanelen är normalsliten men plåtkassetterna är lite buckliga. WC-stolar och handfat är normalslitna.</p> <p>Städ 208 har original klinker vilken är i bra skick, betong- och tegelväggar där färgen på betongen är sliten men teglet är i fint skick. Plåtkassetter i taket är slitna. En glipa har uppstått i anslutningen mellan tegelväggen i städskrubben och teglet ut mot korridor 207A.</p> <p>Ytskikten i korridoren består av originalklinker och plastmatta på golvet, tegelväggar, original träpanel i tak. Klinker är normalsliten med lite urslag av fogarna. Plastmattan är sliten och med ett litet hål i den. Teglet är slitet med urslag i fogar, slitet i ett hörn och en större spricka i delen 207A mot hisschaktet. Träpanelen i taket är normalslitet men med utfällningar i delen 207A efter tidigare läckage.</p> <p>Fönstrens träramar är slitna, fönsterglasen utbytta till isolerglas.</p> <p>Dörrar till två av WC är slitna och brytmärken finns på en karm.</p> <p>Expeditionens ytskikt består av original klinker och matta på golvet, tegel och original kakel på väggar, ljudabsorbenter och plåtkassetter i tak. Ytskikten är normal slitna men med några hål i kaklet efter infästningar. WC-stol kan vara byt på 80-90-tal och handfat ser ut att vara original, båda i bra skick.</p>
3G TRAPPHUS 3	Övre delen av muren har relativt mycket utslag av acryduren. Tegelväggen har lite stänk av färg eller liknande.

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
3H TRAPPHUS 2	Klinker i trapp är normalsliten med lite urslag i klinker. Acryduren på murens övre del är skadad med urslag, sliten acrydur även i trappen mot klinker.

5.4 Iakttagelser plan 4

Utrymme	Iakttagelser
4A FLÄKTRUM 1	Ytskikten består av plastmatta och målad gips på väggar och i tak. Inga brister iakttogs.
4B FLÄKTRUM 2	Ytskikten består av målat betonggolv, gipsväggar och gips i tak. Betonggolvet är slitet och smutsigt, gipsväggarna är överlag slita och smutsiga, mellanväggarna mellan utrymmena har skador både efter åverkan och fukt som beror på stänk från verksamhet med vatten vid brunnar och fukt som beror på stänk från verksamhet med vatten vid brunnar som ligger i anslutning till väggarna, taket är slitet och delvis trasigt efter arbeten med att byta ut lufttrummor, det finns även utfällningar efter fukt i taket. Fattas en trapp/skyddsräcke utanför dörr som sitter i yttervägg mot nord-ost. Farligt eftersom dörren går att öppna. Varningstext på insida dörr men det står inte vad som är farligt.

5.5 Iakttagelser takplan

Utrymme	Iakttagelser
5A TAK 1	Ytskiktet är bandtäckt plåt på ett platt tak. Det är mycket stillastående vatten på i stort sett hela taket. Det växer en del mossor på taket och ute vid takfoten finns ansamlingar av organiskt material där vattnet inte kan röra sig mellan falsningarna. Det börjar bildas korrosion uppe på falsar och vid nedvik i ytterkanter/sarg. Det finns uppbuktningar under plåten som inte sviktat vid tryck.
5B TAK 2	Ytskiktet är bandtäckt plåt på ett platt tak. Det är mycket stillastående vatten på i stort sett hela taket. Det växer mycket mossor ute vid takfoten. Det börjar bildas korrosion uppe på falsar och vid nedvik i ytterkanter/sarg. I vecket i plåten för uppvik mot krön angränsande mot TAK 5 är plåten sliten men inte rostig vad som kunde iakttas.
5C TAK 3	Ytskiktet är en takduk, typ Protan. Ansamling av vatten i ett hörn och lite ansamlingar av organiskt material.
5D TAK 4	Ytskiktet är bandtäckt plåt på ett platt tak. Det är mycket stillastående vatten på i stort sett hela taket. Det börjar bildas korrosion uppe på falsar och vid nedvik i ytterkanter/sarg. Mossor växer på taket.

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
5E TAK 5	Ytskikt av takduk, typ Protan. Stillastående vatten i linje med aggregat och rörinstallationer.
5F TAK 6	Ytskiktet är en takduk, typ Protan. Delvis mycket vattensamlingar på taket och en del mossor, största delen utanför dörren från ventilationsrummet.
5G TAK 7	Ytskiktet är en takduk, typ Protan. Områden med stillastående vatten.
5H TAK 8	Ytskikt av bandtäckt plåt. Färgen har till 90 % flagnat av.
5I TAK 9	Ytskikt av bandtäckt plåt. Delar av färgen har flagnat av.
5J TAK 9	Ytskikt av bandtäckt plåt. Delar av färgen har flagnat av.

5.6 Iakttagelser fasader

Utrymme	Iakttagelser
UTANFÖR GALLERI, KORRIDORER, LÄRRUM OCH ÖVREDEL AV BASSÄNG (Plan 3)	Fönsterramar och listning i trä är normalt slitna men vissa delar av träet är mer utsatt av sol och vind varför träet är mer uttorkat och sprucket. Plåtarbeten är normalt slitna men vissa delar är mer utsatta för sol och vind varför färgen på dessa delar är mer slitna. Alla fönster är utbytta till isolerglas under 2010-tal.
NORDOST	Utanför ingång till sporthallarna fattas ett stuprör med utkastare. Dåliga fogar i murningen där det fattas en del fog. Spricka i teglet i hörnet av gymnastikhall 1. Delar av fönsterglasen är utbytta mot isolerglas, inga årtal funna på fönstren. Vissa fönster är tätade i nederkant mot glaset med en mjukfog.
NORDVÄST, ENTRÉ	På kortsidan av fasaden in mot gymnastikhall 1 är det sprickor i bruksfogarna och fog runt en tegelsten är utbytt, fattas även bruk i fogar. Dåliga bruksfogar intill fönstren till Galleriet. Fönsterglasen är delvis utbytta till isolerglas under 80-90-tal. Sättningar i marken vid in- och utgången till Galleriet. Skadat stuprör på nordöstra sidan av entrén. Sättningar och brister i teglets fogar i entrén. Fönsterglas delvis utbytta in mot servering.

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Utrymme	Iakttagelser
SYDVÄST	<p>Träramar för fönster väderbitna/torra men inga skador iakttogs.</p> <p>Betongen i det tänkta fotbadet är spjälkat p.g.a. korrosion på armering med dåligt täcksikt.</p> <p>Skador i dörrkarm utanför Bubbelpool.</p> <p>Dropplåt under fönster är i stort bra förutom skador vid två fönster vilka kan bero på påkörning vid plogning.</p> <p>Sockelputs skadad under fönster vid läge för bubbelpool. Sockelputs vid läge utanför övningsbassäng sprucken.</p> <p>Tegelväggen utanför övningsbassängen är flammig efter klottersanering.</p> <p>Frostskador i de nedre varven av teglet vid rummet för kemikalier.</p>
SYDOST	<p>Plåtar vid djupa fönster in till övningsbassäng och gymmet är skadade p.g.a. åverkan.</p> <p>Frostskador på de nedre varven av teglet vid rummet för kemikalier.</p> <p>Stora delar av tegelväggarna är flammig efter klottersanering.</p> <p>Stora delar av tegelväggen utanför gymmet har dåliga fogar.</p> <p>Dåliga fogar in mot trapphus 1.</p> <p>Större vertikal spricka i ytterhörnet av Sporthall 1.</p>

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

6 Sammanfattning inne

Plan 1

Ytskikten och inredningar är i stort original och får anses vara normalt slitna.

I områden under bassängerna finns sprickor i betongen och utfällningar av varierande omfattning. Under bjälklag i anslutning till bassängerna finns sprickor utfällningar. Utfällningar i tak efter läckage före kom även under omklädningsrum. Utfällningar finns även på ytterväggarna. Utfällningar har även iakttagits i golvvinkel vid innerväggar. Vad som kunde iakttas var det tort vid inventeringen.

Viss sprickbildning finns i betongkonstruktionen, dels i väggarna och platta under lågdelen på bassängen men även i vägg vid rum 005.

Plan 2

Ytskikten på detta plan är i stora delar original och kan anses vara normalslitna. Det som sticker ut lite är att fogarna i tegelväggarna har brister då bruk fattas. I anslutning till passage 123 finns även en bredare vertikal spricka i tegelväggen. De största renoveringarna som utförts på detta plan är våtutrymmena som har utförts under 00-talet med byte av både ytskikt, utrustning och viss förändring av utrymmena.

Trapphusen har påtagligt slitage och i trapphus 1 iaktogs även utfällningar mot yttervägg.

Badhusdel

I badhusdelen märks att miljön är aggressiv pga. klorider och fukt. Korrosionsskador finns i nedre del på både stål- och betongpelare. Bohljud uppkommer vid knackningar på klinker både på uppdrag på pelare och på sargen på bassängens kortsidor.

Nederdelen på fönstrens träbågar har omfattande rötskador på de flesta fönstren både vid ytterfönster och rumsavgränsande fönster i lokalen.

I taket finns en del utfällningar efter tidigare fuktläckage.

I håligheter i uppmurad yttervägg vid övningsbassäng drar det.

Glaset i ytterfönster är utbytta till isolerglas.

Uppdragsnr: 10240263	Teknisk besiktning Vasahallen	
Daterad: 2016-11-22	Hedemora kommun	
Reviderad:		
Handläggare: Christer Rydén	Status: Rapport	

Plan 3

Ytskikten på detta plan ser ut att till största delen vara original material och är normalt slitna. Vissa delar i WC, duschar och kontor har renoverats under 80/90-talet med normal slitage efter det. Tegelväggarna har lite större brister med dåliga fogar, slitage i hörn och sprickor.

Trapphusens ytskikt är normalslitna men det innebär att de har lite större skador.

I gymnastikhallarna är det fönstren i gymnastikhall 1 med tillhörande värmeslitsar och redskapsutrymmen som har de största bristerna.

Plan 4

Ytskikten i Fläktrum 2 har större brister med skador påverkade av fukt och maskinell åverkan.

7 Sammanfattning tak

Det stora problemet på takytorna vilka är platta eller låglutande är den bristfälliga avvattningen som medför att taket till stora delar täcks av stående vatten. Det ansamlas material som binder fukt på områden och tillväxt av mossor är relativt stor på de bandtäckta delarna.

Korrosion på bandtäckningens falsar är initial men ute vid takfoten/sargar har korrosionen medfört större skador på de bandtäckta delarna.

8 sammanfattning ytterväggar

Tegel fasaden har varierande skador som sprickor, dåliga fogar och frostsprängningar samt omfattande missfärgningar efter klotter/klottersanering.

Plåt detaljer i marknivå är skadade efter trolig snöröjning.

Stora delar av fönsterglasen är utbytta till isolerglas.

Viss tätning med mjukfog har utförts mot glasens neder del på fönster.

WSP Management

Borlänge 2016-11-22

Teknisk rapport vattenbehandling

Vasahallen

Hedemora

2025-06-09

Niklas Henelius

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Sammanfattning	3
3	Bakgrund	5
4	Systemdata	6
5	Vattenkvalitet	6
6	Filtrering.....	7
7	Mätutrustning & desinfektion	8
8	Kemförvaring och dosering.....	8
9	Flockning.....	9
10	Flödesmätning	9
11	Bassänghydraulik	9
12	Cirkulationspumpar.....	10
13	Vattenutskiftning.....	10
14	UV-ljus.....	10

Teknisk rapport vattenbehandling

---

1 Inledning

Denna tekniska inventering utfördes 14 Maj 2025 på uppdrag av Michael Gustavsson. Syftet vara att fastställa orsaker till att man drabbats av förhöjda värden av trikloraminer (TKA).

2 Sammanfattning

Miljöförvaltningen har i samråd med verksamheten beslutat att stänga badhuset Vasahallen i Hedemora Kommun till följd av förhöjda värden av trikloraminer i anläggningen som bedöms vara en risk för människors hälsa.

Vad är trikloraminer?

Trikloraminer (kemisk formel: NCl_3 , triklornitrogen) är en typ av kloraminer som bildas i vattenmiljöer där klor används för desinfektion, exempelvis i badhus och vattenreningsanläggningar. De uppstår när fritt klor (t.ex. natriumhypoklorit) reagerar med organiskt kväve, främst urin, svett, kosmetika eller hudavlagringar från badande.

Varför är trikloraminer viktiga att mäta?

Trikloraminer är särskilt relevanta ur arbetsmiljö- och hälsosynpunkt:

Egenskaper:

- Flyktiga – de avges till luften ovanför vattenytan.
- Irriterande – påverkar luftvägar, ögon och slemhinnor.

Effekter på människor:

- Vanliga symtom är hosta, andningsbesvär, röda ögon, huvudvärk.
- Personal i simhallar löper särskilt stor risk vid långvarig exponering.
- Misstänks kunna bidra till utveckling av astma vid långvarig påverkan.

Hur kan jag minska mängden trikloraminer i badhuset?

För att minska mängden trikloraminer i ett badhus behöver man både förebygga att de bildas och ta bort dem effektivt när de väl uppstår. Här är de viktigaste åtgärderna, indelade i förebyggande och tekniska lösningar:

Förebygg bildningen av trikloraminer

1. Obligatorisk dusch med tvål före bad
  - Avlägsnar svett, kosmetika och urinrester som bidrar till kloraminbildning.
  - Bör kontrolleras och följas upp med tydlig skyltning och tillsyn.
2. Förhindra urinerings i bassängen
  - Barnbassänger och bubbelpooler är särskilt utsatta.
  - Upplysning och tillsyn är viktiga, liksom god tillgång till toaletter nära bassängerna.
3. Begränsa antalet badgäster
  - Hög belastning ger mer organiskt material och därtill mer trikloraminer.
4. Desinfektion av bassängerna

- Undvik överklorering. Rätt dosering minskar risken för att bundet klor bildas och även mängden trikloraminer.

Tekniska lösningar för att minska trikloraminer

1. Minska avgången från vattnet till luften
  - Tillse att avgången av trikloraminer från vattnet till luften minskar, dvs behandla problematiken i vattenreningsprocessen.
2. Förbättra ventilationen
  - Trikloraminer är flyktiga och samlas vid vattenytan, vilket gör det svårt att ventileras bort.
  - Riktad ventilation över vattenytan minskar exponeringen för både badgäster och personal, men minskar inte avgången från vattnet.
3. Filtrering och backspolning av filter
  - Effektiv filtrering och backspolning minskar förekomsten av kloraminbildande ämnen i vattnet. Tillse att rutinerna för spolning fungerar och att reningen har rätt kapacitet inställd, dvs att ni cirkulerar den mängd vatten som reningarna har som maximal kapacitet.
4. Inblandning och vattenutbyte
  - Kontrollera inblandningen i bassängen genom ett infärgningsprov.
  - Kontrollera att avblödningen av vatten är tillräcklig, minst 30 liter/badande.
5. UV-ljus-behandling
  - Tillse att UV-ljusen fungerar som de ska och att effekten från dessa är tillräcklig.
6. Mätning av TKA (trikloraminer)
  - Vid förhöjda värden bör intervallet för mätningar öka.
7. Installera specifik utrustning för reduktion av trikloraminer
  - Utrustningar som exempelvis Redutri minskar mängden trikloraminer i badhus och har en positiv inverkan på mängden trikloraminer.

Nedan följer flera åtgärdsförslag som kan minska mängden trikloraminer

Rekommenderade åtgärder:

1. Hygien	Tillse att badgäster duschar innan bad. Tvål ska erbjudas för ökad hygien. Informera om vikten av god hygien.	
2. Urinläckage	Tillse att småbarn kissar innan bad och informera föräldrar om vikten av toalettbesök innan bad.	
3. Badbelastning	Överbelasta inte bassängerna. Fastställ bassängernas maxkapacitet och överskrid inte gränsen.	
4. Desinfektionsmedel	Minska mängden klor i bassängerna. Överklorering bidrar till ökad mängd trikloraminer.	

5. Desinfektionsmedel	Installera ny mätutrustning som kan mäta redox (oxidationskraften) i vattnet och ställ in klorvärdet så att rätt oxidationskraft uppnås.	
6. Mätvatten	Ta ut mätvatten direkt ur bassäng.	
7. Ventilation	Se över ventilationen i anläggningen och även luftinblandningen.	
8. Vattencirkulation	Tillse att alla system har rätt cirkulationsflöde och kontrollera/kalibrera flödesmätarna.	
9. Backspolning	Tillse att alla filter spolas med rätt flöde så att smutsen avlägsnas från filter vid spolning. Tvätta filter regelbundet med filtertvättmedel.	
10. Inblandning	Utför ett infärgningsprov för att kontrollera inblandningen i bassängerna. De ska uppfylla SS-EN 15288.	
11. Vattenutbyte	Kontrollera att man skiftar ut "avblöder" rätt mängd vatten i förhållande till belastningen.	
12. UV-ljus	Kontrollera funktionen på UV-ljusen, så att dessa fungerar tillfredställande.	
13. Ny utrustning för reduktion av trikloraminer	Om alla åtgärder ovan inte ger önskad effekt bör man överväga att installera dedikerad utrustning för att minska mängden trikloraminer i badvattnet, så som Redutri.	
14. Kunskapskrav	Enligt Miljöbalken ska en verksamhetsutövare ha tillräckliga kunskaper om sin anläggning för att sköta den. Min bedömning är att kunskapskravet inte uppfylls och att personalen är i behov av utbildning.	

3 Bakgrund

Vasahallen har den 5 Maj 2025 i samråd med Miljöförvaltningen i Hedemora Kommun beslutat om att stänga badhuset pga förhöjda värden av trikloraminer i badhuset, eftersom risk förekommer för människors hälsa. Hedemora Kommun har därtill beställt denna utredning för att identifiera orsaker som kan bidra till dessa förhöjda värden av trikloraminer. Vasahallen har uppskattningsvis 30.000 – 40.000 besökare per år, med en uppskattad maximal belastning om 100 personer per timme.

4 Systemdata

	VR1 25 metersbassäng + bubbelpool på adapter	VR2 Undervisningsbassäng + plaskbassäng			
Flöde till bassänger (m ³ /h)	60 (Har tidigare legat på över 100 m ³ /h)	30 (Har tidigare legat på över 50 m ³ /h)			
Sandfilter	4st Lacron H- 42,	4st Lacron 1110-42"			
Flöde (m ³ /h)	60	30			
Filterarea (m ²)	8 (totalt)	3,84 (totalt)			
Filterhastighet (m/h)	7,5	7,8			
Spolflöde (m ³ /h)	???	???			
Spolhastighet (m/h)	???	???			

5 Vattenkvalitet

Mängden trikloraminer framgår i en rapport från en mätning utförd den 25 April 2025, utförd av Safe Water Scandinavia AB.

Trikloram i luft			
Mätpunkt	Placering	Luftvolym (liter)	Trikloram (mg/m ³)
Simbassäng	Långsida	180	0,20
Simbassäng	Pot	67,5	1,35
Undervisning	Långsida	180	0,19
Undervisning	Pot	67,5	1,51

6 Filtrering

Filtrering av badvatten sker genom filtrering i sandfilter, vilket är en beprövad filtreringsmetod. Filterna är föråldrade och den tekniska livslängden är uppnådd. Ett mindre dysbrott förekommer i VR2, varpå sand kommer ut i bassängen. Anläggningens inställda cirkulationsflöde är oroväckande låg och manövreras manuellt av personalen.

Vid kontroll av personalens rutiner för backspolning av filter konstateras att tillvägagångssättet leder till en bristfällig backspolning, varpå filter ej blir rena. Dessa orenheter ansamlas i filterna och skapar en grogrund för uppkomst av desinfektionsbiprodukter så som trikloraminer och bakterier. En god filterhygien är avgörande för en anläggnings prestanda.

Anläggningen saknar dokumenterade rutiner för skötsel som underlag för att personalen ska kunna sköta anläggningen på ett korrekt sätt. Likväl saknas erforderliga kunskaper hos personalen för att sköta anläggningen och för att förstå konsekvenserna av en felaktig skötsel.

Rekommenderade åtgärder:

1. Sandfilter	Byt dysor och sand i filterna så slipper ni få sand i bassängen.	
2. Cirkulationsflöde	Ställ in rätt flöden till bassängerna. Kontrollera i drift och underhållspärmarna vilket flöde anläggningen är dimensionerad för. Ställ in flödet därefter.	
3. Flödesmätare	Kontrollera och ev kalibrera flödesmätarna så att dessa mäter rätt.	
4. Backspolning	Se till att man spolar alla filter med rätt spolflöde och med rätt mängd vatten.	
5. Driftinstruktioner	Ta fram driftinstruktioner för spolning av filter som personalen kan följa. Spola ett filter i taget och stäng av övriga filter helt och hållet under pågående spolning. Tillse att det finns tillräckligt med spolvatten innan spolning påbörjas.	
6. Utbildning	Se till att personalen får den utbildning som de behöver ha för att kunna utföra de arbetsuppgifter som de ska utföra.	
7. UV-ljus	Kontrollera funktionen på UV-ljusen, så att dessa fungerar tillfredställande.	
8. Ny utrustning för reduktion av trikloraminer	Om alla åtgärder ovan inte ger önskad effekt bör man överväga att installera dedikerad utrustning för att minska mängden trikloraminer i badvattnet.	
9. Kunskapskrav	Enligt Miljöbalken ska en verksamhetsutövare ha tillräckliga kunskaper om sin anläggning för att sköta den. Min bedömning är att kunskapskravet inte uppfylls och att personalen är i behov av utbildning.	

7 Mätutrustning & desinfektion

Samtliga bassänger överkloreras, vilket ger upphov till förhöjda mängder desinfektionsbiprodukter så som exempelvis trikloraminer.

Det är väsentligt att alla bassänger håller en så jämn och låg halt av fritt klor som möjligt. Nuvarande mätuttag är efter sandfilter och UV-ljus, vilket ger ett felaktigt mätvärde samt en maximalt lång svarstid. För att ge bäst förutsättningar att hålla en jämn och låg halt av fritt klor, bör nuvarande mätvattenuttag flyttas och tas ut direkt från resp. bassäng. Svarstiden från bassäng till mätutrustning bör om möjligt vara kortare än 30s. Speciellt viktigt för de mindre bassängerna.

Varje bassäng bör kompletteras med mätning av redoxpotential (mäter kloreringens effekt och avdödningshastighet), för att möjliggöra en säker drift med lågklorering.

En lägre klorhalt i bassängerna ger förutsättningar för att minska mängden trikloraminer.

Rekommenderade åtgärder:

1. Mätvattenuttag	Flytta mätvattenuttagen så att mätvatten kan tas direkt ur bassängen.	
2. Lägre klorhalt	Sträva efter att minska mängden fritt klor i anläggningen till ett minimum. För att detta ska kunna utföras på ett säkert sätt krävs en god filterhygien, samt mätning av redoxpotentialen.	
3. Mätutrustning	Komplettera mätutrustningen med redox mätning.	

8 Kemförvaring och dosering

Klorlösning köps i en färdig brukslösning om 12% Natriumhypoklorit, vilket levereras till en tank genom överpumpning.

För pH-justering används en lösning av saltsyra 10% som liksom klorlösningen pumpas över till ett lagringskärl.

Klor och syra förvaras i enskilda utrymmen väl avskilda från varandra.

Rekommenderade åtgärder:

1. Skyltning och märkning	Skyltning och märkning i kemrummen är bristfällig.	
2. Doserutrustning	Vissa doserslangar visar tecken på föråldring.	
3. Korrosionsskador	Utrustning visar spår av korrosionsskador. Dock inget som akut påverkar funktionen.	

9 Flockning

Flockningsmedlet som används i anläggningen idag (Ekoflock 90) är riskklassad och uppfyller inte SS-EN 15031 och DIN 19643. Flockning doseras på inställbar tid och ej kontinuerligt.

Rekommenderade åtgärder:

1. Flockningsmedel	Välj ett flockningsmedel som inte är riskklassat och som uppfyller både SS-EN 15031, samt DIN 19643.	
2. Dosering	Sträva efter att öka dosertiden för flockning. Dosera en mindre mängd flockning under en längre tid för ökad effekt.	

10 Flödesmätning

Flödesmätarna för VR1 och VR2 bör kontrolleras och kalibreras om avvikelse uppmäts.

Rekommenderade åtgärder:

1. Flödesmätare	Kontrollera och ev kalibrera flödesmätarna så att dessa mäter rätt.	
-----------------	---	--

11 Bassänghydraulik

Infärgningsprov är ej utförd. Rutiner för att kontrollera bassänghydrauliken med jämna mellanrum saknas.

Rekommenderade åtgärder:

1. Infärgning	Kontrollera hydrauliken i bassängen genom ett infärgningsprov.	
2. Rutiner	Skapa rutiner för att utföra infärgningsprover regelbundet.	

12 Cirkulationspumpar

Cirkulationspumpar är utbytta nyligen. Pumparna är monterade utan frekvensomformare vilket inte är tillåtet enligt EU direktiv 640/2009.

Varvtalsreglering

Från 1 januari 2017 skall alla elmotorer av storlek 0,75 kW eller större vara utformade enligt effektivitetsklass IE3 eller bättre, alternativt IE2 med varvtalsstyrning (EU direktiv 640/2009). Alla motorer till X/F/D-pumpar kan förses med integrerad eller extern frekvensomriktare för minimering av driftskostnaden.

Rekommenderade åtgärder:

1. Frekvensstyrda pumpar	Montera frekvensomformare till pumparna.	
2. Flödesstyrda pumpar	Styr, om möjligt, pumparna mot inställbart flöde för respektive system.	
3. Backspolning	Styr, om möjligt, pumparna mot inställbart flöde vid backspolning.	

13 Vattenutskiftning

För att undvika anrikningar av skadliga biprodukter i bassängvattnet (lösta föroreningar som reningsverket inte kan avlägsna), rekommenderas en vattenutskiftning motsvarande minst 30 L per badgäst och dag. Vid otillräcklig funktion i reningen bör denna utskiftning öka för att tillgodose en god kvalitet i badvattnet.

14 UV-ljus

UV-ljuset har en kapacitet om 120 m³/h för VR1 och 60 m³/h för VR2, vilket är en väsentligt högre kapacitet jämfört med nuvarande cirkulationsflödet.

UV-ljuset för VR1 larmar, men är i bruk.

Rekommenderade åtgärder:

1. Larm	Kontrollera larmet och åtgärda ev fel.	
---------	--	--

Från: Anna Frisk
Skickat: den 10 mars 2026 15:11
Till: Lena Eriksson
Ämne: VB: Arbetsmaterial
Bifogade filer: Vasahallen 260306 nivåkontroller av bassängkanter.pdf; Vasahallen 260306 nivåkontroller i botten av bassäng.pdf; 2009 CBI betonginstitutet tillståndsbedömning.pdf; 2013 Grontmij AB betongbesiktning.pdf; 2013 Grontmij AB Statusbedömning Bygg o Innemiljö Vasahallen.pdf; Teknisk besiktning Vasahallen Rapport 20161122.pdf; RISE Undersökning av bassäng - Vasahallen Hedemora (002).pdf; Poolwater Statusrapport teknikutrymme Vasahallen 2022-05-23.pdf; Vasahallen - Utredning sättningskador.pdf; Energiförbrukning Vasahallen 2015-2025.xlsx; Statusundersökning Simhall Rev170612.pdf; Hedemora Vasahallen Teknisk rapport vattenbehandling 2025.pdf

Hej Lena

Att bilägga till utskicket till SU i morgon.

Själva tjutet ligger hos David och Lillemor för påseende jag återkommer med det så fort jag fått ok av dem.

Med vänlig hälsning/Best regards

ANNA FRISK

Kommundirektör

Hedemora kommun

Telefon: 0225-340 00

**HEDEMORA
KOMMUN**

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Telefon: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

Från: Jimmy Korttilalli <jimmy.korttilalli@hedemora.se>

Skickat: Tisdag, 10 mars 2026 13:50

Till: Anna Frisk <anna.frisk@hedemora.se>

Ämne: Sv: Arbetsmaterial

Här kommer bilagorna bifogat.

Med vänlig hälsning

Jimmy Korttilalli

Projektchef / Vice VD

AB Hedemorabostäder & Hedemora Kommunfastigheter AB

0225-34150

Information om hur AB Hedemorabostäder och Hedemora Kommunfastigheter AB behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på vår hemsida www.hedemorabostader.se.

Från: Anna Frisk <anna.frisk@hedemora.se>

Skickat: den 10 mars 2026 12:01

Till: Jimmy Korttilalli <jimmy.korttilalli@hedemora.se>

Ämne: Sv: Arbetsmaterial

Stort tack Jimmy

Kan du bifoga bilagorna som är beslutsunderlag till mig så skickar jag med dessa till SU.

Med vänlig hälsning/Best regards

ANNA FRISK

Kommundirektör

Hedemora kommun

Telefon: 0225-340 00

**HEDEMORA
KOMMUN**

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Telefon: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

Från: Jimmy Korttilalli <jimmy.korttilalli@hedemora.se>

Skickat: Tisdag, 10 mars 2026 11:36

Till: Anna Frisk <anna.frisk@hedemora.se>

Ämne: Arbetsmaterial

Hej Anna,

Se bifogat, bara att slå en signal om du har några frågor.
Du får gärna se över "förslag till beslut".

Med vänlig hälsning

Jimmy Korttilalli

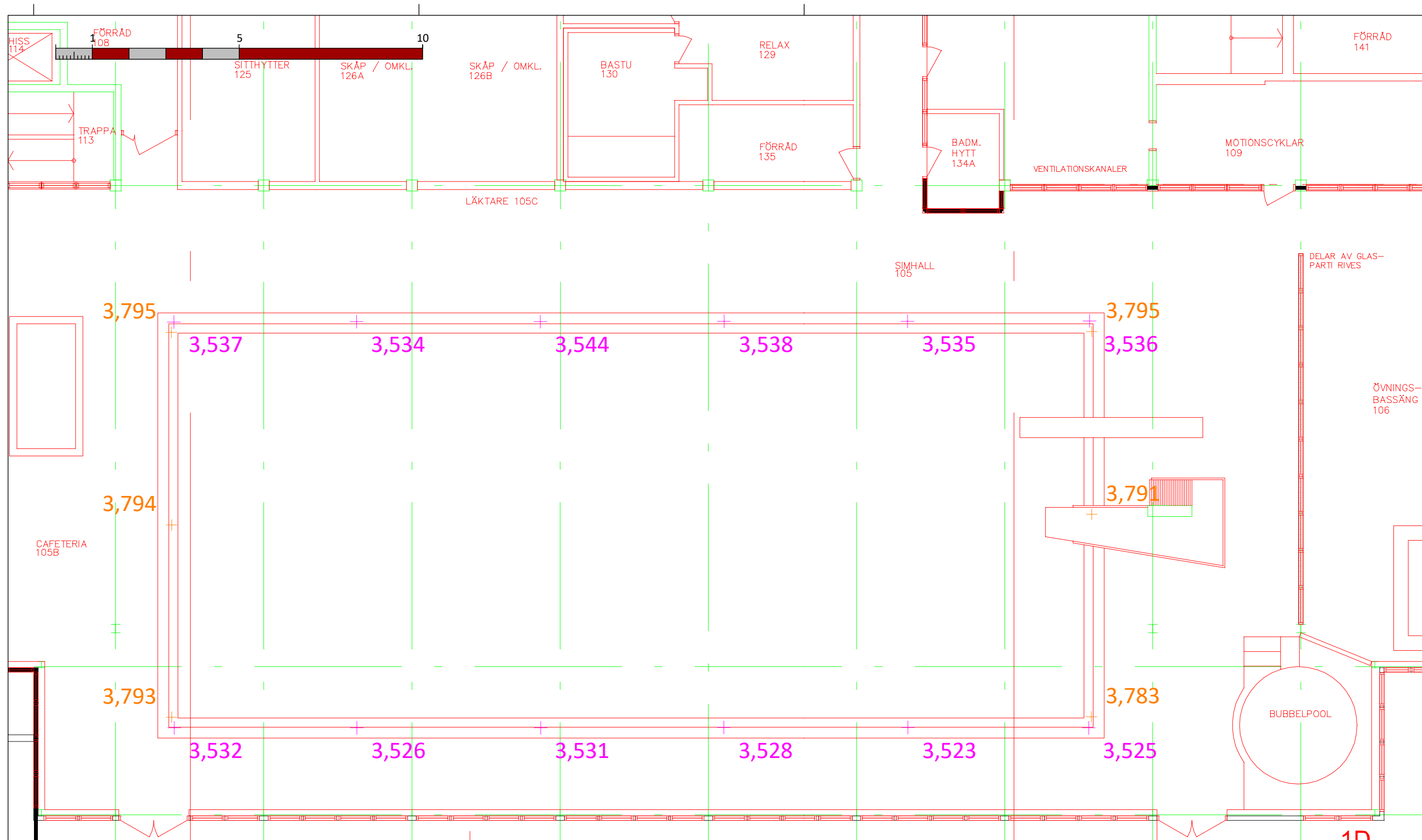
Projektchef / Vice VD

AB Hedemorabostäder & Hedemora Kommunfastigheter AB

0225-34150

Information om hur AB Hedemorabostäder och Hedemora Kommunfastigheter AB behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på vår hemsida www.hedemorabostader.se.

B30
 4 | 5 | 6 | 7 | 8
 B →

Falu Mätteknik AB Kommunfastigheter Hedemora		Vasahallen Kontrollmätning simbassäng Nivåkontroller av bassängkanter 0,000m= lägsta uppmätta höjd i bassängbotten Enhet meter		
<small>RITAD AV, KONSTRUERAD AV</small> S. Nilsson	<small>ARB.NR.</small>	<small>SKALA</small> 1:100	<small>HÖJDSKALA</small>	<small>RITNINGSNUMMER</small>
Falun/260306		<small>REV</small>	<small>REVISION</small>	<small>REVISION</small>

Vasahallen 260306 nivåkontroller av bassängkanter ritad av STEFA med Geo, 2026-03-06, 15.43

B30

4

5

6

B →

7

8

Falu Mätteknik AB Kommunfastigheter Hedemora	
<small>RITAD AV, KONSTRUERAD AV</small> S. Nilsson	<small>ARB.NR.</small>
Falun/260306	

Vasahallen Kontrollmätning simbassäng Nivåkontroller i botten av bassäng 0,000m= lägsta uppmätta höjd, enhet meter			
<small>SKALA</small> 1:100	<small>HÖJDSKALA</small>	<small>RITNINGNUMMER</small>	<small>REV</small>

Vasahallen 260306 nivåkontroller i botten av bassäng ritad av STEFA med Cao, 2026-03-06, 15:29

HEDEMORA KOMMUN

Att: Kristofer Abrahamsson
kristofer.abrahamsson@hedemora.se

Centrumgallerian, Åsgatan 64
776 31 HEDEMORA

ARVIKA

VASAHALLEN

STATUSRAPPORT VATTENRENING

Bakgrund

Vasahallen byggdes 1974 och bassängerna består av

- Simbassäng
- Undervisningsbassäng
- Bubbelpool

Simbassäng och Undervisningsbassäng försörjs via separata vattenreningssystem (VR1 och VR2) medan bubbelpoolen försörjs via ett adaptersystem kopplat till Simbassängen (VR1)

2014 gjorde en komplettering av anläggningen bestående av:

- Ombyggnad av bubbelpoolen till ovan nämnda adaptersystem.
- Komplettering med UV-system på VR1 och VR2
- Bytte av sand och dysor i alla trycksandfilter.
- Nytt styr- och reglersystem

Adaptersystemet till bubbelpoolen som installerades 2014 har gått igenom och är i gott fullt fungerande skick.

Genomgång på plats

En teknisk genomgång på plats har genomförts 2022-01-02 på plats av:

Mats Jaller	Teknisk chef	Poolwater
Martin Bilinski	Servicetekniker	Poolwater

Deltagare från verksamheten:

Kristofer Abrahamsson	Projektledare	Hedemora Kommun
Kerstin	Drift simhall	Hedemora Kommun
Mikael	Drift simhall	Hedemora Kommun

Riskområden

Då det mesta av anläggningen fortfarande härrör från nybyggnationen 1974 har vi i samband med vårt besök och tekniska genomgång identifierat ett antal områden där anläggningen är sårbar och man kan befara kortare eller längre driftavbrott om åtgärder inte vidtas:

Huvdcirkulationspumpar

Huvdcirkulationspumparna är anläggningens "hjärta" och ett driftstopp på dessa gör det omöjligt att ha anläggningen i drift.

De båda huvdcirkulationspumparnas tekniska livstid har passerat och reservdelar finns ej längre att tillgå om något skulle hända. Missljud finns framför allt i cirkulationspumpen för VR1.

Då reservdelar till de båda pumparna ej längre finns att tillgå skulle ett driftstopp innebära att anläggningen behöver stängas, nya pumpar beställas samtidigt som de rostfria rörsystemen måste byggas om då nya pumpar har andra byggmått.

Risk för stillestånd i 3-12 veckor beroende på aktuella leveranstider.

Kostnad för ett planerat utbyte av de båda cirkulationspumparna uppskattas till ca 250 000 kr och beräknas ta 2 dagar.

Värmeväxlare

Dagens värmeväxlare är från 1974 och uppvisar stora korrosionsskador.

Störst risk är förutom läckage ut i teknikrummet är ett läckage mellan primär- och sekundärsida där smutsigt processvatten läcker över till badvattensidan och kontaminerar bassängvattnet med bakterietillväxt som följd.

Då motsvarande värmeväxlare ej längre finns att tillgå innebär ett haveri att även rörsystem på både primär- och sekundärsida behöver byggas om.

Risk för stillestånd i ca 4-6 veckor beroende på aktuella leveranstider.

Kostnad för ett planerat utbyte av de båda värmeväxlarna uppskattas till ca 80 000 kr plus kostnad för VS (primärsida) och beräknas ta 2 dagar.

Rörgarnityr och ventiler runt trycksandfilter

Några av de befintliga ventilerna runt trycksandfilter har bytts ut p.g.a. att de ej längre håller tätt. Ventilerna är av en äldre modell med speciella byggmått som ej längre finns att tillgå på marknaden.

En läckande filterventil innebär i bästa fall att del av filtersystemet måste kopplas bort med reducerad kapacitet och i värsta fall att vattensystemet (bassängen) måste stängas.

Risk för stillestånd i ca 4-6 veckor beroende på aktuella leveranstider.

För att byta ventiler runt måste även hela rörsystemet byggas om. Kostnad för ett planerat utbyte av ventilbyte samt rörgarnityr runt trycksandfilter uppskattas till ca 200 000 kr och beräknas ta ca 1 vecka per vattensystem.

Byte av sand och dysor i befintliga filter

Rekommenderad tid mellan byte av sand och dysor i trycksandfilter är 8-10 år. Senaste bytet gjordes i samband med kompletteringar 2014 varför det är dags igen.

Uteblivet byte innebär framför allt risk för dysbrott vilket i sin tur innebär att filtersanden trycks ut i bassängen.

Kostnad för ett planerat utbyte av sand och dysor uppskattas till ca 100 000 kr och beräknas ta ca 2 dagar per vattensystem.

Byte av trycksandfilter

Även om befintliga trycksandfilter beräknas hålla ytterligare några år så kommer de inom en någorlunda snar framtid att behöva ersättas med nya vilket då kommer att innebära ytterligare en ombyggnation av rörgalleri och ventiler runt filtren.

Om man skulle välja att redan nu byta ut befintliga trycksandfilter kan dessa relativt enkelt återanvändas om beslut senare tas att bygga ny simhall.

Kostnad för ett planerat utbyte av filter uppskattas till ca 750 000 kr och beräknas ta ca 1-2 veckor per vattensystem.

Detta skulle naturligtvis innebära att byte av "Rörgarnityr och ventiler runt trycksandfilter" samt "Byte av sand och dysor i befintliga filter" utgår.

Uppdatering av styr- och reglersystem

Befintligt styr- och reglersystem är en tidig version som behöver uppdateras för anläggningens driftsäkerhet. En uppdatering innebär:

- En bättre och säkrare larmhantering
- Enklare fjärråtkomst
- Utbyte av mekaniska vippor i utjämningsstankar
- Utbyte av analysutrustning (Elmacron till Prominent)
- Enklare och säkrare kalibrering av klor- och pH-värde.

Kostnad för ett planerat utbyte av Styr- & Reglersystem uppskattas till ca 250 000 kr och beräknas ta ca 1 vecka.

Åtgärder för läckage och betongskador i bassänger

Betongprover har tagits ca 1 meter under vattenytan vilka enligt uppgift visat ett bra resultat. I både sim- och undervisningsbassängen uppvisas dock stora skador i betongen samt läckage framför allt i och runt skvalprännor.

Läckage runt bassängbelysningar har åtgärdats från utsidan men det är fortfarande stor riska att kloridhaltigt vatten tränger in i betongen via bassängbelysningar och skvalprännor.

En invändig behandling med glasfibermattor av både hela bassängerna inklusive skvalprännor skulle stoppa läckaget in i betongen.

Vi har en samarbetspartner som med mycket goda referenser kan utföra arbetet till en kostnad av ca 2 800,-/m².

Arvika 2022-05-23

Mats Jaller

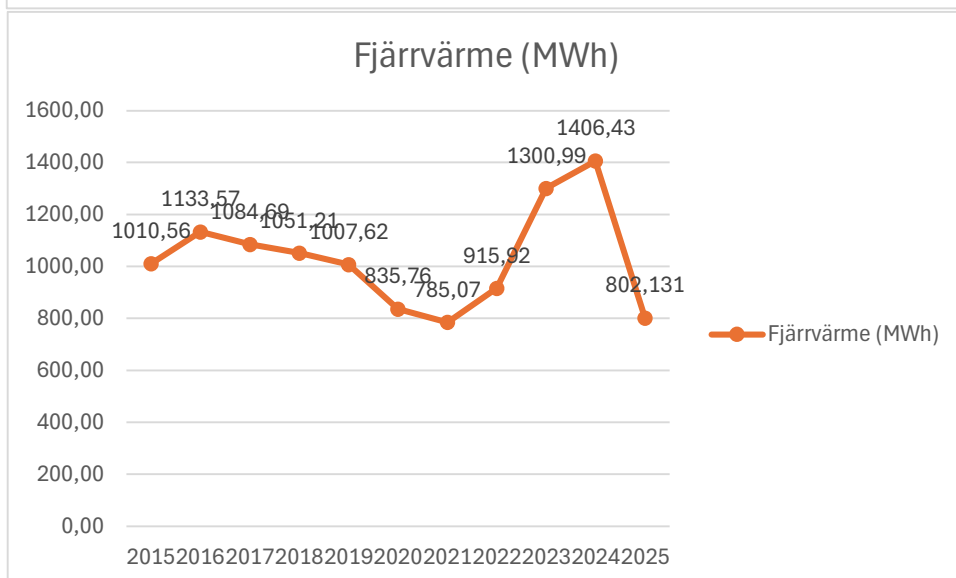
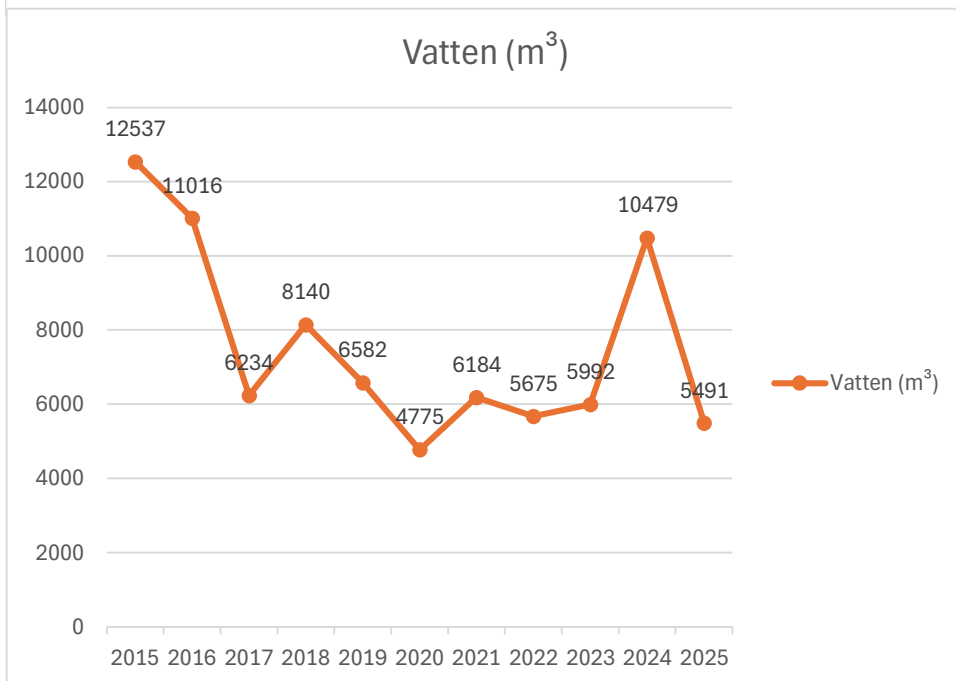
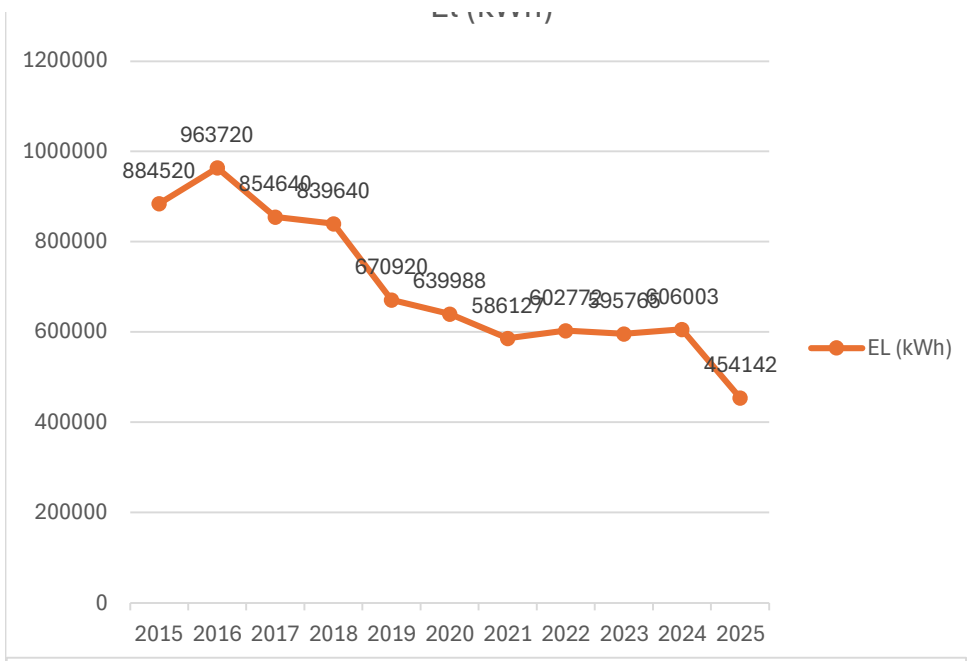
Nyttigheter	Adress	AnlaggningId	Förbrukning
2015 ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	884520 kWh
	Vatten&Avlopp VASAPLAN 7	1885600	12537 Kbm
Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	
Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600	1010.56 MWh
2016 ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	963720 kWh
	Vatten&Avlopp VASAPLAN 7	1885600	11016 Kbm
Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	
Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600	1133.57 MWh
2017 ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	854640 kWh
	Vatten&Avlopp VASAPLAN 7	1885600	6234 Kbm
Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	
Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600	1084.69 MWh
2018 ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	839640 kWh
	Vatten&Avlopp VASAPLAN 7	1885600	8140 Kbm
Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	
Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600	1051.21 MWh
2019 ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	670920 kWh
	Vatten&Avlopp VASAPLAN 7	1885600	6582 Kbm
Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600	
Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600	1007.62 MWh
Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530	

2020	ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600 639988 kWh
	Vatten&Avlopp	VASAPLAN 7	1885600 4775 Kbm
	Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600
	Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600 835.76 MWh
	Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530
2021	ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600 586127 kWh
	Vatten&Avlopp	VASAPLAN 7	1885600 6184 Kbm
	Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600
	Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600 785.07 MWh
	Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530
2022	ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600 602772 kWh
	Vatten&Avlopp	VASAPLAN 7	1885600 5675 Kbm
	Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600
	Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600 915.92 MWh
	Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530
2023	ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600 595765 kWh
	Vatten&Avlopp	VASAPLAN 7	1885600 5992 Kbm
	Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600
	Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600 1300.99 MWh
	Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530
2024	ElNät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600 606003 kWh
	Vatten&Avlopp	VASAPLAN 7	1885600 10479 Kbm

	Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600
	Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600 1406.43 MWh
	Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530
2025	ELnät	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600 454142 kWh
	Vatten&Avlopp	VASAPLAN 7	1885600 5491 Kbm
	Renhållning	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET 27ADM1	1885600
	Fjärrvärme	VASAHALLEN Fritidskontoret	1885600 802.131 MWh
	Elhandel	VASAHALLEN, FRITIDSKONTORET	2530

År	EL (kWh)	Vatten (m ³)	Fjärrvärme (MWh)
2015	884520	12537	1010,56
2016	963720	11016	1133,57
2017	854640	6234	1084,69
2018	839640	8140	1051,21
2019	670920	6582	1007,62
2020	639988	4775	835,76
2021	586127	6184	785,07
2022	602772	5675	915,92
2023	595765	5992	1300,99
2024	606003	10479	1406,43
2025	454142	5491	802,131

FI (kWh)

**Hedemora kommun
Vasahallens simhall**

Utlåtande om betongens beständighet

**Grontmij AB
Anläggningsunderhåll**

Vår referens
Anläggningsunderhåll, Mats Karlqvist

Datum
2013-01-23

Uppdragsnr
10008560

Namnsteckning

Vidimeras

Mats Karlqvist

Michael Ohlsson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Utlåtande.....	3
3	Förklaring.....	3
4	Förslag till åtgärder.....	3

1 Sammanfattning

Betongkonstruktionerna för de olika bassängerna synes vara i ursprungligt skick trots redovisade skador i CBI:s rapport nr 2009-134. Om storleken av bassängerna är tillräckliga för framtida behov bedöms dessa vara i så god kondition att en viss ombyggnad och reparation är möjlig för att erhålla en längre utnyttjandetid på desamma.

Den som upprättar en teknisk beskrivning över lagningar och vissa ombyggnader på en konstruktion bör ha gjort besök på plats för att försäkra sig om att det som upprättas är anpassat till konstruktionen.

2 Utlåtande

Eftersom skadebilden, i rapport från CBI, på bassängerna ej är i större omfattning än vad som redovisats så anser vi att betongen är i ursprungligt skick i oskadade snitt.

Även om hopptornet är reparerat kan vi ej uttala oss om dess återstående nyttjande i tid eftersom det ej har redovisats fullständig rapport om tillvägagångsättet för reparationen.

3 Förklaring

Det är ej lämpligt att med CBI:s rapport som bakgrund utföra reparationer på bassängerna eftersom man ej redovisat tillvägagångsättet för dessa och dessutom över foto nr 7 i CBI:s rapport nämnt att fotograferad lagning var dåligt utförd när det egentligen är en felaktigt utförd lagning.

När reparation utförs ska hänsyn tas till orsaken till skadan, tänkt livslängd på reparationen, i skadan ingående materials funktion samt följa den tekniska beskrivningen om sådan finns vid reparations-tillfället.

Man bör ta i beaktning att fackmannamässigt är ej detsamma som tekniskt riktigt eftersom man där har tagit hänsyn till alla ingående parametrar för reparationen.

4 Förslag till åtgärder

För att erhålla reparationer som förlänger objektets nyttjande tid så erfordras följande. Orsaken till skadorna ska elimineras d v s följande ombyggnader bör göras:

- Skalprännor omformas, utförs i rostfri plåt.
- Ventiler enl foto nr 6 i CBI:s rapport/fönster tas bort och hål igengjuts vattentätt.
- Konsoler på bassängerna som utgör upplag för omkringliggande bjälklag undersöks.
- Reparationer som ska utföras ska redovisas över skiss och utförandebeskrivning.

Kort statusbedömning av bygg och innemiljö Vasahallen, Hedemora

Grontmij AB
Barab

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte och metod.....	4
3	Beskrivning av uppdraget/genomförande	4
4	Byggnad och miljö	5
4.1	Utförda ombyggnationer/renoveringar	5
4.2	Okulärbesiktning	6
4.2.1	Simhallen	7
4.3	Kostnadsbedömning	23

1 Sammanfattning

Denna rapport redovisar resultaten av den korta Statusbedömning som utfördes under december 2012. Rapporten syftar till att utgöra ett tidigt underlag för beslut om kommande åtgärder.

Utförda besiktnings och kontroller av byggnaden och dess innemiljö visar att:

- Fönsterkarmar av trä har rötskador och behöver delvis bytas ut.
- Ytterväggarnas fönsterpartier i plan 2 och 3 har otätheter mellan karm och fönsterkasetter, luftläckage. Ökad energiförlust samt risk för kondens p.g.a. lägre yttemperaturer.
- Äldre lufttätningar runt fönsterkarmar är ställvis uttjänta.
- Ställvis fuktskadade områden i tak, orsak behöver fastställas.
- Kraftigt avkyld vägganslutning mellan plan 2 och 3 i simhallen, se termogram
- Avkylda genomföringar samt luftrörelser i tegelskalmur, undervisningsbassäng.
- Det förekommer skador på ytskikt av klinker, mindre omfattning.
- Brister i anslutning mellan undervisningsbassängens duk och omkringliggande bjälklag risk för ytterligare skador i underliggande betongkonstruktion.
- Det finns asbest i rörböjar på värmerör i bl.a. källaren – åtgärd krävs

Vidare rekommenderar att:

✕ En fördjupad utredning avseende orsak till kondensproblematik i simhallens takkonstruktioner påbörjas. Utredning ska även klargöra/fastställa takkonstruktionens uppbyggnad och eventuellt skadeomfattning.

Orsak till kraftigt avkyld takanslutning mellan plan 2 och 3 behöver fastställas.

Inventering och provtagning med avseende på förekomst av asbest utförs.

✓ Undertecknad kan på avrop utföra kompletterande utredningar, inventeringar.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Vasahallen är en av Södra Dalarnas större idrottsanläggningar. I simhallen finns en stor bassäng på 25 m, undervisningsbassäng, bubbelpool och en liten plaskdamm.

2.2 Syfte och metod

För uppdragets genomförande har en okulär bedömning på plats utförts av ytskikt och byggtekniskt utförande i bassänger. Ritningar har i mindre omfattning utgjort granskningsunderlag. Kontroll av simhallens klimatskal med avseende på lufttäthet och isoleringsförmåga har utförts med värmekamera. Intervju av ansvarig personal, Sonny Fredriksson och Berndt Johansson utfördes för att inhämta kompletterande information t.ex. utförda underhållsåtgärder.

3 Beskrivning av uppdraget/genomförande

Uppdraget innefattade att kort statusbedöma bygg och innemiljö i simhallsbyggnaden.

4 Byggnad och miljö

4.1 Utförda ombyggnationer/renoveringar

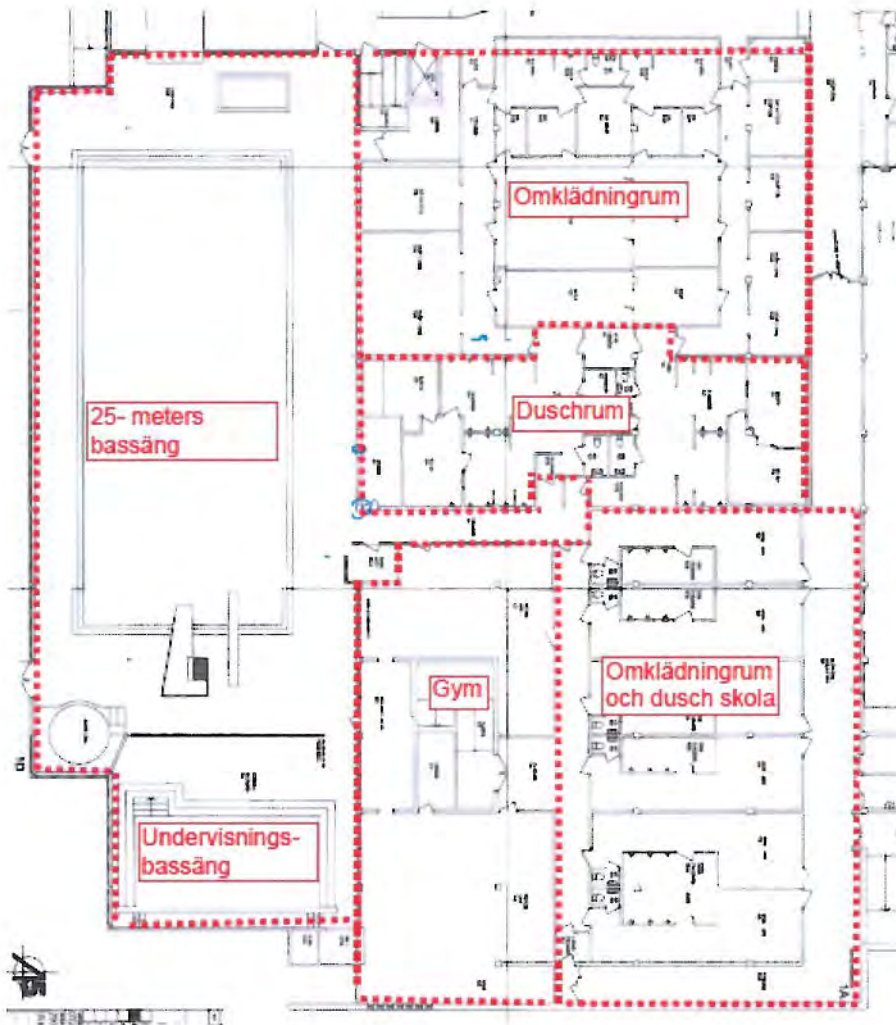
1990	Ytskikt golv, omklädningsrum.
2005-2006	Renovering av tätskikt och ytskikt i våtutrymmen (herr och dam).
2006	Renovering av skolduschar.
2007-2008	Utbyte av fönsterkassetter (2-glas isolerruta).
2009	Utbyte av ventilationsaggregat, simhall (fabrikat: Menerga), samt delvis ny kanaldragning i simhallen.
2009	Motionsrum i anslutning till simhall.
2009	Nytt tätskikt på yttertak, (duk).
2010	Reparation av hopptorn.
2012	Ny duk,(liner) i undervisningsbassäng.

Kommentar

Inga åtgärder avseende ytterväggar, fasader, innertak, yttertak(utöver nytt tätskikt) samt åtgärder i 25-meters bassäng finns dokumenterade.

4.2 Okulärbesiktning

4.2.1 Orientering

4.2.2 Simhallen

Utförd termografering inne i simhallen utfördes vid följande mätförhållande.

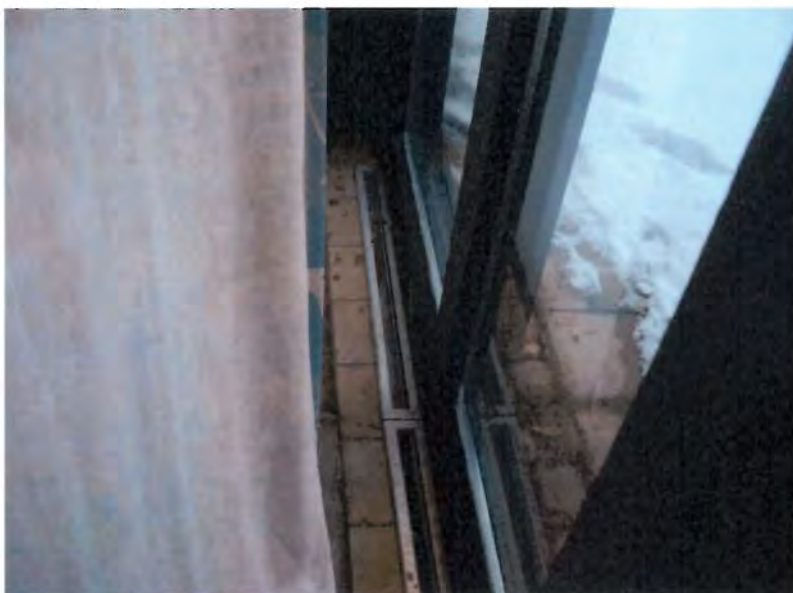
Utomhustemp: 0 grader
Vindstyrka: 2 m/s, Väst
Molnigt
Inomhustemperatur i simhall: 30 grader

Ytterväggar utmed 25-meters bassängen

Plan 2
Fönsterpartier med karmar av trä (målade) infästa mellan ytterväggens bärverk av stål

Bild 1 – Rötskador i fönsterkarmar utmed 25-meters bassängen

Bild 2 – Svårstädat utrymme bakom bubbelpool

Notering

Flertalet karmar var rötskadade i karmens understycke.

Äldre mjukfog för tätning mellan fönsterkarmar och golv/vägg är uttjänta.

Påblåsning utmed fönsterpartierna var i drift.

Rinnmärken från vatten utmed bärverk av stål.

Fönsterpartier bakom bubbelpool är svåråtkomliga för underhållstädning.

Mindre otätheter (luftläckage) konstaterades i samband med termografering av fönsterkassetter.

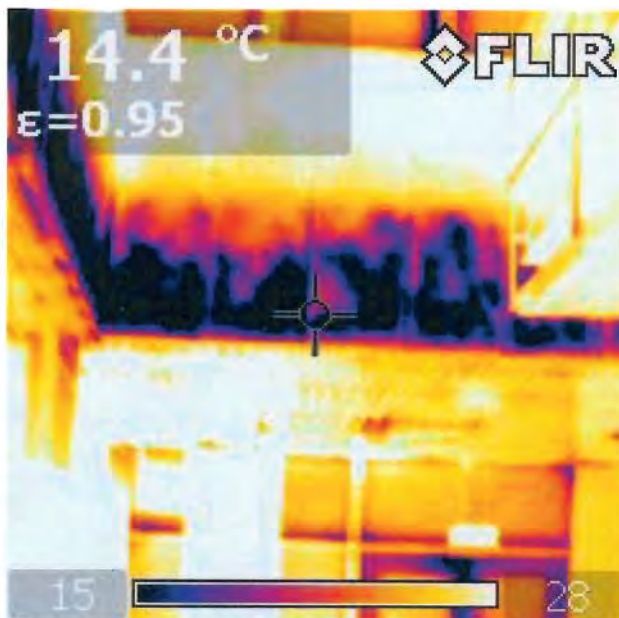
Bedömning

- Vid utförd besiktning konstaterades ingen kondensbildning på fönsterglas eller ståldetaljer. Möjliga härstammar rötskador från ett tidigare driftsfall då kanske ventilationen i simhallen fungerade sämre.
- Rötskadade fönsterkarmar behöver bytas ut inom 5 år. Ca 50%, 20st fönsterpartier.
- Viktigt att hålla närliggande ventilationskanaler fria från organisktmaterial, risk för elaktartad lukt föreligger.
- Städningen bör utföras bakom bubbelpool som en del i det löpande underhållet.
- Luftläckagesökning av otätheter utmed fönsterkassetter, tätning, (mindre omfattning).

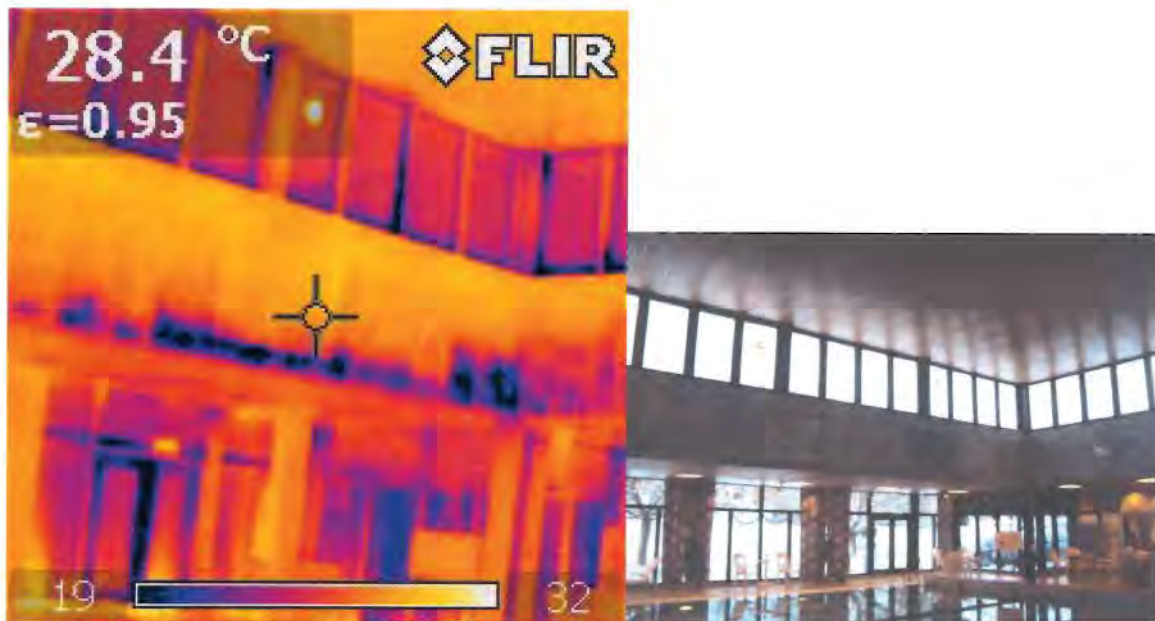
Plan 3
Fönsterpartier med karmar av trä och ytterväggar, lättväggar till bröstningshöjd.

Bild 3 – fönsterpartier, plan 3

Termogram 1 kraftigt avkyld yttervägg i anslutning mot bakomliggande tak/yttervägg, plan 3

Termogram 2 kraftigt avkyld yttervägg i anslutning mot bakomliggande tak/yttervägg, samt otätheter utmed ovanliggande fönsterkassetter, plan 3

Notering

Karmar var inte tillgängliga för inspektion, vid utvändig okulärkontroll av fönsterpartierna konstaterades få brister.

Mjukfog för tätning mellan fönsterkarmar och vägg är sannolikt utjänta även här.

Mekanisk påblåsning saknas utmed samtliga fönster.

Kraftigt avkyld yttervägg i anslutning mot bakomliggande tak/yttervägg.

Otätheter utmed fönsterkassetter/karm

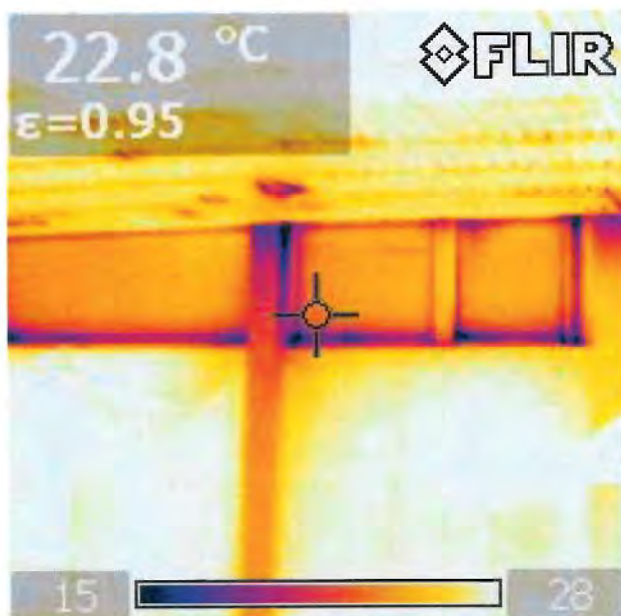
Bedömning

- Vidare utredning av orsak till avkylda väggbröstning, risk för skador i bakomliggande tak och väggkonstruktion finns. Uppbyggnad av väggkonstruktion är inte fastställd.
- Luftläckagesökning av otätheter utmed fönsterkassetter, tätning.

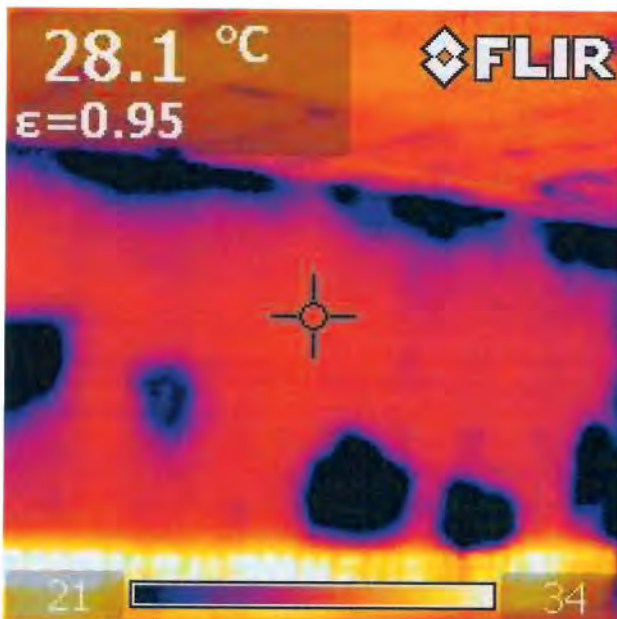
**Ytterväggar utmed undervisningsbassängen
Plan 2**

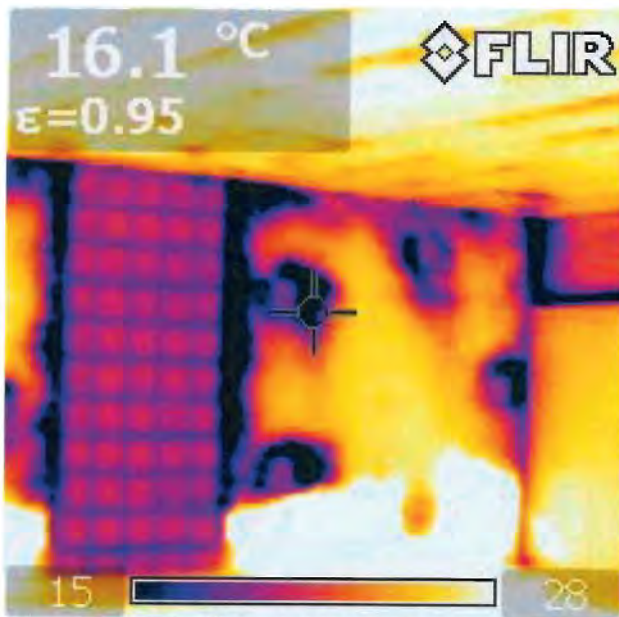
Bild 4 – Ytterväggar och fönsterpartier, plan 2

Termogram 3, Avkylda anslutningar mot stålpelare samt mellan fönsterkarmar och eventuellt mellan karm/fönsterkasetter, plan 2

Termogram 4 kraftigt avkyld yttervägg i tegel. Samtliga genomföringar, infästningar är kraftigt avkylda. Luftrörelser förekommer i väggkonstruktionen. Tilluftskanal i väggens nederkant syns som ett vitt ljus på termogrammet.

Termogram 5 kraftigt avkyld yttervägg i anslutning i anslutning mellan tegel och glas, samt i ytterhörn. Luftrörelser förekommer i väggkonstruktionen. Tilluftskanal i väggens nederkant syns som ett vitt ljus på termogrammet.

Notering

Avkylda ytterväggspartier utmed tegelväggen, kalla luftrörelser förekommer i stor utsträckning.

Otättheter finns vid anslutning mot fönsterglas, ytterhörn, fönsterkarm/stålpelare m.m.

Tilluftskanal utmed golvinkel är i funktion.

Skador finns på teglets insida, sannolikt kopplade till den fuktbelastning som uppstår i samband med badaktivitet, kyla och nedsatt ventilation.

Luftrörelser i anslutning mot takkonstruktionen noterades.

Bedömning

- För att förbättra tegelytterväggens lufttätthet och isolerande förmåga behöver väggen delvis demonteras för att möjliggöra tätningsarbeten. Därefter kan väggen lufttätas och tilläggsisoleras.
- Lättvägg med oorganisk skiva ytskikt fungerar tillfredställande.
- Kompletterande tätningar av otättheter utmed fönsterkassetter samt i anslutning mot stålpelare.

Kommentar

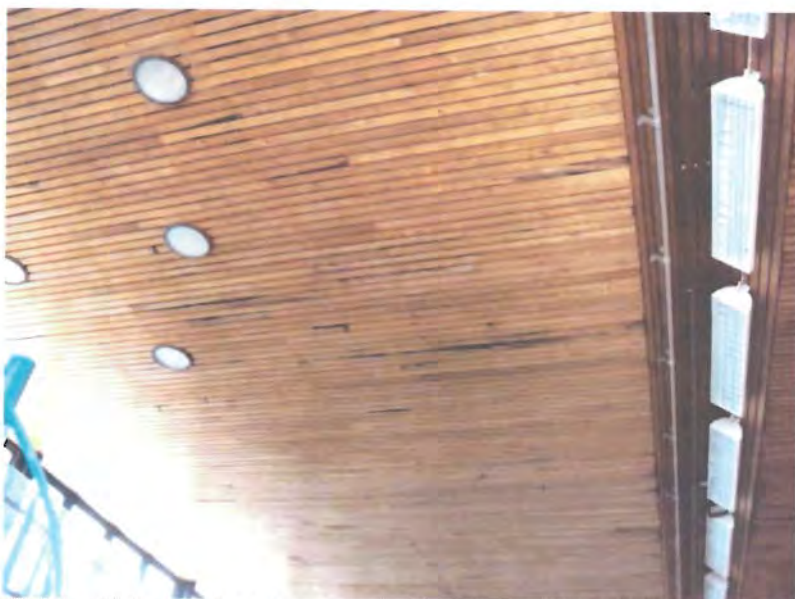
Luftrörelser i anslutning till takkonstruktion behandlas under avsnitt tak.

Tak ovan 25-meters bassängen, plan 2 och 3.

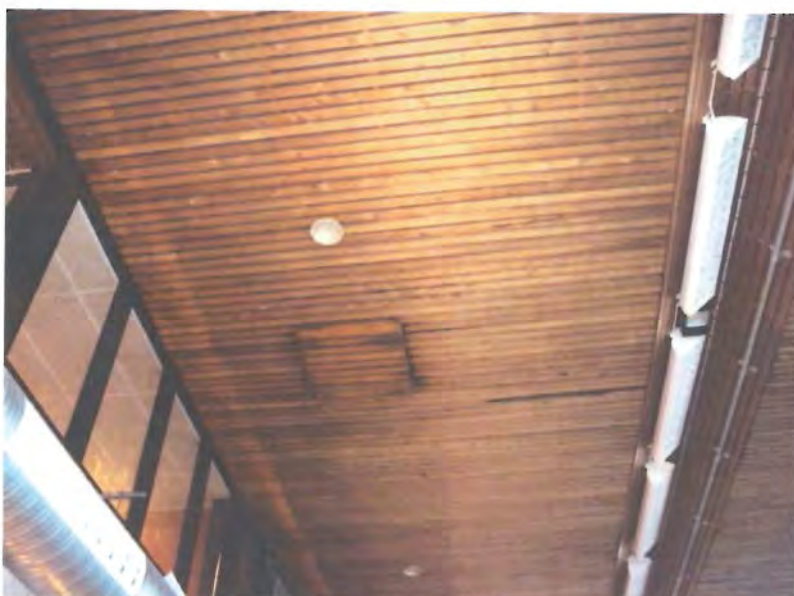
Bärande stomme i yttertak är inte fastställt. Invändigt finns träribbor(gran) i tak med ovanliggande akustikisolering. Synliga takytor utgör installationstak, bärande konstruktion ligger ovanför och dess status har inte kontrollerats. Eventuellt är takkonstruktionen ventilerad ovan undertak.

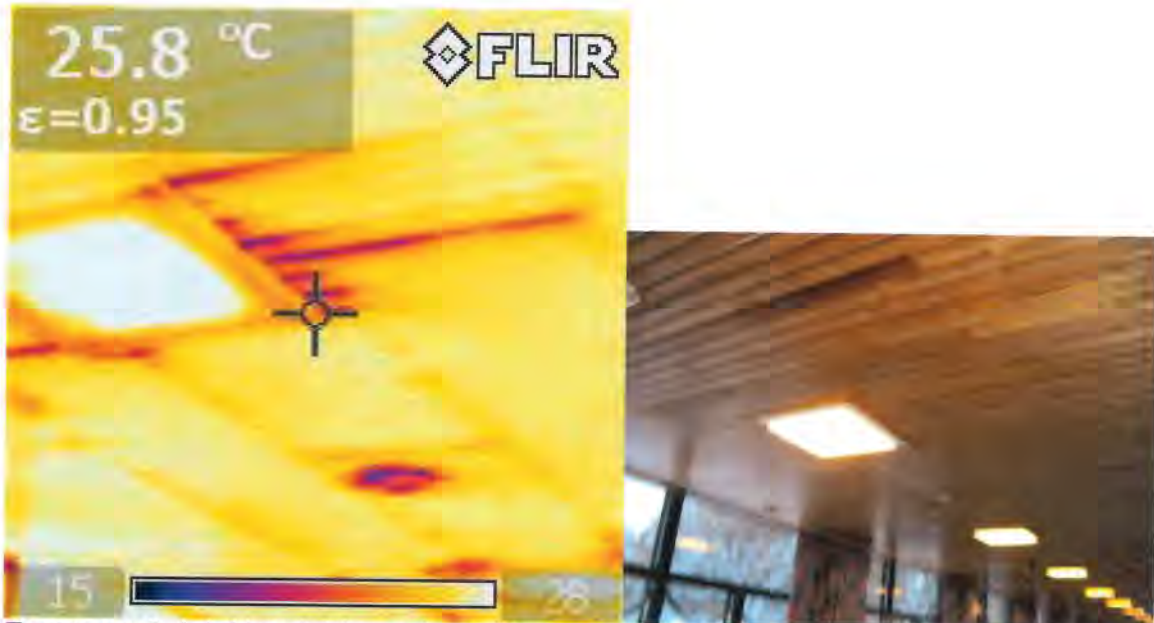
Bild 5 – Tak/fönsterpartier/stål, plan 2

Bild 6 – Tak ovan bassängen, missfärgade områden i tak från kondens.

Bild 7 – Tak ovan bassängen, äldre ventilationsgenomföring, missfärgade områden i tak från kondens.

Termogram 6, Avkyld anslutning runt ram till belysningsarmatur.

Notering

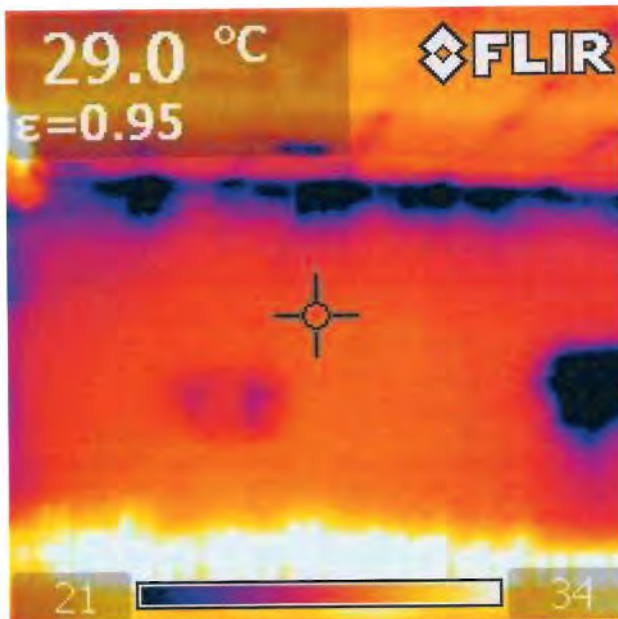
Avkylda ytskikt vid genomföringar i takkonstruktionerna installationspalt. Invändigt syns spår från kondens och missfärgningar på träribbor och ovanliggande akustikisolerung i tak. Särskilt utsatta områden lokaliserades till genomföringar i installationstaken samt i anslutning till ytterväggens ståldetaljer.

Bedömning

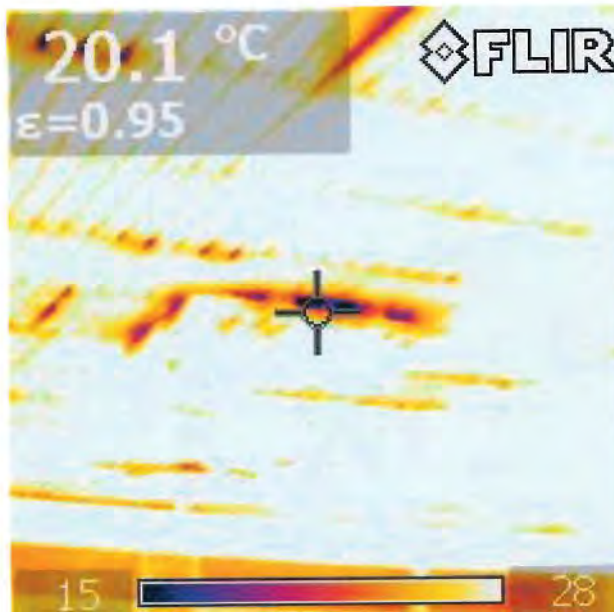
- Kondensutfällning sker i anslutning till äldre genomföringar för ventilation samt vid genomföringar av t.ex. takarmatur. Orsak till avkylning och kondensproblematik vid dessa områden behöver fastställas. Risk för skador i ovanliggande konstruktion finns.
- Finns det en takventilation(övertryck) ovan installationstaket?
- Fukt och rötskadat trä har en direkt negativ inverkan på upplevelsen av inomhusmiljön och luften i simhallen och ska därför bytas ut mot nytt friskt material. Orsak till skadorna behöver dock fastställas först.

Tak ovan undervisningsbassäng, plan 2.

Bärande stomme i yttetak är inte fastställt. Invändigt finns träribbor(gran) i tak med ovanliggande akustikisolerung. Synliga takytor utgör installationstak, bärande konstruktion ligger ovanför och dess status har inte kontrollerats. Eventuellt är takkonstruktionen ventilerad ovan undertak. Takkonstruktionen ligger i samma nivå som del av tak vid 25 metersbassängen varför dessa tak sannolikt har ett likvärdigt utförande.

Termogram 7, Avkyld anslutning mellan vägg och tak, även mindre parti i tak var kraftigt avkyllt.

Termogram 8, Avkyld anslutning runt lucka till äldre ventilationshuv.

Notering

Avkylda ytskikt vid genomföringar i takkonstruktionerna installationspalt. Invändigt syns spår från kondens och missfärgningar på träribbor och ovanliggande akustikisolering i tak.

Bedömning

- Kondensutfällning sker i anslutning till äldre genomföringar för ventilation samt vid genomföringar av t.ex. takarmatur. Orsak till avkylning och kondensproblematik vid dessa områden behöver fastställas. Risk för skador i ovanliggande konstruktion finns.

- Finns det en takventilation ovan installationstaket?
- Fukt och rötskadat trä har en direkt negativ inverkan på upplevelsen av inomhusmiljön och luften i simhallen och ska därför bytas ut mot nytt friskt material. Orsak till skadorna behöver dock fastställas först.

Ytskikt på golv, i simhall och i 25-meters bassäng

Klinker på bjälklag runt bassänger och läktare. Kakelplattor i 25- meters bassäng.

Bild 8 – Golvklinker vid anslutning mot bröstning för ventilationskanaler/stålpelare.

Bild 8 – Golvklinker vid anslutning mot stålpelare. Plattor runt pelarfot har bytts ut, korrosionsskador.

Bild 9 – Golvklinker vid anslutning mot schakt och läktare.

Bild 10 – Anslutning mellan golvklinker och överloppsränna.

Notering

Slitet ytskikt av klinker på läktare och ställvis vid hörndetaljer.
Skador på klinkersockel utmed anslutning mot fönsterbröstning/stålpelare.
Klinkerplattor runt stålpelare har bytts ut på plager, utfört vid tidigare renovering.
Klinkergolv på bjälklag runt bassänger är i generellt i gott skick.
Ställvis urlakade fogar p.g.a. städmetod med högtryck, och normalt nedbrytning förekommer.

Bjälklagets golvuppbyggnad urlakas vid bassängkant (produkter från sättbruksuppbyggnaden rinner ner i stådrännan). Anslutningen har kraftigt algpåväxt.

Inget tätskikt syns under sättbruket vid anslutning på överloppsränna.

Bedömning

- Skador på ytskikt av klinker på läktare behöver åtgärdas för att undvika personsador.
- Skador p.g.a. fuktrörelser (svällning) i anslutning mellan fönsterbröstning/stålpelare behöver åtgärdas.
- Att sättbruk rinner ner i städrännan är svårt att förhindra då konstruktionen måste vara öppen i anslutning mot rännan. Om konstruktionen försluts kommer fritt vatten inte dräneras ur golvupbyggnaden. Golvkonstruktion urlakas/bryts ned successivt.
- Kraftig algpåväxt i anslutning mellan bjälklag och bassäng kan tas bort med effektivare städmetod (ånga) alternativt annan metod.
- Anslutning mellan golvklinker och överloppsränna, behöver fastställas.

Attraktioner

Trampolin med fundament i rostfritt stål, samt hopptorn med fundament av betong och räcken av stål.

Bild 11 – Golvklinker vid anslutning mot trampolinens fundament.

Notering

Fritt vatten har läkt ner vid infästningar av trampolinens fundament. Ytskikt på golv "mjuknar vid infästningen"

Hopptorn i betong, renoverades 2010. Nytt tätskikt av härdplast applicerades.

Bedömning

- Fundamentet behöver tätas mot betongbjälklag, bruksavjämningen är vattenmättad runt fundamentet.

Bjälklagets golvuppbbyggnad urlakas vid bassängkant (restprodukter från sättbruksuppbbyggnaden rinner ner i överloppsrännan).

Inget tätskikt syntes under sättbruket vid anslutning på överloppsränna.

Bedömning

- Tätning saknas mellan liner(duk) i överloppsränna/golvbjälklag. Aggressivt badvatten kan tränga ner i betongen och skyndsamt öka nedbrytningshastigheten. Golvklinker i anslutningen behöver friläggas och anslutning mellan betongbjälklag och liner(duk) ska tätas med för ändamålet dokumenterat godkänt tätskikt.

Yttertak

Låglutande yttertak med invändiga takbrunnar, nytt tätskikt monterades 2009.

Notering

Jämnt snötäcke ovan taket, inga kraftiga områden med snösmältning eller isbildning noterades. Takluckor var låsta vid undersökningstillfället.

Bedömning

- Kondensproblematik i samtliga innertak i simhall behöver utredas, kontroll från takluckor behöver utföras.
- Utförande och bärighet i yttertak behöver kontrolleras i samband med vidare utredning.

Omklädningsrum och duschrum, (damernas kontrollerades inte)

Notering

Äldre yttskikt av klinker på golv i omklädningsrum, välbevarat.
Nyare yttskikt av klinker på golv i dusch.

Bedömning

- Inga åtgärder rekommenderas.

Undercentral/driftutrymmen, plan 1

Notering

Sannolikt asbest i rörböjar och eventuellt utmed sträckningar, provtagning har inte utförts.

Bedömning

- Provtagning avseende asbest bör utföras, böjar och sträckor innehållande asbest ska i första hand saneras men kan innan dess märkas upp för att säkerställa att ingen utsätts för asbest i onödan. Skadade böjar ska omedelbart isoleras/inneslutas.

4.3 Kostnadsbedömning

Bygghet	Moment	Antal	Pris
Simhallen			
Yttervägg, plan 2	Rötskadade fönsterkarmar behöver bytas ut inom 5 år.	20st	200 000 kr
	Kompletterande tätning av anslutning fönsterkassetter/karm samt eventuellt karm/vägg	480lpm	30 000 kr
	Tätning och tilläggsisolering av tegelskalmur utmed undervisningsbassäng	30m ²	45 000 kr
Yttervägg, plan 3	Kompletterande tätning av anslutning fönsterkassetter/karm samt eventuellt karm/vägg		40 000 kr
	Vidare utredning av orsak till kraftigt avkyld vägg mot vind.		-
Tak ovan plan 2	Utredning av kondensproblematik Utbyte av fuktskadat material i tak		-
Tak ovan plan 3	Vidare utredning krävs enligt ovan.		- kr
Ytskikt på golv		4 m ²	10 000 kr
Tätning vid undervisningsbassäng	Friläggning av anslutning, nytt tätskikt i anslutningen samt återställning av ytskikt på bjälklag.	80lpm	80 000 kr
Ytskikt och infästningar	Utbyte skadade ytskikt, samt tätningsinsatser vid infästningar/fundament.	3m ²	10 000 kr
Asbestinventering och sanering	Inventering samt sanering av rörböjar i simhallsbyggnaden		100 000 kr
		Summa	515 000kr

Kalkylen är mycket osäker och ska ses som en orientering för beslut. För noggrannare kalkyl behövs mer utredning för att fastställa omfattning och viken typ av åtgärder som rekommenderas.

CBI Betonginstitutet

Uppdragsrapport nr: 2009-134

Tillståndsbedömning Vasahallens simhall,
Hedemora

CBI Betonginstitutet

Uppdragsrapport nr 2009-134

Tillståndsbedömning Vasahallens simhall, Hedemora

Johan Söderqvist

Tekn. Lic.

Tel: 08-696 11 40

E-post: johan.soderqvist@cbi.se

2009-08-07

Uppdragsgivare: Hedemora kommun

Uppdragsnummer: P900413

Nyckelord: simbassäng, karbonatisering, armeringskorrosion

Antal blad: 19 st

CBI Betonginstitutet AB

www.cbi.se

Stockholm

100 44 Stockholm

Besök Drott Kristinas väg 26
Tel 08-696 11 00
Fax 08-24 31 37

Borås

c/o SP
Box 857
501 15 Borås
Tel 010-516 50 00
Fax 033-13 45 16

Lund

c/o LTH Byggnadsmaterial
Box 118
221 00 Lund
Tel 046-222 31 14
Fax 046-222 44 27

Postgiro

–
Bankgiro
243-9412
Bank
Svenska Handelsbanken

Org.nummer

556352-5699
VAT No.
SE556352569901
Säte: Stockholm

CBI Betonginstitutet

Tillståndsbedömning Vasahallens simhall, Hedemora

Sammanfattning

Stora läckage har tätats och ytorna, speciellt kring den stora bassängen, är torra. Detta visar att bassängen inte läcker i någon större omfattning. Skadad och lös betong i underkant av skvalprännen måste dock avlägsnas eftersom denna utgör en risk för personer som vistas i källarplanet. Även lös betong på väggarna bör avlägsnas. Detta påtalades vid inspektionen den 23 juni 2009.

Pelarna i maskinrummet bör renoveras eftersom de utgör bärande konstruktioner och har återkommande blivit utsatta för kemikalier vid översvämningar.

Betongen i hopptornets avsats är karbonatiserad. Detta gör att armeringen inte har det naturliga skyddet mot korrosion. Därför spjälkas betongen när armeringen rostar. Betongen måste ersättas och avsatsen bör också förses med en droppnäsa för att minska fuktbelastningen på dess undersida.

På alla platser där betongen sitter löst och där sprickor finns bör betongen skrotas ner till ett djup förbi armeringen. Armeringen bör sedan rengöras och ersättas i de fall den har rostat bort. Ny betong gjutes omkring armeringen. All kloridkontaminerad och karbonatiserad betong måste tas bort vid lagningarna annars fortskrider skadorna i lagningarna.

Innehållsförteckning

1	Orientering	5
2	Beskrivning av objektet.....	5
3	Allmänt om skador på simbassänger.....	6
4	Undersökning och provtagning	7
5	Observationer	7
5.1	Simhallen.....	7
5.2	Källarplan	9
5.3	Maskinrummet	11
5.4	Hopptornet.....	12
6	Resultat av mätningar och observationer	14
7	Bedömning	15
7.1	Stora bassängen	15
7.2	Maskinrummet	15
7.3	Lilla bassängen.....	15
7.4	Hopptornet.....	15
8	Princip för betonglagningar.....	16
	BILAGOR.....	17

1 Orientering

CBI Betonginstitutet AB har på uppdrag av Vasahallens Sim- och Sporthall utfört en undersökning och betongprovningar i Vasahallens simhall. Uppdraget utfördes med anledning av läckor och skador som uppkommit under senare år. Uppdraget syftar till att fastställa omfattningen av dessa skador och utfördes den 23 juni 2009 av Johan Söderqvist, CBI. Vid undersökningstillfället gjordes en okulär undersökning av synliga konstruktionsdelar och utifrån denna genomfördes också betongprovningar i utvalda delar.

2 Beskrivning av objektet

Simhallen byggdes 1977 och består av en stor 25 meters simbassäng, en liten undervisningsbassäng på cirka 10 m samt en liten bubbelpool, se BILD 1 och 2. Invid den stora bassängen finns ett hopptorn. I källarplan runt eller i direkt anslutning till den stora simbassängen finns alla bassängväggar synliga. Det finns ett maskinrum mellan den stora och lilla bassängen i källarplanet med installationer för driften av bassängerna. I detta utrymme kommer man också åt att inspektera undersidan av den lilla bassängen och delar av dess väggar samt en mindre betongbassäng för driften av anläggningen.

BILD 1: Stora bassängen i Vasahallens simhall, Hedemora.

BILD 2: Lilla bassängen i Vasahallens simhall, Hedemora.

3 Allmänt om skador på simbassänger

Läckage, armeringskorrosion och sprickbildning i betongen är vanligt förekommande skador i simbassänger och badanläggningar från 1960- och 1970-talen.

Armeringskorrosion kan orsakas av huvudsakligen två saker, betongens karbonatisering och förekomst av klorider i betongen. Karbonatisering, som kan sägas vara ett naturligt åldrande hos betong, innebär att alkaliska komponenter i betongen reagerar med luftens koldioxid, varvid betongens pH-värde sjunker och den ursprungliga rostskyddande förmågan hos betongen går därmed förlorad.

Om betongen tillförs klorider i viss mängd kan dessa också sätta igång armeringskorrosion, även om ingen karbonatisering skett. I simbassänger tillförs betongen ofta klorider genom att badvattnet neutraliseras med saltsyra. Klorider kan också från början vara ingjutna i betongen.

Om betongen karbonatiseras in till armeringen eller om kloridhalten vid armeringen uppnår kritiskt värde börjar armeringen rosta, om betongen är fuktig. I torr betong sker ingen korrosion. Avgörande för framtida skadeutveckling är därför betongtäcksiktens tjocklek över

armeringen, karbonatiseringsdjupet i betongen samt kloridhalterna. Med kännedom om dessa parametrar och konstruktionens ålder kan framtida skadeutveckling bestämmas.

När armeringen rostar får korrosionsprodukterna upp till 6 gånger så stor volym som det ursprungliga stålet. Denna volymökning medför ett inre svällningstryck som medför att betongen utanför armeringen (=täcksiktet) spricker sönder och så småningom faller av. I vissa fall uppstår en spricka parallellt med ytan som gör att täcksiktet över en större yta lossnar från underliggande betong, det uppstår s.k. bom utan att man ser några sprickor på betongytan.

4 Undersökning och provtagning

Den 23 juni 2009 var CBI Betonginstitutet på plats för undersökning och provtagning. Inspektionen omfattade både simhallens övre delar inklusive hopptornet samt de delar under mark där simbassängväggarna och undersida var tillgängliga. Provtagning skedde i väggar, pelare och tak i dessa utrymmen och inkluderade:

- Mätning av armeringsdjup.
- Mätning av karbonatiseringsdjup.
- Mätning av kloridhalter i betongen.

Resultat från provtagning finns sammanställt i TABELL 1.

5 Observationer

Den okulära besiktningen gjordes först tillsammans med föreståndare Sonny Fredriksson och fastighetsskötare Berndt Johansson. Ytorna var i allmänhet torra i passagerna i källarvåningen kring bassängväggarna och hade varit så sedan en tid tillbaka (cirka 2-5 år).

5.1 Simhallen

Den stora bassängen har en relativt nyreparerad skvalpräna, se BILD 3. Det finns inte bom på några kakelplattor på golvet men däremot har plattor lossnat på ett par platser längs med fönsterväggen och i nedre delen av pelarna och hopptornet. Vissa av de vertikala plattorna på hopptorn och pelare är nyligen reparerade, se BILD 4.

BILD 3: Skvalprännan till stora bassängen är relativt nygjord med plast.

BILD 4: Reparerad pelarfot invid stora bassängen.

5.2 Källarplan

Sprickor i underkant av skvalprännorna är tydlig längst hela skvalprännans nedre hörn i källarplanet, se BILD 5. Denna spricka har uppkommit pga att det armeringsjärn som ligger i hörnet har börjat rosta. Vid genomföringar och vid bassänglamporna fanns också skador till följd av tidigare läckage med stora bompartier, se BILD 6.

Genom åren har bassängen tätats och lagats på en del ställen. Stora bassängen har för tio år sedan injekterats. Lagningar av frilagt armering har gjorts dels på stora bassängens väggar och på undersidan av den lilla bassängen. Lagningar på stora bassängens väggar i dess nordvästra hörn har inte varit korrekt utförda och har spruckit upp, se t.ex. BILD 7. Förmodligen är lagningarna inte korrekt utförda med ordentligt frilagt armering. Korrosionen fortskrider då i lagningen vid en fortsatt fuktbelastning. En lagning under lilla bassängens golv ser ut att ha gjorts korrekt. Där finns varken bompartier eller läckage.

BILD 5: Typisk spricka vid skvalprännans hörn i underkant. Det är hörnarmeringen som rostar och spjälkar betongen. På bilden visas spricka på bassängens västra sida.

BILD 6: Avflagningar och lös betong på stora bassängens vägg invid den sista ventilen på den djupa delen av den västra sidan. Betongen kommer att falla av och utgör inget skydd utan bör tas bort.

BILD 7: En dålig utförd lagning av tidigare spricka, stora bassängens nordvästra hörn. Armeringen fortsätter att rosta i lagningen och betongen lossnar i stora bitar.

BILD 8: Bilden visar den rostiga hörnarmeringen i underkant av skvalprännen vid bassängens sydvästra hörn.

5.3 Maskinrummet

I maskinrummet har golvet en skyddsbeläggning av typ flintkote eller liknande av okänd ålder. Denna börjar spricka och bör ersättas efter c:a 30 år enligt CBI:s erfarenhet. Pelare i maskinrummet och den vägg som vetter mot bowlinghallen har tydliga skador pga översvämning med höga koncentrationer av klorider i sig, se BILD 9.

BILD 9: Provad pelare (ensam pelare mot bowlinghallen) i maskinrummet är anfränt och behöver renoveras.

5.4 Hopptornet

Hopptornet har en stor skada i bakkant av avsatsen, se BILD 10. Denna har spjälkats bort genom armeringskorrosion som initierats av karbonatiserad betong och fukt. Plattor sitter löst i nedre kant av pelarfoten där det också finns sprickor, orsakade av armeringskorrosion.

BILD 10: Betongen i hoppturnet är spjälkad pga armeringskorrosion orsakad av karbonatiserad och fuktig betong.

6 Resultat av mätningar och observationer

I TABELL 1 finns redovisat resultat från kloridprovning, mätning av armerings- och karbonatiseringsdjup. Kloridprover togs från ett antal olika platser. Det visar sig att kloridhalterna är relativt höga, dvs kloridjoner har transporterats in i betongen till armeringsdjupet. I pelare i maskinrummet och på avsatsen till hopptornet är också betongen betydligt karbonatiserad. Detta gör armeringen oskyddad i betongen. Kloridprovningen visar också att betongen har relativt låg hållfasthet med låga cementhalter. Detta kan vara en orsak till en snabbare karbonatisering av betongen eftersom det medför att betongen är mer porös.

TABELL 1: Redovisning av kloridprover. Tabellen finns i sin helhet i BILAGA 1. Värden som överstiger gränsvärdet 0,4 vikt-% i fetstil. (SB=Stora bassängen, LB= Lilla bassängen, ”=samma som ovan, -=ej mätt)

	namn	djup(mm)	kloridjoner/ cement vikt-%	Arm. Djup (mm)	Karb. Djup (mm)
Hopptorn 15 cm från golv	H1	0-20	2,20	30	>30
”	H2	20-40	1,30	”	”
Hopptorn 30 cm från golv	H3	0-15	1,30	”	”
”	H4	10-20	1,08	”	”
SB, taket eller uk grund del	SBM 1	5	0,06	22-30	<5
”	SBM 2	5-10	0,05	”	”
”	SBM 3	5-10	2,75	”	”
SB Sluttande del uk i skada	SBS 1	5-10	0,09	”	”
”	SBS 2	10-15	0,04	”	”
SB Sluttande del uk 30cm från skada	SBS 3	10-20	0,07	”	”
SB Långsida höger skvalpräna uk	LSBK 1	5-15	3,66	45-50	-
SB Långsida höger skvalpräna uk	LSBK 2	30-40	2,66	”	-
SB Långsida höger väggskada	LSB 1	10-20	0,27	-	-
Pelare P1 30 cm upp	MP 1	10-15	6,91	16-22	>20
”	MP 2	30-40	3,44	”	”
Pelare P1 15 cm upp	MP 3	20-30	4,24	”	”
Vägg maskinrum 10 cm upp	MS 1	10-15	0,12	40	>30
”	MS 2	20-30	0,22	”	”
LB Långsida mot maskinrum, skvalpräna uk	MB 1	10-20	1,09	0	5
”	MB 2	30-40	0,76	”	”

7 Bedömning

7.1 Stora bassängen

Stora läckage har tätats och ytorna, speciellt kring den stora bassängen, är torra. Detta visar att bassängen inte läcker i någon större omfattning. All skadad och lös betong som kan falla ner från underkant av skvalprännen måste dock avlägsnas eftersom denna utgör en risk för personer som vistas i källarplanet. Även lös betong på väggarna bör avlägsnas.

Stålpelare i simhallen bör underhållas årligen med skyddsfärg och en god tätning för att undvika korrosion i stålet som är ingjutet i betong.

7.2 Maskinrummet

Pelare åtgärdas eftersom de är bärande konstruktioner. Speciellt pelarna har en sänkt hållfasthet pga klorider som anfräter betong och armering.

Skador i översvänningsbassängen i maskinrummet har vissa sprickor i väggarna. Dessa är inte akuta men CBI rekommenderar att dessa åtgärdas samtidigt som man gör större renoveringar källarplanet.

7.3 Lilla bassängen

Lilla bassängens skvalpräna som i underkant vetter mot maskinrummet måste rivs ytterligare och lagas med ny betong och nya armeringsjärn.

7.4 Hopptornet

Betongen i hopptornets avsats måste rivs och ersättas med ny betong. CBI rekommenderar att man ser över konstruktionstypen genom att bl.a. förse avsatsen med en droppnäsa som man gör på balkonger för att minimera fuktbelastningen på avsatsens undersida och tornets pelare.

8 Princip för betonglagningar

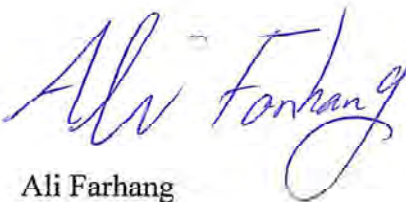
- På alla platser där betongen sitter löst och där sprickor finns bör betongen skrotas ner till ett djup förbi armeringen. Armeringen bör sedan rengöras och ersättas i de fall den har rostat bort. Ny betong gjuts omkring armeringen. All klorid och karbonatiserad betong måste tas bort vid lagningarna annars fortskrider korrosionen i skadorna i lagningarna.
- Betongreparationerna skall utföras enligt SS-EN 1504.

Stockholm den 14 augusti 2009

CBI Betonginstitutet

Johan Söderqvist

Vidi:
Ali Farhang

BILAGOR

RAPPORT

utfärdad av ackrediterat provningslaboratorium
TEST REPORT
issued by an Accredited Testing Laboratory

Datum

2009-07-03

Uppdragsnummer

F900413-01

Sida

1 (2)

CBI Betonginstitutet

Handläggare

Fredrik Öhlund

Provning och kontroll, Stockholm

08-696 11 26, Fredrik.Ohlund@cbi.se

Vasahallen sim- och sporthall

Vasaplan 7

776 30 Hedemora

Kloridanalys av borrkax från simhall

Provföremål

20 påsar med borrkax från simbassängen Vasahallen i Hedemora, inkom till CBI 2009-06.
Provmärkning och nivåer enl. tabell sida 2.

Provningsmetod

Kloridhalten bestämdes enligt CBI: metoden 5.1995, Total klorid i hårdnad betong
Bestämning av klorid har utförts direkt efter kalibreringen med direktpotentiometrisk metod
med jonselektiv elektrod. Kloridhalten redovisas som kloridjonhalt i procent av cementets
vikt. Cementhaltsbestämningen har utförts genom titrering med EDTA och fotometrisk
mätning av färgomslaget på murexidindikator.

Provningsresultat

Kloridresultaten redovisas i tabell 1, sida 2 och avser enbart de analyserade proverna.

Mätosäkerhet

Den angivna utvidgade mätosäkerheten är produkten av standardmätosäkerheten och
täckningsfaktorn $k = 2$, vilket för en normalfördelning svarar mot en täckningssannolikhet av
ungefär 95 %. Standardmätosäkerheten har bestämts i enlighet med EA:s publikation EA-
4/16.

Provningens mätosäkerhet för enskilt värde är vid $CI/C = 1,0$ vikt % $\pm 0,1$ vikt %.

CBI Betonginstitutet AB

Ingår i SP-koncernen

Stockholm

100 44 Stockholm

Besök Drottning Kristinas väg 26

Tel 08-696 11 00

Fax 08-24 31 37

Borås

c/o SP

Box 857

501 15 Borås

Tel 010-516 50 00

Fax 033-13 45 16

Internet / e-post

www.cbi.se

cbi@cbi.se

Plusgiro

454538-0

Bankgiro

243-9412

Bank

Svenska Handelsbanken

Org.nummer

556352-5699

VAT No.

SE556352569901

Säte: Stockholm

Bestämning av totalklorid/cement

Projekt nr: P900413

Datum : 09-07-02

CaO i cement: Prov			kloridjoner/cement	Spädning: totalklorid	10 ml cement	cementhalt
namn	djup(mm)		vikt-%	mg/l	mg	vikt-%
H1	0-20		2,20	160,49	73,03	10,0
H2	20-40		1,30	227,01	173,98	13,3
H3	0-15		1,30	77,18	59,31	4,6
H4	10-20		1,08	50,52	46,79	4,0
SBM 1	5		0,06	7,36	133,57	10,2
SBM 2	5-10		0,05	6,56	141,21	11,1
SBM 3	5-10		2,75	490,57	178,25	13,6
SBS 1	5-10		0,09	15,30	173,45	12,9
SBS 2	10-15		0,04	5,62	147,75	11,0
SBS 3	10-20		0,07	8,59	115,68	8,3
LSBK 1	5-15		3,66	420,51	114,92	8,1
LSBK 2	30-40		2,66	275,24	103,65	7,7
LSB 1	10-20		0,27	45,00	169,75	12,9
MP 1	10-15		6,91	1101,79	159,48	12,2
MP 2	30-40		3,44	490,57	142,47	10,8
MP 3	20-30		4,24	642,45	151,37	10,7
MS 1	10-15		0,12	10,41	89,07	6,6
MS 2	20-30		0,22	25,25	115,77	8,8
MB 1	10-20		1,09	137,57	126,60	9,7
MB 2	30-40		0,76	74,27	98,03	7,4

CBI Betonginstitutet
Provning och kontroll, Stockholm

Fredrik Öhlund
Ansvarig för provningen

Göran Olsson
Vidimerad av

Från: Marcus Tell <marcus.tell@falun.se>
Skickat: den 3 mars 2026 11:28
Till: Jennifer Berglund
Ämne: Sv: Angående reglemente för ATL
Bifogade filer: §106 ATL Revidering av reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026.pdf; Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026, revidering 2025.docx

Vänliga hälsningar

Marcus Tell

Enhetschef ATL-kontoret

Falu kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
ATL-kontoret
791 83 Falun

Telefon: 023-823 21
Kontaktcenter: 023-830 00,
ATL-kontoret: atlkontoret@falun.se
Kontaktcenter: kontaktcenter@falun.se
www.falun.se/atl

Från: Jennifer Berglund <jennifer.berglund@hedemora.se>
Skickat: den 3 mars 2026 10:50
Till: Marcus Tell <marcus.tell@falun.se>
Ämne: Sv: Angående reglemente för ATL

WARNING: Det här meddelandet kommer från en extern avsändare. Om du inte känner igen avsändaren eller om innehållet verkar misstänkt bör du inte klicka på några länkar eller öppna eventuella bilagor. Vid frågor kontakta Helpdesk IT.

§ 106 Revidering av reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026 (ATL0008/23)

Beslut

Förslag till respektive kommuns kommunfullmäktige:

1. Revidering av reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026 godkänns.

Sammanfattning

Förslaget till revidering av reglemente innehåller tre ändringar:

I punkt 2 om reglementets giltighetstid har ett tillägg gjorts att reglementet gäller tills vidare. Reglementet ska beslutas för varje ny mandatperiod, förslaget att reglementet ska gälla tills vidare är för att undvika att oklarheter om beslut av reglementet sker efter att den nya mandatperioden trätt i kraft.

En korrigerande ändring behöver göras i punkt 3.1 då en ändring har skett i lag om tobak och liknande produkter som innebär att paragrafen om tillsyn av rökfria miljöer i 7 kap. 3 § ändrats från punkt 5 till punkt 4.

Förslag till en ny punkt 5.16 om att den gemensamma nämnden får besluta om redaktionella ändringar i reglemente och samarbetsavtal som inte påverkar nämndens uppdrag eller kommunernas samarbete. Det innebär att redaktionella ändringar kan beslutas av den gemensamma nämnden och inte behöver beslutas av samtliga kommuners kommunfullmäktige. Exempel på detta är ändringen i lagtexten som beskrivs under punkt 2 ovan.

Beslut är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Revidering av reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
- Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026, revidering 2025

Skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Reglemente

Gemensamma nämnden för alkohol,
tobak och receptfria läkemedel

2023-2026

Innehåll

1. Parter	4
2. Giltighet och ikraftträdande	4
3. ATL-nämndens verksamhet och uppgifter	4
3.1 ATL-nämnden	4
3.2 Samrådsskyldighet	5
3.3 Taxor	5
3.4 Talan	5
3.5 Budget- och ekonomisk uppföljning	5
3.6 Besvara yttranden och remisser	5
3.7 Personal	5
3.8 Personuppgiftsansvar	5
4. Allmänna handlingar, handlingars undertecknande och delgivning	6
4.1 Allmänna handlingar och diarieföring	6
4.2 Handlingars undertecknande	6
4.3 Delgivning	6
5. ATL-nämndens arbetsformer	6
5.1 Sammansättning	6
5.2 Ersättares tjänstgöring	7
5.3 Om jäv och växelvis tjänstgöring	7
5.4 Anmälan av förhinder	7
5.5 Ersättare för ordföranden	7
5.6 Tidpunkt för sammanträden	7
5.7 Kallelse	7
5.8 Beslutsförhet	8
5.9 Justering och anslag av protokoll	8
5.10 Reservation	8
5.11 Särskilt om närvarorätt och närvaroplikt i vissa fall	8
5.12 Ersättning till ledamot och ersättare	8
5.13 Deltagande på distans	8
5.14 Mandatperioden	9
5.15 Förbud att inrätta utskott	9
5.16 Redaktionella ändringar	9

1. Parter

Detta reglemente gäller mellan de kommuner som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (nedan ATL-nämnden). Värdkommun för ATL-nämnden är Falu kommun.

Reglementet gäller nedanstående parter.

Borlänge Kommun	210000–2239
Falu kommun	212000–2221
Gagnef kommun	212000–2155
Hedemora kommun	212000–2254
Ludvika kommun	212000–2270
Säters kommun	212000–2247
Smedjebackens kommun	212000–2205

Utöver vad som föreskrivs om gemensamma nämnder i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente samt det som överenskommits i ett särskilt samarbetsavtal mellan kommunerna.

2. Giltighet och ikraftträdande

Reglemente har antagits av samtliga kommunfullmäktige som deltar i den gemensamma nämnden och gäller tills vidare.

Kommun	Datum för när reglementet antagits av kommunfullmäktige	Diarienummer och paragraf
Borlänge Kommun	2023-05-02	
Falu kommun	2023-10-12	
Gagnef kommun	2023-12-11	
Hedemora kommun	2023-05-23	
Ludvika kommun	2023-05-29	
Säters kommun	2023-06-15	
Smedjebackens kommun	2023-06-26	

Utöver det som är föreskrivet i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente. Vid sidan om detta reglemente gäller för var tid gällande styrdokument.

Skulle bestämmelserna i detta reglemente och gällande styrdokument strida mot varandra gäller vad som står skrivet i detta reglemente.

3. ATL-nämndens verksamhet och uppgifter

3.1 ATL-nämnden

ATL-nämnden ska svara för kommunernas lagliga skyldigheter enligt:

- alkohollag (2010:1622)

- lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) exklusive tillsyn av rökfria miljöer
(7 kap 3 § p 5) (7 kap 3 § p 4)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

Nämnden ska besluta om delegering av nämndens uppgifter.

Nämnden ska, i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper, redovisa till respektive kommunfullmäktige hur verksamheten bedrivits och utvecklats samt det ekonomiska utfallet.

3.2 Samrådsskyldighet

Innan beslut fattas i nämnden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska kommunikering ske till samtliga samverkande kommuner för att ges tillfälle att ta ställning.

Vid ordförandebeslut gällande ett serveringsställe eller försäljningsställe i en kommun som inte är den egna ska kontakt tas med ledamoten från den aktuella kommunen innan beslut fattas.

Nämnden ska vid behov samråda med styrelser och nämnder i de samverkande kommunerna, andra myndigheter och enskilda organisationer som berörs av nämndens verksamhetsområde.

3.3 Taxor

Beslut om avgifter inom verksamhetsområdet ska inte ingå i den gemensamma nämndens uppgifter.

3.4 Talan

Värdkommunen, genom kommunstyrelsen, för nämndens talan i alla mål och ärenden vid muntlig förhandling om ATL-nämnden inte beslutat annat genom delegation.

3.5 Budget- och ekonomisk uppföljning

ATL-nämnden ska:

1. upprätta förslag till budget för ATL-nämndens verksamhet,
2. svara för uppföljningen av ATL-nämndens verksamhet och budget

3.6 Besvara yttranden och remisser

ATL-nämnden ska avge nämndens yttranden och svar på remisser som följer av nämndens ansvarsområde.

3.7 Personal

Personal som arbetar under ATL-nämnden är anställda på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Falu kommun.

3.8 Personuppgiftsansvar

Nämnden är personuppgiftsansvarig för den personuppgiftsbehandling som sker inom dess verksamhetsområde. Nämnden ska som personuppgiftsansvarig upprätta

instruktioner för den personuppgiftsbehandling som ska hanteras av personuppgiftsbiträden och deras underbiträden. Detta gäller exempelvis personuppgiftsbehandlingar som kommunstyrelseförvaltningen ska utföra i nämndens system gällande drift, säkerhet och support.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig nämnd för denna behandling. När nämnden hanterar kommunövergripande personuppgiftsbehandlingar exempelvis i kommungemensamma system, ska detta ske enligt instruktioner som kommunstyrelsen upprättat som personuppgiftsansvarig.

När nämnden behandlar personuppgifter i system som annan nämnd är personuppgiftsansvarig för ska detta ske enligt instruktioner som den personuppgiftsansvariga nämnden upprättat.

Om gemensamt personuppgiftsansvar förekommer ska fördelningen av ansvar regleras skriftligt mellan parterna (kommunstyrelse/nämnd eller nämnd/nämnd).

4. Allmänna handlingar, handlingars undertecknande och delgivning

4.1 Allmänna handlingar och diarieföring

Handlingar som inkommer till ATL-nämnden ska hanteras och diarieföras i enlighet med bestämmelserna i lag och författning såsom tryckfrihetsförordningen (1949:105) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

4.2 Handlingars undertecknande

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av ATL-nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av den som erhållit delegation.

I övrigt bestämmer ATL-nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Den som genom delegation har erhållit beslutanderätten har även rätt att underteckna erforderliga handlingar enligt beslutet.

4.3 Delgivning

Delgivning med ATL-nämnden sker med ordföranden eller annan nämndledamot eller anställd som nämnden bestämmer.

5. ATL-nämndens arbetsformer

5.1 Sammansättning

- Varje deltagande kommun i ATL-nämnden ska utse en ledamot och en ersättare var.
- Ordförandeskapet åligger utsedd person i Falu kommun, vice ordförande är utsedd person i Borlänge kommun
- Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

5.2 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från den kommun som valt ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe. Om även kommunens ersättare är förhindrad att inställa sig kallas annan ersättare in till tjänstgöring från övriga kommuner enligt ett rullande schema med ordningen: Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter. Under 2023 kallas i första hand ersättaren från Borlänge, under 2024 ersättaren från Falun och sedan fortsätter det med ett år i taget för varje kommun.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättarna har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

5.3 Om jäv och växelvis tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet handlagts.

5.4 Anmälan av förhinder

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens nämndsekreterare och som inkallar ersättare som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

5.5 Ersättare för ordföranden

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den med längst tjänstgöringstid i nämnden ordförandens uppgifter. Vid lika tjänstgöringstid för flera ledamöter utses den som är till åldern äldst.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

5.6 Tidpunkt för sammanträden

Nämnden sammanträder på den dag och tid som nämnden bestämmer senast vid årets sista sammanträde. Utöver de sammanträden som finns på årsplanen ska sammanträde hållas när ordföranden anser det behövs eller om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det.

Nämnden sammanträder i Falu kommun om inte nämnden själv bestämmer annat.

5.7 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig eller elektronisk och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Sammanträdet är normalt fysiskt, men ordföranden kan besluta att sammanträdet ska ske på distans.

Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelsen ska även tillställas respektive kommun för kännedom.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning

handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den ledamot som har längst tjänstgöringstid i ATL-nämnden göra detta, och vid lika tjänstgöringstid för flera ledamöter den som är till åldern äldst.

5.8 Beslutsförhet

För beslutsförhet erfordras att en majoritet av antalet utsedda ledamöter är närvarande. Ersättare som tjänstgör är att betrakta som ledamot.

5.9 Justering och anslag av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Ersättare som tjänstgör är att betrakta som ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens protokoll ska tillkännages på var och en av de samverkande kommunernas anslagstavlor. Protokollen ska tillställas samtliga samverkande kommuner och de samverkande kommunernas revisorer.

5.10 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Reservation ska anmälas innan sammanträdet avslutas och motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

5.11 Särskilt om närvarorätt och närvaroplikt i vissa fall

Förvaltningschefen och chefen på ATL-kontoret får närvara vid sammanträden med rätt att delta i överläggningarna i ärenden som berör vederbörandes verksamhetsområde, om inte ATL-nämnden för särskilt fall beslutar annat.

Förvaltningschefen och chefstjänstemännen vid ATL-nämnden har en skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden där så är föreskrivet eller när nämnden eller nämndens ordförande så anser för att föredra ärenden.

5.12 Ersättning till ledamot och ersättare

Ledamot och ersättare i nämnden ska erhålla ersättning för uppdraget från den kommun som valt ledamoten och ersättaren i enlighet med den kommunens ersättningsregler för förtroendevalda.

Även kostnader i samband med inställelse och tjänstgöring i den gemensamma nämnden bekostas av den kommun som valt ledamoten och ersättaren.

5.13 Deltagande på distans

Om särskilda skäl föreligger får deltagande ske på distans. Deltagande på distans ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses närvarande på ATL-nämndens sammanträde (5 kap. 16 § och 6 kap. 24 § kommunallagen). Nämndens ordförande godkänner vilka ärenden som får hanteras på distans och ordföranden

godkänner vilka ledamöter som får delta på distans.

5.14 Mandatperioden

Mandatperioden ska följa de ordinarie mandatperioderna.

Nämndens verksamhet ska upphöra under löpande mandatperiod om parternas överenskommelse upphör att gälla före periodens utgång.

5.15 Förbud att inrätta utskott

Gemensamma nämnden får inte inrätta utskott.

5.16 Redaktionella ändringar

Gemensamma nämnden får besluta om att genomföra redaktionella ändringar i reglemente och samarbetsavtal som inte har någon betydelse för nämndens uppdrag eller kommunernas samarbete.

Från: kommun@hedemora.se
Skickat: den 5 mars 2026 13:04
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: VB: Hjälpmedelsnämndens senaste protokoll för att anslå på era kommuners anslagstavla
Bifogade filer: image001.jpg; Protokoll hjälpmedelsnämnden 2026-02-20 §§ 1-11.pdf.pdf; Beslut HJN 2026-02-20 Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025.docx; Bokslut 2025 Hjälpmedel Dalarna FV 86.pptx; Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025.docx; Verksamhetsberättelse 2025 Hjälpmedel Dalarna.pdf; Hjälpmedelsnämndens senaste protokoll för att anslå på era kommuners anslagstavla.pdf
Kategorier: Blå kategori

Från: nämndteam regionstyrelsen <namndteam.regionstyrelsen@regiondalarna.se>
Skickat: den 5 mars 2026 13:00
Till: kommun@hedemora.se <kommun@hedemora.se>; Vansbro kommun <vansbro.kommun@vansbro.se>; Orsa kommun <orsa.kommun@orsa.se>; Smedjebacken Kommun <kommun@smedjebacken.se>; Falu kommun <kontaktcenter@falun.se>; Mora kommun <mora.kommun@mora.se>; Malung-Sälen Kommun <kommun@malung-salen.se>; Borlänge kommun <kommun@borlange.se>; Rättvik kommun <kommun@rattvik.se>; Ludvika kommun <info@ludvika.se>; Gagnef kommun <registrator@gagnef.se>; Älvdalen kommun <kommun@alvdalen.se>; Säter kommun <kommun@sater.se>; Avesta kommun <servicecenter@avesta.se>; Leksand kommun <kommun@leksand.se>
Kopia: Rinstad Anna /Hörsel och Syn Region Dalarna /Borlänge <Anna.Rinstad@regiondalarna.se>
Ämne: Hjälpmedelsnämndens senaste protokoll för att anslå på era kommuners anslagstavla

Hej på er,
Här kommer det senaste hjälpmedelsnämndens protokoll för att anslå på era kommuners anslagstavla.

Jag skickar även verksamhetsberättelse och bokslut för 2025 i detta mejl.

Allt gott,
Lena

Vänligen,

Lena Hedström – Nämndcontroller
Planeringsenheten – Kansliavdelningen
Mobil: 070-262 95 33
E-post: lena.hedstrom@regiondalarna.se
www.regiondalarna.se

 Ägna miljön en tanke innan du skriver ut denna e-post

Protokoll från Hjälpmedelsnämndens sammanträde

Datum: 2026-02-20
Tid: Kl. 09:00-12:05
Plats: Futurum, regionkontoret, Falun

Beslutande

Anton Krigsman (DSP) ordförande Region Dalarna
Åsa Bergkvist (S) 1:a vice ordförande Ludvika kommun
Karin Mikkonen (C) 2:a vice ordförande Leksand kommun
Katarina Andersson (M) Region Dalarna
Annette Nilsson Almroth (S) Säter kommun
Kajsa-Lena Fagerström (S) Hedemora kommun
Rolf Rickmo (M) Avesta kommun ersätter Patrik Sundin (S)
Marianne Henriksson (M) Borlänge kommun
Agneta Ängsås (C) Falu kommun ersätter Vanja Ottevall (M)
Jessica Junell (C) Rättvik kommun
Johan Reyier (S) Smedjebacken kommun
Annika Simm-Eriksson (C) Vansbro kommun

Ersättande

Britt-Inger Remning (M) Hedemora kommun

Tjänstepersoner

Förvaltningschef Anna Rinstad
Bitr. tf. förvaltningschef Linus Nielsen
Förvaltningscontroller Michael Leek
Verksamhetschef för hjälpmedel Dalarna Helena Jokelainen
Seniora HR partner Denise Hellberg
Miljösamordnare Helena Faktus § 7
Miljösamordnare Frida Vikström § 7

Hjälpmedelskonsulent Jenny Jansson § 11

Hjälpmedelskonsulent Tobias Egerth § 11

Nämndcontroller Lena Hedström

Protokollsjustering

Utses att justera: Marianne Henriksson (M)

Protokollet justeras och anslås digitalt på Region Dalarnas officiella anslagstavla. Protokollet förvaras på Regionkontoret, Vasagatan 27, Falun. Finns även tillgängligt på regionens webbsida.

2026-02-20

§ 9 Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025

Diarienummer HJN2026/22

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Hjälpmedelsnämndens arbetsutskott delges en övergripande muntlig genomgång av förvaltningen Hjälpmedel Dalarnas ekonomiska resultat för år 2025. Den skriftliga verksamhetsberättelsen kommer att lämnas och avrapporteras vid hjälpmedelsnämndens sammanträde den 20 februari 2025, då den interna tidsfristen för bokslutsarbetet ännu inte har passerat. Förvaltningen redovisar ett resultat om 6,2 mnkr före återbetalning till Region Dalarna och länets 15 kommuner.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2026-02-05 § 9
2. Tjänsteutlåtande 2026-01-14
3. Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025
4. Verksamhetsberättelse 2025 Hjälpmedel Dalarna
5. Presentation Bokslut 2025 Hjälpmedel Dalarna FV 86
6. Presentation Verksamhetsberättelse 2025

Skickas till

Förvaltningschef Hjälpmedel Dalarna

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Anton Vladimer Joakim Krigsman
Date: 2026-02-26 09:31:12
BankID refno: 019c9912-be93-7743-947f-5ce12765e6ea

Ordförande: Anton Krigsman

Signed by: MARIANNE HENRIKSSON
Date: 2026-02-26 11:05:51
BankID refno: 019c9968-eb37-70c3-8ac2-37c474f784d1

ledamot: Marianne Henriksson

Signed by: LENA HEDSTRÖM
Date: 2026-02-26 14:11:48
BankID refno: 019c9a13-774c-7b6a-803a-dd3f4b19a974

Lena Hedström

Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025

Förslag till beslut

1. Hjälpmedel Dalarnas verksamhetsberättelse och bokslut 2025 inklusive bilagor fastställs.

Sammanfattning

Hjälpmedel Dalarna har under 2025 levererat en stabil och kvalitativ verksamhet samtidigt som ett omfattande utvecklingsarbete har drivits inom digitalisering, egenmonitorering, intern styrning samt förbättrade arbetssätt. Det ekonomiska resultatet uppgår till +6,2 mnkr före återbetalning, och måluppfyllelsen visar att 4 av 11 mål är helt uppnådda, 5 delvis uppnådda och 2 mål inte nått målsättningen.

Året har präglats av bemanningsutmaningar och en förhöjd belastning till följd av flera långtidssjukskrivningar, men samtidigt positiva tendenser i form av ökad frisknärvaro och fortsatt engagemang i verksamhetens utveckling.

Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt steg framåt genom ett första beslut i Hjälpmedelsnämnden om en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet i Främby i Falun, vilket långsiktigt skapar möjligheter för effektivare processer och bättre arbetsmiljö.

Tillgängligheten är fortsatt god inom flera områden, även om telefontillgängligheten visar behov av förstärkta resurser till kundservicefunktionen. Framåt står verksamheten inför ett betydande utvecklingsarbete med fokus på stärkt systemkompetens, hållbar arbetsmiljö, fortsatt digitalisering samt rollen som möjliggörare av välfärdsteknik för kommuner och hälso- och sjukvård i Dalarna.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2026-01-14
2. Verksamhetsberättelse Hjälpmedel Dalarna 2025
3. Bokslut 2025 ppt.

2026-01-14

HJN 2026/22

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

År 2025 präglas av stabil leverans och god kvalitet i Hjälpmedel Dalarnas verksamhet, även om två mål inom området medarbetarskap och ledarskap inte uppnåddes, särskilt kopplat till kompetensutveckling och en försenad kompetensförsörjningsplan. Förvaltningen har arbetat aktivt med utvecklingsinsatser såsom beställarportal, digitala arbetssätt, egenmonitorering, RPA-förberedelser och intern styrning och kontroll. Ekonomiskt uppgår resultatet till +6,2 mnkr före återbetalning, vilket är lägre än budgeterat på grund av minskad efterfrågan, lägre intäkter och en identifierad lageravvikelse. Bemanningen har fortsatt varit ansträngd på grund av vakanser och långtidssjukskrivningar, vilket påverkat arbetsmiljön och kontrollmiljön, även om frisknärvaron ökar och personalomsättningen ligger inom målvärdet. Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt kliv framåt genom förstudien om en ny samlokaliserad lösning i Främby Falun. Tillgängligheten bedöms som god inom flera områden, men telefontillgängligheten visar på behov av resursallokering till vår kundtjänst.

Sammantaget görs bedömningen att 4 av 11 mål är helt uppfyllda, 5 av målen delvis uppfyllda och 2 av målen inte når upp till satt målsättning.

Verksamheten står inför ett fortsatt omfattande utvecklingsarbete där stärkt systemkompetens är en central förutsättning för att säkerställa kvalitet, effektivitet och robusta arbetssätt framåt. Arbetsmiljöarbetet behöver fördjupas ytterligare, med fokus på långsiktigt hållbara förutsättningar, tydligare strukturer och minskad sårbarhet i organisationen. Digitaliseringsarbetet fortsätter att vara en avgörande del av verksamhetens utveckling, där förbättrade systemstöd, automatisering och moderna arbetssätt stärker både tillgänglighet och produktivitet. Samtidigt har verksamheten en viktig roll som möjliggörare av välfärdsteknik för länets kommuner och Hälso- och sjukvård, genom att skapa gemensamma strukturer, stödja implementering och bidra till ökad användning av digitala hjälpmedel. Parallellt fortskrider arbetet med att på sikt skapa en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet som samlar kompetens, effektiviserar logistik och stärker både arbetsmiljö och patientsäkerhet i framtiden.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. I "Avtal för Hjälpmedelsnämnden Dalarna" § 6 Ekonomi fastställs att om resultatet överstiger 1 % av budgetomslutningen, positivt eller negativt, ska resultatet fördelas mellan Region och kommuner med fakturerat belopp som fördelningsnyckel. Förvaltningens resultat på 6,2 mnkr, återbetalades kommunerna totalt 3,6 mnkr och Hälso- och sjukvårdens andel av återbetalningen uppgår till 2,5mnkr.

2026-01-14

HJN 2026/22

Hjälpmedelsnämndens resultat som tillförs till eget kapital för 2025 blir således 0,1 miljoner kronor.

Samverkan med fackliga organisationer

Verksamhetsberättelsen och bokslutet informeras på Förvaltningssamverkan 2026-03-25.

Juridik, Patientperspektiv, Hållbarhet, Arbetsmiljö och medarbetare, Säkerhet

Beskrivs och återges i bifogade handlingar.

Återrapportering

Ärendet är en uppföljning mot nämnden och behöver såldes inte återrapporteras.

Skickas till

Förvaltningschef Hjälpmedel Dalarna

Bokslut Ekonomi

Hjälpmedel Dalarna FV 86 2025

Resultat 2025

Bokslut 2025 (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2024
Verksamhetsintäkter	188 872	195 587	-6 715	189 627
- Patientintäkter	37	11	26	32
- Sålda tjänster	140 365	145 822	-5 457	141 424
-Sålda varor	48 470	49 755	-1 285	48 171
Ekonomisk ram	3 864	3 864		5 148
Bidrag	654		654	637
Övriga intäkter	164	24	140	229
Intäkter kontoklass 8	560	356	204	642
C Intäkter Summa	194 114	199 831	-5 718	196 283
D Kostnader				
Lönekostnader	-61 600	-68 696	7 095	-62 923
Övriga personalkostnader	-1 039	-1 459	420	-883
Övrig köpt verksamhet	-62 345	-55 588	-6 757	-56 699
- Hjälpmedel	-61 935	-55 171	-6 764	-56 236
Övriga verksamhetskostnader	-69 080	-74 088	5 009	-75 674
- Kapitalkostnader	-40 133	-41 055	922	-38 373
Kostnader kontoklass 8				25
D Kostnader Summa	-194 064	-199 831	5 767	-196 154
Totalsumma	50		50	129

Övriga kostnader

De sju högsta "övriga" kostnaderna (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2024
6010 Lokalhyror	-7 505	-8 251	746	-8 196
6640 Bilhyra / -leasing	-2 261	-2 131	-130	-2 671
7230 Grundavgift LD-net	-2 186	-2 080	-106	-2 134
7528 Gemensamma OH-tjänster	-1 627	-1 632	5	-1 060
6799 Övriga transporter	-1 296	-862	-434	-907
7540 Databehandling - drift	-1 243	-1 274	30	-1 481
6063 Fastighetservice städ	-1 042	-1 009	-33	-994

7 största avvikelserna från budget

Tkr	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2024
3593 Konsulttjänster	18 072	22 320	-4 247	20 134
3720 Försäljning av hjälpmedel	48 470	49 755	-1 285	48 170
3530 Hyresintäkter hjälpmedel	119 432	120 655	-1 223	118 493
Summa avvikelser intäkter	185 974	192 729	-6 756	68 304
5700 Hjälpmedel	-55 831	-48 350	-7 481	-49 861
D120 Grundlönekostnader	-40 271	-46 082	5 811	-40 413
7932 Avskrivning Medicinteknisk app	-38 164	-39 175	1 011	-38 183
6010 Lokalhyror	-7 505	-8 251	746	-8 196
Summa avvikelser kostnader	-141 771	-141 858	87	-136 653

Eget kapital

Eget Kapital i Tkr	
2014	-555,8
2015	766,7
2016	293,9
2017	-40,1
2018	-240,4
2019	3 370,1
2020	0,00
2021	68,6
2022	3,0
2023	54,9
2024	128,8
2025	49,9
Summa	3 899,6

Återbetalning 6,1 miljoner varav 3,6 mkr till kommunerna och 2,5 mkr till regionen

Kommun	Antal invånare	Procent	Återbäring
Avesta	22 331	7,83%	285 072
Borlänge	51 151	17,94%	652 982
Falun	59 610	20,91%	760 968
Gagnef	10 320	3,62%	131 743
Hedemora	15 014	5,27%	191 665
Leksand	16 123	5,66%	205 823
Ludvika	26 649	9,35%	340 195
Malung-Sälen	10 135	3,56%	129 381
Mora	20 413	7,16%	260 588
Orsa	6 885	2,42%	87 892
Rättvik	10 969	3,85%	140 028
Smedjebacken	10 746	3,77%	137 181
Säter	11 198	3,93%	142 951
Vansbro	6 722	2,36%	85 812
Älvdalen	6 816	2,39%	87 012
Hela länet:	285 082	100%	3 639 292

Verksamhetsberättelse

2025

Hjälpmedel Dalarna

Inledning

Hjälpmedel Dalarna arbetar på uppdrag av Hjälpmedelsnämnden där det finns representanter från regionen och Dalarnas 15 kommuner.

Förvaltningens uppdrag är att erbjuda personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar - hjälpmedel, tillbehör, förbrukningsmaterial och därtill kopplade tjänster inom följande områden:

- Behandling och träning
- Förflyttning
- Kommunikation, larm, omgivningskontroll och kognition
- Kontinens
- Personlig vård
- Personlig medicinsk behandling
- Egenmonitorering

Rätt hjälpmedel i rätt tid ökar förutsättningarna för att uppnå jämlik vård, god hälsa, ökad självständighet, delaktighet och tillgänglighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, vilket ligger i linje med arbetet för en *God och Nära Vård*.

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. Vid ett positivt ekonomiskt utfall fördelas överskottet mellan regionens enheter och kommunerna i proportion till nyttjandet av förvaltningens hjälpmedel och tjänster.

Förvaltningen uppnår helt eller delvis de flesta mål för 2025, med undantag för två mål som inte har uppnåtts. Sammanställningen av räkenskapsåret 2025 visar att verksamheten fortsatt levererar god kvalitet och stabilitet, men att det finns områden som kräver ytterligare utvecklingsarbete. Särskilt gäller detta tydlighet i arbetsprocesser, arbetsmiljö och att stärka den interna kontrollmiljön inom framförallt våra logistikprocesser. Under året har verksamheten genomfört flera viktiga utvecklingsinsatser för att stärka kvalitet, effektivitet och långsiktig hållbarhet. Parallellt har strategiskt arbete bedrivits inom nära vård, digitalisering, lokalförsörjning och framtida organisationsutveckling. Dessa insatser har syftat till att möta ökande behov, säkerställa god tillgänglighet och skapa mer robusta strukturer inför kommande år.

Förvaltningens resultat för 2025 uppgår till +6,2 mnkr före återbetalning vilket är 3,3mnkr lägre återbetalning än budgeterat för räkenskapsåret. Ett återbetalning till länets 15 kommuner och Region Dalarna om 6,1mnkr är upptagen i resultatet som presenteras på kommandet sidor. Återbetalning görs enligt gällande fördelningsprincip och i enlighet med Hjälpmedelsnämndens avtal.

Förvaltningen har under 2023–2025 haft minskad bemanning till följd av anställningsstopp, vilket påverkat kapacitet, arbetsbelastning och kontrollmiljö. Belastningen har ökat särskilt för chefer och administrativa funktioner. Sjukfrånvaron har under året stigit på grund av flera långtidssjukskrivningar, medan korttidssjukfrånvaron minskat. Under 2026 intensifieras arbetsmiljöarbetet genom en ny arbetsmiljöplan och riktade friskfaktorsinsatser. Personalomsättningen är stabil, men kommande pensionsavgångar innebär ett tydligt behov av strategisk kompetensförsörjning, där tidiga rekryteringar och intern kompetensöverföring blir avgörande. HME-resultatet i medarbetarenkäten har försämrats jämfört med föregående mätning, vilket understryker behovet av att stärka ledarskapet och utveckla arbetsmiljön. Flera insatser har därför inletts för att ge chefer bättre stöd och skapa hållbara förutsättningar för medarbetarna.

Verksamhet och mål

Förvaltningens mål inom regionplanens målområden	● Mål uppfyllt	▲ Mål delvis uppfyllt	■ Mål ej uppfyllt
Till nytta för Dalarnas invånare	2	2	
Ett gott medarbetarskap och ledarskap		2	2
Hållbar utveckling	2	1	
Summa	4	5	2

Måluppfyllnad 2025

Förvaltningens samlade bedömning är att de flesta målen för 2025 är helt eller delvis uppfyllda. En detaljerad redovisning återfinns i bilaga: *Måluppföljning*. Två av årets mål har dock inte uppnåtts:

■ **Ett gott medarbetarskap och ledarskap - Medarbetarna har möjlighet till kompetensutveckling**

Regionens ekonomiska besparingar de senaste åren har medfört att verksamheten behövt vara mycket restriktiv avseende utbildningar, konferenser och andra kompetensutvecklingsinsatser. Detta har inneburit att deltagande i princip uteslutande skett via digitala forum, vilket inte fullt ut motsvarar verksamhetens behov. Behovet av kompetensutveckling som kräver fysisk närvaro är fortsatt stort, särskilt för praktiska moment och fördjupad tillämpning i ordinarie arbetsuppgifter.

Det mest omfattande identifierade kompetensutvecklingsbehovet rör bristande kunskaper i verksamhetssystemet Sesam samt avsaknaden av ett verksamhetsanpassat utbildningsmaterial. Arbetet med att ta fram ett sådant material påbörjades under 2025 och beräknas slutföras våren 2026. Målet är att säkerställa en enhetlig introduktion och en högre generell systemkompetens bland medarbetarna.

■ **Ett gott medarbetarskap och ledarskap – Verksamheten har en kompetensförsörjningsplan**

Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan har blivit försenat och påbörjades först i slutet av 2025. Arbetet kommer att slutföras under 2026.

Utvecklingsinsatser under året

Under året har ett flertal strategiska utvecklingsinsatser genomförts för att stärka kvalitet, effektivitet och hållbarhet. Arbetet har bland annat omfattat:

- Planering för långsiktig lokalförsörjning med fokus på att säkerställa ändamålsenliga och hållbara lokaler
- Implementering och utveckling av beställarportal för hjälpmedel, med målsättning att förbättra användarvänlighet och tillgänglighet

- Deltagande i pilotprojekt inom egenmonitorering
- Upprättande av en verksamhetsspecifik introduktionsplan för nya medarbetare
- Produktion av utbildningsmaterial för verksamhetssystemet Sesam
- Framtagande av förslag på omorganisation av verksamhetens administrativa stödfunktioner som implementeras våren 2026
- Upprättande av ett regelverk för klassificering av hjälpmedel kopplat till lagerhållning
- Utvecklingsarbete inom RPA (Robotic Process Automation) för att effektivisera administrativa processer

God nära vård

Under 2025 har arbetet med att utveckla Nära vård inom hjälpmedelsverksamheten fortsatt. I april arrangerades inspirationsdagen Smartare hem på Dalarna Science Park med fokus på hur smart teknik kan stärka hälsa, trygghet och självständighet. Tillsammans med Innovationsslussen har även utbildningar och projektstöd i tjänstedesign erbjudits till medarbetare i region och kommuner.

En hjälpmedelsmässa för länets förskrivare genomfördes den 23–24 september vid Högskolan Dalarna. För att öka användningen av digitala stöd har Digiguiden marknadsförts till både regionens och kommunernas verksamheter.

Samverkan har skett både nationellt och regionalt, bland annat med Socialstyrelsen i arbetet med den nationella strategin för rehabilitering och habilitering, samt med MAS/MAR*-nätverket och Hjälpmedelsnämndens Medlemsråd och Beredningsgrupp. Information om Dalarnas Hjälpmedelscenter och hjälpmedel har även förmedlats till pensionärs- och funktionshinderråd samt till olika organisationer i länet.

* Medicinskt ansvarig sjuksköterska/medicinskt ansvarig inom rehabilitering i kommunerna

Upphandling

Upphandling av hjälpmedel är en stor och viktig arbetsuppgift inom verksamheten. Majoriteten av upphandlingarna genomförs inom ramen för 7-klöversamverkan. Under 2025 har verksamheten medverkat i totalt 17 upphandlingar.

Händelser av väsentlig betydelse

Anpassning av lokal på Västermalmsvägen

Anpassning av verksamhetens evakueringslokal på Västermalmsvägen i Falun påbörjades under slutet av 2025 och beräknas vara färdigställt i mars 2026. Bakgrunden till projektet är ett uttalat behov av att stärka arbetsmiljön för medarbetarna och skapa en mer ändamålsenlig och trygg miljö för våra besökande patienter. Anpassningarna bedöms bidra till ökad trivsel och förbättrade förutsättningar för att bedriva en säker och effektiv verksamhet under evakueringsperioden.

Implementering av beställarportal

Arbetet med implementering av en uppdaterad beställarportal för hjälpmedel pågår. Den ursprungliga planen var att avsluta arbetet innan årsskiftet, men projektet har av olika anledningar försenats. Tester av den uppdaterade programvaran har skett hos utvalda pilotverksamheter för att säkerställa funktionalitet och användarvänlighet.

Ett breddinförande planeras våren 2026 med målsättningen att samtliga användare ska gå över till den nya versionen innan halvårsskiftet. Implementeringen förväntas bidra till ett mer effektivt beställningsflöde, ökad kvalitet i beställningarna samt förbättrade förutsättningar för både beställare och verksamhetens interna processer.

Digital reception

Under året har en digital reception tagits i drift vid verksamhetens lokal på Västermalmsvägen i Falun. Bakgrunden är att det saknas personal på plats för att ta emot besökare, vilket har medfört brister både i bemötande och säkerhet. Det har tidigare varit möjligt att ta sig in i lokalen utan att bli uppmärksam, vilket inneburit en risk för både personal och besökare. Införandet av den digitala receptionen syftar till att förbättra mottagandet av besökare och samtidigt stärka säkerheten genom att motverka obehörig åtkomst.

Cosmicinförandet

I oktober infördes regionens nya vårdinformationssystem. Även om Hjälpmedel Dalarna endast använder en begränsad del av funktionerna har införandet inneburit ett omfattande arbete, både i förberedelser och i uppföljande aktiviteter. Införandet har även påverkat verksamheten indirekt, då förskrivande enheter har lagt betydande tid på implementeringen. Detta har lett till minskad produktion inom vissa enheter, vilket bland annat märks genom en lägre efterfrågan på hjälpmedel under året.

Obemannade förråd

Dagens hantering av de obemannade hjälpmedelsförråd som förvaltningen har på länets lasarett präglas av flera brister. Enheterna inom Hälso- och sjukvården rapporterar återkommande avvikelser kopplade till felaktiga lagersaldon och saknade artiklar, trots att dessa enligt systemet ska finnas i förråden. Svinnet är betydande och den administrativa belastningen för att hantera avvikelserna är omfattande. Nuvarande arbetsätt innebär dessutom att kostnader hamnar på Hjälpmedel Dalarna i stället för på de enheter som använder förråden.

Mot bakgrund av detta har avdelningschef för Logistik och inre service under hösten 2025 fått i uppdrag att genomföra en översyn av dagens hantering. Syftet är att utveckla en mer ändamålsenlig och kvalitetssäkrad process för de hjälpmedel som Hälso- och sjukvården behöver tillgång till vid utskrivning av patienter från lasaretten. Arbetet fokuserar på att säkerställa spårbarhet, minska svinnet, tydliggöra ansvarsfördelning och skapa en korrekt kostnadsfördelning.

Målet är att skapa förutsättningar för effektiva och säkra utskrivningar, säkerställa en korrekt ekonomisk hantering och minska antalet avvikelser, samtidigt som svinn, klagomål och den administrativa belastningen reduceras. Arbetet kommer att fortgå under hela 2026.

Framtida lokalförsörjning

Lokalfrågan för Hjälpmedel Dalarna har varit föremål för utredning och diskussion i över ett decennium. Trots flera försök har processen inte lett fram till ett genomförbart beslut. Under de senaste fem åren har större delen av verksamheten bedrivits i tillfälliga evakueringslokaler, efter att ordinarie lokaler i Borlänge dömts ut på grund av omfattande mögelangrepp. De nuvarande evakueringslokalerna är i hög grad otillräckliga och uppfyller inte verksamhetens behov.

Verksamheten har ett tydligt behov av att samla alla funktioner i en ändamålsenlig lokal som rymmer patientmottagning för utprovning av hjälpmedel, verkstad, rekonditionering och rengöring av hjälpmedel, lager, administrativa ytor och personalutrymmen. En sammanhållen lokallösning är högsta prioritet för att säkerställa kvalitet, arbetsmiljö och effektivitet.

I samverkan med Regionfastigheter har en förstudie genomförts där flera alternativ analyserats. Det förslag som bäst bedöms möta verksamhetens behov är att samlokalisera Hjälpmedel Dalarna med Region Dalarnas kommande regionlager i en nybyggnation i Främby, Falun. Förstudien visar att betydande samordnings- och samverkansvinster kan uppnås, vilket också gjort det möjligt att justera ned respektive verksamhets ytbehov med cirka 10 %.

En samlokalisering bedöms skapa en långsiktigt hållbar, effektiv och modern hjälpmedelsverksamhet. Fördelarna omfattar bland annat:

- Förbättrad samverkan mellan verksamhetens funktioner och medarbetare
- Minskade transportkostnader och lägre miljöpåverkan genom att samla verksamheten
- Ökad robusthet och beredskap
- Möjlighet att bedriva rekonditionering av hjälpmedel i egen regi
- Effektivare logistik- och lagerhantering
- Bättre arbetsmiljö, ergonomi och säkerhet
- Stärkt patientsäkerhet

Ärendet har under hösten behandlats i Fastighetsberedningen och Hjälpmedelsnämnden och tas upp för beslut i Regionstyrelsen och Regionfullmäktige i början av 2026.

Målsättningen är att framtida lokaler ska ge förutsättningar för funktionalitet, tillgänglighet och god arbetsmiljö samt möjliggöra utveckling och mer effektiva arbetsprocesser.

Omorganisation administrativa stödfunktioner

Förvaltningen har behov av att utveckla den nuvarande organisationsstrukturen för att bättre kunna möta framtidens krav och förutsättningar. Dagens struktur kännetecknas av flera små och sårbara enheter, vilket skapar utmaningar inom styrning och ledning, samarbete och arbetsmiljö. Därtill väntar kommande pensionsavgångar, samtidigt som möjligheterna att automatisera arbetsuppgifter ökar.

Uppdraget syftar till att skapa en mer sammanhållen och processledd organisation som tillvaratar den kompetens och erfarenhet som finns inom verksamheten. Målet är att stärka förutsättningarna för utveckling, trygghet och arbetsglädje. Den nya organisationsstrukturen ska bidra till en mer effektiv och ändamålsenlig samordning av arbetsuppgifter inom verksamheten.

För att öka effektiviteten och skapa en tydligare struktur för administrativa uppgifter föreslås att nuvarande Kundservice vidareutvecklas till Kundservice/Verksamhetsstöd. Denna funktion ska utgöra ett centralt nav för administrationen inom förvaltningen och samla kompetens och resurser som ger ett enhetligt och stabilt stöd till verksamheten.

Organisationsförändringen förhandlas vid verksamhetens samverkansmöte i slutet av januari. Om förslaget godkänns planeras implementering genomföras under våren 2026.

Förväntad utveckling

Hjälpmedel för egenmonitorering

Under 2025 har verksamheten påbörjat implementering av hjälpmedel för egenmonitorering i hemmet. Arbetet sker inom ramen för ett pågående pilotprojekt i samverkan med primärvården i Västerbergslagen och medicinkliniken vid Ludvika lasarett. Syftet är att stödja patienter i att följa sin hälsostatus i hemmet och därigenom bidra till ökad trygghet, effektivare vårdflöden och minskade behov av fysiska besök.

Erfarenheterna från pilotprojektet kommer att utgöra underlag inför ett förväntat beslut om ett breddinförande i regionen. Bedömningen är att behovet av denna typ av hjälpmedel kommer att öka successivt under de kommande åren, både inom regionens verksamheter och i kommunala verksamheter.

Samverkan digitala hjälpmedel

Under 2026 förväntas arbetet med samverkan kring digitala hjälpmedel i Dalarna utvecklas vidare. Förvaltningen har tillsammans med nätverket *Digital teknik för nära hälsa och välfärd* tagit fram ett förslag som ska skapa en gemensam struktur för hur Region Dalarna och länets kommuner kan samverka kring digitala hjälpmedel och välfärdsteknik. Förslaget syftar till att tydliggöra ansvarsfördelning och etablera gemensamma arbetsprocesser för hantering av dessa hjälpmedel i hela länet.

Arbetet utgår från rapporten *"Digitala hjälpmedel i samverkan – Dalarna"* (2023), som beskriver förutsättningar och behov för en sammanhållen modell för digitala hjälpmedel och välfärdsteknik. En central del i den fortsatta utvecklingen är att Dalarnas Hjälpmedelscenter, enligt förslaget, ska få ett utökat uppdrag och ansvara för hanteringen av dessa hjälpmedel.

Genom denna inriktning förväntas samverkan stärkas mellan regionen och kommunerna, samtidigt som tillgängligheten till digitala hjälpmedel och välfärdsteknik ökar för invånarna i Dalarna.

Automatisering genom RPA (Robotic Process Automation)

Verksamheten befinner sig i ett planeringsstadium för att påbörja automatisering av administrativa processer genom RPA. Syftet är att effektivisera arbetsflöden i förvaltningens verksamhetssystem för att frigöra tid och resurser. Genom att införa automatiserade lösningar för administrativa moment förväntas både kvalitet och produktivitet att förbättras över tid.

Demografiutvecklingen

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka då andelen äldre i befolkningen ökar, samtidigt som samma eller färre mängd medarbetare ska hantera det högre flödet. Det innebär att verksamheten behöver fortsätta arbeta med att utveckla arbetssätt och användning av digital teknik för att klara sitt uppdrag samtidigt som rekrytering kommer att bli en nyckelfråga.

Nyckeltal

Förvaltningen behöver arbeta med att ta fram fler relevanta nyckeltal för att möjliggöra en mer ändamålsenlig och systematisk uppföljning av verksamheten. Tydliga och väl definierade nyckeltal är en förutsättning för att kunna följa utvecklingen över tid, identifiera avvikelser och säkerställa att verksamhetens mål uppnås. I dagsläget saknas nyckeltal för att följa upp samtliga mål som verksamheten har fastställt, vilket begränsar möjligheten till en heltäckande analys och styrning.

Definition av nyckeltal

- *Utleverans från lager - andel hjälpmedel som utleveras från verksamhetens lager inom utsatt tid enligt Hjälpmedelsnämndens avtal*
- *Avhjälpande underhåll - andel som utförs inom 5 arbetsdagar*
- *Telefontillgänglighet till verksamhetens Kundenservicefunktion*
- *Väntetid utprovning – Genomsnittlig tid till första besök för utprovning av hjälpmedel*
- *Andel återanvända hjälpmedel – Andel återlämnade hjälpmedel som rekonditioneras och återanvänds*
- *Uthyrningsgrad - Andel av hyressortiment hjälpmedel som finns hos kund eller brukare*
- *Nyttjandegrad - Andel av hjälpmedels livslängd som det varit hos kund eller brukare*

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
Andel återanvända hjälpmedel	68 %	70 %	▲
Avhjälpande underhåll utförda inom 5 arbetsdagar	72 %	70 %	●
Ekonomiskt resultat	0	0	▲
Frisknärvaro	45 %	50 %	▲
Medarbetarenkät	3,5	≥ 3,7	▲ ¹
Nationell patientenkät	-	-	- ²
Nyttjandegrad hjälpmedel	90 %	90 %	●
Nöjd Kund Index	7,7	≥ 8,1	▲
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar	7 %	6-8 %	●
Sjukfrånvaro	9 %	4 %	■
Telefontillgänglighet	86 %	90 %	▲
Uthyrningsgrad hjälpmedel	91 %	92 %	▲
Utleverans av hjälpmedel från lager	99 %	96 %	●
Väntetid utprovning	22 dgr	60 dgr	● ³
Distansbesök utprovningar	-	10 %	- ⁴

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyll

¹ Medelbetyg för områdena OSA, Hållbart medarbetarengagemang och Attraktiv arbetsgivare

² SKR:s nationella patientenkät har inte genomförts under 2025

³ Väntetiden avser den genomsnittliga tid som patienter får vänta

⁴ Det har inte varit möjligt att ta fram tillförlitlig statistik för nyckeltalet

▲ Andel återanvända hjälpmedel

Andelen hjälpmedel som rekonditionerats för återanvändning ligger något under det uppsatta målvärdet. Orsaken till detta är oklar då det saknas en tydlig förklaring till utfallet. Samtidigt har antalet rekonditionerade hjälpmedel ökat med 3,2 % under året. Nyckeltalet och dess målvärde behöver ses över för att säkerställa att vi mäter rätt saker och att målnivån är optimal ur både ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

▲ Ekonomiskt resultat

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad, vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. Vid ett positivt ekonomiskt utfall fördelas överskottet mellan regionens enheter och kommunerna i proportion till deras nyttjande av verksamhetens hjälpmedel och tjänster.

I budgeten för 2025 beräknades en återbetalning på 9,5 mnkr utifrån föregående års utfall, medan det faktiska utfallet för året uppgick till 6,1 mnkr.

▲ Frisknärvaro

Frisknärvaron har ökat från 42 % 2024 till 45 % 2025, vilket är en positiv utveckling.

Nyckeltalet mäter hur stor del av arbetstiden medarbetarna faktiskt är på plats och kan arbeta. En högre frisknärvaro indikerar en mer hållbar arbetsmiljö, bättre förutsättningar för arbetsförmåga och ett ökat välbefinnande i organisationen.

▲ Medarbetarenkät

Resultatet från årets medarbetarenkät, som utfördes i april 2025, visar en viss nedgång i HME-indexet, som minskat från 3,7 år 2023 till 3,5 i årets mätning. Förvaltningen har under senare år genomgått flera förändringar på olika chefsnivåer och nyckelbefattningar samtidigt som majoriteten av medarbetarna nu i över 5 år har arbetat i tillfälliga evakueringslokaler, vilket kan ha påverkat resultatet. Ett utvecklingsarbete har initierats i syfte att stärka organisationens arbetsmiljöarbete samt att ge cheferna ett ökat stöd i sitt ledarskap.

▲ Enkät - Nöjd Kund Index

Verksamhetens mätning av förskrivarnas kundnöjdhet (Nöjd Kund Index, NKI) för 2025 hade en svarsfrekvens på 12,2 %, motsvarande 117 inkomna svar. Detta innebär en minskning jämfört med 2023, då svarsfrekvensen var högre och antalet svar uppgick till 203. Den låga svarsfrekvensen i årets mätning gör att resultatet bör tolkas med viss försiktighet, eftersom underlaget är osäkert.

Medelbetyget för verksamheten 2025 är 7,7 på en tiogradig skala, vilket är en försämring jämfört med föregående mätning där resultatet var 8,1. Verksamheten kommer att analysera resultatet vidare och föra dialog med förskrivarna för att identifiera möjliga förbättringsområden.

■ Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under året varit hög och ligger avsevärt över det uppsatta målvärdet. Den främsta förklaringen är ett flertal långtidssjukskrivningar, vilka inte bedöms vara arbetsrelaterade.

Sjukfrånvaron följs upp månadsvis, och under 2026 kommer förvaltningen att arbeta utifrån en plan för att stärka det hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. Glädjande är dock att korttidsjukfrånvaron har minskat sedan föregående år.

▲ Telefontillgänglighet

Målvärdet för telefontillgänglighet om 90% har inte uppnåtts under 2025, utfall 86%. Den främsta orsaken är resursbrist inom verksamhetens kundservicefunktion, till följd av en långtidssjukskrivning samt att två medarbetare avslutat sina anställningar under året.

För att hantera situationen under hösten har resurser från andra avdelningar tillfälligt stöttat Kundservicefunktionen med att besvara ärenden via funktionsbrevlåda och telefon. Samtidigt har ett förslag till omorganisation av de administrativa stödfunktionerna inom verksamheten tagits fram. Syftet är att skapa en mer robust och hållbar organisation samt minska den sårbarhet som idag finns inom vissa funktioner.

▲ Uthyrningsgrad hjälpmedel

Uthyrningsgraden av hjälpmedel har under året legat något under det uppsatta målvärdet. En bidragande orsak kan vara det arbete som genomförts för att se över behovet av buffertlager inom olika produktområden, i syfte att säkerställa en god beredskap i förvaltningen. Inför 2026 har målvärdet för nyckeltalet justerats till ett intervall på 90–94 %.

Ekonomi

Resultaträkning 2025 (mnr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Intäkter	194,1	196,3	-1,1%	199,8	-5,7
-varav Regionbidrag	3,9	5,1	-24,9%	3,9	0,0
Kostnader	-187,9	-196,2	-4,2%	-199,8	11,9
-varav löner exkl soc avgifter	-42,1	-42,1	-0,1%	-46,9	4,8
-varav Inhyrd Personalkostnad					
Resultat	6,2	0,1	4 688,9%	0,0	6,2

Resultat 2025

Förvaltningens resultat för 2025 uppgår till +6,2 mnr före återbetalning till kommunerna och Hälso- och sjukvården, vilket är cirka 3,3 mnr lägre än det budgeterade resultatet, där budgeten tog höjd för en återbetalning om 9,5 mnr. Överskottet återförs till kommunerna (3,6 mnr) och regionen (2,5 mnr) i enlighet med fördelningsprincipen baserad på faktisk fakturering.

Intäkter

Verksamhetsintäkterna är 6,7 mnr lägre än budgeterat. Intäkterna från konsulttjänster understiger budget med 4,2 mnr. Detta bedöms främst bero på två faktorer: Dels brist på förskrivare, vilket har begränsat möjligheterna att beställa tjänster, dels de besparingskrav som funnits på regionens och kommunernas förskrivande enheter. Dessa krav har lett till en minskad förskrivning av hjälpmedel genom stramare tolkning av riktlinjerna.

Försäljningen av hjälpmedel understiger budget med cirka 1,3 mnr. Detta beror i huvudsak på en minskad efterfrågan, kopplad både till brist på förskrivarkompetens och den mer restriktiva hållningen inom såväl regionen som kommunerna.

Regionramen, det vill säga ersättningen för verksamhetens bastjänster, har sänkts under året, vilket har påverkat intäkterna negativt med ytterligare 1,3 mnr.

Kostnader

Lönekostnaderna är 7,1 mnr lägre än budget. Detta kan dels förklaras av flera långtidssjukskrivningar, dels av vakanser inom verksamheten till följd av regionens anställningsstopp.

Efter genomförda lagerinventeringar i slutet av året konstaterades en avvikelse som innebar ökade kostnader för hjälpmedel på cirka 3,0 mnr, då det faktiska lagervärdet var lägre än tidigare redovisat. Med anledning av detta har ett arbete startats för att uppdatera och kvalitetssäkra verksamhetens rutiner för lagerinventering. Arbetet omfattar bland annat att säkerställa tydliga processer för inventering, hantering av eventuella inventeringsdifferenser och korrekt ekonomisk redovisning i enlighet med lagkrav, interna riktlinjer och god ekonomisk praxis. Målet är att ta fram enhetliga och tillförlitliga rutiner som ger verksamheten ett hållbart arbetssätt och minskar risken för felaktiga lagersaldon samt underlättar uppföljning av inventeringsresultat.

Årets avskrivningskostnader för verksamhetens tillgångar uppgår till 1,0 mnr lägre än budgeterat. Vilket huvudsakligen beror på minskad efterfrågan och en mer effektiv återanvändning av hjälpmedel, vilket i sin tur har medfört färre nyinköp under föregående år.

Investering

Investering 2025 (mnkr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Årets investering	-42,8	-32,8	30,3%	-43,0	0,2

Årets investeringar uppgår till 42,8 mnkr, vilket i stort motsvarar den fastställda budgeten på 43 mnkr. Investeringarna avser främst hjälpmedel inom olika användningsområden samt några nödvändiga mindre ersättningsinköp för att säkerställa en stabil och ändamålsenlig verksamhet. Utfallet visar att planeringen har hållits på en balanserad nivå och att investeringstakten anpassats till verksamhetens behov utan större avvikelser från budget.

Analys kostnadsutveckling

Kostnadsutveckling**	Ack utfall	Budget	Prognos delår (Juli)
Bruttokostnadsutveckling	-2,0 %	1,0 %	-3,3 %

** Kostnadsutveckling ack; jämför ackumulerat utfall i år jmf ack utfall fg år. Prognos jämför med utfall helår fg år. Budgeterad brutto- och kostnadsutveckling på helår.

Bruttokostnadsutvecklingen uppgår till -2,0 procent, jämfört med den budgeterade ökningen på 1 procent. Utfallet påverkas bland annat av att återbetalningen till kommunerna och regionen om 6,2 mnkr ingår i beräkningen. Bruttokostnaderna är även något lägre än föregående år, vilket framför allt förklaras av lägre lönekostnader till följd av olika typer av frånvaro, såsom beskrivs i det ovanstående ekonomiavsnittet.

Åtgärder för ekonomi i balans

Förvaltningen bedöms ha uppnått de fastställda besparingsmålen för 2025, både avseende administrativa besparingar och genomförande av årets uppdragsaktiviteter. Personalkostnaderna ligger fortsatt på en nivå klart lägre än tidigare år, främst till följd av tidsmässiga glapp mellan avslutade anställningar och nyrekryteringar samt frånvaro till följd av långtidssjukskrivningar där ersättare ej rekryterats.

Under året har ett flertal riktade åtgärder genomförts för att effektivisera lagerhanteringen. Bland annat har säkerhetsnivåerna i lagersystemet justerats för att optimera lagerhållningen, och rutinerna för skrotning av hjälpmedel har setts över för att säkerställa att rätt produkter rekonditioneras och återanvänds.

I samband med dessa förbättringsinsatser har däremot andra delar av processen identifierats där historiska utmaningar påverkat årets resultat negativt. Vid inventeringar har det bokförda värdet på lagret visat sig vara högre än det faktiska, med differenser som kan hänföras till flera år tillbaka i tiden. Detta har tydliggjort behovet av ytterligare kvalitetssäkring och fortsatt utveckling av lagerprocesserna framåt.

En hållbar framtid för Region Dalarna

Totalt antal aktiviteter	Målvärde (tkr)	Agg. målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
2	560	420	560	0

Sammanställning över samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. Agg. målvärde anger summerat målvärde från underliggande aktiviteter (en nivå ned). Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Aktivitet	Status	Slutdatum	Målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
Administrativ besparing	Slutförd	2025-12-31	140	140	0
Minska kostnaden för lager	Pågår	2025-12-31	420	420	0

Utvalda aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna (samtliga aktiviteter återfinns i bilaga). För övergripande aktiviteter anger utfall summa av underliggande aktiviteter utfall. Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Personal

Årsarbetare och anställda

Antalet faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag och beskriver därmed en ögonblicksbild där siffrorna ligger lägre än föregående år. Förklaringen är främst det anställningsstopp som funnits inom regionen där flera av förvaltningens vakanta tjänster ej kunnat återbesättas.

Den minskade bemanningen de senaste åren har haft en märkbar påverkan på förvaltningens kapacitet, särskilt inom områden som utveckling och kvalitetssäkring. En ytterligare konsekvens av färre personalresurser är att förvaltningens kontrollmiljö har försämrats när nyckelpersoner har slutat samt att arbetsbelastningen ökat avsevärt för vissa yrkeskategorier, särskilt för chefer och administrativa stödfunktioner.

För att säkerställa uppdraget har en organisatorisk översyn av verksamhetens administrativa stödfunktioner genomförts under hösten 2025. Syftet är att skapa en mindre sårbar intern organisation som är hållbar över tid. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant för att säkerställa en hållbar arbetsmiljö för sina medarbetare.

Årsarbetare och anställda	2025	2024	Förändring mot föregående år
Årsarbete	83,6	90,6	-7,8 %
Antal anställda	98	99	-1,0 %

Antal faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag.

Arbetad tid

Den arbetade tiden går i linje med minskningen av antalet faktiska årsarbetare och antalet anställda. Övertid/mertid har generellt minskat och till största delen förekommit bland IT-sekreterare. Timtiden har ökat på grund av behov av semestervikarier samt behov av timvikarier i receptionen och på Kundservice, där extra bemanning har krävts till följd av vakanser och långtidssjukfrånvaro.

Arbetad tid	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Arbetad tid timmar, anställda	148 677	158 420	-6,2 %
-varav timanställda	1 795	1 157	55,2 %
-varav mertid/övertid samtlig personal	45	116	-61,6 %
-varav arbete under jour och beredskap	0	0	

Personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättningen motsvarar 9,1% varav 2 % är pensionsavgångar. Avgångarna representeras av två IT-sekreterare, två administratörer, en hjälpmedelsingenjör och tre tekniker.

Under 2025 har förvaltningen haft två pensionsavgångar. Under de kommande tre åren (2026–2028) uppnår 11 medarbetare pensionsålder (65 år). För att verksamheten ska kunna upprätthålla sitt uppdrag framåt är det avgörande att rekrytering kan ske i rätt tid.

För flera av förvaltningens yrkeskategorier krävs intern kompetensöverföring från erfarna medarbetare, eftersom motsvarande kompetens inte finns att rekrytera externt. Exempel på sådana yrkesgrupper är hjälpmedelstekniker och hjälpmedelskonsulent. Detta tydliggör behovet av en långsiktig kompetensförsörjningsplan, liksom vikten av att förvaltningen ges möjlighet att rekrytera i god tid innan erfarna medarbetare lämnar sina tjänster, för att säkerställa nödvändig kompetensöverföring.

Personalomsättning	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Medarbetare som avslutat sin tjänst	8	11	-27 %

Pensionsavgångar	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Ålderspension	2	4	-50 %

Sjukfrånvaro och frisknärvaro

Sjukfrånvaron har varierat betydligt under året. Både korttidssjukfrånvaron och den totala sjukfrånvaron nådde årets högsta nivåer under februari, varefter en successiv minskning skedde fram till sommaren. Korttidssjukfrånvaron avslutade året positivt, på 2,2 %, jämfört med 4,1 % i februari och jämfört med 3,3% föregående år.

Den totala sjukfrånvaron uppgick i december till 13,2 %, att jämföra med årets lägsta nivå på 5,7 % i juli. Den höga nivån i december förklaras av flera långtidssjukskrivningar, vilka bedöms vara icke arbetsrelaterade. I en liten förvaltning får enstaka långtidssjukskrivningar stort genomslag i statistiken, vilket förklarar de kraftiga svängningarna under året.

Sjukfrånvaron följs upp månadsvis, och förvaltningen kommer under 2026 att arbeta med framtagen handlingsplan för ett mer hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att stärka den långsiktiga närvaron.

Samtidigt visar årets resultat på en positiv utveckling vad gäller frisknärvaro. Den har ökat från 42 % år 2024 till 45 % år 2025. Nyckeltalet mäter hur stor del av arbetstiden medarbetarna faktiskt är på plats och kan arbeta. En högre frisknärvaro signalerar en mer hållbar arbetsmiljö, goda förutsättningar för arbetsförmåga och ett ökat välbefinnande i organisationen.

Sjukfrånvaro	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	9,0 %	6,3 %	2,7 %
Korttidssjukfrånvaro (dag1-14) i % av ordinarie arbetstid	2,6 %	3,3 %	-0,7 %

Frisknärvaro	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Andel personer som har max fem sjukdagar under ett år, uttryckt i %	45 %	42 %	3 %

Arbetsmiljö

Under året har arbetsmiljö varit ett fokusområde för förvaltningen. I oktober genomfördes två medarbetardagar med tema arbetsmiljö där agendan innefattade punkter som styrning och ledning, SAM & OSA¹, samverkan, medarbetarskap, hälsoinspiratörsnätverk och hälsofrämjande arbetsplats. I utvärderingen var det genomsnittliga omdömet 3,48 på en femgradig skala där 1 representerade missnöjd och 5 nöjd. Övervägande positiva kommentarer och omdömen för respektive område under dagen.

En plan för förvaltningens arbetsmiljöarbete med tillhörande handlingsplan implementeras under 2026. Handlingsplanen består av aktiviteter som bygger på regionens åtta friskfaktorer. Syftet är att skapa ett hälsofrämjande förhållningssätt avseende arbetsmiljöarbetet i förvaltningens verksamheter och deras vardagsarbete för att främja hälsa samt förebygga ohälsa och sjukfrånvaro på arbetsplatsen.

Medarbetarenkät

Under våren genomfördes regionens medarbetarenkät, där förvaltningen uppnådde en svarsfrekvens på 84 % (83 av 99 medarbetare). Enkäten visar på ett fortsatt stort engagemang bland medarbetarna, men också på behovet av att stärka ledarskapet, utveckla arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för att utföra arbetet effektivt.

Resultatet visar även på en viss nedgång i HME-indexet, som minskat från 3,7 år 2023 till 3,5 i årets mätning. Förvaltningen har under de senaste åren haft flera förändringar på olika chefsnivåer och nyckelbefattningar och har under en längre tid befunnit sig i ej anpassade evakueringslokaler vilket kan ha påverkat årets resultat. Ett utvecklingsarbete har initierats med syfte att stärka organisationens arbetsmiljöarbete och att ge cheferna ett ökat stöd i sitt ledarskap.

Under december genomförde verksamheten dessutom en temperaturmätning som inkluderade några av frågeställningarna från den regionövergripande medarbetarenkäten. Syftet med denna mätning är att ha ett jämförelsevärde som kan följas upp i slutet av 2026.

¹ SAM (systematiskt arbetsmiljöarbete och OSA (Organisatorisk och social arbetsmiljö)).

Kompetensförsörjning

Verksamheten hade som mål att upprätta en kompetensförsörjningsplan under 2025. Arbetet påbörjades i slutet av året och beräknas färdigställas 2026.

Kompetensutveckling

Regionens ekonomiska besparingar under de senaste åren har medfört restriktivitet när det gäller utbildningar, konferenser och andra kompetensutvecklingsinsatser. Detta har lett till att deltagande i stort sett uteslutande skett via digitala forum, vilket inte fullt ut motsvarar verksamhetens behov. Behovet av kompetensutveckling som kräver fysisk närvaro är fortsatt betydande, särskilt för praktiska moment och fördjupad tillämpning i det dagliga arbetet.

Exempel på interna kompetensutvecklingsinsatser som verksamheten genomfört under året:

- Upprättande av en verksamhetsspecifik introduktionsplan för nya medarbetare
- Genomförande av patientsäkerhetsutbildning för medarbetare utan legitimation inom vårdyrken
- Påbörjat arbete med att ta fram utbildningsmaterial för verksamhetssystemet Sesam

Intern styrning och kontroll

Samtliga beslutade särskilda internkontrollaktiviteter är genomförda och avslutade enligt fastställd tidplan. Resultatet redovisas nedan. En mer omfattande beskrivning av förvaltningens arbete med intern styrning och kontroll under 2025 finns presenterat i särskild årsrapport Intern styrning och kontroll Hjälpmedel Dalarna 2025.

Nr	Granskad process/kontrollmoment	Utfall helår
1	Dialog vid medarbetarsamtal, APT och Samverkansmöten (Säkerställande att Arbetsmiljöronder genomförs och uppföljning av risk och konsekvensanalys lokaler)	●
2	Följa upp avvikelser i verksamheten (Genomgång av rutin för antikorrupsionsarbete ska ske vid introduktion och APT) (Genomgång av LOU inför upphandlingar) (Anvisning och användning av tjänstefordon ska ske vid introduktion och APT)	●
3	Egenkontroll medicintekniska produkter (Granskning att egenkontroll av medicintekniska produkter genomförs enligt checklista)	●
4	Följa upp om verksamheten fått stöd i arbetet med prismodell och internfakturering	■
5	Följa upp konsekvenserna av neddragningen av tjänster inom verksamheten samt att plan för kompetensförsörjning finns	■
6	Följa upp verksamhetens möjlighet till IT-stöd för utveckling inom digitalisering	●
7	Följa upp leveranser av kritiska hjälpmedel (upphandlingsförfarande)	●

- Inga eller godtagbara avvikelser finns
- ▲ Avvikelser/brister observerade - åtgärd bör övervägas
- Betydande avvikelser/brister observerade - åtgärd krävs

1. ● Dialog vid medarbetarsamtal, APT och samverkansmöten

Kontrollens syfte är att säkerställa att arbetsmiljöronder genomförts samt att uppföljning av upprättade risk- och konsekvensanalyser för lokaler skett på ett systematiskt och strukturerat sätt. Arbetsmiljöronder har under året genomförts på samtliga avdelningar inom verksamheten. I samband med detta har även uppföljningar av tidigare upprättade risk- och konsekvensanalyser för evakueringslokalerna utförts.

I lokalen på Västermalmsvägen i Falun pågår åtgärder i enlighet med den handlingsplan som togs fram efter utförd risk- och konsekvensanalys. Insatserna syftar till att åtgärda identifierade arbetsmiljö- och patientrisker och bedömningen är att de kommer att förbättra säkerheten och miljön i lokalen för personal och patienter.

2. ● Följa upp avvikelser i verksamheten

Syftet med kontrollen är att säkerställa att verksamhetens rutin för antikorrupsionsarbete tas upp både vid introduktion av nya medarbetare samt årligen på APT. Kontrollen omfattar även att lagen om offentlig upphandling (LOU) beaktas vid upphandlingar samt att riktlinjer för användning av tjänstefordon går igenom vid introduktion och årligen på APT, så att medarbetarna får den kunskap som krävs.

Verksamheten har genomfört kontrollpunkten. Informationen om antikorrupsionsrutiner, LOU samt riktlinjer för användning av tjänstefordon har tagits upp både vid introduktionstillfällen och vid APT-tillfällen.

3. ● Egenkontroll medicintekniska produkter

Syftet med kontrollen är att säkerställa att egenkontroll av medicintekniska produkter genomförts i enlighet med regionens fastställda checklista, samt att resultatet dokumenteras på ett strukturerat sätt.

Kontrollen har genomförts enligt plan utan anmärkningar och utfallet är registrerat i Synergi. Uppföljningen visar att verksamhetens rutiner inom området fungerar väl.

Det finns ett behov av att fördela ansvaret för egenkontroller inom verksamheten, eftersom ansvaret för genomförande idag ligger helt på verksamhetschef. En mer spridd ansvarsfördelning skulle bidra till en mer hållbar och effektiv hantering av egenkontrollarbetet.

4. ■ Följa upp om verksamheten fått stöd i arbetet med prismodell och internfakturering

Under 2025 har verksamhetsföreträdare på förvaltningsövergripandenivå haft två avstämningsmöten samt fört löpande dialog med ekonomifunktionen kring behovet av ett förstärkt ekonomistöd. I dessa diskussioner har behovet av en uppdaterad prismodell lyfts. Samtidigt har ett uppdrag aktualiserats och prioriterats där ekonomifunktionen fått i uppdrag av förvaltningsledning Hjälpmedel Dalarna att genomföra en fördjupad analys av verksamhetens lagervärdering för att säkerställa dess korrekthet. Uppdragsbeskrivning har upprättats och utredningsarbete kopplat till lagervärdering har initierats av ekonomifunktionen.

Bedömningen är att behovet av närmare och mer kontinuerligt ekonomistöd har ökat sedan internkontrollpunkten beslutades hösten 2024. Behovet gäller både för att stärka kontrollmiljön inom verksamheten och för att möjliggöra ett mer proaktivt utvecklingsarbete, exempelvis inom områden som prissättning. Fortsatta dialoger med ekonomifunktionen är planerade i början av 2026. Det kan samtidigt konstateras att ekonomifunktionen, i likhet med regionen i stort, har begränsade resurser till följd av tidigare års omfattande besparingsåtgärder.

5. ■ Följa upp konsekvenserna av neddragning av tjänster inom verksamheten samt att plan för kompetensförsörjning finns

Förvaltningens kompetensförsörjning har under året präglats av betydande sårbarhet till följd av vakanser, flera långtidssjukskrivningar vilket har resulterat i hög arbetsbelastning och ansträngd arbetsmiljö, särskilt inom kundtjänst där tillgängligheten också påverkats negativt. Vakanshållning inom avdelningen Rörelse har ytterligare belastat verksamheten, även om återrekrytering nu påbörjats. Att flera nyckelpersoner har slutat har samtidigt försvagat kontrollmiljön och bidragit till otydlighet i roller och ansvar. Arbetet med en kompetensförsörjningsplan har initierats men inte kunnat färdigställas under året då resurser behövt omprioriteras för att stabilisera driften. Sammantaget visar granskningen att neddragningar och personalomsättning haft en tydlig negativ påverkan på service, arbetsmiljö och verksamhetens förmåga att upprätthålla en robust och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

6. ● Följa upp verksamhetens möjlighet till IT-stöd för utveckling inom digitalisering

Ingen bedömning har kunnat göras för 2025 då hjälpmedelsverksamheten under året varit mycket hårt belastad internt. Förvaltningen har haft vakanser inom den interna IT-sekreterarrollen som upprätthåller den dagliga driften verksamhetens system: Därtill har verksamheten arbetat med omfattande interna digitaliseringsprojekt, såsom implementeringen av förskrivarportalen samt implementerat nytt vårdinformationssystem. Sammantaget har detta medfört att verksamheten inte haft kapacitet att driva ytterligare större IT-projekt eller att äskat centrala resurser. Mot slutet av året

har dock visst stöd erhållits, bland annat för att möjliggöra RPA-utveckling internt. Utifrån detta görs bedömningen att det inte finns några avvikelser eller brister avseende det stöd som erhållits från den centrala IT-funktionen under 2025.

7. ● Följa upp leveranser av kritiska hjälpmedel (upphandlingsförfarande)

Granskningen har följt upp om dialog inom 7-klöverns nätverk genomförts för att minska sårbarheten vid upphandlingar. Under 2025 har nätverket diskuterat behovet av att säkra kritiska hjälpmedel genom att vid vissa upphandlingar använda flera leverantörer, särskilt där avbrott skulle få allvarliga konsekvenser. Detta ska framöver beaktas systematiskt i planeringen av nya upphandlingar. Bedömningen är att relevanta åtgärder har vidtagits och att arbetet stärker verksamhetens motståndskraft vid samhällsstörningar, leveransproblem eller om leverantörer hamnar i ekonomiska svårigheter.

Fördjupning

Verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistik	Ack utfall 2025	Ack utfall 2024	Förändring %
Avhjälpande underhåll (st)	6 112	6 278	-2,6 %
Besiktningar (st)	4 576	5 668	-19 %
Tekniska tjänster (st)	2 152	2 119	1,6 %
Hjälpmedelsutprovningar (st)	1 225	1 292	-5,2 %
Utlevererade hyreshjälpmedel (st)	13 690	12 907	6,1 %
Utlevererade artiklar från lager (st)	179 136	177 239	1,1 %
Returnerade hyreshjälpmedel (st)	13 228	12 984	1,9 %
Rekonditionerade hjälpmedel (st)	14 744	14 293	3,2 %
Mottagna telefonsamtal Kundservice (st)	14 266	15 383	-7,2 %
Mottagna ärenden till Kundservice funktionsbrevlåda (st)	10 847	6 499	67 %
Visningar av verksamhetens webutbildningar (st) ¹	8 050	-	-

¹ Det är första året som denna statistik följs

Avhjälpande underhåll

Antalet avhjälpande underhållsinsatser har minskat jämfört med föregående år, vilket beror på en lägre efterfrågan på avhjälpande underhåll under 2025.

Besiktningar

Verksamheten genomför besiktningar av personlyftar och hemsjukvårdssängar. Besiktning av personlyftar är ett lagkrav, medan motsvarande krav inte finns för sängar. Under första halvåret rådde resursbrist bland de tekniker som ansvarar för besiktningarna. Detta ledde till ett beslut om att tillfälligt pausa besiktningen av sängar för att prioritera andra arbetsuppgifter, vilket är orsaken till att färre besiktningar utfördes 2025 jämfört med 2024. Rekrytering till de vakanta tjänsterna har nu genomförts.

Tekniska tjänster

Statistiken för tekniska tjänster visar på en försiktig ökning av efterfrågan under 2025 jämfört med föregående år.

Hjälpmedelsutprovningar

Trenden med minskad efterfrågan på tjänsten utprovning av hjälpmedel har fortsatt även under 2025, med en nedgång på 5,2 % jämfört med 2024. En bidragande orsak är att Habiliteringen inom Hälso- och sjukvården, en av verksamhetens större kunder, har haft stor brist på förskrivare.

Utlevererade hyreshjälpmedel

Antalet utlevererade hyreshjälpmedel fortsätter att öka och har ökat med 6,1 % 2025 jämfört med föregående år. En trolig förklaring är att det pågående arbetet med att införa en ny hyresmodell för hemsjukvårdssängar redan har börjat ge effekt. I de fall där kommuner haft behov av att byta ut sängar vid omsorgsboenden har de nu i större utsträckning valt att hyra dem, till skillnad från tidigare då inköp var vanligare.

Utlevererade artiklar från lager

Antalet utlevererade artiklar från verksamhetens lager ökade under 2025 med 1,1 % jämfört med 2024.

Returnerade hyreshjälpmedel

Antalet returnerade hyreshjälpmedel fortsätter att öka och har under 2025 stigit med 11,8 % jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av en större kostnadsmedvetenhet hos de förskrivande enheterna, vilket har lett till att hjälpmedel som inte längre används i högre grad returneras.

Rekonditionerade hjälpmedel

Antalet hjälpmedel som rekonditionerats för återanvändning har ökat med 3,2 % under föregående år, vilket är en direkt följd av att fler hjälpmedel returnerats.

Telefonsamtal

Antalet mottagna telefonsamtal till verksamhetens Kundservice minskade med 7,2 % under 2025. En bidragande orsak är att fler har valt att skicka sina ärenden via Kundservice funktionsbrevlåda, bland annat på grund av en lägre telefontillgänglighet. För många upplevs det även tidsbesparande att skicka sitt ärende digitalt än att invänta ett återuppringningstillfälle.

Ärenden till funktionsbrevlåda

Antalet inkomna ärenden till Kundservice funktionsbrevlåda steg kraftigt under 2025, med en ökning på hela 67 %. Verksamheten har aktivt arbetat för att fler kunder ska kontakta oss digitalt, eftersom resurser då kan användas mer effektivt och arbetsmiljön förbättras genom en mer jämn arbetsbelastning under dagen. En bidragande orsak till ökningen är att det periodvis varit svårt att komma fram via telefon, vilket gjort det digitala alternativet mer attraktivt.

Visningar av webbutbildningar

Verksamheten erbjuder ett stort antal webbutbildningar om olika typer av hjälpmedel för förskrivare via sin hemsida. Under 2025 genomfördes totalt 8 050 visningar av dessa utbildningar.

Anna Rinstad

Hjälpmedel Dalarna

Hjälpmedelsnämnden

2026-02-10

Bilaga

Måluppföljning

Målområde	Mål	Utfall helår
Till nytta för Dalarnas invånare	Hjälpmedelsverksamheten ska hålla god kvalitet	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren och kunden ska känna trygghet, delaktighet och tillit	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren och kunden ska uppleva att hjälpmedelsverksamheten är tillgänglig	▲
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren ska erbjudas möjlighet till en jämlik hälsa	▲
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarna har möjlighet till kompetensutveckling	■
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarna trivs, är delaktiga, stannar kvar och utvecklas	▲
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Utöva ett gott ledarskap	▲
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Verksamheten har en kompetensförsörjningsplan	■
Hållbar utveckling	Genom robust beredskap upprätthålla prioriterade hjälpmedelsleveranser vid kris- och samhällsstörningar	●
Hållbar utveckling	Minskad miljö- och klimatpåverkan	●
Hållbar utveckling	Ställa om till en god och nära vård med social och ekonomisk hållbarhet	▲

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyllt

Nyckeltal

Förvaltningen behöver arbeta med att ta fram fler relevanta nyckeltal för att möjliggöra en mer ändamålsenlig och systematisk uppföljning av verksamheten. Tydliga och väl definierade nyckeltal är en förutsättning för att kunna följa utvecklingen över tid, identifiera avvikelser och säkerställa att verksamhetens mål uppnås. I dagsläget saknas nyckeltal för att följa upp samtliga mål som verksamheten har fastställt, vilket begränsar möjligheten till en heltäckande analys och styrning.

● Hjälpmedelsverksamheten ska hålla god kvalitet

Under året har flera aktiviteter genomförts för att säkerställa och stärka kvaliteten i verksamheten. Bland annat har samtliga icke-legitimerade medarbetare deltagit i intern *Utbildning i patientsäkerhet*. Arbetet med *Framtida hantering av rekonditioneringsprocessen* har utretts, beslutats och planerats, och *Gemensamma rutiner, riktlinjer och arbetssätt* har vidareutvecklats med särskilt fokus på intern samverkan.

Den planerade aktiviteten att *Anpassa mallar för direktupphandling* har inte genomfört och flyttas till handlingsplan för 2026.

Egenkontroller enligt regionens beslutade kontrollområden har genomförts via checklistor i Synergi. Endast ett fåtal avvikelser noterades, vilka följs upp under 2026.

Resultatet för årets NKI-mätning (Nöjd Kund Index) uppgår till 7,7 på en tiogradig skala, vilket är en försämring jämfört med 2023 (8,1). Svarefrekvensen var dock låg (12,2 %), vilket innebär att resultatet bör tolkas med försiktighet. Vidare analys kommer att genomföras för att identifiera förbättringsområden.

Nyckeltalen för målet visar att *utleverans av hjälpmedel från lager* har uppnått målvärdet, medan utfallet i *NKI-enkäten* inte når upp till målet.

Sammantaget bedöms målet ändå som uppfyllt, baserat på genomförda aktiviteter och det samlade utfallet för nyckeltalen.

● **Invånaren och kunden ska känna trygghet, delaktighet och tillit**

Den planerade aktiviteten att genomföra en *Översyn av verksamhetens utprovningssprocess* har slutförts. I arbetet har riktlinjer och rutiner både uppdaterats och upprättats, samt implementerats i verksamheten. Syftet har varit att stärka tydlighet, trygghet och delaktighet i patientmötet.

SKR:s *Nationella patientenkät*, som utgör nyckeltal för målet, genomfördes inte under 2025.

Bedömningen är att målet är uppfyllt utifrån genomförd aktivitet.

▲ **Invånaren och kunden ska uppleva att hjälpmedelsverksamheten är tillgänglig**

Nyckeltalen kopplade till målet avser *tefontillgänglighet, väntetid till utprovning* samt *utförande av avhjälpande underhåll inom fem arbetsdagar*. Resultaten visar god tillgänglighet avseende väntetider och avhjälpande underhåll, medan utmaningar kvarstår vad gäller tefontillgänglighet till kundservicefunktionen.

Aktiviteten att *Utveckla en visningsmiljö för hjälpmedel i Mora* har påbörjats och fortsätter under 2026. En handlingsplan för att stärka tillgången till information och visning av hjälpmedel i norra Dalarna håller på att tas fram.

Då inte alla nyckeltal uppnåtts och planerad aktivitet inte slutförts bedöms målet som delvis uppnått.

▲ **Invånaren ska erbjudas möjlighet till en jämlik hälsa**

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att utarbeta och följa gemensamma riktlinjer och rutiner för att säkerställa jämlika prioriteringar och beslut i hela länet. Planerad aktivitet – att *Ta fram förslag på en ny kostnadsmodell för reseersättning* – har inte genomförts 2025 och skjuts till 2026.

Relevanta nyckeltal som kan kopplas till målet är *väntetid till utprovning* samt *avhjälpande underhåll* och dessa målvärden har uppnåtts. Trots detta bedöms målet som delvis uppnått eftersom årets planerade aktivitet inte genomförts.

■ **Medarbetarna har möjlighet till kompetensutveckling**

Regionens ekonomiska besparingar de senaste åren har medfört att verksamheten behövt vara mycket restriktiv avseende utbildningar, konferenser och andra kompetensutvecklingsinsatser. Detta har inneburit att deltagande i princip uteslutande skett via digitala forum, vilket inte fullt ut motsvarar verksamhetens behov. Behovet av kompetensutveckling som kräver fysisk närvaro är fortsatt stort, särskilt för praktiska moment och fördjupad tillämpning i ordinarie arbetsuppgifter.

Det mest omfattande identifierade kompetensutvecklingsbehovet rör bristande kunskaper i verksamhetssystemet Sesam samt avsaknaden av ett verksamhetsanpassat utbildningsmaterial. Den planerade aktiviteten att *Ta fram ett utbildningsmaterial till Sesam* påbörjades under 2025 och beräknas slutföras våren 2026. Målet är att säkerställa en enhetlig introduktion och en högre generell systemkompetens bland medarbetarna.

Verksamheten har även behov av att stärka den interna kontrollmiljön och för att uppnå detta krävs riktad kompetensutveckling.

Inga nyckeltal är kopplade till målet.

Bedömningen är att målet inte är uppnått.

▲ Medarbetarna trivs, är delaktiga, stannar kvar och utvecklas

Under året har ett flertal aktiviteter kopplade till målet genomförts för att stärka arbetsmiljö och trivsel. Bland annat har en *Arbetsmiljöplan med tillhörande handlingsplan* tagits fram. En *Medarbetardag med fokus på arbetsmiljö* har också genomförts, där teman som styrning och ledning, samverkan, medarbetarskap och hälsofrämjande arbete stått i centrum.

Nyckeltal kopplade till målet:

- *Personalomsättning* – målet på 6-8 % personalomsättning har uppnåtts
- *Frisknärvaro* – målvärdet på 50 % har inte uppnåtts, men resultatet har förbättrats med 3 % jämfört med föregående år
- *Sjukfrånvaro* – målvärdet på 4 % har inte uppnåtts

Den sammantagna bedömningen är att målet är delvis uppnått.

▲ Utöva ett gott ledarskap

Två planerade aktiviteter har genomförts: *Struktur för dokumenthantering i Teams* och *Framtagande av verksamhetsspecifik introduktionsplan för nya medarbetare*.

Två aktiviteter – *Introduktionsplaner per yrkesområde* och *Riktlinjer för tidsredovisning* – har inte hunnits med och flyttas till 2026.

Årets medarbetarenkät visar en minskning i HME-index, från 3,7 år 2023 till 3,5 i årets mätning. Förändringar i chefs- och nyckelbefattningar bedöms ha påverkat resultatet. Under året har arbete inletts för att stärka organisationens fokus på arbetsmiljö och ge cheferna ett utökat stöd. Under försommaren startade även ett långsiktigt utvecklingsarbete med att formulera verksamhetens riktning och vision fram till år 2035.

Nyckeltalet *Behålla eller öka HME-index i medarbetarenkät* är ej uppnått.

Målet bedöms som delvis uppnått.

■ Verksamheten har en kompetensförsörjningsplan

Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan har blivit försenat och påbörjades först i slutet av 2025. Arbetet kommer att slutföras under 2026.

Målet bedöms därför inte vara uppfyllt.

● Genom robust beredskap upprätthålla prioriterade hjälpmedelsleveranser vid kris- och samhällsstörningar

Två planerade aktiviteter har slutförts: *Upprättande av regelverk för klassificering av lagerförda hjälpmedel* samt *Framtagande av reservrutiner för Kundservice*. Arbetet med *Struktur för lagerplatser* har påbörjats och fortsätter under 2026.

Inget nyckeltal är kopplat till målet.

Då planerade aktiviteter är genomförda eller påbörjade bedöms målet som uppfyllt.

● Minskad miljö- och klimatpåverkan

En miljöaspektbedömning har genomförts av regionens hållbarhetsavdelning och rekommendationer har lämnats för det fortsatta miljöarbetet. Planerad aktivitet att *Ta fram en struktur för verksamhetens miljöarbete* har genomförts.

Nyckeltalet att *Öka antalet elfordon inom förvaltningen* uppnåddes inte, då inga fordonsbyten gjordes under 2025. En långsiktig strategi för fordonsutbyte fastställs under 2026.

Målet bedöms sammantaget som uppfyllt.

▲ Ställa om till en god och nära vård med social och ekonomisk hållbarhet

Arbetet med att utveckla Nära vård inom hjälpmedelsverksamheten har fortsatt under 2025 och flera aktiviteter har slutförts, bland annat:

- Implementering och utveckling av beställarportalen Visma WebSesam
- Implementering av pilotprojekt för egenmonitorering
- Arbete med framtida lokalförsörjning
- Hjälpmedelsmessa för forskrivare vid Högskolan Dalarna
- Inspirationsdag för Smartare hem
- Kartläggning inför automatisering av administrativa processer

Följande aktiviteter skjuts till 2026: *Kvalitetssäkring och framtagande av riktlinjer för in- och utfasning av sortiment, Utveckling av beslutsstöd för skrotning samt Processkartläggning för intern lagerhantering.*

Nyckeltalet *ekonomiskt resultat jmf med budget* har inte uppnåtts. Resultatet för 2025 är +6,2 mnkr, vilket är ca 3,3 mnkr lägre än budgeterat.

Då flertalet planerade aktiviteter är genomförda men nyckeltalet inte är uppnått bedöms målet som delvis uppfyllt.

Uppdragsaktiviteter

En hållbar framtid för Region Dalarna

Totalt antal aktiviteter	Målvärde (tkr)	Agg. målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
2	560	420	560	0

Sammanställning över samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. Agg. målvärde anger summerat målvärde från underliggande aktiviteter (en nivå ned). Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Aktivitet	Status	Slutdatum	Målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
Administrativ besparing	Pågår	2025-12-31	140	140	0
Minska kostnaden för lager	Pågår	2025-12-31	420	420	0

Samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. För övergripande aktiviteter anger utfall summa av underliggande aktiviteter utfall. Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Länets kommunrevisorer

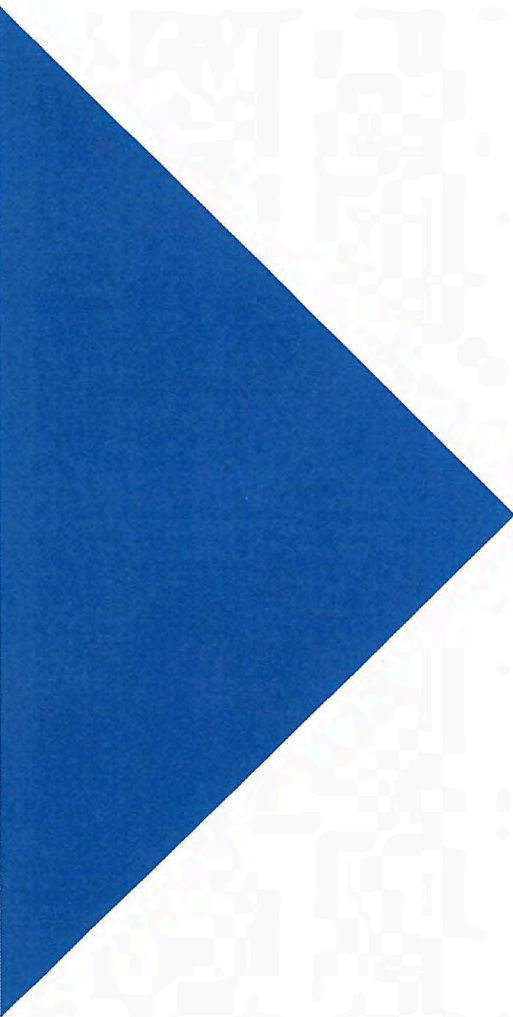

Granskning av bokslutet för den gemensamma hjälpmedelsnämnden

Bifogat återfinns Azets granskning av bokslutet per 2025-12-31 för den mellan kommunerna och regionen gemensamma hjälpmedelsnämnden.

Falun 2026-04-15

Kjell Johansson
Revisionschef

A large, solid blue triangle pointing to the right, positioned on the left side of the slide.A small blue arrow pointing to the right, located above the main title.A small green arrow pointing to the right, located to the left of the main title.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Hjälpmedelsnämnden, Region Dalarna

2026-04-13

Hjälpmedelsnämnden

Inledning

Vi har av Region Dalarnas revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska Hjälpmedelsnämndens bokslut för räkenskapsåret 2025.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för Region Dalarna år 2025.

Regionens revisorer ska enligt 12 kap KL1 bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag har varit att översiktligt granska nämndens bokslut i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Granskningen har genomförts under ledning av Kristoffer Bodin, auktoriserad revisor.

Om nämnden

Den gemensamma nämnden Hjälpmedelsnämnd Dalarna bedriver i regionens regi, samverkan av hjälpmedelsverksamhet mellan kommunerna i länet och regionen. Det årliga resultat som uppstår ska fördelas mellan kommunerna och regionen i proportion till nyttjandet av hjälpmedel.

Hjälpmedelnsämnden

▸ Räkenskaperna

Vi bedömer att bokslutet i allt väsentligt ger en rättvisande bild av nämndens resultat och att bokslutet i allt väsentligt har upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Förvaltningens resultat, uppgår till + 6,2 mnkr före återbetalning. Det är 3,3 mkr lägre återbetalningen än budgeterat. är budget och avser till största delen uthyrning och försäljning av hjälpmedel. Lönekostnaderna är 7,1 mkr lägre än budget.

Resultaträkning 2025 (mnkr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Intäkter	194,1	196,3	-1,1%	199,8	-5,7
-varav Regionbidrag	3,9	5,1	-24,9%	3,9	0,0
Kostnader	-187,9	-196,2	-4,2%	-199,8	11,9
-varav löner exkl soc avgifter	-42,1	-42,1	-0,1%	-46,9	4,8
-varav Inhyrd Personalkostnad					
Resultat	6,2	0,1	4 688,9%	0,0	6,2

Hjälpmedelsnämnden

▸ Finansiella mål

Nämnden har inget finansiellt mål fastställt utöver budgeten. Resultatet före fördelning mellan regionen och kommunerna uppgår till 6,2 mnkr. Av detta resultat har 3,6 mnkr fördelats mellan kommunerna och återstående belopp om 2,5 mnkr har återbetalats till Hälso- och sjukvården.

Vi bedömer därmed resultatet som förenligt med nämndens finansiella mål.

▸ Verksamhetsmål

Redovisningen av regionplanens övergripande mål i verksamhetsberättelsen visar att fyra av förvaltningens 11 målområden är uppfyllda.

Av nämndens egna nyckeltal redovisas att målen nås för fyra av målområdena, delvis uppnås för fem målområden och ej uppnås för resterande två målområden.

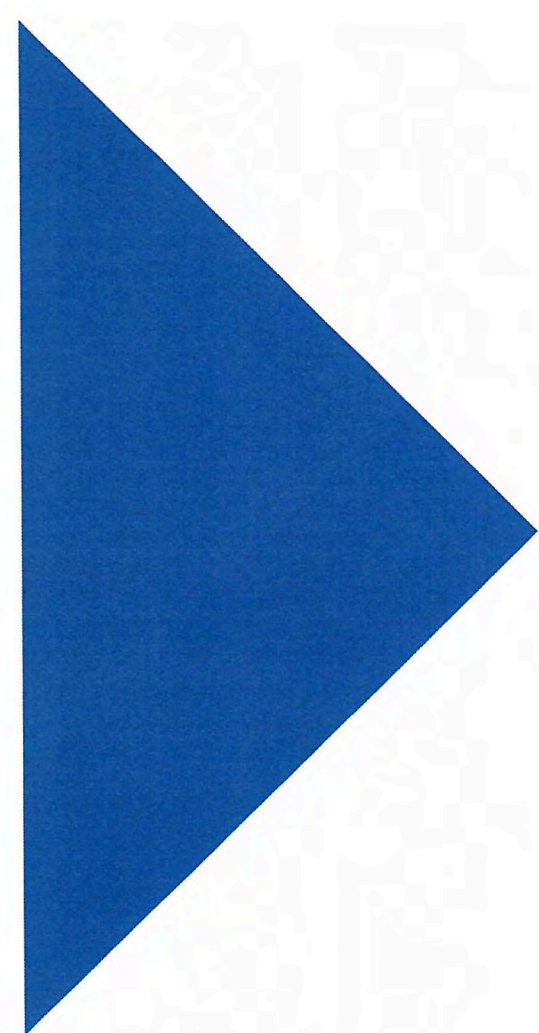
Vi bedömer att det redovisade utfallet delvis är förenligt med fastställda mål.

▸ Intern kontroll

Förvaltningen har under året bedrivit ett strukturerat arbete med intern styrning och kontroll i syfte att säkerställa måluppfyllelse, regelefterlevnad och ändamålsenlig verksamhet. Återrapportering till hjälpmedelsnämnden har skett i enlighet med fastställd plan.

azets.com/sv-se

Från: kommun@hedemora.se
Skickat: den 3 mars 2026 16:19
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: VB: Expediering av beslut från lönenämndens sammanträde 2026-02-20 § 4 Västmanland-Dalarna Lönenämnds årsredovisning 2025
Bifogade filer: LN 2026-02-20 § 4 Västmanland Dalarna Lönenämnds årsredovisning 2025.pdf; Västmanland Dalarna Lönenämnds Årsredovisning 2025.PDF; Expediering av beslut från lönenämndens sammanträde 2026-02-20 § 4 Västmanland-Dalarna Lönenämnds årsredovisning 2025.pdf
Kategorier: Blå kategori

Från: Pontus Stålborg <pontus.stalberg@norberg.se>
Skickat: den 3 mars 2026 16:16
Till: kommun@hedemora.se <kommun@hedemora.se>; Avesta servicecenter <servicecenter@avesta.se>; avestavatten@avesta.se <avestavatten@avesta.se>; Nora kommun <nora.kommun@nora.se>; info@bergslagsbo.se <info@bergslagsbo.se>; kommun@skinnskatteberg.se <kommun@skinnskatteberg.se>; Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund <nvk@nvk.se>; Anette Häggqvist <anette.haggqvist@fagersta.se>; Anders Holmgren <anders.holmgren@politiker.norberg.se>; Fagersta kommun <info@fagersta.se>; Kommun <kommun@smedjebacken.se>; jonas.wells@avesta.se <jonas.wells@avesta.se>; gamlabyn@avesta.se <gamlabyn@avesta.se>; sdr@avesta.se <sdr@avesta.se>; Norra Västmanlands ekonomiförvaltning <ekonomiservice@fagersta.se>
Kopia: Stefan Granqvist <stefan.granqvist@fagersta.se>; Ulrika Eriksson-Segerström <ulrika.eriksson-segerstrom@norberg.se>; Karin Nordlund <karin.nordlund@norberg.se>
Ämne: Expediering av beslut från lönenämndens sammanträde 2026-02-20 § 4 Västmanland-Dalarna Lönenämnds årsredovisning 2025

Hej,

Översänder härmed beslut från lönenämndens sammanträde 2026-02-20 § 4 Västmanland-Dalarna Lönenämnds årsredovisning 2025

Kommunerna får även gärna översända till er respektive kommunchef och HR chef för kännedom

Pontus Stålberg

Kommunsekreterare

Kommunledningskontoret

Kansliet

pontus.stalberg@norberg.se

Telefon: 0223-292 97

Norbergs kommun

info@norberg.se

Besöksadress: Malmgatan 7, Norberg

Postadress: Box 25, 738 21 Norberg

Växel: 0223-290 00

Org.nr. 212000-2072

norberg.se/

facebook.com/norbergs.kommun/

linkedin.com/company/norbergs-kommun-officiell/

---

§ 4/26

Dnr: LN 2026/0004

Västmanland Dalarna Lönenämnds Årsredovisning 2025

Västmanland Dalarna Lönenämnds beslut

Lönenämnden beslutar att godkänna årsredovisningen.

Sammanfattning

Under 2025 redovisar verksamheten ett överskott om 1 531 000 kr. Resultatet överstiger budget och förklaras främst av att utvecklingsarbete har genomförts med egen personal i stället för konsulter samt att en pensionsavgång inte har ersatts. Överskottet fördelas till medlemmarna enligt avtal, se tabell.

Samtliga 3 åtaganden som nämnden har beslutat är till hög grad uppfyllda.

Under hösten har arbete bedrivits med att förbereda anslutning av en ny samverkanskommun efter inkommen förfrågan. Samtidigt har ett nytt arbetssätt påbörjats, baserat på ett pilotarbete som under ett år prövats av en mindre grupp. Arbetssättet syftar till att fler medarbetare ska kunna utföra fler uppgifter, i syfte att stärka organisationens robusthet och öka effektiviteten.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Västmanland Dalarna Lönenämnds Årsredovisning 2025

Västmanland Dalarna Lönenämnds Årsredovisning 2025

Beslutsgång

Ordförande Johanna Odö (S) frågar om lönenämnden kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner förslaget bifallet.

Skickas till:

Akt

Avesta kommun

Gamla Byn AB

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Södra Dalarnas Samordningsförbund

Avesta VA- och avfall AB

Fagersta kommun

→

NORBERGS
KOMMUN
Västmanland
Dalarna
Lönenämnd

Protokoll
Sammanträdesdatum
2026-02-20

7 (16)

---

§ 4/26 forts.

Dnr: LN 2026/0004

NVSF
Hedemora kommun
Norbergs kommun
Skinnskattebergs kommun
Smedjebackens kommun
Revisor Norbergs kommun
NVE
NVK

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Comfact Signature Referensnummer: 304252SE

VÄSTMANLAND - DALARNA LÖNENÄMND

ÅRSREDOVISNING

2025-01-01 – 2025-12-31

Fastställd av lönenämnden 2026-02-20 § 4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den gemensamma lönenämnden för kommunerna Fagersta, Avesta, Hedemora, Norberg, Skinnskatteberg och Smedjebacken (FAHNSS) har i uppdrag att utföra löneadministrationen och därmed sammanhängande arbetsuppgifter till de medverkande kommunernas personal och förtroendevalda. Här ingår också kommunernas samverkansorgan och kommunala bolag. Den gemensamma nämnden är införlivad i Norbergs kommuns nämndsorganisation med ledamöter och ersättare från respektive medverkande kommun. Nämnden har 6 ledamöter och 6 ersättare – en från varje kommun. Under mandatperioden 2022 – 2026 består nämnden av följande personer, utsedda av respektive kommun:

	Ledamot	Ersättare
Avesta	Blerta Krenzi (S) 230101--261231	Johan Thomason (M) 230101--261231
Hedemora	David Aura (S) 251001--261231 Lennart Mångs (M) 230206--251001	Lennart Mångs (M) 251014--261231 Allan Mattsson (KL) 230206--251014
Fagersta	Åsa Märta Sjöström (S) 230101--261231	Jan Johansson (M) 230101--261014
Norberg	Johanna Odö (S), ordförande 230101--261014	Lennart Skansfors (DiN) 250616--261014 Anna Kramer (M) 230101--250616
Skinnskatteberg	Jonny Emtin (SD), vice ordf 230101--261231 Ewa Olsson Bergstedt (SD) 230101—241021	Fredrik Wigerskog (S) 241121--261231 Lena Lovén Rolén (s) 230515—240901
Smedjebacken	Fredrik Rönning (S) 250101--261231	Matilda Kilstrom (S) 250101--261231

Kostnaderna för löneadministrationen fördelas till medlemskommunerna i enlighet med upprättad överenskommelse. Kostnadsfördelning motsvarande förhållandet i ett årsgenomsnitt av utbetalade löner. Respektive kommunala bolag har upprättat avtal om den service som skall ingå direkt mot löneorganisationen. Debitering görs varje månad och avräknas varje år.

Under 2025 redovisar verksamheten ett överskott om **1 531 tkr** (se redovisningstabell ekonomi nedan). Resultatet överstiger budget och förklaras främst av att utvecklingsarbete har genomförts med egen personal i stället för konsulter samt att en pensionsavgång inte har ersatts.

Budgeten förutsatte ökade konsultkostnader i samband med systemutveckling och digitalisering. Dessa kostnader har dock blivit lägre än beräknat, då verksamheten i hög utsträckning har kunnat genomföra både systemutveckling och digitalisering med egen kompetens.

Under året har verksamheten utnyttjat optionen för digital signering av anställningsavtal. Detta har medfört ökade kostnader men samtidigt effektiviserat hanteringen av avtal, som tidigare skett fysiskt ute i kommunerna. Vidare har två kommuner valt att använda optionen för digitala personalarkiv.

Under hösten har arbete bedrivits med att förbereda anslutning av en ny samverkanskommun efter inkommen förfrågan. Samtidigt har ett nytt arbetssätt påbörjats, baserat på ett pilotarbete som under ett år prövats av en mindre grupp. Arbetssättet syftar till att fler medarbetare ska kunna utföra fler uppgifter, i syfte att stärka organisationens robusthet och öka effektiviteten.

Avseende hyreskostnaderna för 2025 beräknades en högre hyra redan under årets första kvartal. Då NVK:s slutbesiktning av lokalerna fördröjdes trädde hyreshöjningen i stället i kraft först från och med kvartal två

Måluppfyllelse 2025

LN 1: Genomföra verksamhetsutveckling som underlättar lönehanteringen för kommunernas medarbetare, chefer och lönehandläggare

Lönenämnden åtar sig att implementera och utveckla digitala verktyg, arbetssätt och plattformar för att modernisera samt effektivisera de administrativa processerna. Syftet är att korta handläggningstider, minska felaktigheter och reducera klimatpåverkan.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

LN 2: Stärka den egna kompetensen för att kunna möta framtida krav på kommunernas löneadministration

Lönenämnden ska säkerställa att personalen har relevant och uppdaterad kunskap inom lönehantering och närliggande områden för att vara ett modernt och rättssäkert stöd till kommunernas chefer och HR-avdelningar.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

LN 3: Utveckla stödet gällande lön för nya chefer i medlemskommunerna

Lönenämnden ska utveckla introduktionen av nya chefer genom systematiskt arbete med utbildning i lönefrågor.

Bedömning

● I hög grad uppfyllt

Ekonomi

Nämnden redovisar ett överskott på 1 531 000 kr i årsbokslutet för 2025

	Utfall	Budget	Avvikelse
Övriga intäkter	-105 524,75	0	
Försäljn verksamh	-21 643 002,00	-21 649 853	
Summa intäkter	-21 748 526,75	-21 649 853	98 673,75
Personalkostnader	13 459 907,82	13 963 148	503 240,18
Lokalkostnader	974 493,00	1 335 048	360 555,00
Systemkostnader, licenser	4 086 592,61	4 265 140	178 547,39
Konsultkostnader	352 768,00	667 000	314 232,00
Övriga främmande tjänster	731 109,00	729 467	-1 642,00
Övriga kostnader	612 182,77	690 050	77 867,23
	20 217 053,20	21 649 853,00	1 531 473,55
	-1 531 473,55	0,00	

Från: kommun@hedemora.se
Skickat: den 12 mars 2026 15:41
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: VB: [2026/27] Bokslut och verksamhetsberättelser 2025 [ref=33354]
Bifogade filer: Beslut GNU 2026-02-18Bokslut och verksamhetsberättelser 2025.docx; Bilaga 1 Bokslut 2025 för GNU.pdf; Bilaga 2 Verksamhetsberättelse år 2025 för GNU.pdf; Bokslut och verksamhetsberättelser 2025.docx; [2026_27] Bokslut och verksamhetsberättelser 2025 [ref=33354].pdf

Från: ulrika.nordblad@ludvika.se
Skickat: den 12 mars 2026 15:30
Till: kommun@hedemora.se <kommun@hedemora.se>
Ämne: [2026/27] Bokslut och verksamhetsberättelser 2025 [ref=33354]

Beslut: Bokslut och verksamhetsberättelser 2025

Med vänlig hälsning

Ulrika Nordblad
Nämndsekreterare Kanslienheten
Ludvika kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
0240-863 92, internt 763 92
Växel: 0240-860 00
www.ludvika.se

2026-02-18

Gemensam nämnd för upphandling

§ 4

Dnr 2026/27

Bokslut och verksamhetsberättelser 2025

Beslut

Upphandlingscenters verksamhetsberättelse och bokslut godkänns och överlämnas till respektive kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingscenter har tagit fram verksamhetsberättelse och bokslut för 2025.

Ekonomi

Ekonomi i balans. Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mnkr. Det blev ett mindre nettoöverskott i 2025 års verksamhet med 0,9 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet.

Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mnkr.

Verksamhet – väsentliga händelser och nyckeltal

Som en av Sveriges största upphandlande organisationer genomför UhC årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

En kompetent och uppskattad samarbetspartner. Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning. Det senaste resultatet visar att 93% av samverkande kommuner sammantaget är nöjda. Målnivå >90% (2024, 87%). Kommunansvariga upphandlare i varje samverkande kommun är en framgångsfaktor.

Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i dom offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpsystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa

boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ökad efterfrågan. Ökning med 37% gällande nya upphandlingar från kommunerna. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 50%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggtreprenader från kommunerna har ökat med 76%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 29%. 183 beställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

Ökad samordning. Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %.

Ökning lokala avtal. 6 av 10 avtal sluts med lokala leverantörer. Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

Rättssäkra och få överprövningar. Sex överprövningar av upphandlingar i förvaltningsrätt. Fem av dessa avlogs av domstol, en fick vi göra om. Detta betyder att UhC har fortsatt hög kvalitet i upphandlingsunderlagen. UhC har förlorat ett mål i Förvaltningsrätten sedan 2020-06-03, vilket betyder att 49 av 50 mål har avslagits sedan dess.

Upphandling används som ett strategiskt verktyg för att nå våra samverkande kommuners mål

GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

Vi är bäst på regional tillväxt - Anbud och tidig dialog

Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

För att förbättra underlag och stödja regional tillväxt har tidig dialog och informationsaktiviteter med leverantörer inför upphandling genomförts vid 175 tillfällen (2024, 272) inför 56 olika upphandlingar.

Antal öppnade anbud i annonserade upphandlingar och DIS var under året totalt 2188 st (2024, 1901). Antal unika anbudsgivare var 1468 varav 718 unika organisationsnummer. I snitt hanterades 7,5 ställda frågor och svar per upphandling av UhC (2024, 9,0).

Under 2025 inkom i snitt 5,1 anbud per annonserad upphandling (2024, 3,7). Antal företag som lämnat anbud med lokal verksamhet uppgick till 2,8 anbud per annonserad upphandling (2024, 2,0).

Vi arbetar genomgående med hög kvalitet

Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %. I 45% av de samordnade upphandlingarna har minst 5 kommuner deltagit. Orsak till detta varierar. I de flesta fall har bedömningen varit att en samordnad upphandling, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlingsföremålets art och karaktär. Flertalet upphandlingar görs i delområden men i samma grundprojekt t.ex. avseende kategori tekniska konsulter. UhC har effektiviserat upphandlingsprocessen genom att slå ihop vissa upphandlingar för att förbättra för kommunernas beställare och inte kräva att de sitter med som sakkunniga i t.ex. fyra olika upphandlingar, om kompetensen kan läggas in i en upphandling (ex tekniska konsulter). Ett medvetet arbete från UhC.

Vi sparar pengar åt våra kommuner

Avtalsuppföljning med leverantörer ökar. Under året har 305 uppföljningsmöten genomförts med avtalsleverantörer (2024, 303). Målnivå > 250. Prioriterade är avtalsleverantörer som klassas som A eller B leverantörer till kommunerna, inte C eller D avtal.

Social hållbarhet är för oss självklart och där ligger vi i framkant

Hög andel upphandling med sociala krav. UhC har ställt sysselsättningskrav i 72 olika tilldelade upphandlingar, varav 63 på avancerad nivå och 8 på spjutspetsnivå, 90 % (2024, 91 % av annonserade upphandlingar). Målnivå >50 %. Mervärden har under året använts i flera upphandlingar med bra effekt för att uppmuntra leverantörer att åta sig att ta emot personer på praktik.

Under året har arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal ställts i 13 tilldelade upphandlingar. Dessa är främst inom områdena bygg- transport och städtjänster. (2024, 32 av annonserade upphandlingar).

Sysselsättningsplatserna används av AME enheterna i kommunerna som söker kontakt med avtalsleverantörer och ”matchar kandidater” mot praktik eller annat samarbete kring sysselsättning. Totalt har kraven bidragit till 33 praktikplatser och 6 anställningar. (2024, 32 praktikplatser och 7 anställningar).

Miljömässig hållbarhet är för oss självklart och där är vi drivande inom resurshushållning

Hög andel upphandlingar med miljökrav: 100 % av tilldelade upphandlingar (Målnivå 98 %).

Andel tilldelade upphandlingar med Avancerade eller Spjutspetskrav för Fossilfria transporter landade på 26 % (2024, 14 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 20 %.

Mätning av Avancerade/Spjutspetskrav i upphandlingar för att begränsa fossila växthusgasutsläpp, som inte berör transporter, visar nu 12 % av tilldelade upphandlingar (Mätning kallad: Fossilfritt övrigt. 2024, 12 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 5 %.

Målet om andel Avancerade/Spjutspetskrav kring Återbruk visar nu 41 % och Kemikalier 23 % av tilldelade upphandlingar. Målnivå för båda är 20 %. (2024 hade Återbruk 40 % och Kemikalier 36 % av annonserade upphandlingar).

Vi arbetar ständigt för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Innovationsvänlig upphandling eller upphandling med väsentligt annorlunda lösning har genomförts i 9 upphandlingar. Målnivå > 3 upphandlingar.

I dessa nya lösningar ingår bland annat att fler förhandlingar har genomförts samt två egna förfaranden har genomförts. Vidare ingår nya lösningar avseende tillvägagångssätt för att upphandla IT-system. Metoden har varit att låta leverantörer inkomma med funktioner istället för att sakkunniga ska specificera ner ett stort antal tekniska krav. Detta har varit framgångsrikt och avtalen som tecknats till följd av ett sådant tillvägagångssätt har fungerat bra.

Utveckling/Framtid

Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning.

UhC konstaterar att komplexiteten och omfattningen kring de juridiska frågorna har ökat markant de senaste åren. Trenden visar att behovet av stöttning i olika affärsfrågor och juridiska frågor kommer öka ytterligare även de kommande åren. Vi ser även en ökning av avtalsuppföljningar med koppling till enskilda avrop. Detta ligger inte inom ramen för den juridiska rådgivning som UhC har i sitt grunduppdrag, även om vi hanterat dessa ändå.

Översiktligt kan konstateras att arbetet mot välfärdsbrottslighet för med sig att ytterligare frågeställningar uppstår kopplat till kravformulering, kontroll inför tilldelning och avtalsuppföljning. Några andra delar som särskilt kan nämnas är: Rådgivning inför och under kommunernas/bolagens upphandling av entreprenader samt rådgivning i avtalsfrågor rörande entreprenadjuridik och konsulträtt.

För att uppnå en effektiv och rättssäker offentlig upphandling som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU och UhC en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt, dialog i upphandling och hållbar upphandling.

Beslutsunderlag

1. Bokslut 2025
  2. Verksamhetsberättelse 2025
-

Beslut skickas till

Falu kommun
Borlänge kommun
Avesta kommun
Gagnef kommun
Hedemora kommun
Sätters kommun
Akten

Upphandlingscenter
Anders Karlin, 0240-86609
anders.karlin@ludvika.se

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Bokslut och verksamhetsberättelser 2025

Förslag till beslut

Upphandlingscenters verksamhetsberättelse och bokslut godkänns och överlämnas till respektive kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingscenter har tagit fram verksamhetsberättelse och bokslut för 2025.

Ekonomi

Ekonomi i balans. Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mnkr. Det blev ett mindre nettoöverskott i 2025 års verksamhet med 0,9 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet.

Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mnkr.

Verksamhet – väsentliga händelser och nyckeltal

Som en av Sveriges största upphandlande organisationer genomför UhC årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

En kompetent och uppskattad samarbetspartner. Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning. Det senaste resultatet visar att 93% av samverkande kommuner sammantaget är nöjda. Målnivå >90% (2024, 87%). Kommunansvariga upphandlare i varje samverkande kommun är en framgångsfaktor.

Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i dom offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa

boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ökad efterfrågan. Ökning med 37% gällande nya upphandlingar från kommunerna. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 50%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggtreprenader från kommunerna har ökat med 76%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 29%. 183 beställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

Ökad samordning. Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %.

Ökning lokala avtal. 6 av 10 avtal sluts med lokala leverantörer. Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

Rättssäkra och få överprövningar. Sex överprövningar av upphandlingar i förvaltningsrätt. Fem av dessa avslogs av domstol, en fick vi göra om. Detta betyder att UhC har fortsatt hög kvalitet i upphandlingsunderlagen. UhC har förlorat ett mål i Förvaltningsrätten sedan 2020-06-03, vilket betyder att 49 av 50 mål har avslagits sedan dess.

Upphandling används som ett strategiskt verktyg för att nå våra samverkande kommuners mål

GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

Vi är bäst på regional tillväxt - Anbud och tidig dialog

Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

För att förbättra underlag och stödja regional tillväxt har tidig dialog och informationsaktiviteter med leverantörer inför upphandling genomförts vid 175 tillfällen (2024, 272) inför 56 olika upphandlingar.

Antal öppnade anbud i annonserade upphandlingar och DIS var under året totalt 2188 st (2024, 1901). Antal unika anbudsgivare var 1468 varav 718 unika

organisationsnummer. I snitt hanterades 7,5 ställda frågor och svar per upphandling av UhC (2024, 9,0).

Under 2025 inkom i snitt 5,1 anbud per annonserad upphandling (2024, 3,7). Antal företag som lämnat anbud med lokal verksamhet uppgick till 2,8 anbud per annonserad upphandling (2024, 2,0).

Vi arbetar genomgående med hög kvalitet

Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %. I 45% av de samordnade upphandlingarna har minst 5 kommuner deltagit. Orsak till detta varierar. I de flesta fall har bedömningen varit att en samordnad upphandling, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlingsföremålets art och karaktär. Flertalet upphandlingar görs i delområden men i samma grundprojekt t.ex. avseende kategori tekniska konsulter. UhC har effektiviserat upphandlingsprocessen genom att slå ihop vissa upphandlingar för att förbättra för kommunernas beställare och inte kräva att de sitter med som sakkunniga i t.ex. fyra olika upphandlingar, om kompetensen kan läggas in i en upphandling (ex tekniska konsulter). Ett medvetet arbete från UhC.

Vi sparar pengar åt våra kommuner

Avtalsuppföljning med leverantörer ökar. Under året har 305 uppföljningsmöten genomförts med avtalsleverantörer (2024, 303). Målnivå > 250. Prioriterade är avtalsleverantörer som klassas som A eller B leverantörer till kommunerna, inte C eller D avtal.

Social hållbarhet är för oss självklart och där ligger vi i framkant

Hög andel upphandling med sociala krav. UhC har ställt sysselsättningskrav i 72 olika tilldelade upphandlingar, varav 63 på avancerad nivå och 8 på spjutspetsnivå, 90 % (2024, 91 % av annonserade upphandlingar). Målnivå >50 %. Mervärden har under året använts i flera upphandlingar med bra effekt för att uppmuntra leverantörer att åta sig att ta emot personer på praktik.

Under året har arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal ställts i 13 tilldelade upphandlingar. Dessa är främst inom områdena bygg- transport och städtjänster. (2024, 32 av annonserade upphandlingar).

Sysselsättningsplatserna används av AME enheterna i kommunerna som söker kontakt med avtalsleverantörer och ”matchar kandidater” mot praktik eller annat samarbete kring sysselsättning. Totalt har kraven bidragit till 33 praktikplatser och 6 anställningar. (2024, 32 praktikplatser och 7 anställningar).

Miljömässig hållbarhet är för oss självklart och där är vi drivande inom resurshushållning

Hög andel upphandlingar med miljökrav: 100 % av tilldelade upphandlingar (Målnivå 98 %).

Andel tilldelade upphandlingar med Avancerade eller Spjutspetskrav för Fossilfria transporter landade på 26 % (2024, 14 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 20 %.

Mätning av Avancerade/Spjutspetskrav i upphandlingar för att begränsa fossila växthusgasutsläpp, som inte berör transporter, visar nu 12 % av tilldelade upphandlingar (Mätning kallad: Fossilfritt övrigt. 2024, 12 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 5 %.

Målet om andel Avancerade/Spjutspetskrav kring Återbruk visar nu 41 % och Kemikalier 23 % av tilldelade upphandlingar. Målnivå för båda är 20 %. (2024 hade Återbruk 40 % och Kemikalier 36 % av annonserade upphandlingar).

Vi arbetar ständigt för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Innovationsvänlig upphandling eller upphandling med väsentligt annorlunda lösning har genomförts i 9 upphandlingar. Målnivå > 3 upphandlingar.

I dessa nya lösningar ingår bland annat att fler förhandlingar har genomförts samt två egna förfaranden har genomförts. Vidare ingår nya lösningar avseende tillvägagångssätt för att upphandla IT-system. Metoden har varit att låta leverantörer inkomma med funktioner istället för att sakkunniga ska specificera ner ett stort antal tekniska krav. Detta har varit framgångsrikt och avtalen som tecknats till följd av ett sådant tillvägagångssätt har fungerat bra.

Utveckling/Framtid

Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning.

UhC konstaterar att komplexiteten och omfattningen kring de juridiska frågorna har ökat markant de senaste åren. Trenden visar att behovet av stöttning i olika affärsfrågor och juridiska frågor kommer öka ytterligare även de kommande åren. Vi ser även en ökning av avtalsuppföljningar med koppling till enskilda avrop. Detta ligger inte inom ramen för den juridiska rådgivning som UhC har i sitt grunduppdrag, även om vi hanterat dessa ändå.

Översiktligt kan konstateras att arbetet mot välfärdsbrottslighet för med sig att ytterligare frågeställningar uppstår kopplat till kravformulering, kontroll inför tilldelning och avtalsuppföljning. Några andra delar som särskilt kan nämnas är: Rådgivning inför och under kommunernas/bolagens upphandling av entreprenader samt rådgivning i avtalsfrågor rörande entreprenadjuridik och konsulträtt.

För att uppnå en effektiv och rättssäker offentlig upphandling som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU och UhC en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt, dialog i upphandling och hållbar upphandling.

Ekonomiska konsekvenser

Upphandlingscenters förslag till beslut medför inte några kostnader.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor

1. Bokslut 2025
2. Verksamhetsberättelse 2025

Beslut skickas till

Falu kommun
Borlänge kommun
Avesta kommun
Gagnef kommun
Hedemora kommun
Säters kommun
Akten

Förvaltning/avd/enhet

Lovisa Hultberg, 0240-861 12

lovisa.hultberg@ludvika.se

Årsbokslut

Gemensamma nämnden för upphandling (GNU)

Enhet	Nettokostnad Budget 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025	Nettokostnad Bokslut 2025	Avvikelse mot budget
Upphandlingscenter	0	24 211	24 211	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Drift	0	24 211	24 211	0	0
Drift					0

Kostnads- och intäktsslag

	Total Löne- kostnad	Därav löne- kostn. Ej till tillsvid. Ans	Kapital- kostnad	Lokal- Hyra	Övriga kostnader	Intäkter	Summa
Budget 2025	21 486	0	0	358	2 367	24 211	0
Bokslut 2025	19 336			354	3 884	23 574	0
Avvikelse 2025	2 150		0	4	-1 517	637	0

Tillsvidare anställda och Lönekostnad 31/12

Enhet	Budget 2025		Bokslut 2025		Avvikelse	
	Antal Årsarbetare och Lönekostnad	Löne- kostnad	Antal Årsarbetare och Lönekostnad	Löne- kostnad	Antal Årsarbetare och Lönekostnad	Löne- kostnad
Upphandlingscenter	27,00	21 486	28,00	19 336	1,00	-2 150
Personal	27,00	21 486	28,00	19 336	1,00	-2 150

Verksamhetsberättelse år 2025 för gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

1. Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden (GNU) består av Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Sätters kommuner. Verksamheten leds politiskt av en gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU), som består av en ledamot från varje samverkande kommun.

GNU:s uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upphandlingscenter (UhC), svara för alla upphandlingar med undantag för direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggtreprenader samt konkurrensutsättningar enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

I grunden är skapandet av UhC ett sätt att förstärka de medverkande kommunernas samlade upphandlingskompetens och skapa en större affärsnytta.

Som en av Sveriges största upphandlande organisationer genomför UhC årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

2. Verksamhet – väsentliga händelser under perioden och nyckeltal

- En kompetent och uppskattad samarbetspartner. Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning. Det senaste resultatet visar att 93% av samverkande kommuner sammantaget är nöjda. Målnivå >90% (2024, 87%). Kommunansvariga upphandlare i varje samverkande kommun är en framgångsfaktor.
- Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i dom offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.
- GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.
- Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.
- Ökad efterfrågan. Ökning med 37% gällande nya upphandlingar från kommunerna. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.
- Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 50%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.
- Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggtreprenader från kommunerna har ökat med 76%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.
- Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 29%. 183 beställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.
- Ökad samordning. Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %.
- Ökning lokala avtal. 6 av 10 avtal sluts med lokala leverantörer. Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

3. Ekonomi

Totalt för nämnden mnkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024
Intäkter			
Kommunbidrag	21,5	22,1	21,4
Övriga interna intäkter	0,1	0,0	0,1
Externa intäkter	2,0	2,1	1,7
Summa intäkter	23,6	24,2	23,2
Kostnader			
Löner och PO	-19,4	-21,5	-20,0
Hyra	-0,3	-0,3	-0,4
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-3,9	-2,4	-2,8
Summa kostnader	-23,6	-24,2	-23,2
Resultat			
Självfinansieringsgrad	100%	100%	100%

Ekonomisk analys

Ekonomi i balans. Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mnkr. Det blev ett mindre nettoöverskott i 2025 års verksamhet med 0,9 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet. Målnivå resultat i nivå enligt budget eller över.

Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mnkr.

4. Medarbetare

Verksamheten är organiserad i tre enheter med ansvar för olika kategoriområden under ledning av en enhetschef. UhC har totalt 27 medarbetare/tjänster fördelade på roller som strategisk upphandlare, operativ upphandlare, avtalsförvaltare, upphandlingsjurist och upphandlingsstrateg samt klimat- och miljöstrateg.

Antal anställda: 27 medarbetare varav 20 strategiska/operativa upphandlare, 2 strateger, 1 verksamhetsstöd, 3 enhetschefer samt 1 verksamhetschef. Under perioden har LIA också erbjudits.

Introduktion har genomförts med 2 nya medarbetare.

I varje kommun finns en kommunansvarig upphandlare placerad med utökad tillgänglighet, för att vara UhC:s kontakt i kommunen.

Att möjliggöra ett flexibelt arbetsliv där distansarbete fungerar är en del i UhC:s ambition om att vara en attraktiv arbetsgivare. Överenskommelser om distansarbete för medarbetare har genomförts och pågår.

UhC har tagit fram en kompetensförsörjningsplan. Planen speglar viktiga kompetenser för UhC att attrahera, behålla, utveckla, rekrytera och avveckla såväl nu som på sikt.

Organisatorisk- och psykosocial arbetsmiljöundersökning genomfördes under maj-juni. Resultatet var positivt med ett minsta värde om 88/100 (2024, 77/100). I jämförelse med andra organisationer som använt samma verktyg är UhC resultat högre på samtliga kriterier.

Personalnyckeltal	2025	2024
Antal anställda*	27	27
Arbetade timmar**	49 767	50 251
Varav utförda av timanställd personal	656	1 336
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	4,00	3,16
* Månadsavlönade enligt AB		
** Månadslön, timlön, fyllnadstid, övertid		

Låg sjukfrånvaron 2025. Sjukfrånvaro för perioden januari - december 2025 var 4,0% (3,2%, 2024). I en samlad analys för UhC av sjukfrånvaro finns det toppar i november och december med koppling till förkylningar (enstaka dagar). Viss sjukfrånvaro kan också kopplas till skolans terminsstarter för personer med småbarn. I övrigt är det enstaka medarbetare med något längre sjukskrivning, i olika omfattning och på förekommen anledning.

Åldersstruktur 2025-12-31

-29	30-39	40-49	50-59	60-
1	9	8	7	2

UhC tar varje år fram en arbetsmiljörapport. I den presenteras särskilda insatser under året. Årliga personalaktiviteter enligt plan: lönesamtal, medarbetarsamtal 1 och 2, APT, enhetsmöten och APT, psykosocial undersökning, skyddsron, utbildningsplaner per individ och för hela arbetsgruppen m.m. En gemensam aktivitet är temperaturmätning via Mentimeter med fyra påståenden (jag trivs på jobbet, jag känner mig motiverad i mitt arbete, jag upplever en hälsosam arbetsbelastning, jag nyttjar friskvårdstimme/friskvårdsbidrag).

5. Nyckeltal/verksamhetsmätt

GNU har fastställt inriktningsmål för 2025. För respektive mål finns nyckeltal/indikatorer som syftar till att mäta och följa upp. Nedan redovisas utfall för 2025.

Mål – Vi använder upphandling som ett strategiskt verktyg för att nå våra samverkande kommuners mål

Ägarna ska känna förtroende för UhC. Nöjd kundundersökning 2026 är pågående. Målnivå nöjdhetsvärde för andelen nöjda kunder >90% (2025, 93%). Kommunansvariga upphandlare i varje kommun är framgångsfaktor. NKI frågorna har reviderats och i den nya NKI är 3 frågor kopplade till kommunernas eget inköpsarbete.

Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot denna typ av brottslighet. Ett särskilt uppdrag 2025 - Stärka arbete mot välfärdsbrottslighet inom upphandling och avtal. UhC har implementerat nya systemstöd och rutiner för utökade leverantörskontroller samt haft flertalet utbildningstillfällen internt på UhC samt i samverkande kommuner via t.ex. LUG och andra forum. UhC har även agerat på information utifrån nytt arbetssätt i upphandling och avtal.

GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

GNU har haft 5 sammanträden under året. Årlig strategisk ägardialog har genomförts med samverkande kommuner. Samrådsgrupp för UhC har haft 5 möten under året och Lokala upphandlingsgrupper (LUG) har samlats ett antal gånger per samverkande kommun.

Mål - Vi arbetar genomgående med hög kvalitet

Under 2025 har UhC genomfört drygt 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar till ett årligt upphandlat värde på 3-4 miljarder kronor.

Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ökad efterfrågan. Utöver upphandlingsplanen märks en fortsatt hög efterfrågan på tjänster i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 74%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggtreprenader från kommunerna har ökat med 164%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 42%. 183 beställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65%. I 45% av de samordnade upphandlingarna har minst 5 kommuner deltagit. Orsak till detta varierar. I de flesta fall har bedömningen varit att en samordnad upphandling, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlingsföremålets art och karaktär. Flertalet upphandlingar görs i delområden men i samma grundprojekt t.ex. avseende kategori tekniska konsulter. Det gör att siffrorna för antal samordnade upphandlingar minskar. D.v.s. antal avtal har ökat men antal upphandlingar minskar. UhC har effektiviserat upphandlingsprocessen genom att slå ihop vissa upphandlingar för att förbättra för kommunernas beställare och inte kräva att de sitter med som sakkunniga i t.ex. fyra olika upphandlingar, om kompetensen kan läggas in i en upphandling (ex tekniska konsulter). Ett medvetet arbete från UhC.

Mål - Vi sparar pengar åt våra samverkande kommuner

Avtalsuppföljning med leverantörer ökar. Under året har 305 uppföljningsmöten genomförts med avtalsleverantörer (2024, 303). Målnivå > 250. Prioriterade är avtalsleverantörer som klassas som A eller B leverantörer till kommunerna, inte C eller D avtal.

Det har skett en ökning avseende avtalsuppföljningar av enskilda avrop, vilket till stor del ligger på kommunernas ansvar, dock finns en tendens att UhC blir involverade ändå eftersom det saknas juridisk kompetens (eller tid från kommunjurister) för att hantera detta i kommunen.

Ekonomisk uppföljning via Credit Safe sker kontinuerligt där alla avtal automatiskt följs upp, ca 1541 leverantörer. Förändring som kan ha betydelse är t ex sänkt ekonomisk rating för leverantören.

Det numera etablerade kontrollernätverket som inrättats med representanter från ekonomienheterna i kommunerna och UhC har i år uppdrag inom Valfärdsbrottslighet och Kategoristyrning. I det arbetet ingår att förstärka arbetssätt, rutiner och kompetenser inom områdena för att säkerställa goda, ekonomiska och sunda affärer.

Ett särskilt uppdrag finns 2025 - Kategori- och inköpstyrning i samverkan. Syftet med uppdraget är att genom kategoristyrning etablera en mer strategisk och proaktiv inköpsstyrning. Informationsträff för samsrådsgrupp och controllergrupp har skett kring grunderna i kategoristyrning via extern utbildningsanordnare. Genomlysning av kategorier är genomförd och beslut taget att påbörja arbetet inom kategori Fordon. Information har lyfts på strategisk ägardialog och uppstart i första kategorigruppen för Fordon har skett.

Mål – Vi är drivande och ligger i framkant inom social hållbarhet

Hög andel upphandling med sociala krav. UhC har ställt sysselsättningskrav i 72 olika tilldelade upphandlingar, varav 63 på avancerad nivå och 8 på spjutspetsnivå, 90 % (2024, 91 % av annonserade upphandlingar). Målnivå >50 %. Mervärden har under året använts i flera upphandlingar med bra effekt för att uppmuntra leverantörer att åta sig att ta emot personer på praktik.

Sysselsättningsplatserna används av AME enheterna i kommunerna som söker kontakt med avtalsleverantörer och ”matchar kandidater” mot praktik eller annat samarbete kring sysselsättning. Totalt har kraven bidragit till 33 (Borlänge 15, Falun 16, Ludvika 1 och Säters 1) praktikplatser och 6 anställningar. (2024, 32 praktikplatser och 7 anställningar).

0 reserverade upphandlingar för sociala arbetsintegrerade företag har annonserats. Detta beror på att de upphandlingar som ligger i årets plan är svåra att matcha mot vad marknad kan erbjuda. Målnivå minst 5 st.

Under året har arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal ställts i 13 tilldelade upphandlingar. Dessa är främst inom områdena bygg- transport och städtjänster. (2024, 32 av annonserade upphandlingar).

Tillgänglighetskrav har ställts i 44% av genomförda upphandlingar och jämställdhetskrav i 94%.

Upphandlingsstrategi sammankallar två nätverk. Ett för AME enheterna som träffas fortsatt löpande kring sysselsättning som dialogkrav. Inom Dalanätverket UDD för socialt hållbar upphandling är motverkande av valfärdsbrottslighet årets fokusområde med utbildningsinsatser, systemvisningar och erfarenhetsutbyte. I

november genomfördes även en stor digital mötesplats för att höja kompetens i att motverka arbetslivskriminalitet i Dalarna.

Mål – Vi är drivande och ligger i framkant inom miljömässig hållbarhet

Hög andel upphandlingar med miljökrav: 100 % av tilldelade upphandlingar (Målnivå 98 %).

Andel tilldelade upphandlingar med Avancerade eller Spjutspetskrav för Fossilfria transporter landade på 26 % (2024, 14 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 20 %.

Mätning av Avancerade/Spjutspetskrav i upphandlingar för att begränsa fossila växthusgasutsläpp, som inte berör transporter, visar nu 12 % av tilldelade upphandlingar (Mätning kallad: Fossilfritt övrigt. 2024, 12 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 5 %.

Målet om andel Avancerade/Spjutspetskrav kring Återbruk visar nu 41 % och Kemikalier 23 % av tilldelade upphandlingar. Målnivå för båda är 20 %. (2024 hade Återbruk 40 % och Kemikalier 36 % av annonserade upphandlingar).

Diskussion kring ny rutin för UhC:s uppföljning av miljökrav i avtal har inletts och resulterade i att minst 20 kontroller av Leverantörers kravefterlevnad utförts under året. Speciellt fokus har ägnats åt uppföljning av fossilfria transporter, fordonskrav, krav på varor i måleri- och belägningsarbeten samt avancerat miljöledningsarbete.

UhC:s miljöstrategi sammankallar Temagruppen för miljömässig upphandling inom kommunernas kretsloppsplaner, som en del av UDD:s stöd för avfallsförebyggande arbete. Under året hölls digitalt inspirationspass om hur kommuner kan cirkulera möbler för att spara både pengar och minska miljöpåverkan. I samma sammanhang har även UhC varit meddrivande i en satsning för att öka miljömässig hållbarhet hos Dalakommunernas IT förvaltning. Ett arbete som fortsätter under 2026.

UhC har, tillsammans med CirEko, blivit beviljade projektmedel om cirka 12 miljoner SEK för projektet Dalarnas cirkulära offentliga affärer (Dalarnas COA) som kommer pågå under 2026 fram till våren 2029. Projektet ska bidra till Dalarnas cirkulära omställning, genom kompetenshöjning av Dalarnas kommuner kring cirkulär upphandling och resurssmart inköpsstyrning, samt cirkulär vägledning till små och medelstora företag i Dalarna. Projektet ägs av CirEko och ska drivas tillsammans med UhC samt Ludvika kommuns inköpscontroller under UDD:s flagg med finansiering från Region Dalarna och EU.

Mål - Vi är bäst på regional tillväxt

Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

För att förbättra underlag och stödja regional tillväxt har tidig dialog och informationsaktiviteter med leverantörer inför upphandling genomförts vid 175 tillfällen (2024, 272) inför 56 olika upphandlingar.

Skriftlig dialog med leverantörer inför upphandling genom att skicka ut en Request for information (RFI) eller en extern remiss har tillämpats i 22 upphandlingar. Extern remiss är ett sätt att få återkoppling på affärens upplägg och upphandlingsdokumentens utformning kopplat till krav och villkor. Med RFI kan UhC ställa frågor och testa idéer om till exempel upplägg och process, kravformuleringar, utvärderingsmodeller eller avtalsvillkor.

Antal öppnade anbud i annonserade upphandlingar och DIS var under året totalt 2188 st (2024, 1901). Antal unika anbudsgivare var 1468 varav 718 unika organisationsnummer.

I annonserade upphandlingar har totalt 2381 (2024, 2918) frågor besvarats av UhC från olika anbudsgivare. I snitt hanterades 7,5 ställda frågor och svar per upphandling av UhC (2024, 9,0).

Av de leverantörer som lämnade anbud i våra tilldelade upphandlingar under 2025 var 55% av dem verkamma i någon av de sju samverkande kommunerna. (2024, 54%). Under 2025 inkom i snitt 5,1 anbud per annonserad upphandling (2024, 3,7). Antal företag som lämnat anbud med lokal verksamhet uppgick till 2,8 anbud per annonserad upphandling (2024, 2,0).

UhC syns på LinkedIn. Vi har marknadsfört stöd och utbildning för leverantörer, våra DIS samt extra viktiga upphandlingar för det regionala näringslivet. Vi har även passat på att marknadsföra årlig upphandlingsplan och våra insatser inom social- och miljömässig hållbarhet.

Under året har UhC identifierat möjligheten att nyttja direktupphandling enligt LOU i större omfattning än vad vi gör idag. Detta för att möjliggöra regional tillväxt i högre omfattning. UhC har därför fått i uppdrag av nämnden att uppdatera Riktlinjer för direktupphandling.

Nytt för i år är att UhC erbjudit samverkande kommuner att istället för att genomföra en samordnad öppen upphandling istället genomföra separata direktupphandlingar för respektive kommun vid upphandling där regional tillväxt varit hög.

Mål - Vi arbetar för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Innovationsvänlig upphandling eller upphandling med väsentligt annorlunda lösning har genomförts i 9 upphandlingar. Målnivå > 3 upphandlingar.

I dessa nya lösningar ingår bland annat att fler förhandlingar har genomförts samt två egna förfaranden har genomförts.

Vidare ingår nya lösningar avseende tillvägagångssätt för att upphandla IT-system. Metoden har varit att låta leverantörer inkomma med funktioner istället för att sakkunniga ska specificera ner ett stort antal tekniska krav. Detta har varit framgångsrikt och avtalen som tecknats till följd av ett sådant tillvägagångssätt har fungerat bra.

För att få till utveckling genom köp av nya varor och tjänster behövs både omvärldsanalys och marknadsdialog. Dels för att ta reda på hur andra gör och dels för att se vad som är möjligt att göra.

UhC har genomfört utbildningsinsatser i kommunerna inom direktupphandling, rollen som sakkunnig och avtalstrohet. Vårt aktiva arbete med social och miljömässig hållbarhet innebär också att vi ständigt arbetar för att få fram bättre och hållbara lösningar.

3-årig upphandlingsplan 2026-2028 har remitterats två gånger till samverkande kommuner och de kommunala bolagen och fastställts av GNU med 350 upphandlingar/projekt. Med en robust digital process ges bättre möjligheter till god planering och framförhållning åt samverkande kommuner och UhC.

UhC har uppdaterat vårt verksamhetssystem för upphandling och avtalsförvaltning omfattande handbok med tillhörande mallar och rutiner. Bl.a. inom området Kontroller för att motverka välfärdsbrottslighet.

UhC är numera uppdragstagare för Upphandlingsdialog Dalarna (UDD) som utifrån regionala behov förmedlar kunskap och ger metodstöd vid upphandling. Affärsträffar för lokala företag har genomförts i samtliga samverkande kommuner under hösten 2025.

Mål - Vi bidrar till våra samverkande kommuners beredskap för kris och krig

Under året har 5 upphandlingar genomförts med förhöjd beredskap/beredskapskrav upphandling. Upphandlingar att lyfta fram är drivmedel, stationstakning, hyresmaskiner och gas. Vidare har flertalet kommuner valt att ansluta sig till Addas avtal för beredskapsmåltider.

GNU har identifierat behovet av att stärka upp UhC:s uppdrag inom beredskap. UhC har etablerat ett samarbete med säkerhetschefen för att stärka upp UhC:s förmåga inom beredskap.

UhC har arbetat fram en strategi för hur vi kan jobba med frågan i upphandlingsprojekten och framställt konkreta avtalstexter för att användas i upphandlingar som är viktiga ur ett beredskapssyfte.

Särskilt uppdrag – Kris- och försörjningsberedskap. Uppdraget syftade bland annat till att med olika insatser stärka UhC:s förmåga att bidra till kommunernas

uppdrag att minska sårbarheten i viktiga samhällsfunktioner. Uppdraget har redovisats vid strategisk ägardialog där vi presenterade att vi nu har säkerhetscheferna som remissinstans i upphandlingsplansarbetet och i viss mån upphandlingarna som pekas ut av vikt för detta område. Vi har implementerat ett hjälpdokument med både strategier för utformning av upphandling och avtal samt konkreta avtalstexter/villkor. Vi kommer jobba vidare med klassning av avtal och anpassning av systemstöd i enlighet med uppdraget.

En rättssäker offentlig upphandling

Rättssäkra och få överprövningar. Sex överprövningar av upphandlingar i förvaltningsrätt. Fem av dessa avslogs av domstol, en fick vi göra om.

Detta betyder att UhC har fortsatt hög kvalitet i upphandlingsunderlagen. UhC har förlorat ett mål i Förvaltningsrätten sedan 2020-06-03, vilket betyder att 49 av 50 mål har avslagits sedan dess.

De kategorier som sticker ut i överprövningsärenden är Bygg- och anläggning samt Tekniska konsulter.

Dialog kring efterlevnad av avtal. Avtalsuppföljning ger tydlig effekt tillsammans med uppmärksamma beställare. Trend från tidigare år fortsätter med dialog i flertalet avtal med beställare och leverantörer. Under året har inga avtal varit föremål för förtida upphörande. UhC har även bistått kommunala bolag i överprövningsärenden och andra juridiska frågor kopplat till avtalsrätten.

UhC noterar fortsatt trend i en ökad efterfrågan av allmän handling, i flesta fall anbudshandlingar. Ca 50 begäran per månad 2025 har inkommit till UhC officiella brevlåda. Utöver detta får även UhC:s upphandlare begäran direkt i sina mail i projekt/upphandlingsärenden.

Nyheter i LOU och Upphandlingsåret 2025 präglades av betydande lagändringar, en ny nationell strategi och ett ökat fokus på digitalisering och säkerhet. De viktigaste händelserna och trenderna från 2025:

Välfärdsbrott och kontroll av detta har ökat och kommer fortsätta öka. Det är tydligt att det rör på sig inom detta område, vilket medför att även UhC kommer att få fler sådana ärenden på sitt bord.

Nya lagar och regler: Ändrade regler för överprövning (1 juli 2025): Regeringen införde nya bestämmelser i LOU gällande överprövning och skadestånd när EU-rättsliga regler tillämpas felaktigt.

Uteslutning av leverantörer: Fokus har legat på att stärka möjligheterna att utesluta leverantörer på grund av dåliga prestationer i tidigare uppdrag samt skärpt kontroll av arbetsrättsliga villkor.

Nya tröskelvärden 2026: Under slutet av 2025 fastställdes de nya tröskelvärdena för offentlig upphandling som började gälla den 1 januari 2026.

Färdplan för offentliga affärer 2025–2030: Regeringen lanserade en ny färdplan och en komplettering av den nationella upphandlingsstrategin för att främja mer rättssäkra och effektiva affärer.

6. Utveckling/Framtid

Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning. Arbetet sker i samverkan mellan UhC, Controllergrupp och Samrådsgrupp. Målet är att etablera minst tre kategoristrategier under 2026.

UhC konstaterar att komplexiteten och omfattningen kring de juridiska frågorna har ökat markant de senaste åren. Trenden visar att behovet av stöttning i olika affärsfrågor och juridiska frågor kommer öka ytterligare även de kommande åren. Vi ser även en ökning av avtalsuppföljningar med koppling till enskilda avrop. Detta ligger inte inom ramen för den juridiska rådgivning som UhC har i sitt grunduppdrag, även om vi hanterat dessa ändå.

Översiktligt kan konstateras att arbetet mot välfärdsbrottslighet för med sig att ytterligare frågeställningar uppstår kopplat till kravformulering, kontroll inför tilldelning och avtalsuppföljning. Några andra delar som särskilt kan nämnas är: Rådgivning inför och under kommunernas/bolagens upphandling av entreprenader samt rådgivning i avtalsfrågor rörande entreprenjuridik och konsulträtt.

Ökat behov av upphandlings- och affärsstöd till kommunerna och de kommunala bolagen avseende upphandling av byggentreprenader med juridiskt stöd.

För att uppnå effektiva och rättssäkra offentliga affärer som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU och UhC en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt, dialog i upphandling och hållbar upphandling.

Kommunstyrelseförvaltningen
Jennifer Berglund, 0225-34169
jennifer.berglund@hedemora.se

Datum
2026-04-01

KS134-26 104

Kommunfullmäktige

Partistödsredovisning och utbetalning av partistöd 2026

Sammanfattning

Enligt reglemente för partistöd ska kommunfullmäktige årligen i april fatta beslut om utbetalning av partistödet. För att kunna få del av partistödet krävs att varje parti lämnar en redovisning samt en granskningsrapport över hur partistödet använts föregående år.

Alla partier har inkommit med redovisningar inom föreskriven tid och uppfyller de krav som ställs i reglementet för partistöd.

Beslutsunderlag

Partistödsredovisning från Moderaterna den 20 februari 2026
Partistödsredovisning från Centerpartiet den 23 februari 2026
Partistödsredovisning från Kommunlistan den 5 mars 2026
Partistödsredovisning från Kristdemokraterna den 9 mars 2026
Partistödsredovisning från Vänsterpartiet den 23 mars 2026
Partistödsredovisning från Miljöpartiet den 24 mars 2026
Partistödsredovisning från Socialdemokraterna den 24 mars 2026
Partistödsredovisning från Sverigedemokraterna den 31 mars 2026

Förslag till beslut

1. Presenterade partistödsredovisningar för året 2025 godkänns.
2. Partistöd för året 2026 utbetalas till samtliga partier som finns representerade i Hedemora kommunfullmäktige.

Utdrag till

Partierna

Jennifer Berglund
Kommunsekreterare

Från: Jan Bergqvist
Skickat: den 20 februari 2026 09:12
Till: Jennifer Berglund
Ämne: Redovisning partistöd 2025, Moderaterna
Bifogade filer: Redovisning partistöd 2025, Moderaterna.pdf

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti Moderaterna i Hedemora kommun	Organisationsnummer 882000-2684
Telefon 070-480 02 92 (Jonas Fafara)	Adress C/o Jan Bergqvist, Bältarbo 340, 77690 Hedemora
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8114-1, 63 417 132 - 6	

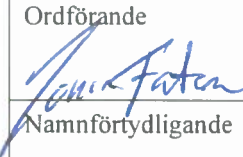

Redovisningen avser år 2025	Erhållet partistöd 190 810:-
Sparat partistöd från föregående år 72 000:-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Partistödet ger oss möjlighet att utbilda våra representanter/företrädare, i nämnder och styrelser, i respektive verksamhet, samt vara synliga genom kampanjer, möten o.d.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Se bilaga 2

Datum 2025-01-19	Datum 2025-01-15
Ordförande 	Kassör
Namnförtydligande Jonas Fafara	Namnförtydligande Jan Bergqvist

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun".

Intygas av 	Namnförtydligande Jan-Erik Olhans
Datum 2026-02-05	Ort Hedemora 2026-02-05

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Moderaterna i Hedemora Kommun

Redovisning hur det kommunala partistödet använts.
Avser perioden 1 januari till 31 december 2025.

Intäkter

Partistöd från Hedemora kommun	190 810:-
Medlemsavgifter	3 050:-
Ränteintäkter	3 943:-

Kostnader och avsättning

Medlems-, styrelse, grupp-, årsmöten o.d.	20 191:-
Annonser och marknadsföring	17 430:-
Kontorsmaterial, porto, utskick, bankkostnader o.d.	1 400:-
Utbildningar, konferenser, reskostnader o.d.	1 285:-
Uppvaktningar, avtackningar o.d.	874:-
Serviceavgift till Moderaterna (förbund och riksorganisation)*	43 706:-
Kampanjer, kampanjmaterial m.m.	1 250:-
Avsättning till valet 2026	72 000:-

*) Betalas under januari 2025, men avser 2024.

Upprättad av Jan Bergqvist (kassör)

Granskningsrapport

Min granskning grundar sig på Nya Moderaterna i Hedemoras redovisningsunderlag för 2025.

Jag bekräftar att underlaget ger en rättvisande bild av hur föreningen använt partistödet 2025.

Jan-Erik Olhans

Datum: 2026-02-05

Information om den serviceavgift som moderata partiföreningar betalar till förbund och RO.

Moderaternas lokalföreningar betalar en del av det kommunala partistödet till länsförbund och riksorganisation.

Avgiften till riksorganisationen ger bland annat tillgång till följande:

Websystemet

Alla föreningar har tillgång till moderaternas websystem med möjlighet att lägga upp lokala hemsidor, samt nödvändig support.

Medlemssystemet

Riksorganisationen tillhandahåller ett medlemssystem som kontinuerligt uppdateras och där lokalföreningarna via förbundsexpeditionerna får hjälp med uttag av uppgifter, administration av medlemsavgifter mm.

Politiskt stöd

Partiets funktionärer stöder föreningar med hjälp och råd i olika politiska frågor samt medverkar vid lokalt genomförda utbildningar och konferenser.

Kampanjstöd

Föreningar har möjlighet att kostnadsfritt få hjälp av partiets kampanjavdelning med framtagande av foldrar, broschyrer kampanjplanering mm.

Avgiften till förbundet ger bland annat tillgång till följande:

Utbildning och konferenser

Förbundet står för kostnaderna för av förbundet anordnade utbildningar såsom kandidatutbildning, mentorsutbildning, certifieringsutbildning, ordförandeträffar, valledarutbildning, webbutbildningar mm, dock ej resekostnader.

Föreningservice

Förbundet hjälper föreningar med utskick, framtagande av uppgifter ur medlemssystemet, i form av listor och utskick, framtagande av kallelser, inbjudningar mm.

Support

Förbundets personal hjälper föreningarna med hemsidorna, rådgivning i politiska och praktiska frågor, och medverkar i förekommande fall i föreningars egna utbildningar.

Kampanjstöd

Förbundet hjälper föreningar att producera kampanjmaterial och medverkar delvis i kampanjarbetet. Förbundet tillhandahåller viss kampanjutrustning som föreningarna får låna. Förbundet tar även kostnaderna för kampanjkostnader som är knutna till kampanjer som är av regional karaktär.

Valfrågor

Förbundet hjälper föreningarna att genomföra eventuella provval, samt hjälper till med övriga praktiska detaljer som är kopplade till ett val. Förbundet ansvarar för registreringen av alla valsedlar och kontrollerar att dessa är korrekta och att alla formaliakrav är uppfyllda.

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti Center Partiet	Organisationsnummer 882000-2999
Telefon Kassör 070-5797700	Adress Hedemora Västra Järnvägsg. 1A
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 408-9512	

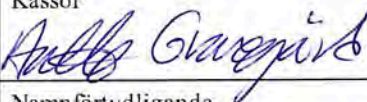
Redovisningen avser år 2025	Erhållet partistöd 108298:-
Sparat partistöd från föregående år 28553:-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Pengar har använts till....
Lokala möten med medborgare
Styrelsemöten Medlemsmöten
Uppvaktring till medlemmar (Blommor)
Utbildning angående politiskt arbete
Material till kampanjer och administrativt
arbetsmaterial så som pennor, papper,
anteckningsblock

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

--

Datum 2026 02 22	Datum 2026 02 17
Ordförande 	Kassör
Namnförtydligande Lillemor Gunnarsson	Namnförtydligande Anette Granegård

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun".

Intygas av: 	Namnförtydligande Lillemor Gunnarsson
Datum 2026 02 22	Ort Hedemora

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Undertecknade, som av föreningen vid ordinarie årsmöte utsetts att granska räkenskaper och förvaltning för Hedemoracenterns kommunkrets avseende verksamhetsåret 2025 får efter fullgjort uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och andra handlingar som lämnar upplysning om avdelningens ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning och noggrannhet.

Undertecknade kommer även att lämna ekonomisk rapport till Hedemora kommun på hur kretsen använt partistödet i sin verksamhet.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Då det under revisionen inte framkommit anledning till anmärkning tillstyrker vi:

- att balans- och resultaträkningen fastställs
- att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid som årsredovisningen omfattar

Hedemora den 22 februari 2026

Per Norin

Av föreningsmötet utsedda revisorer

Roland Kols

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti Kommunisten	Organisationsnummer 802469-9863
Telefon 070-3053386	Adress Kullerbacken 21 77772 Långskytta
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8191-963494491-2	

Redovisningen avser år 2025	Erhållet partistöd 108298,-
Sparat partistöd från föregående år ~~108~~ 164800,-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Administration	6900,-
Agitation	9010,-
Hyrer Kaffe Tonar Skrivarpapper Virusskydd	5909,-

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

02

Datum 24/2 2026	Datum 19/2 2026
Ordförande 	Kassör Allan Mattsson
Namnförtydligande Per Bengtsson	Namnförtydligande Allan Mattsson

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun".

Intygas av 	Namnförtydligande Joakim Svedlund
Datum 250224	Ort Hedemora

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Revisionsberättelse för Kommunlistan år 2025.

Undertecknad revisor för Kommunlistan anger härmed följande revisionsberättelse för verksamhetsåret 2025.

Jag har granskat räkenskaperna samt kontrollerat bankkontot. Det i årsredovisningen redovisade resultatet och balansräkningen är i överensstämmelse med bokföringen.

Då revisionen inte ger anledning till anmärkning tillstyrker jag :

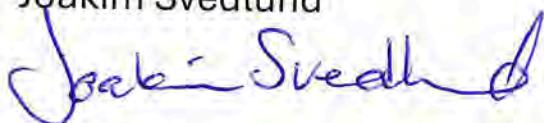
Att balansräkningen fastställs.

Att årets resultat överförs i ny räkning.

Att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Hedemora den 4 mars 2026

Joakim Svedlund

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti Kristdemokraterna Hedemora	Organisationsnummer 882000-6388
Telefon 073-570 75 93	Adress Nibble 21 776 92 Hedemora
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8191-9,63 445882-2	

Redovisningen avser år 2025	Erhållet partistöd 46 414
Sparat partistöd från föregående år 25 897	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Styrelsen har genomfört 4 st protokollförda möten
KD dagar i Karlstad 3 st ledamöter deltog
Nomineringsmöte i Borlänge
Distriktskonferens i Hofors tillsammans med Gävleborg - valstrategi
2 budgetdagar i samverkan med Sverigedemokraterna – framtagande av kommun budget.
Ett antal inlämnade motioner samt initiativärenden
Förberedande möten inför valkampanj 202612

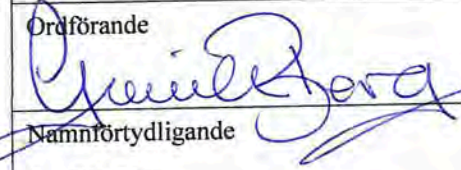

--

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

12 067 KD Dalarna

Kurser, informationsmaterial, rådgivning

Tillgång till riksdagsman Mathias Bengtsson för diverse konsultationer samt rådgivning

Datum 260223	Datum 260223
Ordförande 	Kassör
Namnförtydligande Gunilla Berg	Namnförtydligande Robert Dahlberg

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för ”Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun”.

Intygas av	Namnförtydligande
Datum	Ort

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Revisionsberättelse för 2025

Till partiavdelningens årsmöte för Kristdemokraterna i Hedemora.

Jag har granskat bokföringen samt styrelsens förvaltning för Kristdemokraterna i Hedemora för räkenskapsåret 2025-01-01 till 2025-12-31.

Det är styrelsen som har ansvar för räkenskaperna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om bokföringen och förvaltningen. Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i avdelningen och anser det finnas rimlig grund till att tillstyrka:

Att resultat och balansräkning fastställs.

Att resultatet disponeras enligt styrelsens förslag.

Att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Avesta den 10 februari 2026

Roy Uppgård

/Revisor/

Analys av kostnader/intäkter 2025, samt redovisning av ingående balans gällande året.

Intäkter:

Kommunalt partistöd	46 414,00
Medlemsavgift	1 120,00
Vinst finansiella placeringar	12 589,40
Total summa 2025	60 123,40

Kostnader:

Bankavgift	1 400,00
Alliansmöte	306,00
Porto	550,00
Medlemsaktivitet/kurser	19 581,60
Kostnadsersättning	320,90
Köpta tjänster	12 067,00
Summa direkta kostnader	34 225,50

Saldoökning 25 897,90

S:a kronor 60 123,40   **S:a kronor** 60 123,40

IB 2025...

IB Exkl interimt 1790 163 315,76

Årets resultat 25 897,90

Utgående balans 2023 189 213,66

Fördelas på:

Interim post för utredning ./. 9 000,00

Saldo Södra Dalarnas 77 594,66

Fondandelar 120 619,00

S:a UB 189 213,66

Interim post konto 1790 kronor 9.000 avser en felaktig insättning 2018 på avdelningens bankkonto som ska regleras när insättaren anvisar konto att överföra beloppet till.

Från: Daniel Kåks
Skickat: den 23 mars 2026 20:43
Till: Jennifer Berglund
Ämne: Partistödsredovisning 2025 Vänsterpartiet Hedemora
Bifogade filer: Underskriven partistödsredovisning Vänsterpartiet Hedemora 2025.pdf;
Underskriven revisionsberättelse Vänsterpartiet Hedemora 2025.pdf

Hej!

Här är partistödsredovisningen för Vänsterpartiet Hedemora, se bifogade filer.

Mvh
Daniel Kåks (V)

Signerat dokument

via <https://min.ebox.nu>

Underskrift redovisning av partistöd 2025 för Vänsterpartiet Hedemora

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Redovisning partistöd Vänsterpartiet Hedemora 2025.pdf

Storlek: 182501 byte

Hashvärde SHA256:

9e0a7e62a7e9ebc6f5c716bd913230db2f368a0899f85d497bff0210d85361d8

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 3:

KURT GUNNAR PALMBERG

Signerat med BankID 2026-03-21 15:02 Ref: 019d10b3-e136-7fd8-9e5f-6567af7b29ce

ALF DUROJ

Signerat med BankID 2026-03-20 13:44 Ref: 019d0b45-db5e-72fb-bf69-dc6b8e6d87dd

Robert Daniel Alexander Kåks

Signerat med BankID 2026-03-20 12:49 Ref: 019d0b14-6647-7526-8341-f58e733b72ce

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti Vänsterpartiet Hedemora	Organisationsnummer 802470-7492
Telefon 072-4467961	Adress c/o Daniel Kåks, Rörshyttan Myggs 147, 77674 Stjärnsund
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8191-9,63 450 366-8	

Redovisningen avser år 2025	Erhållet partistöd 67 042 kr
Sparat partistöd från föregående år 11 515 kr	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Partistödet har främst används för interna- och externa möten. De interna mötena har varit medlemsmöten och styrelsemöten. De externa mötena har varit med inbjudna föreläsare som har varit öppna för allmänheten. Partistödet har även används för att föra ut partiets politik lokalt genom annonser i lokal media.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vänsterpartiet Hedemora betalar en avgift till vår distriktsorganisation Vänsterpartiet Dalarna. För detta erhåller Vänsterpartiet Hedemora utbildning och möjlighet att delta på partiinterna konferenser. Deltagande på dessa utbildningar och konferenser stärker partiet, både dess parlamentariska företrädare och den lokala partiorganisationen, i den kommunala demokratin.

Datum	Datum
Framgår av den digitala underskriften	Framgår av den digitala underskriften
Ordförande	Kassör
Se digital underskrift	Se digital underskrift
Namnförtydligande	Namnförtydligande
Gunnar Palmberg	Daniel Kåks

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för ”Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun”.

Intygas av	Namnförtydligande
Se digital underskrift	Alf Duroj
Datum	Ort
Framgår av den digitala underskriften	Hedemora

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Vänsterpartiet Hedemora

Rapport om årsredovisningen

Jag har granskat årsredovisningen för Vänsterpartiet Hedemora.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig de beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Jag har planerat och utfört revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Jag tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultat- och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andraförfattningar samt stadgar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat styrelsens förvaltning för Vänsterpartiet Hedemora för räkenskapsåret 2025-01-01 - 2025-12-31.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

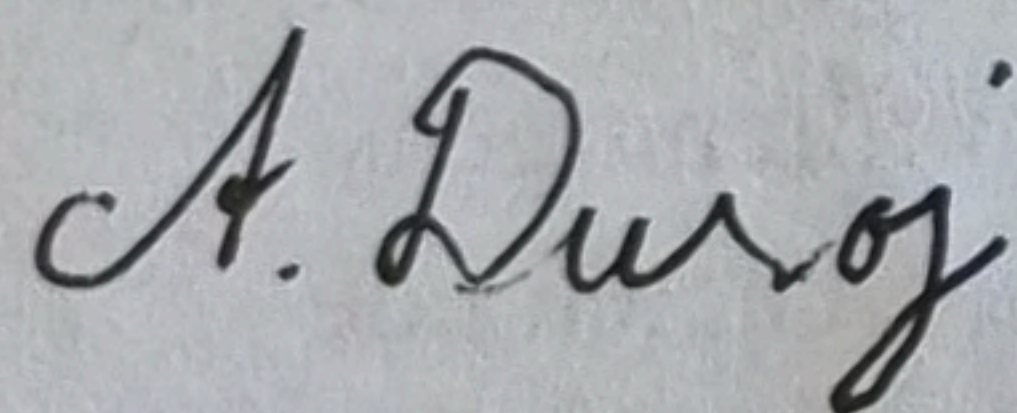
Uttalanden

Styrelsens ledamöter har enligt min uppfattning inte handlat i strid med föreningens stadgar.

Jag tillstyrker

att föreningens årsmöte beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Hedemora 2025-02-21

Alf Duroj

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti	Organisationsnummer
Miljöpartiet de gröna i Hedemora	802432-1963
Telefon	Munkbogatan 16, 776 34 Hedemora
0703116016	
Bankkonto eller bankgiro/postgiro:	
8191-9 9.63 460 271-8	

Redovisningen avser år	Erhållet partistöd
2025	46 414
Sparat partistöd från föregående år	

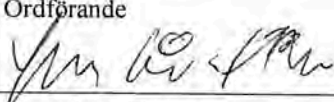

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Arrangera medlemsmöten i Hedemora kommun för partiets medlemmar. Delta med ett eget bord och en flagga som visar att här står vi som representerar Miljöpartiet de Gröna i Hedemora på marknader i Hedemora. Ha en egen Facebook-sida och hemsida. Ta emot information från Miljöpartiet i Regionen och på riksnivå. Skriva insändare i Södra Dalarnas Tidning och det lokala annonsbladet. Skriva inlägg på Facebook och andra Internetsidor om saker som är viktig för Hedemora. Delta i möten med föreningen Dalabanans intressenter. Sponsra föreningar som ordnar intressanta föredrag i Hedemora kommun om aktuella ämnen. Delta i öppna möten med information om det planerade kraftvärmeverket. Vara ombud för Hedemora vid Miljöpartiets årsmöte på regional och riksnivå.

--

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Medlemsregistrering, organisationsstöd vad gäller normalstadgar och interna demokratiutbildningar kommunalrätt, miljö rätt mm för medlemmar som har politiska uppdrag eller som kandiderar för uppdrag nästa mandatperiod, drift av hemsida och interna diskussionsforum.

Datum Hedemora den 23 mars 2026	Datum Hedemora den 23 mars 2026
Ordförande 	Kassör
Namnförtydligande Ylva Lundkvist Fridén	Namnförtydligande Leif Stenberg

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt

partistöd i Hedemora kommun”.

Intygas av <i>Ann-Marie Samuelsson</i>	Namnförtydligande Ann Marie Samuelsson
Datum 2026-03-23	Ört Hedemora

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

2

Granskningsrapport angående kommunalt partistöd till Miljöpartiet de Gröna i Hedemora år 2025

Jag är av föreningens årsmöte utsedd till granskare av redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts.

Min granskning visar att partiets Miljöpartiets redovisning ger en rättvisande bild av hur partiet har använt det kommunala partistöd som partiet fått av Hedemora kommun för år 2025

Hedemora den 23 mars 2026

Ann Marie Samuelsson

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti	Organisationsnummer
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	882000-0696
Telefon	Adress
073-9017432	Norrbygatan 9, 776 34 Hedemora
Bankkonto eller bankgiro/postgiro:	
8191-9 63 415 681-4	

Redovisningen avser år	Erhållet partistöd
2025	211 438:-
Sparat partistöd från föregående år	
0:-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

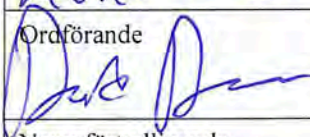
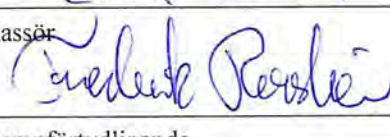
2025 har vi fokuserat på kyrkovalet där vi gick framåt och ökade med två mandat i kyrkofullmäktige i Hedemora, Husby och Garpenbergs församling. Vi mötte väljarna vid flera tillfällen vid samlingspunkter i Hedemora, Garpenberg, Stjärnsund, Långshyttan och Smedby. Vi hade också ett välbesökt offentligt informations- och inspirationsmöte med kyrkostyrelsens förste vice ordförande Wanja Lundby- Wedin och Olle Burrell som är kyrkopolitiker i Stockholm.

SSU Avesta/Hedemora genomförde ringaktivitet till våra medlemmar.

--

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

6 343:- har förts över till Socialdemokraternas ungdomsfond.
Denna avsättning ska användas som fond för de SSU föreningar som finns i Dalarna.
SSU föreningarna kan ansöka om bidrag från denna fond.
SSU Avesta/Hedemora har ökat sitt medlemsantal.

Datum 2026-03-24	Datum 2026-03-24
Ordförande 	Kassör
Namnförtydligande David Aura	Namnförtydligande Fredrik Rooslien

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för ”Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun”.

Intygas av 	Namnförtydligande Bengt-Olof Hedemora
Datum 20260324	Ort Hedemora

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Revisionsberättelse

För

HEDEMORA ARBETAREKOMMUN

Undertecknade revisorer, utsedda vid årsmötet 2025 med Hedemora Arbetsarekommun, har granskat föreningens räkenskaper för verksamhetsåret 2025, får efter fullgjort uppdrag avge följande redogörelse.

Det är styrelsen som har ansvar för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och verksamheten på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med vad som kan utföras under god redovisningssed. Det innebär att vi har granskat räkenskaperna mot underlag av verifikationer och styrelsens protokolförda beslut. Vi har i rimlig grad försäkrat oss om att redovisningen inte innehåller väsentliga fel.

Vi anser att årsredovisningen har upprättats på ett av föreningen godkänt sätt och tillstyrker härför:

att upprättad resultat och balansräkning fastställs.

att årets resultat om -22 888,13 kronor föres över i ny räkning.

att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2025-01-01 - 2025-12-31

Hedemora 2026-02-26

Håkan Morelius

Revisor

Hedemora 2026-02-26

Ulla Burell

Revisor

Hedemora 2026-02-26

Inger Hjort

Revisor

Granskningsrapport

Härmed intygas att partiet följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun".

Granskningsrapport

Det vi har gjort är följande:

2025 har vi fokuserat på kyrkovalet där vi gick framåt och ökade med två mandat i kyrkofullmäktige i Hedemora, Husby och Garpenbergs församling.

Vi mötte väljarna vid flera tillfällen vid samlingspunkter i Hedemora, Garpenberg, Stjärnsund, Långshyttan och Smedby.

Vi hade också ett välbesökt offentligt informations- och inspirationsmöte med kyrkostyrelsens förste vice ordförande Wanja Lundby-Wedin och Olle Burrell som är kyrkopolitiker i Stockholm.

SSU Avesta/Hedemora genomförde ringaktivitet till våra medlemmar.

Intygas av

David Aura

Datum

Ort

20260324

Hedemora

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § i kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december föregående år och lämnas in till Hedemora kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars nuvarande år.

Parti <i>Sverigedemokraterna</i>	Organisationsnummer <i>802470-3178</i>
Telefon <i>076-2727217</i>	Adress <i>Karl Trotzijs gata 20</i>
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: <i>8191-9, 794 236 766-0</i>	<i>776 30 Hedemora</i>

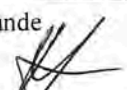

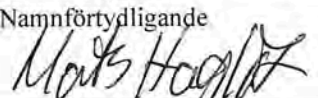
Redovisningen avser år <i>2025</i>	Erhållet partistöd <i>149554,-</i>
Sparat partistöd från föregående år <i>0,-</i>	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vi har varit på olika konferenser/utb.
Vi har haft öppet hus i vår lokal.
Löpande utgifter har varit lokalhyra,
internetabonnemang, försäkring
Ang. revisionsrapporten så framgår det
att bokföring inte gjorts ordentligt.
Vi finner det underligt, då före
leassören anlitat en företagare från
^{SD} Borlänge som tagit betalt för detta.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vi får tillgång till utbildare, utbildningar och reklammaterial.

Datum 18/3-2026	Datum 18/3-2026
Ordförande 	Kassör
Namnförtydligande 	Namnförtydligande MARIT ANDERSSON

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Hedemora kommun".

Intygas av 	Namnförtydligande Sebastian Andersson
Datum 2026-03-24	Ort Hedemora

Bilagor

Bifoga granskningsrapport/revisionsberättelse

Revisionsberättelse Sverigedemokraterna Hedemora-Säter, organisationsnr.: 802470-3178

Uppdrag och ansvar

Jag har granskat styrelsens förvaltning och räkenskaper för räkenskapsåret 2025.

Det är styrelsen som ansvarar för föreningens organisation, förvaltning samt för att räkenskaperna är korrekt förda och att redovisningen ger en rättvisande bild av verksamheten.

Mitt ansvar är att uttala mig om räkenskaperna och styrelsens förvaltning på grundval av min granskning.

Granskningens omfattning

Granskningen har utförts enlighet med god revisionssed i ideella föreningar. Det innebär att jag har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad säkerställa att räkenskaperna inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat genomgång av bokföring, verifikationer, kontoutdrag samt övriga handlingar som bedömts relevanta.

Iakttagelser

Vid granskning har följande brister noterats:

- Fullständiga kontoutdrag för hela räkenskapsåret har inte tillhandahållits.
- Avstämning mellan redovisning och bank har därför inte kunnat verifieras i sin helhet.
- För vissa redovisade kostnader saknas verifikationer eller fullständiga underlag.
- Det har bokförts fel som härleder till bank och kassa, underlag överensstämmer ej.
- Det har därmed inte varit möjligt att fullt ut stryka samtliga transaktioner.

Styrelsen har beretts möjlighet att komplettera underlagen, men bristerna har kvarstått vid tidpunkten för revisionsberättelsens avgivande.

Uttalande

Mot denna bakgrund av att granskningen inte kunnat genomföras i den omfattning som god revisionsred kan jag inte tillstyrka att årsmötet fastställer den ekonomiska redovisningen för verksamhetsåret 2025.

Granskningen har inte kunnat genomföras på ett tillfredsställande sätt vilket jag därmed inte kan tillstyrka att årsmötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2025.

Övriga upplysningar

Jag har uppmärksammat att kassakonto har använts i bokföringen trots att föreningen inte haft någon kontanthantering.

Hedemora-Säter 2026-02-12

Pia Johansson

Av SD Hedemora-Säter utsedd revisor

Ankom	Beskrivning	Initiativet
2026-03-16	Medborgarinitiativ om att ställa krav på djurvälstånd vid upphandling av kycklingkött för att inte köpa in snabbväxande kycklingraser så kallade turbokyckling	Krav på Djurvälstånd vid upphandling av animaliska livsmedel/Sluta köpa in kött från snabbväxande kycklingraser, så kallade turbokycklingar. Mitt medborgarinitiativ är att Hedemora kommun bör ställa högre krav på djurvälstånd och djuromsorg vid upphandlingar genom att sluta köpa in kött från snabbväxande kycklingraser, så kallade turbokycklingar. Varje dag äter många av oss Hedemorabor, en eller flera av dagens måltider på förskolan, skolan, äldreboenden, eller i någon annan av de kommunala verksamheter som serverar mat. Det är samtidigt många av oss som tycker att det är viktigt med att den mat som serveras är producerad med respekt för människor, djur och miljö. Det är bra att Hedemora kommun satsar på att öka andelen växtbaserad mat, men så länge som det serveras animaliska livsmedel så behöver det ställas höga krav på djurvälstånd i Hedemora Kommuns upphandlingar. Den åtgärden som skulle påverka välfärden för flest djur, är om Hedemora kommun slutade köpa in kött från snabbväxande kycklingraser, så kallade turbokycklingar. 98% av de kycklingar som föds upp i Sverige idag är turbokycklingar som är avlade att växa 50 gånger sin egen vikt på 35 dagar. Jag vill med mitt medborgarinitiativ uppmana Hedemora kommun att ställa krav på djurvälstånd och djuromsorgen vid upphandlingar av animaliska livsmedel och sluta köpa in kött från snabbväxande kycklingrasen turbokycklingar. 98% av de kycklingraser som föds upp i Sverige idag kommer från hybrid kycklingrasen ROSS308, också kallad turbokyckling. Turbokycklingar är avlade att växa 50 gånger sin egen födelsevikt på 35 dagar. Under dessa dagar sker en grym och onaturlig tillväxt. Kycklingarnas skelett och hjärta hinner inte utvecklas i samma takt som den naturliga viktökningen, så kycklingarna plågas på grund av sin fysik av sina egna kroppar. Kycklingarna har ständigt ont och blir sjuka. Turbokycklingar lever i smärta, och kycklingarna kan aldrig få utlopp för sina naturliga beteenden i dessa trånga, mörka stallar där avföringen som ligger kvar under hela uppfödningen orsakar frätskador på deras fötter. Kommunen kan hjälpa till genom att skapa en tydlig efterfrågan på långsamt växande kycklingraser genom att ställa krav på djurvälstånd och djuromsorgen vid upphandlingar av animaliska livsmedel.
2026-03-18	Medborgarinitiativ om uppförande av ett bullerplank på Bivägen som går längs med riksväg 70	Hej jag undrar varför det inte byggs ett buller plank på bivägen bredvid Riksväg 70 , det låter något hemskt ljud från bilarna där , det är ju så mycket trafik där och när sen asfalten är blött ja då är ljudet ännu värre där .skulle ni ha en decibellmätare där så skulle den slå i botten för att det är sånt oväsen ifrån trafiken där.. Och sen skulle det vara en gångbro över riksvägen där så att man kunde gå in på elon eller någon annan butik där utan o behöva korssa riksvägen där som gående.
2026-03-22	Medborgarinitiativ om att informera medborgare om förbudet att tvätta fordon hemma	Jag har lagt märke till att en del tvättar sina bilar hemma på uppfarten och med ?bilschampo?, vilket såvitt jag vet inte är tillåtet då det riskerar att komma ut farliga ämnen i naturen. Mitt förslag är att kommunen skickar ut informationsblad till alla kommunens invånare om detta, i syfte att värna naturen. Ett förslag är också att kommunen inrättar en gemensam anläggning där det går att själv tvätta bilen utan kostnad. Detta skulle sannolikt göra att naturen skyddas.
2026-03-31	Medborgarinitiativ om cykelväg på Åsgatan i centrum	Läste nyligen ett förslag om att plantera växter på Åsgatans centrala delar. Och det är ju vackert och trevligt men det anser jag att vi redan har i vår fina stadskärna. Mitt förslag är att istället ordna en cykelväg, tydligt skyltad, på Åsgatans enkelriktade del. Vi har idag ett stort problem med vuxna och barn som cyklar och åker elsparkcykel fel på trottoarerna på grund av enkelriktningen. Gör i ordning en trevlig cykelbana för bägge riktningar så att vi slipper omkullkörda kommuninvånare eller ännu värre, överkörda barn som kommer farande i full fart runt hörnen och ut i trafiken.
2026-04-01	Medborgarinitiativ om att kommunen ska ombesörja fiber till Röda Korsets lokal i Hedemora	Jag föreslår att kommunen går in och kopplar upp röda korset på fibernätet och tillhandahåller bandbredden samt en modern router som klarar av dagens behov av multipla uppkopplingar samtidigt. Wifi 6-7 erfordras. Likväl som att koppla upp röda korset på tv marknätet så att tv där inne fungerar.
2026-04-12	Medborgarinitiativ om att kommunen ska inspektera samtliga tomer och uppmana fastighetsägare att åtgärda en ostädad tomt	Det finns flera tomter i kommunen som är mer eller mindre fyllda av diverse skrot och sopor. Exempelvis gamla bilar, tvättmaskin, cyklar, gräsklippare, trädstammar, trädgårdsavfall mm. Ingen vacker syn och så ska vi inte ha det i Hedemora kommun. Mitt förslag är att utse någon att åka runt i kommunen och inspektera samtliga tomter och där det finns behov av storstädning ska fastighetsägaren bli uppmanad att städa tomten. Ge dem en rimlig tid att göra det. Om inget sker ska det utgå vite för att sätta press på dem. För att underlätta för fastighetsägaren ska man i förväg kontakta företag som kan bistå fastighetsägaren med städning. Exempelvis Farmartjänst, Åkerbloms skrot, skrotfirma som skrotar bilar och Mini Maxi. Miljöpåverkan av olja och bensin från gamla bilar. Risk att skadedjur dras till sopor och trädgårdsavfall. Vi ska ha en kommun med städade tomter för allas trevnad.
2026-04-13	Medborgarinitiativ om att plantera träd i centrala Långshyttan	Lite trevligare miljö i Långshyttan. Plantera mer träd på kommunens ytor i centrala Långshyttan. Har reagerat på att alla träd som är borttagna från centrala Långshyttan har inte återplanterats, Skapar en trevligare miljö i Långshyttan för alla.

Ankom	Beskrivning	Initiativet
2026-04-13	Medborgarinitiativ om att iordningställa en fickpark för alla generationer i Hedemora centrum	<p>Mellan Norra och Södra Åsgränd finns en gräsyta som tillhör Hedemora kommun som borde kunna utnyttjas för att skapa en liten fickpark. En hårdgjord yta med bänkar och bord skulle inbjudas till att ta sin kaffekorg och sitta där en stund under fina vår-, sommar- och höstdagar och på ett naturligt sätt träffa andra boende i området. Kanske kan man ha något för de yngre barnen; en slinga att cykla trehjuling på och några-enklare lekredskap: Det är nära till den fina Sveaparken, men det är ett större projekt att ta sig dit. Här kan man stanna till en stund efter förskolan och de lite större förskolebarnen kan få gå själva och på så sätt hitta varandra som nya lekkompisar. Hyreshusen i grannskapet har inte så stora plättar att göra något för sina hyresgäster på, marken går åt för att lösa parkeringsbehovet. Dessutom blir det tillgängligt enbart för boende i respektive hus. Här skulle flera i grannskapet kunna hitta varandra: I kvarteret Hagen, där jag bor är det c:a 50-lägenheter, jag uppfattar det som att ungefär 1/3 bebos av pensionärer och c:a 10 barnfamiljer. Dessutom finns ju tre hyreshus på andra sidan Åsgatan som saknar grönytor, dvs ytterligare runt 100 lägenheter: Marken jag pratar om står som PARK/LEK i detaljplanen och borde kunna utnyttjas bättre. Kanske arbetet kan göras som ett projekt för Bachmanska skolans Bygg- och anläggningsutbildning? Vi pensionärer, som är hemma på dagtid, ser varandra på promenaden och säger i bästa fall "hej" när vi ses och kanske byter något ord för att sedan gå hem till varsin tom lägenhet. Går man ner och sätter sig på en sådan här uteplats, så blir det mer naturligt att lära känna varandra bättre och kanske hitta nya vänner. Även barnfamiljerna kan ha samma behov. Barnen idag har sina kompisar på förskolan, men hemma kanske dessa bor i helt olika delar av stan. Jag har även min dotterdotter på 5 år i närheten och ser att, trots att det finns flera barnfamiljer i samma hyreshus, så hittar inte barnen varandra. De jag pratat med är positiva till förslaget och ser det som - en möjlighet till mer utevistelse. Vår hyresvärd, Anders Goodholm, är villig till visst samarbete om parken kommer till- stånd: Även bostadsrättsföreningen, Åsgatan 75, ser det som ett lyft för området: Ensamheten breder ut sig i Sverige, låt oss motverka den medenkla medel för både för barn och vuxna! Jag föreslår alltså att Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att iordningställa gräsytan mellan Norra och Södra Åsgränd till en fickpark för alla generationer.</p>

ANTAGANDEHANDLING

Planbestämmelser

Högsta gäller över lägre och närliggande bestämmelser. Om bestämmelserna inte gäller skall bestämmelserna i de närliggande bestämmelserna tillämpas.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Parområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Ärämnes planer

- LOKALGATA Lokalgata
- NATUR Natur
- P-PLATS Parkering
- PARK Park

Kystrermark

- Y Isrot
- B Boskader
- H Handel
- E Transformationszon

UTFORMNING AV ALLMÄN PLATS

- parkering Parkering för fordon
- gc-väg Gång- och cykelväg skall finnas
- lek Lekplats

UTNYTTJANDEGRAD

- θ Största byggnadsarea är 400 m²

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas
- Marken får endast bebyggas med mindre förtätningsgrader och länder
- Mellan punkterna x_a och x_b ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Mellan punkterna x_b och x_c ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Mellan punkterna x_c och x_d ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Mellan punkterna x_d och x_e ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Mellan punkterna x_e och x_f ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Mellan punkterna x_f och x_g ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Mellan punkterna x_g och x_h ska förtätnelse finnas för allmän gångtrafik
- Marken ska vara tillgänglig för allmän underhållsare och idrotter

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Utformning

- ◊ Högsta tillåtna rochhöjd i meter över sollinjen
- || Höjsta antal våningar
- f₁ Byggnad beviljas av Mark- och byggnadsnämnden med hänsyn till tillgänglighet, funktion, nyckelpåse och samspel med befintlig bebyggelse
- k₁ De karaktärsdrag och värden hos bebyggelsen som angivits i planbeskrivningen ska särskilt beaktas vid ändring

SKYDDSBESTÄMMELSER

- q Befintlig äldre vägrätt ska beaktas till sin nuvarande bredd, beläggning, läge och karaktär

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

- Bevarandemått
- Genomförandebestämmelse
- Genomförandebestämmelse är 10 år från sen dag planen vunnit laga kraft

Detaljplan för Hedemora 1:5, 3:11 m fl (Vasaliden)

KOPA

Hedemora Kommun, Gäddede avdelning
 Kommunstyrelsen
 Kommunledningskontoret
 Kommunplaneringsenheten
 Kommunarkivet
 Kommunstyrelsens kansli
 Kommunstyrelsens kansli

HÄR

ÅS 9 311
 ÅS 9 35
 PARK lek
 LOKALGATA

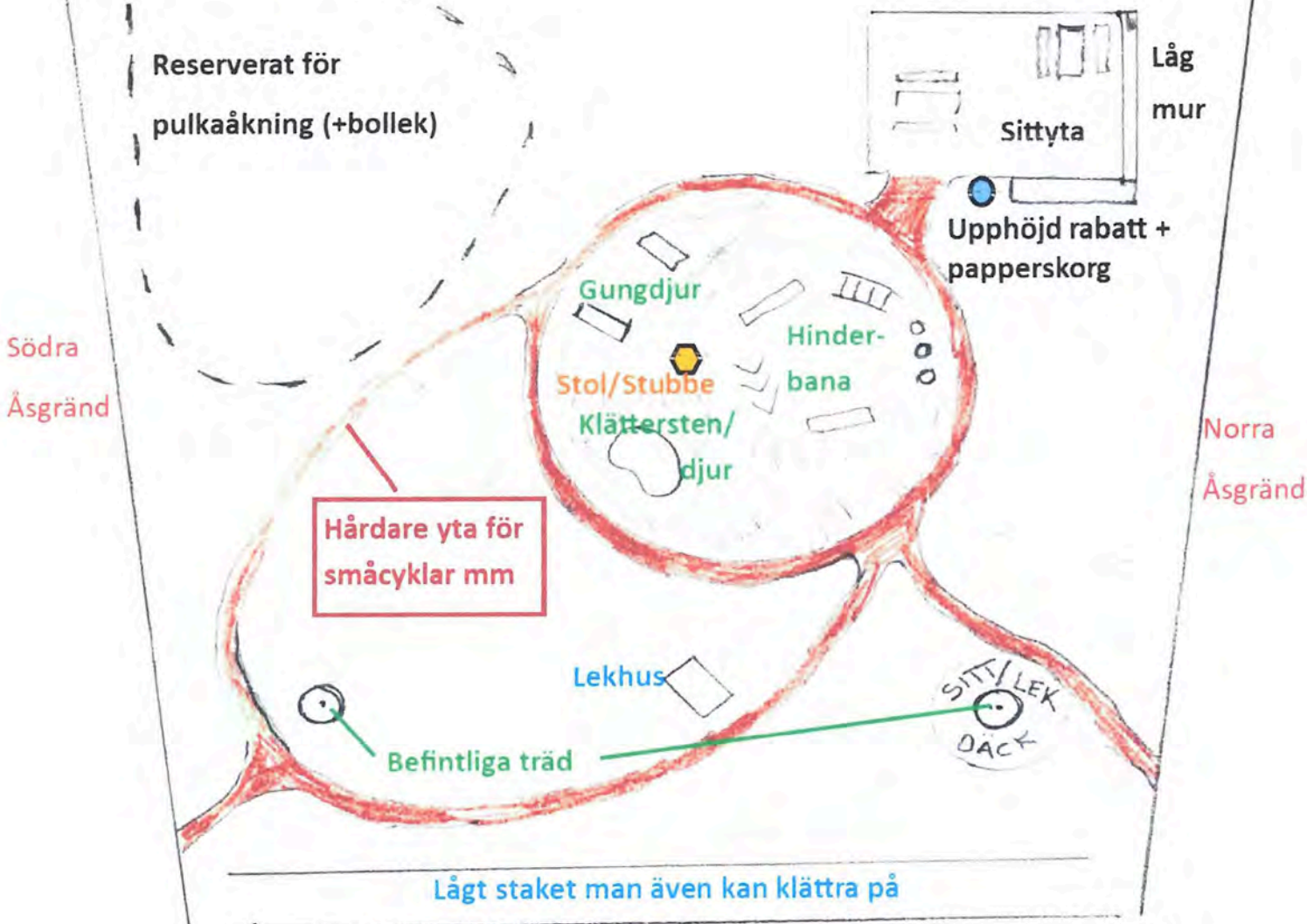

Beställningsnr: 2006-09-02
 Datum: 2006-10-09
 Beslut: 2006-10-09
 Beslut: 2006-10-09

Bilaga 1

Fickparken HAGEN tänker jag kan vara ett lämpligt namn/tema. Därför satsning på bondgårdsdjur och passande staket. På den låga muren tänker jag att man kan ställa ex.vis en engångsgrill på ett säkert sätt och den ger även extra sittplatser. Gångarna underlättar även för rullatorer och barnvagnar. (Mått och proportioner är ungefärliga)

Idéskiss FICKPARK

Gungdjur

Lekhus

1cm = 2m

Stol

Klätterdjur

Staket

Här är lite **drömmar** från mig.

Hälsningar

Linnéa Kärvemo

Lena Eriksson

Från: kommun@hedemora.se
Skickat: den 17 mars 2026 16:12
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: VB: Protokollsutdrag Falu kommuns kommunfullmäktige 2026-03-05 §39 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet
Bifogade filer: image001.png; Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2026-03-05 §39 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet(KS032925-032).pdf; Protokollsutdrag Falu kommuns kommunfullmäktige 2026-03-05 §39 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet .pdf
Kategorier: Blå kategori

Från: Karin Snabb Kirkham <karin.snabb.kirkham@falun.se>

Skickat: den 17 mars 2026 16:07

Till: kommun@hedemora.se <kommun@hedemora.se>; Region Dalarna <region.dalarna@regiondalarna.se>; kommunkansliet@avesta.se <kommunkansliet@avesta.se>; Gagnefs kommun <registrator@gagnef.se>; Sätters kommun <kommun@sater.se>; Borlänge kommuns servicecenter <kommun@borlange.se>; Ludvika kommun <info@ludvika.se>

Ämne: Protokollsutdrag Falu kommuns kommunfullmäktige 2026-03-05 §39 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet

Hej!

Bifogar protokollsutdrag Falu kommun kommunfullmäktige 2026-03-05 §39 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet.

Vänliga hälsningar

Karin Kirkham
Handläggare
Ärendehantering och juridik

Falu kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Stadskansliet
Falun kommun
791 83 Falun
Besöksadress: Rådhuset, Stora torget

Telefon: 023-86410
Kontaktcenter: 023-830 00, kontaktcenter@falun.se
www.falun.se

§ 39 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet (KS0329/25)

Beslut

1. Verksamhetsbeskrivning mellan Region Dalarna, Mora kommun och Falu kommun samt budget mellan Region Dalarna och Falu kommun för samverkan gällande Mini-Maria verksamhet godkänns.
2. Samverkansavtal mellan Region Dalarna och Falu kommun gällande Mini-Maria verksamhet godkänns.
3. Samverkansavtal mellan Falu kommun samt Avesta, Borlänge, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Sätters kommuner gällande Mini-Maria verksamhet godkänns.
4. Besluts punkt 1-3 förutsätter att samtliga parter fattar motsvarande beslut och godkänner samverkansavtalen.
5. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att representera Falu kommun i samverkan gällande Mini-Maria verksamhet.

Sammanfattning

Målsättningen med Mini-Maria verksamheten är att motverka utveckling av och behandla riskbruk, skadligt bruk och beroende gällande barn och unga. Inom ramen för verksamheten ska vård och behandling erbjudas samt stöd ges vid psykiatrisk samsjuklighet och psykosocial problematik.

Huvudmannaskapet föreslås delas mellan värdkommunerna Mora kommun och Falu kommun samt Region Dalarna där respektive huvudman ska ansvara för den egna personalen och verksamheten. Region Dalarna och värdkommunerna delar på kostnaderna för lokaler, IT/larm, städ, bilar etc. Kostnaden för kommunerna i upptagningsområdet har respektive värdkommun tagit fram underlag för.

Huvudmottagningar ska finnas i anslutning till värdkommunernas barn- och ungdomspsykiatrimottagningar. I Avesta och Älvdalen föreslås satellitmottagningar som ska bemannas med personal från huvudmottagningarna en dag i veckan.

Värdkommunerna ansvarar även för att underavtal tecknas med kommunerna i respektive upptagningsområde samt att tillsammans med Region Dalarna ansvara för bemanning och att verksamheten bedrivs i enlighet med verksamhetsbeskrivning och budget. Värdkommunerna ska ingå i styrgruppen som löpande för dialog om verksamhetens mål, inriktning och kvalitet.

Beslutet är enligt kommunstyrelsens förslag.

Förslag till beslut på sammanträdet

Anders Lindh (M), Susanne Martinsson (C), Tony Källgren (SD), Fredrik Ernlund (KD), Jonas Åsenius (MP), Sören Juvas (S), Anders Viklund (M), Svante Parsjö Tegnér (L), Thomas Nilsson (V) och Tony Björk (S): Enligt kommunstyrelsens förslag.

Yttranden

Anna-Lena Fritzon (KD), Björn Ljungqvist (M) och Veronica Zetterberg (KD) yttrar sig i ärendet.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-02-17 §32 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens ledningsutskott 2026-02-04 §1 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet
- Tjänsteskrivelse kommunstyrelseförvaltningen 2026-01-07 Regional samverkan gällande Mini-Maria verksamhet
- Protokollsutdrag arbetslivs- och socialnämnden 2025-12-10 § 156 MiniMaria
- Tjänsteskrivelse arbetslivs- och socialförvaltningen 2025-11-20 Tjänsteskrivelse MiniMaria
- Protokollsutdrag barn- och utbildningsnämnden 2025-12-10 § 195 Förslag om att ingå regional samverkan avseende Mini-Maria
- Tjänsteskrivelse barn- och utbildningsförvaltningen 2025-11-17 Förslag om att ingå regional samverkan avseende Mini-Maria
- Bilaga Tjänsteskrivelse 2025-11-17 Budget Läns gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Falu kommun
- Bilaga Tjänsteskrivelse 2025-11-17 Samverkansavtal Läns gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Falu kommun
- Bilaga Tjänsteskrivelse 2025-11-17 Samverkansavtal Mini-Maria verksamhet i samverkan, nedre Dalarna
- Bilaga Tjänsteskrivelse 2025-11-17 Slutrapport Läns gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna Mora kommun och Falu kommun
- Bilaga Tjänsteskrivelse 2025-11-17 Verksamhetsbeskrivning Läns gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna Mora kommun och Falu kommun

Skickas till

Arbetslivs- och socialnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Region Dalarna

Avesta kommun

Borlänge kommun

Gagnefs kommun

Hedemora kommun

Ludvika kommun

Sätters kommun

Från: Eklund Niklas <niklas eklund@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 1 april 2026 11:47
Till: Kommunstyrelsen
Kopia: dalarna@socialdemokraterna.se
Ämne: Beslut om efterträdarval
Bifogade filer: Beslut om efterträdarval Hedemora kn S 2953.pdf

Kategorier: Blå kategori

WARNING! Följande e-post kommer från en extern adress. Klicka aldrig på länkar, eller öppna bilagor om du inte är helt säker på att dessa är ok.

Hej,

Bifogar länsstyrelsens beslut.

Tack för att ni använder vår e-tjänst vid begäran om ny sammanräkning.

Avsändaren bedömer att meddelandet ska ha informationsklass: Öppen

Med vänlig hälsning

Niklas Eklund

Handläggare

Avdelningen för verksamhetsstöd och samhällsskydd
Rättsenheten
Länsstyrelsen Dalarna
010-225 05 23

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Dalarna

Växel: 010-225 00 00

dalarna@lansstyrelsen.se

[Dalarna | Länsstyrelsen Dalarna \(lansstyrelsen.se\)](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter | Länsstyrelsen](#)

Hedemora kommun
kommunstyrelsen@hedemora.se

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar att utse ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 1 april 2026 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Hedemora kommun

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Avgången ersättare: Kerstin Ingeborg Delin

Ny ersättare: Fredrik Eriksson

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Hedemora kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Kerstin Ingeborg Delin har av sagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av valansvarig Hell Bryn-Jensen med handläggare Niklas Eklund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Fredrik Eriksson

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 2953-2026.

Länsstyrelsen
Dalarnas län

Meddelande

Datum
2026-04-01

Diarienummer
2953-2026

Fredrik Eriksson
Engelsforsvägen 2
776 72 Långshyttan

Bevis om ny ersättare för ledamot

Du har utsetts till ersättare för ledamot av kommunfullmäktige från och med den 1 april 2026 till och med den 14 oktober 2026.

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Kommun: Hedemora kommun

Enligt Länsstyrelsens beslut denna dag.

Niklas Eklund

Bilagor

1. Kopia av Länsstyrelsens beslut
2. Lista över aktuella ledamöter och ersättare

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Hedemora

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Invalsdatum: 2026-04-01

Ledamot

Hedkvist, Anita

Fagerström, Kajsa-Lena

Mellquist Aura, David

Liljekvist, Christina

Selin, Henrik

Andreasson Bäck, Agneta

Hedlund, Bengt Olof

Andersson, Daniel

Rooslien, Fredrik

Ersättare

1. Örnlinde, Maria

2. Jansson, Sabine

3. Kuha, Veijo

4. Westlund, Lars

5. Eriksson, Fredrik *

Kommunfullmäktiges presidiums beredningsmöte

Plats	Teams
Datum	2026-04-15, kl. 15.00-1
Deltagare	Fredrik Rooslien (S) ordförande Jennifer Berglund, kommunsekreterare

1. Partistödsredovisning

Fullmäktige ska ta ställning till ärendet den 28 april 2026. Alla partier har inkommit med redovisningar inom föreskriven tid. Förslag är att partistöd ska utbetalas till samtliga partier.

Beslut: Presidiet har tagit del av informationen.

2. Översyn av kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunsekreteraren informerar om att en översyn av fullmäktiges arbetsordning påbörjats och att presidiet kommer att få del av förslaget till revidering.

Beslut: Presidiet har tagit del av informationen. Ärendet återupptas kommande beredning.

3. Medborgarskapsceremoni

Vid föregående beredningsmöte beslutade presidiet att ordförande skulle prata med kommunikationschef om att ta kontakt med person inom bildningsförvaltningen som har ansvar för nationaldagsfirandet och att de tillsammans tar fram ett förslag till upplägg där medborgarsceremonin är ett inslag i nationaldagsfirandet.

Ordförande lämnar information om att så har gjorts och att medborgarskapsceremonin ska genomföras i samband med Nationaldagsfirandet. Kommunsekreteraren kommer att ombesörja så att inbjudan går ut.

Beslut: Presidiet har tagit del av informationen.

4. Punkten Anmälan av medborgarinitiativ

8 medborgarinitiativ har inkommit:

- Medborgarinitiativ om att ställa krav på djurvälstånd vid upphandling av kycklingkött för att inte köpa in snabbväxande kycklingraser så kallade turbokycklingar
- Medborgarinitiativ om uppförande av ett bullerplank på Bivägen som går längs med riksväg 70
- Medborgarinitiativ om att informera medborgare om förbudet att tvätta fordon hemma
- Medborgarinitiativ om cykelväg på Åsgatan i centrum
- Medborgarinitiativ om att kommunen ska ombesörja fiber till Röda

Korsets lokal i Hedemora

- Medborgarinitiativ om att kommunen ska inspektera samtliga tomter och uppmana fastighetsägare att åtgärda en ostädad tomt
- Medborgarinitiativ om att plantera träd i centrala Långshyttan
- Medborgarinitiativ om att iordningställa en fickpark för alla generationer i Hedemora centrum

5. Inkomna motioner, frågor och interpellationer

Ingen motion har inkommit.

Ingen fråga har inkommit och ingen fråga kvarstår att besvara.

Ingen interpellation har inkommit och 3 interpellationer kvarstår att besvara.

6. Fyllnadsval

Följande fyllnadsval finns att förrätta:

- Lillemor Gunnarsson (C) önskar befrielse från uppdraget som ledamot i kommunfullmäktiges arvodeskommitté.
- Anette Granegård (C) önskar befrielse från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktiges arvodeskommitté.

7. Delgivningar

Presentation om vilka delgivningar som hittills inkommit till kommunfullmäktige.

8. Dagordning för 28 april

Ett förslag till dagordning och annons presenteras och godkänns. Fullmäktige ska sammanträda i **Vasateatern** med start kl. 18.00.

9. Justering

Justering av kommunfullmäktiges protokoll den 28 april 2026 ska ske onsdag den 29 april kl. 16.00 i Rådhuset. På tur att justera är Kommunlistan och Kristdemokraterna.

10. Kommande möte

Nästa beredningsmöte inför kommunfullmäktige i maj hålls onsdag den 13 maj 2026. Till beredningsmötet är kommunrevisionen inbjuden för att ha dialog om kommunens årsredovisning. Kommunsekreteraren kallar via en kalenderbokning.

Fredrik Rooslien (S)
ordförande

Jennifer Berglund
kommunsekreterare